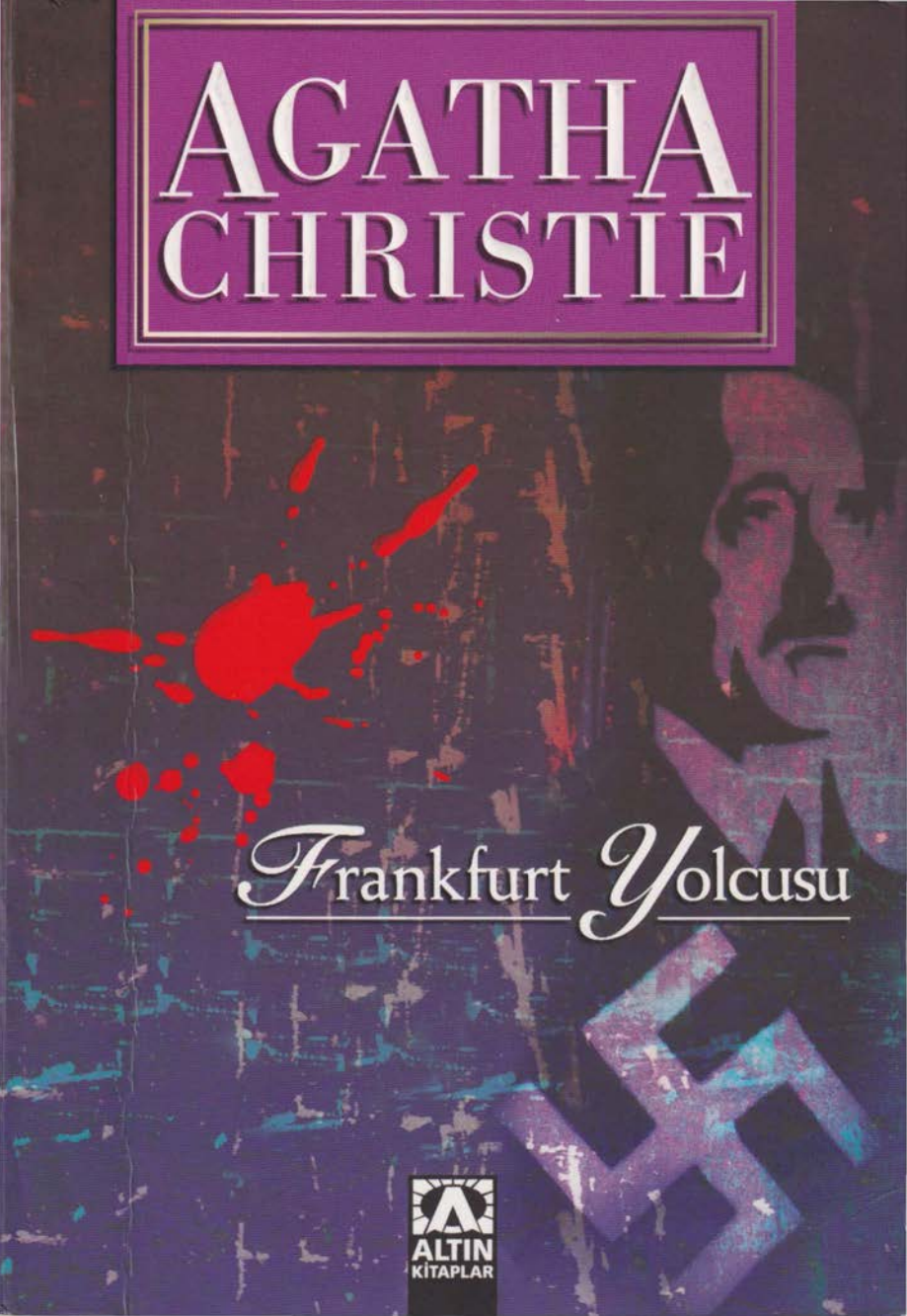
AGATHA CHRISTIE

Frankfurt Yolcusu

ALTIN KİTAPLAR

"Bu imkânsız değil, yalnızca fantastik bir öyküdür."

Agatha Christie

Dışişleri mensubu Sir Stafford Nye Uzakdoğu'daki görevinden dönerken Frankfurt Havaalanı'nda garip bir durumla karşılaşır. Yanına yaklaşan bir kadın ilginç bir istekte bulunur. Peşindeki katilleri atlatmak için Sir Stafford'un yolculukta giydiği pelerini ve pasaportunu ödünç almak ister. Ona yardım etmeyi kabul eden Sir Stafford heyecanlı bir ma-ceranın içine sürüklenir...

Agatha Christie

ISBN 975-21-0774-5

9 789752 107748

ALTIN KİTAPLAR

ALTIN
KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

PASSENGER TO FRANKFURT

YAYIN HAKLARI

AGATHA CHRISTIE ©
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET A.Ş.©

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM / KASIM 2006
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İstanbul

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET A.Ş.'YE AİTTİR.

ISBN 975 - 21 - 0774 - 5

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0.212.513 63 65 / 526 80 12
0.212.520 62 46 / 513 65 18

Faks: 0.212.526 80 11

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

AGATHA CHRISTIE

Frankfurt Yolcusu

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Margaret Guillaume'ye...

OLAYIN KAHRAMANLARI

Sir Stafford Nye : Diplomat. Şakacı yaklaşımı ve maceracı karakteri iş çevrelerinde yanlış anlaşılmasına neden oluyordu.

Daphne Theodofanous-Mary Ann-Kontes Zerkowski : Frankfurt yolcusu. Güzel kızın farklı kimlikleri akıl karıştırıyordu.

Lady Matilda : Sir Stafford'un büyük-büyük teyzesi. Zeki ve konuşkan bir kadındı. Geçmişi çok iyi anımsıyordu.

Albay Pikeaway : Gizli servis başkanı. Politikacıların davranışlarını yanlış buluyordu.

Albay Munro : Gizli servis elemanı. Bir terslik olduğunu seziyordu.

Henry Horsham : Gizli servis ajanı. Olayı incelemekle görevliydi.

Sir Cedric Lazenby : İngiltere Başbakanı. Olayları başka ülkelere yapacağı özel ziyaretlerde çözebileceğine inanıyordu.

Sir Gordon Chetwind : Dışişleri bakanı. Stafford'a güveniyordu.

Sir George Packham : İçişleri bakanı. Olaylar karşısında çaresizdi.

Milly Jean Cortman : Amerikan Büyükelçisi'nin aslen zengin, güzel, hırslı karısı.

Sam Courtman : Amerikan Büyükelçisi. Dürüst ama kafası ağır çalışan bir adamdı.

Bay Robinson : Banker. Dünyadaki para hareketlerine hâkimdi.

Lord Altamount : Emekli devlet adamı. Kendini devletine adamıştı.

Sir James Kleek : Lord Altamount'un yaveri. Yaşlı adama hayrandı, onu gölgesi gibi izliyordu.

Kontes Charlotte : Çirkin, şişman, hırslı bir kadın. Dünyanın sayılı zenginlerinden. Asaleti para ile satın alacağına inanıyordu.

Amy Letheran : Lady Matilda'nın yardımcısı. Sakin, yumuşak bir kadındı.

Franz Joseph : Sarışın, çok yakışıklı bir genç. Eski İskandinav tanrılarına benziyordu. Ayağında bir gamalı haç dövmesi vardı.

Philip Blunt : Yaşlı bir amiral. Açık sözlülüğüyle tanınıyordu.

Heinrich Spiess : Almanya şansölyesi. Konu hakkında bildikleri vardı.

Dr. Reichard : Akıl hastanesi başhekimi. Hastanesinde ilginç olaylar yaşamıştı.

Robert Shoreham : Ünlü bilim adamı. Felçliydi. Yok ettiği buluşu birden tüm dikkatleri üzerine çekmişti.

Lisa Neumann : Profesör Shoreham'in yardımcısı. Hayatını ona adamıştı.

John Gottlieb : Bilim adamı. Robert Shoreham ile birlikte çalışmıştı.

İçindekiler

Giriş

KİTAP I

Yarıda Kalan Yolculuk

1 Frankfurt Yolcusu 21
2 Londra 36
3 Temizleyicinin Adamı 47
4 Eric'le Akşam Yemeği 60
5 Wagner Motifi 77
6 Bir Lady'nin Portresi 85
7 Büyük Teyze Matilda'nın Öğüdü 97
8 Elçilikten Davet 106
9 Goldalming Yakınındaki Ev 122

KİTAP II

Siegfried'e Yolculuk

10 Saraydaki Kadın 145
11 Genç ve Güzel 170
12 Sarayın Soytarısı 180

KİTAP III

Evde ve Dışarıda

13 Paris Konferansı 191
14 Londra Konferansı 199
15 Lady Matilda Küre Gidiyor 215
16 Pikeaway Konuşuyor 232
17 Bay Heinrich Spiess 238
18 Pikeaway'in İlavesi 255
19 Sir Stattford Konuk Geliyor 259
20 Amiral Eski Bir Arkadaşını Ziyaret Ediyor 269
21 Benvo Projesi 282
22 Juanita 285
23 İskoçya'ya Yolculuk 291

Son Söz

"Liderlik, büyük bir yaratıcı güç olmanın ötesinde, şeytani amaçlara da hizmet edebilir..."

Jan Smuts

Giriş

Bu kitabın yazarı anlatıyor:

İster yüz yüze, ister postayla bir yazara ilk sorulan daima şu olmuştur:

"Bu fikirleri nereden alıyorsunuz?"

O anda içinizde şöyle yanıt vermek için büyük bir dürtü duyarsınız:

"'Daima Harrods'a giderim,' ya da 'Genellikle Army&Navy mağazalarından alışveriş yaparım,' ya da muzipçe, 'Marks and Spencer'i deneyin.'"

Genel anlamda insanlarda, yazarların mucizevi bir fikir havuzu keşfettikleri ve bunu nasıl akıtacaklarını bildikleri gibi bir görüşün yerleşmiş olduğu anlaşılıyor.

Aslında bu soruyu soranları Elizabeth dönemlerine gönderip Shakespeare'in mısralarıyla yanıt verilebilir:

Anlat bana, nerede imgeler,
Kalplerde mi, yoksa kafalarda mı,
Nasıl babası olunur, nasıl büyütülür
Yanıtla, yanıtla.

Sizde sebatla yalnızca, "Kafamda," demekle yetinirsiniz.

Tabi ki bu kimse için yararlı olabilecek bir yanıt değildir. Eğer size soru soranın görünüşünden hoşlanırsanız, biraz yumuşar ve daha geniş bir açıklama yapmaya girişirsiniz.

"Eğer bir fikri özellikle çekici bulursanız ve onunla bir şeyler yapabileceğinizi sezinlerseniz, o zaman onu ele alır, üzerinde oynar, çalışır, seslendirir ve sonuçta bir şekil verirsiniz. Sonra da tabi yazmaya başlarsınız. Ama bu aslında sanıldığı kadar eğlenceli değildir, çok yoğun çalışma gerektirir. Bir diğer olasılık da fikri bir kenara kaldırıp, saklamanız ve belki bir ya da iki yıl sonra yeniden ele almanızdır."

Bu durumda hemen ikinci bir soru -ya da tespitle- karşılaşırsınız:

"Sanırım eserlerinizdeki karakterlerin çoğunu gerçek yaşamdan alıyorsunuz?"

Bu korkunç fikrin karşısında bunu kızgınlıkla yalanlamak tek yoldur.

"Hayır, öyle değil. Onları uyduruyorum, ben yaratıyorum. Onlar *benim*. Onlar *benim* şekillendirdiğim karakterler -ne istersem onu yaparlar, ne olmalarını istersem o olurlar- size bazen bana canlıymış gibi gelirler, sanki gerçekten kendi fikirleri vardır, ama bunun da tek nedeni de benim onlara *gerçek* kişilikler vermiş olmamdandır."

Böylece yazar fikri ve karakterleri yarattıktan sonra ise -üçüncü gereksinim ortaya çıkacaktır- olayın sahneleneceği mekân. İlk ikisi içsel kaynaklardan gelse de bu üçüncü için dışsal bir kaynak gereklidir -o buralarda bir yerde olmalıdır- bekliyordur- zaten vardır. Onu uyduramazsınız -o vardır- o gerçektir.

Belki Nil Nehri'nde bir gezintiye çıkmışsınızdır -bunu ayrıntılarıyla anımsarsınız- bu belirli bir öykü için sahne olur.(*) Ya da Chelsea'deki bir kahvede yemek yiyorsunuzdur. Bir kavga çıkar, kızlardan birinin bir tutam saçı diğerinin elinde kalır.(**) Yazacağınız yeni kitap için olağanüstü bir başlangıçtır bu. Ya da doğu ekspresiyle yolculuğa çıkarsınız.(***) Düşündüğünüz entrikanın sahneleneceği mekân olmak için ne ilginç bir yer. Arkadaşlarınızla çaya gidersiniz. Tam oraya vardığınızda ağabeyi okuduğu kitabı kapatır, bir kenara koyar ve sorar: "İyi de, neden Evans'ı sormadılar?"

Hemen yazacağınız kitabın adını belirlersiniz: *Neden Evans'a sormadılar?*(****)

Evans'ın ne olacağına ilişkin hiçbir fikriniz yoktur o anda. Bunun ziyanı da yoktur. Evans'la zamanı gelince ilgilenirsiniz. Önemli olan kitabın adı belirlenmiştir.

Böylece, mekânları uydurmanız, yaratmanız gerekmez. Onlar sizin dışınızdadır, çevrenizdedir, zaten vardırlar, yalnızca elinizi uzatıp, yakalamanız ve seçmeniz gerekir. Bir tren, bir hastane, Londra'daki bir otel, Karayipler'de bir plaj, taşrada bir köy, bir kokteyl parti, bir kız okulu.

Ama bir şeyin üstünde durulmalıdır -onlar var olmalıdır- yaşamalıdır. Gerçek insanlar, gerçek yerler. Zaman ve mekân açısından tanımlanabilmelidirler. Orası ya da burası -kendi gözleriniz ve kulaklarınızla tanık olmanın dışında- eksiksiz bilgiyi nasıl mı edinebilirsiniz? Bunun yanıtı aslında düşünülemeyecek kadar basittir.

(*) A. Christie: Nil'de Ölüm.
(**) A. Christie: Ölüm Büyüsü.
(***) A. Christie: Doğu Ekspresinde Cinayet.
(****) A. Christie: Ceset Dedi ki.

Basın size bunu her gün, her sabah gazetenizdeki haber manşetlerinin altında ayrıntılı olarak sunmaktadır. Bu bilgileri gazetelerin ilk sayfalarından toplayabilirsiniz. O gün dünyada neler olmaktadır? Kim ne dedi, ne düşünüyor, ne yapıyor? Örneğin 1970'lerin İngiltere'sine bir ayna tutalım.

Bir ay her gün birinci sayfaya bakıp notlar alalım, inceleyelim ve tasnif edelim.

Her gün bir cinayet vardır.

Bir kız boğulmuştur.

Yaşlı kadınlara saldırılmış ve ufak tasarrufları gasp edilmiştir.

Genç erkekler ya da delikanlılar saldırıya uğramışlardır ya da saldırmışlardır.

Binalar ve telefon kulübeleri parçalanmış ve yağmalanmıştır.

Uyuşturucu kaçakçılığı.

Hırsızlık, soygun ve saldırılar.

Kayıp çocuklar ve kayıp çocukların evlerinden uzakta bulunan cesetleri.

İngiltere bu olabilir mi? İngiltere *gerçekten* de böyle mi? İlk hissiniz "hayır" -"daha değil,"- *ama olabilir de.*

İnsanlarda korku uyanıyor; olabileceklerin korkusu. Olanlardan duyulan bir korku değil bu, asıl olarak bunların gerisindekilerden kaynaklanan bir korku. Bazıları biliniyor bunların, bazılarıysa bilinmiyor, yalnızca hissediliyor. Ve yalnızca bu ülkede de değil. Gazetelerin diğer sayfalarında da küçük paragraflar vardır: Avrupa'dan, Asya'dan, Amerika'dan, dünyanın her tarafından haberler veren.

Kaçırılan uçaklar.

Çocuk kaçırmalar.

Şiddet.

Ayaklanmalar.

Nefret.

Anarşi, giderek artan terör.

Her şey yıkmaya, yok etmeye adeta tapıldığını, acı vermenin, zulmün zevk halini aldığını gösteriyor.

Bu ne anlama gelebilir? Yanıtı geçmişten Elizabeth döneminden seslenen, yaşamdan bahseden bir beyit mi:

...bu bir öykü
Bir aptalın anlattığı, ses ve şiddet dolu,
Hiçbir şey ifade etmeyen.

Ve yine biliyoruz ki -bu bizim bilincimize yerleşmiş- dünyamız öylesine iyilikle dolu ki -çevremiz iyiliklerle sarılı- yapılan yardımlar, şefkatli destekler, bağışlar, merhametli yaklaşımlar, kalplerdeki iyilik, komşunun komşuya yardımı, iyilikleri, gençlerin yardımsever davranışları.

Peki ama o zaman günlük haberlerdeki bu fantastik atmosfer niye -olup bitenle ilgili anlatılanlar- bunlar gerçek *olaylar* mı?

1970'leri anlatan bir öykü yazmak için geri planda bu dönemi yansıtmalısınız. Ve eğer geri plan fantastik ise o zaman öykü de bu geri planın varlığını kabul etmelidir. Öykünüz bir fantezi olmalıdır, bir abartı. Kurgu günlük yaşamın fantastik olgularını kapsamalıdır. Peki bu öyküde fantastik bir neden tasarlanamaz mı? Güç uğruna dü-

zenlenen gizli bir hareket? Yeni bir dünya kurmak ve yaratmak için duyulan delice bir arzu? Ve bir adım daha da ileri gidip, kurtuluş için fantastik ve olanaksız gibi görünen bir araç tasarlanamaz mı?

İmkânsız diye bir şey yoktur, bilim bize bunu göstermiştir.

Bu öykü özde yalnızca bir kurgu, bir fantezi. Daha başka bir iddiası yok.

Ama öyküde olan şeylerden birçoğu günümüz dünyasında oluyor ya da olacağı anlaşılıyor.

Bu olanaksız bir öykü değil ama yalnızca bir kurgu, bir fantezi.

KİTAP I
Yarıda Kalan Yolculuk

BÖLÜM 1

Frankfurt Yolcusu

I

"Lütfen kemerlerinizi bağlayın." Uçaktaki yolcular bu duyuruya ağır aksak uydular. Çoğunlukla Cenevre'ye ulaşmış oldukları-na inanamıyor gibiydiler. Uykuları gelmiş olanlar gerinerek esnediler. Uyuyanlar ise otoriter hostes tarafından nezaketle uyandırıldılar.

"Lütfen emniyet kemerlerinizi bağlayın!"

Hoparlörden kuru, tok bir ses yükseldi. Ses Almanca, Fransızca ve İngilizce olarak kısa bir süre sonra havanın daha da kötüleşmesinin beklendiğini belirtti. Sir Stafford Nye ağzını sonuna kadar açtı, esnedi ve koltuğunda doğruldu. Düşünde İngiltere'deki bir nehirde mutluluk içinde balık tuttuğunu görmüştü.

Kırk beş yaşlarında, orta boylu, düzgün hatlara sahip, buğday tenli, yüzü tertemiz tıraşlı bir adamdı. Giyim konusunda tuhaf zevkleri olduğu söylenebilirdi. Çok saygın bir aileden gelmesine rağmen giyim konusundaki kaprislerini yerine getirmekte kendini tamamen

özgür hissetmesini sağlıyordu. Giyim konusunda daha tutucu olan meslektaşları ona bundan dolayı arada sırada burun kıvırıyor olsalar da o bu durumdan hınzırca bir zevk alıyordu. On sekizinci yüzyıl züppelerinin ruhu vardı onda. Dikkat çekmekten hoşlanıyordu.

Bu farklılaşma isteği yolculuk sırasında bir zamanlar Korsika'dan satın almış olduğu haydut pelerinini giymesinden de anlaşılıyordu. Mora kaçan çok koyu lacivert pelerinin iç astarı kırmızı renkteydi. Tam arkasındaysa soğuğa ya da cereyana karşı önlem almak istediğinde iyice başının üstüne çekebileceği geniş bir kapüşonu vardı.

Sir Stafford Nye diplomatik çevrelerde büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştı. Gençlik yıllarında yetenekleri nedeniyle ondan büyük işler başarması beklenmiş, ancak o bu beklentileri yerine getirememişti. Çok ciddi olunması gereken anlarda daima tuhaf, şeytani mizah anlayışıyla başını belaya sokmuştu. Zaten kendini sıkıntıya sokmaktansa yaramaz, muzip yönünü ortaya çıkarmayı her zaman yeğlerdi. Çok yüksek mevkilere erişememiş de olsa o toplumda iyi tanınan biriydi. Zeki olmasına rağmen asla güvenilir bir insan olmadığına -ve de galiba asla olamayacağına- inanılıyordu. Politikanın ve dış ilişkilerin alabildiğine karışık olduğu o günlerde, özellikle de elçilik düzeyine getirilecek birinin güvenilir olması zeki olmasına yeğleniyordu. Sir Stafford Nye'ye zaman zaman entrika sanatının ön plana çıktığı, ancak sonuçları hayati önemde olmayan ya da doğrudan topluma yansımayan görevler yükleniyorsa da aslında bir anlamda yedeğe alınmış sayılırdı. Gazeteciler ondan diplomasinin karanlık yüzü olarak bahsediyorlardı.

Sir Stafford'un kendisi mesleki anlamda hayal kırıklığı yaşıyor muydu, işte bunu kimse bilemiyordu. Hatta belki Sir Stafford'un ken-

disi bile. Kendisini beğenen, kibirli bir insandı ama aynı zamanda içindeki yaramazlık eğilimlerini ortaya çıkarmaktan çok hoşlandığı da kesindi.

O uçakla Malezya'daki bir inceleme komisyonundaki görevinden eve dönmekteydi. Görüşmeleri kendi açısından hiç de ilginç bulmamıştı. Meslektaşlarının daha inceleme başlamadan bu konuda kararlarını vermiş olduklarını düşünüyordu. Bakıyor, inceliyor ve dinliyorlardı ama önyargılı bakışları asla etkilenmiyordu. Yine de Sir Stafford çalışmalara belirgin bir inandırıcılığı olmasa da yalnızca karışıklık çıkarmış olmak için çomak sokmuştu. Böylece hiç değilse biraz canlılık sağlandı, diye düşünüyordu. Bu gibi şeyler yapabilmek için elinde daha fazla olanak olmasını diliyordu. Komisyonun diğer üyeleri sağlam, tutarlı, güvenilir kişilerdi ve hepsi de belirgin şekilde kalın kafalıydılar. Hatta; komisyonun tek bayan üyesi, ünlü Bayan Nathaniel Edge bile, işlerle ilgili olarak sorun çıkaran, endişeli kişiliğiyle tanınmasına rağmen, sonucun açıkça belli olduğu durumlarda, boşa zaman harcamıyordu. Görüyor, dinliyor ve oyununu güvenli oynamayı yeğliyordu.

Onunla daha önce de Balkanlar'daki bir ülkenin başkentinde kadın orada çözmesi gereken bir sorun nedeniyle bulunduğu sırada karşılaşmıştı. O zaman da Sir Stafford Nye kendini birkaç ilginç görüşünü açığa dökmekten alıkoyamamıştı. O sıralar skandallara bayılan, haftalık yayımlanan *Inside News* dergisi üstü kapalı olarak Sir Stafford Nye'ın bu balkan başkentinde bulunma nedeninin Balkanlar'daki sorunlarla yakından ilgili olduğunu ve görevinin büyük ölçüde hassasiyet gerektiren gizlilikte olduğunu ima etmişti. Hatta bir dostu da Sir Stafford'a bu derginin ilgili sayısını söz konusu bölümü işaretleyerek göndermişti. Sir Stafford buna hiç şaşırmamıştı.

Makaleyi neşeyle gülerek okumuştu. Gazetecilerin bu konuda gülünecek derecede gerçeklerden uzak olduklarını düşünmek bile onu eğlendiriyordu. Sofya'da bulunmasının nedeni aslında yalnızca az bulunur yabani çiçeklere duyulan masum bir ilgiydi ve yaşlı bir dostunun, Lady Lucy Cleghorn'un ısrarıyla oradaydı. Dostu Latince adı boyutuyla ters orantıda olan küçücük bir çiçeği yalnızca görmek için bile, her an kayalık bir yamaca tırmanmaya ya da umursamadan bir bataklığa gömülmeye, neşeyle çalıların üzerinden atlamaya hazır olan, nadir bulunur bitki cinslerinin yorulmak bilmez, tutkulu bir araştırmacısıydı.

Küçük bir meraklı grubuyla dağların yamaçlarında yaklaşık on gün süren bu botanik araştırma gezisinin sonunda Sir Stafford makalenin gerçek olmamasının aslında bir şanssızlık sayılabileceğini düşünüyordu. Yabani çiçeklerin peşinde koşmaktan biraz ama yalnızca biraz yorulmuştu. Altmış yaşına rağmen tepelere büyük bir hızla tırmanabilme yeteneğiyle kolayca onu geride bırakabilen sevgili Lucy'yi ne kadar sevse de bazen ondan usanıyordu da. Daima tam önünde açık mavi pantolonun oturma yerini görmekten bıkmıştı. Lucy, aslında çok zayıf olmasına rağmen, Tanrı bilir ya, açık mavi fitilli kadife pantolonlar içinde kesinlikle çok toplu görünüyordu. Küçük tatlı bir enternasyonal turta, diye düşünmüştü, parmaklarını daldırabileceğin, içinde istediğin gibi oynayabileceğin...

Uçağın hoparlöründen yine aynı metalik ses duyuldu. Yolculara Cenevre'de yoğun sis olduğunu ve uçağın zorunlu olarak Frankfurt'a yönlendirildiğini ve oradan da Londra'ya doğru havalanacağını bildiriyordu. Cenevre'ye gidecek yolcular hava koşulları elverdiği anda Frankfurt'tan aktarmalı olarak Cenevre'ye gönderileceklerdi. Sir Stafford için hiçbir şey fark etmiyordu. Londra'da da yo-

ğun sis olduğu taktirde uçağın yeniden Prestwick'e yönlendirileceğini düşündü. Böyle bir durumun olmamasını umuyordu. Prestwick'e birkaç kez gitmişti. Yaşam, diye düşündü, uçak yolculuğu bazen gerçekten çok sıkıcı olabiliyor. Keşke... peki ama keşke *ne?* Bunu kendisi de bilemiyordu.

II

Frankfurt'taki transit yolcu salonu sıcaktı, Sir Stafford Nye pelerinini geriye attı, böylece omzunu saran pelerinin kırmızı astarı dikkat çekici bir şekilde ortaya çıktı. Bir yandan birasını yudumluyor, bir yandan da yarım kulakla yapılan değişik anonsları dinliyordu.

"4387 sefer sayılı Moskova yolcuları. 2381 sefer sayılı Mısır bağlantılı Kalküta uçağının yolcuları..."

Dünyanın dört bir yanına yolculuk. Ne romantik bir şey olabilirdi bu. Ancak havaalanlarındaki yolcu salonlarında bu romantizmi kıran bir şey vardı. Çok fazla insan vardı, çok fazla satılık şey. Bekleme salonları benzer renkte çok fazla sayıda koltukla doldurulmuştu, her taraf plastik doluydu, insan doluydu, bağrışan çocuklarla doluydu. Birden aklına gelen mısraları kimin söylemiş olduğunu anımsamaya çalıştı:

İnsanoğlunun soyunu sevebilmek isterdim;
Onlardaki aptal yüzü sevebilmek isterdim.

Chesterton olabilir miydi? Bu kesinlikle doğruydu. Çok sayıda insan bir araya getirildiğinde, dayanılamayacak kadar birbirleri-

ne benzediklerini fark ediyordunuz. İlginç bir yüz, diye düşündü Sir Stafford, diğerlerinden ne kadar farklı olabilirdi. Küçümseyerek çok güzel makyaj yapmış, artık gençler için ülkelerinin üniforması sayılabilecek giysiler giymiş -büyük olasılıkla da İngiltere- kısanın da kısası mini etekli iki kıza baktı; sonra da bir başka genç bayana, daha iyi makyaj yapmış; gerçekten de çok hoş görünen, pantolon etek olarak adlandırılan eteklerden giymiş olan bir başka bayana. Moda konusunda bu kız diğerlerinden bir adım ötedeydi.

Diğerlerinden farksız görünen güzel ve hoş görünüşlü kızlar ilgisini çekmiyordu. İlgilendiği kızın bir değişikliği olmasını istiyordu. O anda oturduğu plastik kaplamalı suni deri kanepede yanına biri oturdu. Kızın yüzü Sir Stafford'un ilk anda dikkatini çekmişti. Bunun nedeni yalnızca farklı olması değildi elbette, bu yüzü daha önce bir yerde gördüğünü anımsıyordu. Bu daha önce de gördüğü biriydi. Gerçi nerede ve ne zaman olduğunu anımsamıyordu ama yüz tam anlamıyla tanıdıktı. Onun yirmi beş ya da yirmi altı yaşlarında olabileceğini düşündü. Kızın ince, hafif kavisli güzel bir burnu, omuzlarına kadar inen siyah gür saçları vardı. Önünde bir dergi duruyordu ama onunla ilgilendiği yoktu. Aslına bakılırsa heyecanlı denebilecek bakışlarla ona bakıyordu. Sonra birden konuşmaya başladı. Derinden gelen, bir erkeğinki kadar kalın, tok bir sesi vardı. Konuşmasında hafif bir yabancı aksanı seziliyordu. Birden sordu.

"Sizinle konuşabilir miyim?"

Sir Stafford yanıt vermeden önce kısa bir süre karşısındaki yüzü inceledi. Hayır -bu ilk anda aklına gelen gibi bir şey değildi- hani o malum dostluk tekliflerinden biri! Bu başka bir şeydi.

"Konuşmamanız için bir neden göremiyorum," dedi. "Zaten burda zaman öldürmemiz gerekiyor."

"Sis," dedi kadın. "Cenevre'de yoğun sis varmış. Belki Londra'da da. Her tarafta sis var. Ne yapacağımı bilemiyorum."

"Ah, hiç endişelenmeyin," dedi Sir Stafford yatıştırıcı bir sesle. "Hiç endişelenmeyin. Uygun bir yere iniş yaparlar. Adamlar işlerinin uzmanı, inanın buna. Nereye gidiyordunuz?"

"Cenevre'ye."

"Neyse, nasıl olsa sonunda oraya ulaşacaksınız."

"Oraya *şimdi* gitmem gerekiyor. Eğer Cenevre'ye gidebilseydim her şey yolundaydı. Orda beni karşılayacaklardı. Ve güvende olacaktım."

"Güvende mi?" Sir Stafford hafifçe gülümsedi.

Kız, "Güven yalnızca beş harfli bir sözcük, ama bu günümüz insanlarının algıladığı kadar basit bir şey değil. Bazen çok daha önemli olabiliyor. Benim açımdan da çok önemli," dedi ve hemen ardından da ekledi. "Bakın, eğer Cenevre'ye gidemezsem, bu uçaktan burada ayrılırsam ya da bu uçakta gerekli ayarlamaları yapmadan Londra'ya devam edersem, öldürüleceğim." Sir Stafford'u dikkatli bir bakışla süzdü. "Sanırım buna inanmıyorsunuz."

"Korkarım öyle."

"Ama bu kesinlikle doğru. İnsanlar öldürülebilir. Her gün oluyor böyle şeyler."

"Sizi kim öldürmek istiyor?"

"Fark eder mi?"

"Benim açımdan hayır."

"Eğer inanmak isteseniz bana inanabilirsiniz. Gerçeği söylüyorum. Yardıma ihtiyacım var. Londra'ya güvenli bir şekilde ulaşmak için yardıma."

"Peki size yardım etmek için niçin beni seçtiniz?"

"Çünkü bana ölüm konusunda fikri olan biri gibi göründünüz. Ölümle yüz yüze geldiniz ya da belki birinin ölümünü yaşadınız."

Sir Stafford, kızı sert bakışlarla süzdükten sonra yeniden bakışlarını uzaklaştırdı.

"Başka bir neden?" diye sordu.

"Evet. Bu." Kız ince, esmer elini uzatarak, bol pelerinin kıvrımlarını elledi. "Bu," diye ekledi.

Sir Stafford ilk kez ilgisinin uyandığını hissediyordu.

"Bu derken neyi kastediyorsunuz?"

"Çok farklı... karakteristik, az rastlanır. Herkesin giydiği bir şey değil."

"Bu doğru. Bunun bana özgü bir dikkat çekme biçimi olduğunu söyleyebiliriz."

"Ama bana yararı olabilecek bir dikkat çekme biçimi."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Sizden bir isteğim var. Belki bunu reddedeceksiniz, ama belki de etmeyeceksiniz, çünkü bence siz risk almaktan hoşlanan bir insansınız. Aynen benim de risk almaktan hoşlanan bir kadın olmam gibi."

Sir Stafford hafifçe güldü.

"Neler planladığınızı bilmek istiyorum."

"Sizin pelerininizi giymeyi planlıyorum. Pasaportunuzu da istiyorum. Ayrıca uçuş kartınızı da. Yaklaşık yirmi dakika sonra ya da o sıralarda, Londra yolcularına çağrı yapılacak. Sizin pasaportunuz bende olacak, sizin pelerininizi giymiş olacağım. Böylece Londra'ya uçacak ve oraya güvenlik içinde ulaşabileceğim."

"Yani benim kimliğimle mi gideceksiniz? Sevgili bayan..."

Kız el çantasını açtı. Küçük kare bir ayna çıkardı.

"Bakın şuna," dedi. "Önce bana sonra da kendi yüzünüze bakın."

Sir Stafford o anda daha önce çözümleyemediği, zihnini kemiren düşüncenin ne olduğunu anladı. Yaklaşık yirmi yıl kadar önce ölen kız kardeşi Pamela'ydı bu. Birbirlerine çok benzerlerdi, o ve Pamela. Ailelerine özgü bir benzerlikti bu. Pamela'nın erkeksi yüz hatları vardı. Ya da belki kendi yüzü, özellikle de gençlik yıllarında biraz daha kadınsı bir görüntüdeydi. Her ikisinin de kemerli burunları, kalkık kaşları vardı ve her ikisi de gülerken ağızlarını hafifçe çarpıtırlardı. Pamela ince uzundu, boyu bir metre yetmiş üç santim kadardı, zaten kendisininki de bir metre yetmiş sekiz santimdi. Kendisine aynayı uzatan kadına baktı.

"Eğer kastettiğiniz buysa yüzlerimiz arasında bir benzerlik var. Ama sevgili bayan, bu beni ya da sizi tanıyan birini aldatacak düzeyde bir benzerlik değil."

"Elbette ki aldatmaz. Anlamıyorsunuz değil mi? Zaten aldatmasına gerek de yok. Gördüğünüz gibi yolculukta pantolon giyiyorum. Siz de yolculuk boyunca pelerininizin kapüşonunu başınızda oturdunuz. Tüm yapmam gereken saçlarımı kesip bir gazete kâğıdına sarmak ve en yakındaki çöp kutusuna atmak. Sonra da sizin pelerininize sarınıp, sizin uçuş kartınız, biletiniz ve pasaportunuzla uçağa binmek. Uçakta sizi iyi tanıyan biri olması sorun olabilir elbette, ama öyle birinin olduğunu da sanmıyorum, yoksa şimdiye dek kesinlikle sizinle konuşmuş olurdu. Bu da sizin kimliğinizle güven içinde yolculuk edebileceğim anlamını taşıyor. Gerektiğinde sizin pasaportunuzu gösterir, pelerininize sıkıca sarınır, kapüşonu da iyice yüzüme çekerim, böylece yalnızca burnum, ağzım ve gözle-

rim görünür. Uçak hedefine ulaştığında da kimse bu uçakta olmamı beklemeyeceğine göre güven içinde olurum. Elimi kolumu sallayarak alandan uzaklaşır ve Londra'nın kalabalığı içinde kaybolurum."

"Peki ya ben ne olacağım?" diye sordu Sir Stafford gülümseyerek.

"Eğer bunu metanetle karşılayabilecekseniz bu konuda da bir önerim olacak."

"Önerin!" dedi Sir Stafford. "Önerilere her zaman açığım."

"Ayağa kalkıp, buradan uzaklaşacak ve bir dergi ya da gazete satın alacaksınız veya belki hediyelik eşya mağazasından küçük bir armağan. Bu arada pelerininizi koltukta asılı bırakacaksınız. Geri döndüğünüzde de başka bir yere otursunuz; diyelim ki karşıdaki bankın diğer ucuna. Önünüzde de bir bardak olur. Bu bardak. Bardağınızın içine uyumanızı sağlayacak bir şey karıştırılmış olur. Sakin bir köşede rahatça uyumanızı."

"Peki ya sonra?"

"Görünürde bir soyguna kurban gitmiş olacaksınız," diye belirtti kız. "Biri içkinize sizi uyutacak bir madde katmış ve cüzdanınızı çalmış olacak. Ya da öyle bir şey işte. Kimliğinizi belirtir, pasaportunuzun ve belgelerinizin çalınmış olduğunu söylersiniz. Kimliğinizi kolayca kanıtlayabileceğinizden hiç kuşkum yok."

"Kim olduğumu biliyor musunuz? Adımı kastediyorum?"

"Henüz değil," dedi kız. "Daha pasaportunuzu görmedim. Kim olduğunuz hakkında en ufak bir fikrim bile yok."

"Buna rağmen kimliğimi kolayca kanıtlayabileceğimi söylüyorsunuz, öyle mi?"

"İnsanları çok iyi ayırt edebilirim. Kim önemli kim önemsiz hemen anlayabilirim. Siz önemli birisiniz."

"Peki bütün bunları niçin yapacağımı düşünüyorsunuz?"

"Bir insanın yaşamını kurtarmış olmak için."

"Bu çok renkli bir hikâye, sizce de öyle değil mi?"

"Ah evet. İnanılması da hiç kolay değil. Peki siz inanıyor musunuz?"

Sir Stafford, kızı düşünceli bakışlarla süzdü.

"Bu konuşmalarınızla bana neyi anımsattığınızı biliyor musunuz? Bir gerilim romanındaki güzel casus kızı."

"Evet, belki. Ama ben güzel değilim."

"Casus da mı değilsiniz?"

"Öyle denilebilir, belki öyle, belki değil. Bazı bilgilere sahibim. Saklamam gereken bilgilere. İnanın bana bunlar ülkeniz için de çok değerli olabilecek bilgiler."

"Biraz aşırıya kaçtığınızın, söylediklerinizin saçma olduğunun farkındasınız, değil mi?"

"Evet, öyle. Eğer bunlar yazılacak olsa herhalde absürd olarak nitelendirilebilirdi. Ama zaten absürd olarak nitelendirilen birçok şey de gerçek değil midir?"

Sir Stafford yeniden kıza baktı. Pamela'ya çok benziyordu. Sesinin farklılığına ve yabancı aksanına rağmen konuşması aynen Pamela'ydı. Amaçladığı kesinlikle gülünç, saçma, olanaksız ve büyük ölçüde de tehlikeliydi. Kendisi açısından da tehlikeli. Ne yazık ki işin asıl çekici olan yönü de buydu. Böyle bir şeyi ona önermek cesaretini bulmak! Bütün bunların sonucunda ne olabilirdi? Bunu öğrenmek gerçekten çok ilginç olabilirdi.

"Peki bütün bunlardan benim çıkarım ne olacak?" dedi. "İşte asıl bilmek istediğim bu."

Kız, onu düşünceli bakışlarla süzdü.

"Eğlence," dedi. "Günlük sıradan olayların dışında bir şey. Belki de can sıkıntısına karşı bir panzehir. Pek fazla zamanımız kalmadı, her şey size bağlı."

"Peki ya *sizin* pasaportunuz ne olacak? Benim kendime bir peruk almam mı gerekecek, tabi buradaki mağazalarda satılıyorsa? Kadın rolü oynamam mı gerekecek?"

"Hayır. Söz konusu olan bir kimlik değiştirme değil. Uyutulup, soyulmuş olacaksınız, ama kendi kişiliğinizde kalacaksınız. Haydi karar verin. Vakit kalmadı. Zaman çok hızlı geçiyor. Kendi ayarlamalarımı yapmam gerek."

"Kazandınız," dedi Sir Stafford. "İnsanın kendisine önerilen alışılmamışları reddetmemesi gerek."

"Sizin böyle hissedeceğinizi umuyordum ama bu yine de bir yazı turaydı."

Stafford, Nye cebinden pasaportunu çıkardı. Bunu koltuğa bıraktığı pelerininin dış cebine soktu. Ayağa kalktı, esnedi, çevresine bakındı, saatine baktı, satılmak üzere birçok ürünün sergilendiği küçük mağazaya doğru uzaklaştı. Bir kez olsun arkasına bakmadı. Bir kitap satın aldı, çocuklar için mükemmel bir armağan olabilecek birkaç tüylü oyuncak hayvanı elledi. Sonuçta bir panda seçti. Salona bir göz gezdirdi ve tekrar oturduğu yere döndü. Kız da pelerini de gitmişti. Yarıya kadar dolu bira bardağı hâlâ masanın üstündeydi. Şimdi, diye düşündü, işte asıl riske girdiğim an bu. Bardağı aldı, biraz uzaklaştı ve içti. Hatta oldukça yavaş. Biraz önceye göre tadında hiçbir farklılık sezilmiyordu.

Acaba, diye düşündü. Acaba?

Salonun uzak bir köşesine gitti. Burada oldukça gürültülü bir aile oturmuş, gülüşüyor, aralarında konuşuyordu. Onların yakınına oturdu, esnedi, başını koltuğun kenarına koydu. Tahran uçuşunun anonsu yapılıyordu. Oldukça fazla sayıda insan ayağa kalkarak, belirtilen numaradaki kapının önünde kuyruk oluşturdu. Salonun kalabalığı yarı yarıya boşalmıştı. Kitabını açtı. Tekrar esnedi. Uykusu gelmişti, evet gerçekten de çok uykusu gelmişti... Uyumak için iyi bir yer ayarlamalıydı. Kalabileceği bir yer...

O sırada Trans-Avrupa Havayolları 309 sefer sayılı Londra uçağının harekete hazır olduğu bildirildi.

III

Bu anons üzerine yolcuların çoğu ayağa kalktı. Ama aynı zamanda çok daha fazla sayıda yolcu transit salonuna doluştu. Anonslarda Cenevre'deki sisin sürdüğü ve başka yolculuk olanakları duyuruluyordu. Kırmızı astarlı, koyu lacivert pelerininin kapüşonunu başına geçirmiş, orta boylu, genç bir adam, koridordan yürüyüp, uçağa binmek üzere kuyruğa girdi. Uçuş kartını göstererek 9 numaralı kapıdan geçti.

Anonslar birbirini izliyordu. Swissair Zürich'e uçuyordu. BEA Atina ve Kıbrıs'a. Ve sonra dikkat çeken, farklı bir anons daha duyuldu:

"Cenevre yolcularından Miss Daphne Theodofanous, uçuş kapısına gelmeniz rica olunur. Cenevre uçuşu sis nedeniyle iptal edilmiştir. Yolcular Atina üzerinden aktarma yapacaktır. Uçağınız harekete hazır."

Japonya'ya, Mısır'a, Güney Afrika'ya, dünyanın dört bir yanına uçan havayollarının yolcularına ilişkin anonslar birbirini izledi. Güney Afrika yolcularından Bay Sidney Cook'un acilen kendisine gelen mesajı almak üzere danışmaya başvurması isteniyordu. Ve sonra Daphne Theodofanous'la ilgili anons tekrarlandı.

"309 sefer sayılı uçuş için son çağrı."

Salonun köşesinde küçük bir kız başını kırmızı koltuğun minderine dayayıp, derin bir uykuya dalmış koyu renk giysili adamı seyrediyordu. Adamın elinde küçük, peluş bir panda vardı.

Küçük kız elini pandaya doğru uzattı. Tam o anda annesi seslendi.

"Joan, sakın dokunma o oyuncağa. Zavallı adam uyuyor."

"O nereye gidiyor?"

"Belki de Avustralya'ya gidiyordur," diye yanıtladı annesi. "Aynen bizim gibi."

"Onun da benim gibi küçük bir kızı mı var acaba?"

"Sanırım öyle," dedi annesi.

Küçük kız iç çekerek yeniden pandaya baktı. Sir Stafford Nye uyumayı sürdürüyordu. Düşünde bir leoparı vurmaya çalıştığını görüyordu. Çok tehlikeli bir hayvan, diyordu kendisine safaride eşlik eden rehbere. Hep bunun çok tehlikeli bir hayvan olduğunu duydum. Bir leopara asla güvenilmez.

Her zaman olduğu gibi bu düş de birden değişti ve kendini kulakları çok ağır işiten büyük teyzesi Matilda'ya laf anlatmaya çalışırken gördü. Kadın her zamandan çok daha ağır işitiyordu. Miss Daphne Theodofanous'la ilgili olan ilk anons dışındaki anonsların hiçbirini duymamıştı. Küçük kızın annesi, "Biliyor musun, buluna-

mayan yolcuların ne olduğunu hep merak ederim," dedi. "Ne zaman uçakla bir yere gitsem hep bu gibi anonslar duyarım. Bulunamayan biri. Anonsu duymayan, uçakta olmayan bir yolcu ya da bunun gibi şeyler işte. Hep bunların kim olduklarını, ne yaptıklarını ve *neden* gelmediklerini merak etmişimdir. Adı her neyse bu kadının da uçağı kaçırdığını sanıyorum. Daha sonra onun işini nasıl halledecekler ki?"

Bu soruya kimse yanıt veremeyecekti, çünkü kimsenin bu konuda geçerli bir bilgisi yoktu.

BÖLÜM 2

Londra

Sir Stafford'un dairesi çok sevimli bir yerdi. Doğruca Green Park'a bakıyordu. Kahve makinesinin düğmesine bastıktan sonra o sabahki postayla gelen mektuplarını almaya gitti. Aralarında ilginç bir şey yok gibiydi. Mektupları, bir ya da iki faturayı, bir alındı belgesini ve ilginç pulları olmayan mektupları ayırdı. Sonra kümeleyerek son iki gündür biriken mektupların üzerinde durduğu masaya koydu. Bir an önce çalışmaya başlamam gerek, diye düşünüyordu. Sekreteri birazdan ya da o öğleden sonra gelecekti.

Mutfağa döndü, fincanına kahve doldurdu ve masaya getirdi. Önceki akşam döndüğünde açtığı birkaç mektubu aldı. Bunlardan birini seçti ve okurken gülümsedi. "On bir buçuk," diye mırıldandı. "Çok uygun bir zaman. Acaba? Sanırım konular üzerinde biraz daha düşünmeli ve Chetwynd için hazırlanmalıyım."

Birisi posta kutusuna bir şey sıkıştırmıştı. Apartmanın koridoruna çıkıp, o günkü gazeteyi aldı. Gazetede çok az haber vardı. Po-

litik bir kriz, huzur kaçırıcı olabilecek dış haberler, ama bunların doğru olduğuna inanmıyordu. Bu daha çok konunun gerçekte olduğundan daha önemli görünmesini isteyen gazetecilerin abartmasıydı. İnsanlara okuyacak bir şeyler verilmesi gerek ne de olsa. Parkta bir kız boğularak öldürülmüştü. Kızlar her zaman boğulurlardı. Her gün biri, diye düşündü umursamadan. O gün kaçırılan ya da tecavüze uğrayan bir çocuk da olmamıştı. Bu hoş bir sürprizdi. Kendisi için bir tost hazırladı ve kahvesini içti.

Daha sonra apartmandan çıkarak, yolda yürümeye başladı. Parkın içinden geçip, Whitehall yönünde ilerledi. Kendi kendine gülümsüyordu. O sabah yaşamdan mutluluk duyduğunu hissediyordu. Chetwynd'i düşünmeye başladı. Chetwynd kelimenin tam anlamıyla ahmağın tekiydi. Ama havalı biriydi, önemli biriymiş gibi görünürdü ve çok kuşkucuydu. Chetwynd ile konuşmak hoşuma gidecek, diye düşündü.

Whitehall'a vardığında yedi dakika geç kalmıştı. Chetwynd'le kıyaslanınca çok daha önemli bir insan olduğuma göre bu iyi de oldu, diye düşündü. Odaya girdi. Chetwynd yazı masasının başında oturuyordu. Masanın üstünde bir sürü kâğıt ve yanında da sekreteri vardı. Chetwynd etrafına bunu başarabildiği her zaman olduğu gibi çok önemli bir insanmış havasında bakıyordu.

"Merhaba Nye," dedi Chetwynd yakışıklı çehresini aydınlatan samimi bir gülümsemeyle. "Döndüğüne sevindim. Malezya nasıldı?"

"Sıcak," dedi Stafford Nye.

"Evet. Sanırım her zaman öyle. Politik ortamı değil de havayı kastediyorsun, değil mi?"

"Ah tamamen havayı."

Sir Stafford ikram edilen sigarayı alarak, oturdu.

"Konuşmaya değer bir sonuç var mı?"

"Yok canım. Sonuç denilebilecek bir şey çıkmadı. Raporumu gönderdim. Her zamanki gibi bir sürü laf kalabalığı. Lazenby nasıl?"

"Her zaman olduğu gibi sıkıcı. Hiçbir zaman değişmeyecek," dedi Chetwynd.

"Öyle mi, bunun olabileceğini ummak bile hayal. Daha önce hiç Bascombe ile birlikte olmamıştım. İstediğinde oldukça esprili olabiliyor."

"Sahi mi? Onu pek iyi tanımıyorum. Evet. Sanırım olabilir."

"Neyse, neyse. Başka bir haber yok mu?"

"Hayır yok. Sanırım senin ilgini çekebilecek hiçbir şey yok."

"Mektubunda beni tam olarak niçin görmek istediğini belirtmemişsin."

"Ah, yalnızca bir iki şeyin üstünden geçmiş olmak istedim, hepsi bu. Dönerken özel bir bilgi filan getirmiş olabileceğini düşündüm. Bilirsin ya, önceden hazırlıklı olmamız gereken bir şeyler. Oradaki hükümette sorun filan. Öyle bir şeyler işte."

"Anlıyorum."

"Uçakla geldin değil mi? Sanırım başın biraz belaya girmiş."

Sir Stafford önceden kararlaştırdığı gibi biraz öfkeli, biraz pişman bir yüz ifadesi takındı.

"Ah, demek bunu sen de duydun?" dedi. "Aptalca bir şeydi."

"Evet. Evet, öyle olmalı."

"İnanılır gibi değil," dedi Sir Stafford Nye. "Her şey hemen gazetelere yansıyor. Bugün sabah gazetesinde bundan bahsedilen bir paragraf vardı."

"Sen bahsedilmemesini yeğlerdin, değil mi?"

"Öyle, bu olay yüzünden aptal durumuna düşmüş oluyorum, değil mi?" dedi Stafford Nye. "Aslında bunu kabul etmem gerek, gerçek bu. Üstelik de benim yaşımda."

"Tam olarak neler oldu? Gazetelerde okuduklarımızın ne kadarının abartılmış olduğunu merak ediyorum."

"Ee, tabi ki onlar olayı biraz allayıp pulladılar. Bu uçak yolculuklarını bilirsin. İnsan sıkıntıdan patlar. Cenevre'de sis olduğu için uçağın rotasını değiştirmek zorunda kaldılar. Bu yüzden Frankfurt'ta iki saatlik bir gecikme oldu."

"Olay o sırada mı oldu?"

"Evet. İnsan havaalanlarında sıkıntıdan ne yapacağını bilemiyor. Uçaklar iniyor, kalkıyor. Hoparlörlerden aralıksız anonslar yapılıyor. 302 sefer sayılı Hong Kong uçağı, 109 sefer sayılı İrlanda uçağı filan falan. İnsanlar geliyor, gidiyor. Seninse tek yapabildiğin oturup beklemek ve esnemek."

"Tam olarak neler oldu?" diye sordu Chetwynd.

"İçecek bir şey almıştım, bir pilsen bira, bardak önümde duruyordu, sonra gidip okuyacak bir şeyler alayım, diye düşündüm. Yanımda bulunanların tamamını okumuştum. Kalkıp gazete bayiine kadar gittim, şu cep kitaplarından bir tane alıp döndüm. Sanırım bir dedektif romanıydı. Ha, bir de yeğenim için şu tüylü oyuncaklardan bir tane aldım. Geri döndüğümde içkimi bitirdim, kitabı açıp okumaya başladım, sonra da uyuyakalmışım."

"Evet, anlıyorum. Uyuyakaldın."

"Neyse bu çok doğal bir şey değil mi? Herhalde binmem gereken uçak anons edildi, ama ben hiçbir şey duymadım. Sanırım bunu duymamamın çok iyi bir nedeni de vardı. Aslında ben havaalanlarında her zaman uyuyakalmış ama daima benimle ilgili anonsları

zamanında duymuşumdur. Ama bu kez duymadım. Uyandığımda ya da kendime geldiğimde, artık bunu nasıl adlandırırsan, tıbbi gözlem altındaydım. Anlaşıldığı kadarıyla biri içkime uyuşturucu ya da uyku hapı gibi bir şeyler katmış. Ben kitap almaya gittiğimde yapmış olmalı."

"Çok tuhaf şeyler oluyor, öyle değil mi?" dedi Chetwynd.

"Öyle. Daha önce hiç başıma gelmemişti," dedi Sir Stafford Nye. "Umarım bir daha da olmaz. Biliyor musun, insan kendini aptal yerine konmuş gibi hissediyor. Üstelik bir de baş ağrısı. Uyandığımda başımda bir doktor ve hemşiresi ya da yardımcısı vardı. Beni ayıltan da onlar. Neyse, anlaşıldığı kadarıyla pek bir zarara uğramamışım. Biraz para ve pasaportumla birlikte pelerinim çalınmış. Tabi bu da korkunç ama... Neyse ki yanımda fazla para yoktu. Seyahat çeklerim iç cebimdeydi. Tabi biraz sıkıntı yaşadım, o da pasaportumu kaybetmiş olduğum için. Neyse ki yanımda mektuplar ve bazı belgeler vardı da kimliğimi kanıtlamam zor olmadı. Sonuçta kısa sürede formaliteler halloldu da başka bir uçakla yola devam ettim.

"Ama yine de can sıkıcı bir durum," dedi Chetwynd. "Senin statündeki biri için, demek istiyorum." Sesinde olanları onaylamadığını belirten bir ton vardı.

"Evet," dedi Stafford Nye. "Bu benim açımdan hiç de parlak bir durum değil, öyle değil mi? Benim durumumdaki... yani... statümdeki birinin olması gerektiği kadar atik ve zeki olmadığımı düşündürebilir." Bu fikir onu eğlendirmişe benziyordu.

"Böyle olaylar sık oluyor muymuş? Bir şeyler öğrenebildin mi?"

"Pek sık olduğunu sanmıyorum. Ama olabilir de. Sanırım yankesicilik eğilimi olan herhangi biri uyuyan birini fark edince, elini

fark ettirmeden cebine sokabilir, eğer işinde ustaysa ve biraz da şansı varsa bir cüzdan, cep defteri ya da buna benzer bir şeyler alabilir."

"Pasaport kaybetmek tatsız bir durum."

"Evet, şimdi yenisini çıkarmak için epeyce uğraşmam gerekecek. Sanırım bir sürü açıklama filan. Demin de söylediğim gibi, bütün bu olanlar gülünç, aptal bir olaydan öte değil. Ayrıca gerçekle de cesaretle yüzleşmem gerekiyor, Chetwynd, bu beni hiç de hoş olmayan bir duruma düşürdü, öyle değil mi?"

"Bu senin hatan değildi sevgili dostum, senin hatan değildi. Bu herkesin başına gelebilirdi, herkesin."

"Böyle düşündüğünü bilmek çok hoş," dedi Sir Stafford Nye karşısındakine hak verdiğini belirtircesine gülümseyerek. "Bu benim için iyi bir ders oldu, değil mi?"

"Birinin özellikle *senin* pasaportunu almak için bunu yapmış olabileceğini düşünmüyorsun, değil mi?"

"Hiç sanmıyorum." Stafford Nye başını salladı. "Benim pasaportumu neden istesinler ki. Tabi eğer biri özellikle beni tedirgin etmek istemediyse, ama bu öyle bir şeye hiç benzemiyor. Ya da biri pasaporttaki resmime hayran olmuş olabilir, hoş böyle olduğunu hiç sanmıyorum ama..."

"Tanıdığın birini gördün mü orada, nerede olduğunu söylemiştin, Frankfurt'ta?"

"Hayır, hayır, hiç kimse."

"Biriyle konuştun mu?"

"Pek sayılmaz. Yalnızca zarif şişman bir kadın vardı, ufak zayıf bir çocuğu oyalamaya çalışıyordu. Sanırım Wigan'dan geliyordu. Avustralya'ya gidiyordu. Başka birini anımsamıyorum."

"Emin misin?"

"Bir kız daha vardı, Mısır'da arkeoloji okumak için ne yapması gerektiğini öğrenmek isteyen. Ona bu konuda ilgim olmadığını söyledim. Yapacağı en doğru şeyin British Museum'a gidip, bu konuda bilgi almak olduğunu belirttim. Sonra hayvanların bilimsel araştırmalarda kullanılmasına karşı olan bir adam vardı, onunla da birkaç kelime ettim. Bu konuyu hararetle savunuyordu."

"Her nedense," dedi Chetwynd. "İnsan bu gibi şeylerin *ardında* daima başka bir şeyler olabileceğini düşünüyor."

"Ne gibi şeylerin?"

"Şöyle diyelim, senin başına gelen gibi şeylerin."

"Bunun ardında ne olabileceğini anlamıyorum," dedi Sir Stafford. "Sanırım gazeteciler bundan bir hikâye çıkarabilirler, bu konuda gerçekten usta onlar. Evet, aslına bakarsan gerçekten de tuhaf bir olaydı. Tanrı aşkına, artık unutalım bunu. Zaten gazetelere yansımış olduğuna göre şimdi tüm dostlarım arayıp bunu sormaya başlayacaklar. Neyse, Leyland nasıl? Şu günlerde ne yapıyor? Onunla ilgili bir iki şey duydum. Leyland zaten her zaman biraz fazla konuşur."

Bunun ardından iki adam on dakika kadar daha havadan sudan konulardan, dostlarından bahsettiler ve ardından Sir Stafford ayağa kalkıp, oradan ayrıldı.

"Bu sabah yapacak daha bir sürü işim var," dedi. "Akrabalarım için armağanlar almam gerekiyor. Malezya gibi bir yere gittiğiniz zaman tüm akrabalarınızın sizden egzotik hediyeler beklemeleri aslında çok kötü bir şey. Liberty'ye uğramayı düşünüyorum. Orda doğudan getirtilmiş oldukça fazla mal vardı."

Neşeyle dışarı çıktı, koridorda karşılaştığı önceden tanıdığı iki adama başıyla hafifçe selam verdi. Onun dışarı çıkmasının hemen ardından Chetwynd telefonunu açarak sekreteriyle konuştu.

"Albay Munro'ya hemen yanıma gelmesini söyler misiniz?"

Albay Munro yanında orta yaşlı, uzun boylu başka bir adamla içeri girdi.

"Horsham'la tanışıyor musunuz?" diye sordu Albay Munro. "Gizli Servis'ten."

"Sanırım daha önce karşılaşmıştık," dedi Chetwynd.

"Nye yanınızdan şimdi ayrıldı, değil mi?" diye sordu Albay Munro. "Frankfurt hikâyesinde önemli bir şey var mıymış? Üzerinde durmamızı gerektiren bir şey?"

"Pek sanmıyorum," dedi Chetwynd. "Tabi Nye bu olaya epeyce sinirlenmiş. Aptal durumuna düştüğünü düşünüyor. Aslına bakarsanız, biraz öyle de."

Horsham adlı adam başıyla onayladı.

"Bu onun konuyu algılama şekli, değil mi?"

"Aslında fazla kızmamış gibi davranmaya da çalışıyor ama..."

"Biliyorsunuz hep aynı şey," dedi Horsham. "O asla aptal biri değil."

Chetwynd omuzlarını silkti.

"Böyle şeyler olabilir."

"Biliyorum," dedi Albay Munro. "Evet, evet, biliyorum. Hep aynı şey, neyse, her nedense ben bir şekilde hep Sir Stafford Nye'in ne yapacağı önceden kestirilemeyen bir adam olduğunu düşünmüşümdür. Bildiğiniz gibi, bazen görüşleri de davranışları da *farklılık* gösterebiliyor."

Horsham adındaki adam söze karıştı.

"Aleyhinde bir şey yok, yani *bildiğimiz* bir şey yok demek istiyorum."

"Ah, ben de olduğunu kastetmedim zaten," dedi Chetwynd. "Yalnızca -nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum?- yalnızca olayları pek ciddiye almaz da."

Bay Horsham bıyıklıydı. Bıyıklı olmanın avantaj olduğunu düşünüyordu. Böylece anlaşılmasını istemediği anlarda bıyık altından rahatça gülebiliyordu.

"O asla aptal değildir," dedi Munro. "Hatta kafası çok iyi çalışır. Bu olayda... yani siz bu olayda kuşku götüren bir taraf olduğunu düşünmüyorsunuz, değil mi?"

"Nye açısından mı? Hayır, sanmam."

"Sen olayı inceledin mi Horsham?"

"Öyle denebilir ama henüz yeterince zamanımız olmadı. Ancak göründüğü kadarıyla kuşkulu bir yön yok. Yalnız pasaportu *kullanıldı*."

"Kullanıldı mı? Nasıl?"

"Heathrow'dan geçti."

"Yani birinin kendini Sir Stafford Nye olarak tanıttığını mı söylüyorsun?"

"Hayır, hayır," dedi Horsham. "Sözle değil. Böyle bir şeyin olmadığını umuyoruz. Diğer pasaportlarla birlikte gümrükten geçmiş. Bildiğiniz gibi bu konuda bir uyarı, bir ihbar yoktu. Sanırım o sırada kendisi, uyuşturucu ya da verilen her neyse, onun etkisinden henüz çıkmamıştı. Uyuyordu. Olay sırasında o Frankfurt'taydı."

"Ama biri onun pasaportunu çalıp, uçağa bindi ve İngiltere'ye geldi, öyle mi?"

"Evet," dedi Munro. "Öyle olduğunu varsayıyoruz. Ya biri tesadüfen içinde para ve pasaport olan cüzdanı çaldı ya da birinin pa-

saporta ihtiyacı vardı ve Sir Stafford Nye'i bunu temin edebileceği uygun kişi olarak gözüne kestirdi. Masanın üzerinde içki bardağı duruyordu, içine biraz uyku ilacı attı, uyuyana kadar bekledi, pasaportu aldı ve kullandı."

"Ama yine de gümrükte pasaportlara bakıyorlar. Doğru insan olmadığını saptamış olmaları gerekirdi," dedi Chetwynd.

"Öyle, hiç kuşkusuz aralarında bir benzerlik olması gerekir," diye açıkladı Horsham. "Ama kayıp ihbarı yapılmadığı sürece pasaportlara çok dikkatli bakıldığını da sanmıyorum. Ayrıca gecikme durumunda uçağa çok fazla insan birden biner. Uçak indiğinde de şayet doluysa çok büyük bir kalabalık aynı anda gümrüğe ulaşır. Dolayısıyla adamla pasaportundaki resim arasındaki biraz benzerlik yeterli görülür. Hepsi bu. Pasaporta kısa bir göz atılır, iade edilir ve geçmesine izin verilir. Asıl dikkatle incelenen ülkeye giren *yabancılardır*, İngilizler değil. Koyu saçlar, koyu mavi gözler, temiz tıraş olmuş, bir seksen boylarında biri. Görmek istediklerinin tamamı bu işte. İstenmeyen yabancılardan ya da özel bir listede olmanın dışında tabi."

"Biliyorum, biliyorum. Sanırım amacı yalnızca cüzdan ya da para çalmak olan biri olsa, bu pasaportu kullanmayacağını anlatmaya çalışıyorsun. Öyle değil mi? Bu söz konusu kişi açısından çok riskli olurdu."

"Evet," dedi Horsham. "Evet, olayın ilginç yönü de bu zaten. Tabi araştırmayı sürdürüyoruz, orda burda sorular soruyoruz."

"Peki sizin bu konudaki görüşünüz ne?"

"Şu an için bir şey söyleyemem," dedi Horsham. "Biraz zaman alacağını kabul etmelisiniz. Bu gibi işler aceleye gelmez."

"Hepsi aynı," diye belirtti Albay Munro, Horsham'ın odayı terk etmesinin ardından. "Bu lanet gizli servis elemanları asla bilgi vermezler. Hatta bir ipucunun izinde olduklarını düşündüklerinde bile, bundan kaçınırlar."

"Aslında bu doğru da," dedi Chetwynd. "Çünkü yanılmaları da mümkün."

Tam anlamıyla bir politikacıya yakışan bir görüştü bu.

"Horsham iyi, işinin ehli bir adam," dedi Munro. "Merkezde ona çok güveniyorlar. Yanıldığımı sanmıyorum."

BÖLÜM 3

Temizleyicinin Adamı

Sir Stafford Nye dairesine döndü. Küçük mutfaktan iriyarı bir kadın neşe içinde, hoş geldin çığlıklarıyla dışarı fırladı.

"Sağ salim dönebilmenize çok sevindim, efendim. Bu uçaklar çok korkunç. İnsan asla neyle karşılaşacağını bilemiyor?"

"Çok doğru Bayan Worrit. Uçak tam iki saat rötar yaptı."

"Aynen arabalar gibi, değil mi?" diye ekledi Bayan Worrit. "Yani demek istediğim insan *onların* da ne zaman ne sorun çıkaracaklarını hiç bilemiyor. Ama yine de, nasıl diyeyim, havada olmak çok daha endişe verici, değil mi? Onları araba gibi arıza çıkarınca kaldırımın kenarına çekmek mümkün değil, öyle değil mi? Neyse, buradasınız ya. Doğrusunu isterseniz ben uçağa asla binmem." Kısa bir aranın ardından yine konuşmaya başladı. "Bazı şeyler ısmarladım. Umarım sizin açınızdan da doğru yapmışımdır. Yumurta, yağ, kahve, çay..." Bu sözcükleri aynen Ortadoğu'da firavunun sarayını gezdiren rehberler gibi soluk almadan, ağız kalabalığıyla sıralıyor-

du. Soluk almak için bir ara verdikten sonra heyecanla ekledi. "Umarım böylece sizin isteklerinizin tamamını karşılayabilmişimdir. Ayrıca o çok sevdiğiniz Fransız hardalından da sipariş ettim."

"Dijon hardalı olmasın ama... Her defasında bir şekilde Dijon hardalı vermeyi deniyorlar."

"Bunu kim yapıyor bilmem ama, sizin sevdiğinizin markası Esther Dragon'du, değil mi?"

"Kesinlikle öyle," dedi Sir Stafford. "Sen bir harikasın."

Bayan Worrit çok mutlu olmuşa benziyordu. Kadın mutfağına dönerken Sir Stafford da yatak odasına geçmek üzere elini kapısının tokmağına uzattı.

"Elbiselerinizi almaya gelen beye vermemde bir sakınca yoktu, değil mi efendim? Onlarla ilgili bir şey söylememiş ya da bir not filan bırakmamıştınız ama..."

"Hangi elbiselerimi?" diye sordu Sir Stafford bir an duraklayarak.

"O bey iki elbise almasını istediğinizi söyledi. Twiss ve Bonywork temizleyicisinden geliyordu. Yanlış anımsamıyorsam White Swan temizleyicisiyle aramızda bir tartışma olmuştu."

"İki elbise mi?" diye sordu Sir Stafford Nye. "Hangi elbiseler?"

"Biri sizin yolculuktan döndüğünüzde üzerinizde olan elbise, efendim. İki elbiseden birinin bu olması gerektiğini düşündüm. Diğerinden pek emin değildim ama, gerçi giderken bir talimat bırakmamıştınız ama lacivert ince çizgili elbiseniz olduğunu düşündüm. Artık temizlenmesi gerekiyordu, ayrıca sağ kol ağzında onarılması gereken bir yer de vardı ama siz dönmeden bir şey yapmak istemedim. Hiçbir zaman kendi başıma böyle kararlar vermem." Bunları

söylerken Bayan Worrit düşünceli bir kişiliği olduğunu vurgulamak ister havadaydı.

"Bu adam, her kimse, elbiseleri alıp götürdü, öyle mi?"

"Yanlış yapmadığımı umarım, efendim." Bayan Worrit endişelenmişti.

"Lacivert çizgili olanı umursamıyorum. Hatta sanırım iyi bile oldu. Ama eve geldiğimde üstümde olan elbise, neyse..."

"O elbise, bu mevsim için biraz ince, değil mi efendim. Sıcak ülkelerde bulunduğunuz zamanlar için uygun tabi. Ayrıca temizlenmesi de gerekiyordu. Bunlar için dükkânlarını telefonla aradığınızı söyledi."

"Odama girip elbiseleri kendisi mi aldı?"

"Evet efendim. Bunun en doğrusu olacağını düşündüm."

"Çok ilginç," dedi Sir Stafford. "Evet, çok ilginç."

Yatak odasına gidip, etrafa bakındı. Temiz ve düzenliydi. Yatak yapılmıştı, Bayan Worrit'in elinin değdiği belli oluyordu, elektrikli tıraş makinesi çalışmaya hazır durumdaydı, tuvalet masasının üstündekiler büyük bir itinayla dizilmişlerdi.

Gardıroba gidip içine baktı. Pencerenin yanındaki şifoniyerin çekmecelerine de. Her taraf derli topluydu. Hatta olması gerekenden bile daha düzenli. Bir önceki gece valizlerini açmış ve eşyalarını gelişigüzel bir şekilde yerleştirmişti. İç çamaşırlarını ve ufak tefek şeylerini çekmecelere koymuş ama düzenlememişti. Bu işi ya bugün ya da yarın yapmayı düşünüyordu. Bayan Worrit'in onun yerine bu düzenlemeleri yapacağını beklemiyordu. Ondan beklentisi daha çok bulduğu şeyleri olduğu gibi bırakmasıydı. Zaten her yolculuktan döndüğünde hava koşulları ve diğer nedenlerle daima ye-

ni düzenlemeler ve ayarlamalar yapması gerekiyordu. Demek oluyordu ki biri burayı araştırmış, çekmeceleri karıştırmış, aceleden ve de telaştan gereğinden de daha düzenli ve temiz bir şekilde yerleştirmişti. İşini hemen ve özenli bir şekilde tamamlamış, iki elbiseyi almış ve kabul edilebilir bir mazeretle evden ayrılmıştı. Sir Stafford'un yolculukta giydiği açıkça belli olan bir elbise ve ince kumaştan, seyahate götürülüp, tekrar geri getirilmiş olabilecek bir diğer elbise. Peki ama neden?

"Çünkü," diye açıkladı Sir Stafford kendi kendine düşünceli bir halde. "Çünkü biri bir şey arıyordu. Peki ama ne? Ve kim? Ve neden?" Evet, bu ilgi çekici bir durumdu.

Koltuğuna oturup bir süre düşündü. Sonra gözleri birden karyolasının başucundaki komodinin üstünde duran küçük tüylü pandaya ilişti. Aklına bir şey gelmişti. Telefona gidip bir numara çevirdi.

"Matilda Teyze, sen misin?" dedi. "Benim Stafford."

"Ah sevgili yavrum, demek döndün. Çok sevindim. Dün gazetede Malezya'da kolera salgını olduğunu okudum, doğrusunu istersen Malezya olduğunu düşündüm. Yerleri daima karıştırıyorum. Umarım yakında beni görmeye gelirsin. Sakın çok meşgul olduğunu ileri sürme. Herhalde sürekli çalışmıyorsun, her zaman meşgul olamazsın. Bu ancak şu büyük işadamları için kabul edilebilir, hani şu endüstriciler, tröst patronları, biliyorsun ya hani şu bütün gün toplantılarda olanlar. Aslında bunun ne anlama geldiğini de hiç bilmiyorum ya. Eskiden çok çalışmak işini hakkıyla yapmak anlamında kullanılırdı ama şimdi her şeyin anlamı bir şekilde atom bombaları ve beton fabrikalarla bağlantılı," dedi Matilda Teyze haşince. "Ya o korkunç bilgisayarlar, insanın her hesabını yanlış çıkaran, üstelik bir de

yanlış düzenlemeler getiren. Gerçekten şu günlerde yaşamımız onlar yüzünden öylesine zorlaştı ki. Banka hesabıma yapılanlara inanamazsın. Posta adresime de. Sanırım fazla yaşadım ben."

"Böyle düşünme! Önümüzdeki hafta gelsem senin için uygun mu?"

"İstersen hemen yarın gel. Akşam yemeğine gelecek bir rahip var ama onu kolayca atlatabilirim."

"Buna hiç gerek yok."

"Var, hem de kesinlikle var. İç sıkıcı bir adam o, üstelik bir de yeni org peşinde. Halbuki kullanılan org da işini çok iyi şekilde görüyor. Bence asıl sorun orgcu, orgun kendisi değil. Kesinlikle çok kötü bir müzisyen. Adam çok sevdiği annesini kaybettiği için rahip ona çok acıyor. Ama insanın annesini sevmesi onun orgu iyi çalmasını sağlamaz, öyle değil mi? Bence insan her şeyi olduğu gibi görüp, değerlendirebilmeli."

"Kesinlikle doğru. Yine de görüşmeyi haftaya bırakalım, ayrıca halletmem gereken bazı işlerim de var. Bu arada, Sybil nasıl?"

"Tatlı çocuk! Çok yaramaz ama insanı eğlendiriyor."

"Ona peluş bir panda aldım."

"Çok iyi yapmışsın, hayatım."

O anda gözü oyuncak pandaya ilişen Sir Stafford, tuhaf bir gerginlik hissederek,"Umarım hoşlanır," diye mırıldandı.

"Aslında, tüm yaramazlığına rağmen çok iyi huyları da var," diyen Matilda Teyze'nin, bu tuhaf, belirsiz yanıtındaki anlam Sir Stafford'un hiç hoşuna gitmemişti.

Matilda Teyze bir sonraki haftaki trenleri anımsatırken, birçok seferin iptal edildiğini ya da tarifelerde değişiklik yapıldığını belirt-

ti ve Sir Stafford'dan yanında Camembert peyniri ve yarım kalıp Stilton getirmesini istedi.

"Burda bunları bulmak olanaksız. Burdaki şarküterinin sahibi -gerçi iyi, nazik ve düşünceli, damak tadı hepimizin anlayışına uyan biriydi ama- birden dükkânını süpermarkete çevirme kararı aldı ve dükkânını restore ederek altı kat büyüttü. Şimdi sepetlerle, market arabalarıyla dolaşıp, almayı istediğinin dışındaki bir sürü şeyi de aldığın, annelerin sürekli çocuklarını kaybettikleri, bağrıştıkları, isterik davranışlarda bulundukları bir yer orası. İnsanı bitap düşürüyor. Neyse, seni gelecek hafta muhakkak bekliyorum, yavrum." Sir Stafford telefonu kapadı.

Hemen ardından telefon tekrar çalmaya başladı.

"Alo? Stafford? Eric Pugh. Malezya'dan döndüğünü duydum, bugün akşam yemeğini birlikte yiyelim mi?"

"Memnuniyetle."

"Güzel... O zaman sekizi çeyrek geçe Limpits klüpte buluşalım."

Sir Stafford ahizeyi yerine bıraktığı anda Bayan Worrit odaya daldı.

"Aşağıda sizi görmek isteyen bir beyefendi var," dedi soluk soluğa. "Yani bence öyle. Sizin kendisiyle görüşmeye bir itirazınız olmayacağını belirtti."

"Adı neydi?"

"Horsham, Brighton yolundaki meydanın adı gibi."

"Horsham." Sir Stafford Nye biraz şaşırmıştı.

Yatak odasından çıkıp, alt kattaki büyük salona inilen birkaç basamağı hızla indi. Bayan Worrit yanılmamıştı. Gelen Horsham'dı, aynen yarım saat önce olduğu gibiydi, iriyarı, güçlü, güvenilir, gam-

zeli çeneli, al yanaklı, kıvırcık gri bıyıklı ve genel anlamda soğukkanlı ve vakur bir görünüm içindeydi.

"Sizi rahatsız etmediğimi umarım," dedi ayağa kalkarken nezaketle.

"Rahatsız etmek mi?"

"Bu kadar kısa bir süre sonra geldiğim için. Yarım saat önce Bay Gordon Chetwynd'ın kapısının dışındaki koridorda karşılaştığımızı anımsıyorsunuz, değil mi?"

"Buna itiraz etmem için bir neden yok," dedi Sir Stafford Nye.

Masanın üzerinden sigara paketini uzattı.

"Oturmaz mısınız? Unutulan bir şey mi var ya da söylenmeyen?"

"Bay Chetwynd iyi bir insan," dedi Horsham. "Sanırım onu sakinleştirdim. Onu ve Albay Munro'yu. Bu olay yüzünden biraz tedirgin olmuşlardı, bildiğiniz gibi. Sizin başınıza gelenleri kastediyorum."

"Sahi mi?"

Sir Stafford da oturdu. Gülümsüyor, sigarasını içiyor ve düşünceli bakışlarla Henry Horsham'ı süzüyordu. "Peki ya şimdi?" diye sordu.

"Eğer merakımı bağışlarsanız size bundan sonra ne yapmayı düşündüğünüzü sormak istiyordum?"

"Açıklamaktan mutluluk duyarım," dedi Sir Stafford Nye. "Teyzem Lady Matilda Cleckheaton'un yanına gitmek niyetindeyim. İsterseniz size adresini verebilirim."

"Biliyorum," dedi Horsham. "Evet, bu çok iyi bir fikir. Teyzeniz sağ salim eve dönmüş olduğunuzu görmekten büyük mutluluk duyacaktır. Başınıza çok başka şeyler gelebilirdi, değil mi?"

"Albay Munro ve Bay Chetwynd böyle mi düşünüyorlar?"

"Bakın, durumu siz de çok iyi biliyorsunuz," dedi Horsham. "Çok iyi biliyorsunuz. Benim bölümdeki kişiler her zaman konulara ihtiyatla yanaşmak taraftarıdırlar. Size güvenip güvenmemekte tereddüt ediyorlar."

"Güvenmek mi?" diye sordu Sir Stafford kırgınlığı açıkça anlaşılan bir sesle. "Siz ne demek istiyorsunuz, Bay Horsham?"

Bay Horsham şaşırmamıştı. Yalnızca gülümsedi.

"Bakın, sizin de bildiğiniz gibi olayları ciddiye almamak konusunda haklı bir üne sahipsiniz."

"Ah. Ben de benim komünist sempatizanı ya da taraf değiştiren biri olduğumu kastettiğinizi düşünmüştüm. Ya da bunun gibi bir şey."

"Oh hayır, asla efendim, onlar yalnızca sizin olayları ciddiye almadığınızı düşünüyorlar. Zaman zaman şaka yapmaktan hoşlandığınız kanısındalar."

"İnsan tüm yaşamını kendine ve başkalarına karşı ciddi olarak geçiremez ki," dedi Sir Stafford, ona hak verdiğini belirterek.

"Öyle. Neyse, biraz önce de belirttiğim gibi büyük bir riske girdiniz, değil mi?"

"Neden bahsettiğinizi bilebilmek isterdim."

"Anlatayım. Bazen bazı şeyler ters gider, efendim ve bunun nedeni de insanların onun ters gitmesini sağlayacak bir şey yapmaları değildir. Buna kaderin bir cilvesi de diyebilirsiniz ya da hani şu kuyruklu yaratığın -yani şeytanın- oyunu da."

Sir Stafford hoşlanmaya başlamıştı.

"Cenevre'deki sisi mi kastediyorsunuz?"

"Kesinlikle öyle efendim. Cenevre'de yoğun sis vardı ve bu bazı insanların planlarını altüst etti. Birinin başı kötü şekilde belaya girdi."

"Şunu anlatsanıza bana," dedi Sir Stafford Nye. "İşin içyüzünü ben de bilmek isterdim."

"Evet, dün binmeniz gereken uçak Frankfurt'tan havalandığında bir yolcu eksikti. Sizse o sırada biranızı içmiş, salonun bir köşesinde oturmuş, rahat rahat uyuyordunuz. Bir yolcu tekrar tekrar anons edilmesine rağmen ortaya çıkmadı. Sonuçta uçağın o yolcuyu almadan hareket ettiği düşünüldü."

"Ah. Peki bu yolcuya ne olmuştu?"

"İşin ilginç tarafı da bu işte. Her neyse. Siz Frankfurt'taydınız ama pasaportunuz Heatrow'a ulaştı."

"Peki şimdi nerede? Yoksa bende olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Hayır. Böyle bir düşüncem yok. Bu kolaya kaçmak olurdu. Size verilen şu ilaç, iyi ve güvenilir bir şey. Tam anlamıyla doğru doz olduğunu söyleyebilirim. Sizi devreden çıkardı ama hiçbir kötü yan etkisi de olmadı, zarar vermedi."

"Sonrasında dayanamayacak kadar başım ağrıyordu."

"Ah evet, bu doğal. Bu koşullarda bunun önlenmesi olanaksızdı."

"Her şeyi bildiğinizi sandığınıza göre," diye sordu Sir Stafford Nye. "Söyleyebilir misiniz, eğer ben bana yapıldığını sandığınız -sandığınızı özellikle belirtiyorum- öneriyi reddetseydim, başıma neler gelebilirdi?"

"Sizi bilemem ama bu Mary Ann'in sonu olabilirdi."

"Mary Ann mi? Mary Ann de kim?"

"Miss Daphne Theodofanous."

"Sanırım bu ismi daha önce de duydum, kayıp yolcu olarak anons ediliyordu."

"Evet, yolculuk sırasında kullandığı isim buydu. Biz onu Mary Ann olarak tanıyoruz."

"Peki o kim... yalnızca meraktan soruyorum?"

"Kendi alanında en iyilerden biri, bir usta."

"Onun alanı ne? Bizden mi onlardan mı, tabi bu 'onların' kim olduğunu biliyorsanız? Açıkçası ben bu konuda kesin bir yargıya varmakta oldukça zorlanıyorum."

"Evet, bu hiç de kolay değil, haklısınız. Çinliler, Ruslar, öğrenci olaylarının arkasındaki kuşkulu kalabalıklar, mafya, Güney Amerika'daki anlaşılmaz işadamları, uyuşturucu tacirleri. Sonra el altından bir sürü iş karıştırdıkları bilinen finansçılar. Evet, bunu söylemek hiç de kolay değil."

"Mary Ann," diye yineledi Sir Stafford Nye düşünceli bir halde. "Eğer gerçek adı Daphne Theodofanous ise, kendisine tuhaf bir takma isim seçmiş."

"Olabilir, annesi Yunanlı, babasıysa İngiliz, büyükbabası ise Avusturyalı."

"Peki ya ben ona bir giysimi ödünç vermemiş olsaydım... neler olabilirdi?"

"Öldürülebilirdi."

"Haydi. Haydi. Bu gerçek olamaz?"

"Heatrow Havaalanı konusunda ciddi endişelerimiz var. Son zamanlarda burada bazı olaylar oldu, açıklama gerektiren bazı olaylar. Eğer uçak planlandığı gibi Cenevre üzerinden gelmiş olsaydı, her şey yolunda gidecekti. Korunması için tüm önlemler alınmıştı.

Ama rota değişince... bir şeyler ayarlamak için zaman kalmadı, ayrıca günümüzde kimin ne olduğundan da hiçbir şekilde emin olamıyorsunuz. Herkes ikili, üçlü hatta dörtlü oynuyor."

"Beni korkutuyorsunuz," dedi Sir Stafford Nye. "Ama şimdi sağsalim, güvende, değil mi? Bana anlatmaya çalıştığınız bu muydu?"

"Öyle olduğunu umarım. Aksine bir bilgi almadık."

"Eğer size bir yararı olacaksa," diye ekledi Sir Stafford Nye. "Bu sabah White Hall'daki dostlarımla konuşmak üzere dışarda olduğum sırada buraya biri gelmiş. Temizleyiciden geldiğini belirterek, firmalarını telefonla aradığımı söylemiş ve dün giydiğim elbisemle birlikte bir elbisemi daha alıp gitmiş. Tabi bu tamamen diğer elbisemden hoşlanmış olmasının da sonucu olabilir ya da adam yolculuktan dönenlerin elbiselerinden koleksiyon yapmaya meraklı biri. Belki de... buna ekleyecek sizin de bir görüşünüz olabilir sanırım?"

"Burada bir şey aramış olabilir."

"Evet, bence de asıl amaç buydu. Biri bir şey arıyordu. Her şey yeniden son derece derli toplu yerleştirilmişti. Ama benim bıraktığım şekilde değil. Evet, bir şey aradığı anlaşılıyor. Peki ama ne arıyordu?"

"Bundan ben de emin değilim," dedi Horsham ağır ağır. "Bilmek isterdim. Bir yerde... Bir şeyler oluyor. Bu kötü yapılmış paket gibi bir şey, orasından burasından az da olsa bir şeyler görünüyor, ama içindekini tam olarak göremiyorsunuz. Biraz orda, biraz burda. Bir an her şeyin Almanya'daki Bayreuth festivalinde olup bittiğini düşünüyorsunuz, ama bir an sonra Güney Amerika'daki bir yerleşim alanında bir şeyler olduğunu sanıyorsun, sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde bir ipucu yakalıyorsun. Çok farklı yerlerde çok farklı anlaşılmaz işler dönüyor, ama hepsi aynı amaç için çalışıyorlar. Bu

politik olabilir ama politikanın tamamen dışında olması da mümkün. Büyük olasılıkla da para." Ve ekledi. "Bay Robinson'u tanıyorsunuz, değil mi? Ya da sanırım Bay Robinson sizi tanıdığını söylemişti."

"Robinson mu?" Sir Stafford Nye düşündü. "Robinson. Güzel bir İngiliz ismi." Horsham'a baktı. "Ablak, sarı yüzlü biri mi?" diye sordu. "Şişman? Finans işlerinin hemen hepsinde parmağı olan biri? O da mı meleklerin tarafında olanlardan biri... bana anlatmaya çalıştığınız bu mu?"

"Melekler konusunda bir fikrim yok," dedi Henry Horsham. "Ama bu ülkeyi birçok kez çok zor durumlardan kurtardı. Bay Chetwynd gibi insanlar ondan pek hoşlanmazlar. Sanırım hizmetlerinin çok pahalı olduğunu düşünüyorlar. Bay Chetwynd fazlasıyla eli sıkı biri. Yanlış yerlerde düşman edinmek için önemli bir neden."

"'Yoksul ama dürüst' denirdi," dedi Sir Stafford düşünceli bir tavırla. "Anladığım kadarıyla bu deyimi farklı olarak ifade etmeye çalışıyorsunuz. Bu Bay Robinson'un pahalı ama hiç değilse dürüst olduğunu söylemeye çalışıyorsunuz. Ya da belki şöyle diyebiliriz, dürüst ama pahalı." İç çekti. "Bana bütün bunların ne anlama geldiğini açıkça anlatmanızı dilerdim," dedi yakınarak. "Anlaşılan bilmeden hiçbir fikrim olmayan bir şeylere karışmışım." Umutla Horsham'a baktı ama Horsham başını salladı.

"Hiç kimse bilmiyor bunu. Kesin bir fikrimiz yok."

"Birinin buraya gelip, araştırma yapması için burda ne saklamış olduğumu düşünüyorlar?"

"Gerçekten de bu konuda hiçbir fikrim yok, Sir Stafford."

"Çok yazık. Çünkü benim de hiçbir fikrim yok."

"Bildiğiniz kadarıyla burada bir şey yok, değil mi? Kimse size saklamanız, bir yere götürmeniz ya da herhangi bir nedenle bir şey vermedi, değil mi?"

"Kesinlikle hayır. Mary Ann'i kastediyorsanız, o hayatını kurtarmamı istiyordu, hepsi bu."

"Eğer akşam gazetelerinde bu konuda bir haber olmazsa onun hayatını gerçekten de *kurtarmış* olacaksınız."

"Bu tıpkı kitapta bölüm sonuna gelmek gibi bir şey, öyle değil mi? Yazık. Şimdi merakım da kabardı. Bundan sonra olacakları bilebilmeyi çok isterdim. Siz hepiniz çok kötümser görünüyorsunuz."

"Doğru, gerçekten de öyleyiz. Bu ülkede işler kötüye gidiyor. Buna şaşırmıyor musunuz?"

"Ne demek istediğinizi anlıyorum. Bazen ben de merak ediyorum..."

BÖLÜM 4

Eric'le Akşam Yemeği

I

"Sana bir şey söylersem, kızmazsın değil mi aziz dostum," dedi Eric Pugh.

Sir Stafford Nye dostuna baktı. Eric Pugh'u uzun yıllardır tanıyordu. Hiç yakın dost olmamışlardı. Sir Stafford, Eric'in sıkıcı bir insan olduğunu düşünüyordu. Diğer yandan da güvenilir, sözüne sadık bir insandı. Eğlendirici olmasa da bazı şeyleri bilmek konusunda ustaydı. İnsanlar ona açılır, o da onların söylediklerini anımsar, zihninin bir köşesine depolardı. Bazen işe yarar bilgiler verdiği de olurdu.

"Malezya konferansından yeni döndün, değil mi?"

"Evet," dedi Sir Stafford.

"Özel bir şey var mıydı?"

"Yok canım... her zamanki şeyler."

"Ah. Olsaydı şaşardım... neyse, ne demek istediğimi anlıyorsun zaten. Sıkıntı yaratacak bir şeyler."

"Ne, konferansta mı? Hayır, hatta her şey sıkıntı verecek kadar monotondu, aynen tahmin edildiği gibiydi diyebilirim. Herkes söylemesini beklediğini söyledi ama bir farkla, maalesef mümkün olabileceğini düşünebileceğinden daha geniş kapsamlı ve uzun bir şekilde. Bu gibi şeylere neden katıldığımı bilemiyorum."

Eric Pugh Çinlilerin bir şeyler karıştırdıklarına ilişkin birkaç görüş belirtti.

"Onların bir şey karıştırdıkları filan yok, böyle bir şey olduğunu hiç düşünmüyorum," dedi Sir Stafford. "Bunların hepsi bilindik söylentiler, biliyorsun işte, zavallı ihtiyar Mao'nun hastalıkları, ona karşı el altından çevrilen işler ve nedenlerinden filan kaynaklanan."

"Peki ya Arap-İsrail meselesi?"

"O da planlara uygun şekilde gelişiyor. Yani onların planladıkları şekilde, demeliyim. Ayrıca bütün bunların Malezya ile ne ilişkisi var?"

"Aslında Malezya beni pek ilgilendirmiyor."

"Kaplumbağa çorbasından pek hoşlanmıyor gibisin," dedi Sir Stafford Nye. "Akşamın çorbası, harika bir çorba. Bu arada ağzındaki baklayı çıkar artık, çok sıkıntılı görünüyorsun?"

"Şey, merak ediyordum da -çok affedersin, beni bağışlarsan bir şey sormak istiyordum- yani demek istediğim bir şekilde sicilline leke getirebilecek bir şey yapmadın, değil mi?"

"Ben mi?" Sir Stafford çok şaşırmıştı.

"Bak, demek istediğim, huyunu sen de biliyorsun Staff. Bazen insanlara şaka yapmaktan, onlarla dalga geçmekten hoşlanıyorsun, değil mi?"

"Son zamanlarda son derece düzgün davrandım. Benim hakkımda neler duydun?"

"Eve dönerken uçakta olan bir şey yüzünden başının biraz belaya girdiğini duydum."

"Öyle mi? Bunu kimden duydun?"

"Şey... biliyorsun işte, ihtiyar Cartison ile konuştum."

"İhtiyar bunak. Korkunç bir adam o. Daima olmamış şeylerin olduğunu kurgular."

"Evet biliyorum. Ama o bana başka birinin ya da birilerinin -Winterton gibi- senin bir işler karıştırdığını düşündüklerinden bahsetti."

"Bir şeyler karıştırmak mı? Keşke öyle bir şey olsaydı," dedi Sir Stafford Nye.

"İspiyonaj alıp başını gitmiş durumda, bu yüzden de adam bazı kişilerden dolayı endişeli."

"Benim kim olduğumu sanıyorlar -köstebek mi- başka bir Philby mi ya da öyle bir şey mi?"

"Bazen bazı söylediklerinde tedbirsiz davrandığının sen de farkındasın. Özellikle de şaka yaptığında çok ileri gidebiliyorsun."

"Bazen bunlara dayanmak gerçekten çok zor," diye açıkladı Sir Stafford. "Politikacılar, diplomatlar ve diğerleri. Hepsi öylesine ağır başlı ve ciddiler ki. Zaman zaman onları sarsacak bir şeyler yapmaktan kendimi alıkoyamıyorum."

"Çok ters, çarpık bir eğlence anlayışın var, dostum. Gerçekten de öyle. Bazen senin adına endişeleniyorum. Dönüş uçağında olanlara ilişkin sana birkaç şey sormak istemişler ama sanırım senin bu konuya ilişkin gerçekleri anlatmadığını düşünüyorlar."

"Demek öyle düşünüyorlar? İlginç. Sanırım bu konu üzerinde biraz çalışmalıyım."

"Sakın acele edip, tedbirsiz bir şeyler yapma."

"Benim de bazen biraz eğlenmem gerek."

"Bak dostum, sırf eğlenme arzunu tatmin etmek uğruna mesleki kariyerini mahvetmek gibi bir yola sapma."

"Yavaş yavaş insanın kariyer sahibi olması kadar sıkıcı bir şey yoktur sonucuna varıyorum."

"Biliyorum, biliyorum. Zaten her zaman bu görüşteydin, bu yüzden de ilerlemen gerektiği kadar ilerleyemedin, bunu sen de biliyorsun. Bir ara neredeyse Viyana'ya atanacaktın. Senin hayatını altüst ettiğini görmekten hoşlanmıyorum."

"Emin ol, son derece ağırbaşlı, temkinli ve ciddi davranıyorum," dedi Sir Stafford Nye. Ve ekledi. "Keyfine bak, dostum. Sen gerçekten çok iyi bir dostsun, inan gerçekten de şakalar ve muziplikler benim suçum değil."

Eric başını kuşkuyla salladı.

Güzel bir akşamdı. Sir Stafford evine Green Park'ın içinden geçerek dönüyordu. Tam Birdcage'deki yaya geçidinde karşıdan karşıya geçerken hızla gelen bir araba onu neredeyse birkaç santimlik bir mesafeden sıyırarak geçti. Sir Stafford atletik bir kişiydi. Çevikliği sayesinde güvenli bir şekilde kaldırıma sıçramayı başardı.

Araba hızla gözden kayboldu. Sir Stafford kuşkulanmıştı. Bir dakika geç kalsa araba onu tekerleri altına almış olacaktı. Tuhaf bir düşünceydi bu. Önce evini araştırmışlardı, şimdi de onu öldürmeye çalışmışlardı. Hoş belki de bu yalnızca bir rastlantıydı. Yaşamı süresince, yabanıl bölgelerde ve ülkelerde bulunduğu sıralarda birçok kez tehlikeyle burun buruna gelmişti. Tehlikenin kokusunu, dokunuşunu, hissedilişini tanıyor, algılayabiliyordu. Şimdi de aynı duyguyu seziyordu. Biri bir yerlerde onu avlamaya çalışıyordu. Peki ama neden? Niçin? Bildiği kadarıyla hiçbir şeye burnunu sokmamış, ölümü davet edecek hiçbir şey yapmamıştı. Merak ediyordu.

Apartmanına geldiğinde dışarıdaki antrede duran mektuplarını aldı. Pek fazla bir şey yoktu. Birkaç fatura, periyodik yayımlanan *Lifeboat* dergisinin yeni sayısı. Faturaları yazı masasının üstüne bırakıp, derginin dışındaki kılıfı içine parmağını sokarak yırttı. Arada sırada yazılarını yayımlattığı dergiydi bu. Düşüncelerine öylesine dalmıştı ki sayfaları dikkatsizce çevirmeye başladı. Sonra birden parmaklarının hareketi engellendi. İki sayfanın arasına bir şey sıkıştırılmıştı. Yapışkan bantla yapıştırılmış bir şey. Dikkatle baktı. Pasaportu hiç beklenmedik bir anda bu yöntemle iade edilmişti. Pasaportta bir önceki gün Heatrow'a geliş damgası vurulmuştu. Kız bu pasaportu kullanmış, güven içinde Londra'ya ulaşmış ve pasaportu iade etmek için de bu yolu seçmişti. Peki şimdi neredeydi? Bunu bilmeyi öyle çok istiyordu ki.

Acaba onu tekrar görecek miydi? Kimdi o? Nereye gitmişti ve neden? Bu bir piyesin ikinci perdesini beklemek gibi bir şeydi. Hatta ona daha birinci perde de sona ermemiş gibi geliyordu. Ne kada-

rını görmüştü? Eski oyunlara özgü bir prolog belki. Anlamsız bir şekilde kıyafet değiştirmek isteyen bir kız; erkek kılığında en ufak bir kuşku uyandırmadan Heatrow'un pasaport kontrolünü geçmeyi başaran bir kız, şimdi Londra'nın sokaklarında kaybolmuş biri. Hayır, büyük olasılıkla onunla bir daha hiç karşılaşmayacaktı. Bu onu sinirlendiriyordu. Peki ama, diye düşünüyordu, niçin onu görmek istiyorum ki? Çok çekici bir kız değildi, aslında hiçbir şey değildi. Hayır, o bir şeydi, biriydi, bir kişilikti, yoksa istediğinin yapılması için özel bir ikna etme yöntemi uygulanmadan, açıktan açığa seks dürtülerine başvurmadan, yalnızca basit bir yardım etme isteği dışında hiçbir neden olmadan hiçbir şey onu eyleme geçiremezdi. İnsanoğlunun insanoğluna karşı duyması gereken bir yardım isteği, çünkü o sözcüklerle olmasa bile dolaylı yoldan bunu anlatmıştı, ama hayır, o böyle bir şey *ima* da etmemişti, o insanları tanıyordu ve onun içindeki başka bir insana yardım etmek için risk alabilen adamı görmüştü. Ve o adam gerçekten de riski göze aldı, diye düşündü Sir Stafford Nye. Birasının içine istediği herhangi bir şeyi de koyabilirdi. Eğer kız isteseydi şimdi havaalanının transit salonunun bir köşesindeki koltukta ölü bedeni de bulunmuş olabilirdi. Ve eğer isteseydi -hiç kuşkusuz uyuşturucu haplar konusunda oldukça geniş bir bilgiye de sahipti- ölümünü aşırı doza bağlı olarak oraya çıkan bir kalp krizi ya da nefes zoru olarak nitelendirilmesini sağlayabilirdi. Peki ama bütün bunları neden düşünüyordu ki? Muhtemelen onu bir daha görmeyecekti ve sinirliydi.

Evet sinirliydi ve sinirli olmaktan hoşlanmıyordu. Bu konu üzerinde. Oturdu gazetede üç kez tekrarlanacak bir ilan yazdı. "*Frank-*

furt yolcusu. 3 Kasım. Lütfen yol arkadaşınızla Londra'da temasa geçin." Daha fazlasına gerek yoktu. Ya arayacaktı ya da aramayacaktı. Eğer ilan gazetede gözüne çarparsa bu ilanı kimin verdiğini hemen anlayacaktı. Pasaportunu almıştı, adını biliyordu. Rehberden onu bulabilirdi. Ondan haber alabilirdi. Belki de almayacaktı. Büyük olasılıkla da aramayacaktı. Eğer aramazsa bu prolog yalnızca, tiyatroya geç kalanların kabul edildiği ve gecenin asıl gösterisi başlayana kadar onları oyalayan aptal, küçük bir oyun olarak kalacaktı. Savaş öncesi dönemlerde çok yararlıydı bu. Her şeye rağmen yine de ondan haber alamayacak olmasının bir nedeni de her ne kadar Londra'ya ulaşmayı başarmış olsa da, şimdi de başka bir ülkeye gitmek için burada ayrılmış olması da olabilirdi, belki yeniden Cenevre'ye uçmuştu ya da Ortadoğu'ya veya Çin'e, Rusya'ya, Güney Amerika'ya veya Birleşik Amerika'ya. Neden bu ülkelerin arasına Güney Amerika'yı da katıyorum ki, diye düşünüyordu Sir Stafford? Bunun bir nedeni olmalı. Kız hiç Güney Amerika'dan söz etmemişti. Hiç kimse Güney Amerika'dan söz etmemişti. Horsham dışında tabi, bu doğruydu. Horsham bile Güney Amerika'dan diğer birçok alternatifin arasında söz etmişti.

Ertesi sabah bu ilanı verdikten sonra yavaş yavaş evine doğru yürürken, St. James parkındaki dar patikada gözleri istemeden sonbahar çiçeklerine takıldı. Krizantemler altın renkli ve bronz goncalarıyla dimdik ve upuzun görünüyorlardı. Havaya hâkim olan hafif kokuyu hissediyordu, keçi kokusunu andıran bir koku, bu kokuyu ne zaman algılasa Yunanistan'daki dağların yamaçlarını anımsardı. Küçük ilanları gözden kaçırmamalı, diye düşündü. Şimdilik değil

tabi. En azından ilanı daha iki üç gün daha gazetede çıkacaktı ve ilan kaldırılmadan önce yanıt verecek kadar zaman olabilecekti. Eğer bir yanıt gelirse bunu kaçırmaması önemliydi, çünkü her şeye rağmen bilmemek çok sinir bozucuydu; bütün olup biten hakkında en ufak bir fikri olmamak.

Sir Stafford havaalanındaki kızın değil de kız kardeşi Pamela'nın yüzünü gözünde canlandırmaya çalıştı. Ölümünün üstünden oldukça uzun bir süre geçmişti. Onu anımsıyordu. Ama onu anımsamasına rağmen bir türlü çehresini canlandıramıyordu gözünde. Bunu bir türlü yapamaması da onu çok sinirlendirdi. Tam yoldan karşıya geçeceği anda durakladı. Yolda canı sıkkın dul bir kadın havasında ağır ağır sallanarak ilerleyen bir araba dışında trafik yoktu. Eski bir araba, diye düşündü. Modası geçmiş bir Daimler-limousine. Omuzlarını silkti. Neden burada bu aptal yolun başında sanki düşünceye dalmış gibi duruyor ki, diye geçirdi aklından.

Yolu geçmek için bir adım attı. O anda eski araba sanki düşüncelerini okumuşçasına ani ve beklenmedik bir enerjiyle harekete geçti. Ani bir ivmelemeyle şaşırtıcı bir hıza ulaştı. Üzerine öyle bir hızla geldi ki Sir Stafford kendini ancak son anda ani bir sıçrayışla karşı kaldırıma atarak kurtarabildi. Araba bir anda, köşeyi dönüp, başka bir sokakta gözden kayboldu.

Acaba, diye düşündü Sir Stafford kendi kendine. İşte şimdi şaşırdım. Acaba gerçekten benden hoşlanmayan bazı kimseler olabilir mi? Biri beni izliyor, belki de eve dönmemi bekliyor ve fırsat kolluyordu?

II

Albay Pikeaway küçük odasında her gün sabah ondan beşe kadar, kısa bir öğlen yemeği dışında, hiç kalkmadan yayılıp oturduğu sandalyesinde göz gözü görmeyen, yoğun puro dumanıyla sarılmış bir halde gözleri kapalı oturuyordu ama yalnızca bir göz atmak bile onun uyumadığını, uyanık olduğunu anlamak için yeterliydi. Biri onun antik bir buda ve büyük bir mavi kurbağa arası bir putu andırdığını söylemişti, hatta belki de saygısız bir gencin de eklediği gibi atalarında hipopotamların uğursuz hatlarından bir hava vardı.

Yazı masasının üstündeki dahili telefonun sesi onu uyandırdı. Albay Pikeaway gözlerini üç kez kırpıştırdıktan sonra açtı. Yorgun bir havada kolunu uzatarak ahizeyi aldı.

"Evet?"

Sekreterin sesi duyuldu.

"Bakan geldi, sizi görmek için bekliyor."

"Geldi mi?" diye sordu Albay Pikeaway. "Hangi bakan? Köşedeki kilisenin Baptist bakanı mı?"

"Yoo hayır, Albay Pikeaway, gelen Sir George Packham."

"Yazık," diyen Albay Pikeaway derin bir soluk aldı. "Çok yazık. Muhterem peder McGill bile çok daha eğlendiricidir. Onun cehennem ateşine yaklaşımı bile daha hoş."

"Onu içeri getireyim mi, Albay Pikeaway?"

"Sanırım hemen içeri getirileceğinden emin bekliyordur. Bu bakanlar dışişleri bakanından bile daha alınganlar," dedi Albay Pikeaway sıkıntıyla. "Tüm bakanlar içeri girip sorunlarını açıklamakta ısrarcılar."

Sir George Packham içeri alındı. İnsanların birçoğu gibi adam hemen tıksırmaya, öksürmeye başladı. Küçük odasının penceresi sıkı sıkıya kapalıydı. Koltuğunda arkasına yaslanan Albay Pikeaway'in üstü başı puro külü içindeydi. Odanın havası katlanılabilir gibi değildi ve oda resmi çevrelerde "küçük kedi ini" olarak bilinmekteydi.

"Ah, sevgili dostum," dedi Sir George yüzünün hüzünlü ve asık görünümüne hiç yakışmayan neşeli ve canlı bir havada. "Sanırım görüşmeyeli uzun zaman oldu."

"Buyurun, oturun. Bir puro içer miydiniz?"

Sir George hafifçe ürperdi.

"Hayır, teşekkür ederim," dedi. "Hayır, çok teşekkür ederim."

Dik bakışlarla pencereye baktı. Ancak Albay Pikeaway bunu görmezden geldi. Sir George boğazını temizledi ve bir şey söylemeden önce yeniden öksürdü:

"Şey... zannedersem Horsham sizinle görüştü."

"Evet, Horsham geldi ve söyleyeceklerini söyledi," diyen Albay Pikeaway'in gözleri yeniden kapanmak üzereydi.

"Bunun en doğru yol olduğunu düşündüm. Sizi doğrudan burada ziyaret etmeyi kastediyorum. Konunun etrafa yayılmaması çok önemli, dallanıp budaklanmamalı."

"Ah," dedi Albay Pikeaway. "Ama yine de yayılacak, öyle değil mi?"

"Pardon, anlayamadım?"

"Yine de yayacaklar."

"Sizin ne kadarını bildiğinizi -şey- bu son olayla ilgili olarak ne kadar bilginiz olduğunu bilemiyorum."

"Biz burada her şeyi biliriz," dedi Albay Pikeaway. "Bizim burada olma amacımız bu."

"Ah, evet, evet, kesinlikle. Sir S. N. hakkında -kimi kastettiğimi biliyorsunuz, değil mi?"

Albay Pikeaway mırıldandı.

"Şu Frankfurt yolcusu."

"Çok tuhaf bir olay bu. Çok tuhaf. İnsanın aklı almıyor... insan bilemiyor ki, düşünüyorsunuz... işin içyüzünü tahmin etmeye çalışıyorsunuz..."

Albay Pikeaway nezaketle dinliyordu.

"Siz ne düşünüyorsunuz?" diye ekledi Sir George. "Onu şahsen tanır mısınız?"

"Birkaç kez karşılaşmıştım."

"İnsan ister istemez merak ediyor..."

Albay Pikeaway esnememek için kendini zor tuttu. Sir George'un düşüncelerinden, kuşkularından ve varsayımlarından bıkmıştı. Aslında Sir George'un düşünce biçimine hiç güveni de yoktu. Çekingen, tedbirli bir kişi, kendine bağlı bölümleri ihtiyatla, basiretle yöneteceğine güvenilebilecek bir kişi. Asla parlak zekâlı bir insan değil. Belki de, diye düşündü, Albay Pikeaway, böylesi herkes için daha iyi. Zaten yalnızca düşünen, sorgulayan, merak eden ve kendinden emin olmayanlar Tanrı'nın ve seçmenlerin onları getirdikleri yerde güvende olabilirlerdi.

"İnsan ne de olsa tam olarak unutamıyor," diye ekledi Sir George. "Geçmişte çok çektiğimiz hayal kırıklıklarını."

Albay Pikeaway nezaketle gülümsedi.

"Charleston, Conway ve Courtfold," dedi. "Hepsine güvenilmiş, denenmiş ve onaylanmıştı. Hepsinin adları C ile başlıyor, hepsi de suça meylettiler."

"Bazen acaba gerçekten birine güvenilebilir mi diye merak ediyorum," diye ekledi Sir George sıkıntıyla.

"Bu çok kolay," dedi Pikeaway. "Güvenemezsiniz."

Sir George devam etti.

"Şu Stafford Nye'yi ele alalım. İyi bir aile, saygın, mükemmel bir aile, babasını, büyükbabasını tanırım."

"Genellikle üçüncü nesilde bazı bozukluklar ortaya çıkabilir."

Bu sözler Sir George'un üzerinde bir etki yapmadı.

"Ondan kuşkulanmamak elde değil. Yani demek istediğim, bazen ciddi olmadığı gibi bir izlenime kapılıyorum."

Albay Pikeaway hiç beklenmedik bir şekilde söze girdi.

"Gençliğimde bir gün iki yeğenimi Loire şatosunu görmeye götürmüştüm. Kıyıda balık avlıyordu. Benim de oltam yanımdaydı, tabi. Bana şöyle demişti: 'Kadınlarla dalga geçtiğin gibi, balık tutarken de ciddi değilsin.'"

"Yani sizce Sir Stafford?..."

"Hayır, hayır. Hiçbir zaman kadınların arasına fazla karışmadı. İroni onun en büyük tutkusu. İnsanları şaşırtmaktan hoşlanıyor. İnsanları bozmaktan zevk alıyor, kendini bundan alıkoyamıyor."

"Bu da pek hoşlanılacak bir durum değil, tabi, değil mi?"

"Neden olmasın?" dedi Albay Pikeaway. "Şaka yapmaktan hoşlanan bir kişiyle uğraşmak bir vatan hainiyle uğraşmaktan çok daha iyidir."

"Onun gerçekten sağlam, güvenilir bir insan olduğunu hissedebilseydim. Siz ne dersiniz, sizin bu konudaki görüşünüz?"

Albay Pikeaway nezaketle gülümsedi.

"Çan sesi gibi. Eğer bir çan çalarsa nasıl olsa bir ses çıkar, ama çalmadan çalmaya fark vardır, değil mi? Ben sizin yerinizde olsam hiç endişelenmezdim."

III

Sir Stafford Nye kahve fincanını kenara itti. Gazeteyi aldı, manşetlere baktı, sonra karışık küçük ilanların olduğu sayfayı çevirdi. Bu özel sütuna tam yedi gündür bakıyordu. Hayal kırıklığına uğramıştı ama şaşırmamıştı. Neden bir yanıt bulmayı umut etmişti ki? Gözüyle yavaşça bu özel sayfayı daima oldukça çekici kılan karışık ilanları taradı. Bunlar genellikle eleman ilanları değildi. Yarısı hatta yarıdan da fazlası gizli ilanlar ya da satılık ya da satın alınmak üzere aranan eşyalarla ilgili ilanlardı. Aslında belki bunların farklı başlıklar altında toplanmaları gerekirdi ama böyle bir arada daha fazla dikkate alınacağı, göze çarpıcı olacağı düşünülmüştü. Aralarında bir ya da iki tane de ilginç ilan vardı.

"Ağır çalışmaktan hoşlanmayan ve rahat bir hayat sürmek isteyen bir genç adam kendisine uyacak bir iş arıyor."

"Genç bir kız Kamboçya'ya gitmek istiyor. Çocuk bakmak kabul edilmez."

"Waterloo'da kullanılmış ateşli silah. Teklif bekleniyor."

"Muhteşem kürk manto. Acilen satılık. Sahibi yurtdışına çıkıyor."

"Jenny Capstan'ı tanıyor musunuz? Kekleri olağanüstü. Lizzard Caddesi, 14. e gel, S. W. 3."

Sir Stafford'un parmağı bir an için durakladı. Jenny Capstan. Bu isim hoşuna gitmişti. Lizzard Caddesi diye bir yer var mıydı? Var olduğunu sanmıyordu. Hiç duymamıştı.

İç çektikten sonra parmağıyla sütunu aşağı doğru taramaya başladı. Çok geçmeden parmağı başka bir ilanın üzerinde tekrar durdu.

"Frankfurt yolcusu. 11 Kasım perşembe. Hungerford Köprüsü 7. 20."

Perşembe, 11 Kasım. İşte bu... evet, bu işte, hem de bugün. Sir Stafford Nye koltuğuna yaslanarak biraz daha kahve içti. Heyecanlanmış, canlanmıştı. Hungerford. Hungerford Köprüsü. Ayağa kalkıp, küçük mutfağına geçti. Bayan Worrit patates soyuyor ve soyduklarını büyük bir tencerenin içindeki suya atıyordu. Hafif bir şaşkınlık içinde başını kaldırdı.

"İstediğiniz bir şey mi vardı, efendim?"

"Evet," dedi Sir Stafford Nye. "Eğer size birisi Hungerford Köprüsü'nden bahsederse, nereye gidersiniz?"

"Nereye mi giderdim?" Bayan Worrit düşündü. "Yani gitmek isteseydim demek istiyorsunuz, değil mi?"

"Bir an öyle olduğunu varsayalım."

"O zaman doğruca Hungerford Köprüsü'ne giderdim tabi, öyle yapmamalı mıyım?"

"Berkshire'daki Hungerford'a gideceğinizi mi kastediyorsunuz?"

"Orası nerede?" diye sordu Bayan Worrit.

"Newbury'nin sekiz mil ötesinde."

"Newbury'yi duydum. Benim ihtiyar oradan geçen yıl bir at almıştı. İyi de yaptı ya."

"Yani Newbury'nin oradaki Hungerford'a mı giderdiniz?"

"Hayır, elbette ki hayır," dedi Bayan Worrit. "Onca yolu neden gideyim ki? Doğruca Hungerford Köprüsü'ne giderdim tabi."

"Yani?"

"Charing Cross'un yakınındaki köprüye. Nerede olduğunu biliyorsunuz, değil mi? Thames üzerinde."

"Evet," dedi Sir Stafford Nye. "Evet, nerede olduğunu çok iyi biliyorum. Teşekkürler Bayan Worrit."

Bunun bir para alıp, yazı tura atmak gibi bir şey olduğunu hissediyordu. Londra'daki sabah gazetelerinden birinin ilanlarında ancak Londra'daki Hungerford tren köprüsünden bahsedilebilirdi. Galiba ilanı verenin de kastettiği buydu, ama söz konusu olan bu ilanı veren özel kişi olunca Sir Stafford bundan pek de emin olamıyordu. Kısa karşılaşmalarında edindiği deneyim ona kızın fikirlerinin çok orijinal olduğunu göstermişti. Ondan normal tepkiler beklenemezdi. Ama bu durumda ne yapılabilirdi ki. Ayrıca, hiç kuşkusuz İngiltere'nin çeşitli yerlerinde başka Hungerfordlar ve oralarda da köprüler vardı. Ama neyse, bugün anlayacaktı.

IV

Zaman zaman yağmurun sağanak halinde boşaldığı soğuk rüzgârlı bir akşamdı. Sir Stafford Nye pardösüsünün yakasını kaldırıp ağır ağır yürüdü. Bu Hungerford Köprüsü'nden ilk geçişi değildi, ancak burada yürümek onun için hiçbir zaman zevk olmamıştı. Köprünün altından nehir hızla akıyor, üstündeyse kalabalık bir insan grubu aynen kendisi gibi hızla yürüyordu. Yağmurluklarına sarınmış, şapkalarını iyice başlarının üstüne indirmiş, hepsinin bir an önce evlerine gidip, yağmur ve rüzgârdan kurtulmayı istedikleri anlaşılıyordu. Bu telaşlı kalabalıkta birini ayırt etmek çok güç olabilir, diye düşündü Sir Stafford Nye. 7. 20 randevu için hiç de uygun bir saat değildi. Belki de Berkshire'deki köprüyü kastetmişti kız. Neyse, zaten her şey çok tuhaftı.

Yürümeye devam etti. Gezinti temposunda ilerliyor, önündeki hiç kimseyi geçmiyor, karşıdan gelenler onu hafifçe sıyırarak yanından geçiyorlardı. Yine de arkasından gelenlerin ona yetişemeyeceği bir hızla yürüyor, bu arada isteseler yine de bunu yapabileceklerini düşünüyordu. Belki de bu bir şaka, diye düşündü. Kendi anladığı anlamda bir şaka değildi ama kim bilir...

Ama bu onun bile mizah anlayışına uygun olamaz, diye düşündü. Acelesi olan birkaç kişi yine onu sıyırarak geçtiler. Uzaktan yağmurluk giymiş bir kadın ağır ağır yürüyerek ona doğru geliyordu. Ona çarptı, kaydı ve dizlerinin üstüne düştü. Sir Stafford, onun ayağa kalkmasına yardımcı oldu.

"İyisiniz, değil mi?"

"Evet, teşekkürler."

Kadın yoluna devam etmek için bir hamle yaptı, tam Stafford'un yanından geçerken, adamın avucuna bir şey koydu, parmaklarını da üstüne kenetledi. Sonra da hızla uzaklaşarak kalabalığın içinde kayboldu. Sir Stafford Nye yürümeye devam etti. Ona yetişmesi olanaksızdı. Zaten yetişilmesini istemediği de belliydi. Stafford hızla ilerlerken elindekini sımsıkı tutuyordu. Sonunda, her ne kadar ona bitmeyecek kadar uzun göründüyse de, köprünün Surrey tarafındaki sonuna ulaştı.

Birkaç dakika sonra küçük bir kafedeki ufak masanın başına oturmuş, kahve ısmarlıyordu. Sonra avucunda ne olduğuna baktı. Çok ince naylon bir zarftı bu. İçinde de ucuz cinsinden beyaz bir zarf vardı. Bunu da açtı. Zarfın içindeki onu gerçekten şaşırttı. Bu bir biletti.

Ertesi akşam Festival Hall'deki konser için bir bilet.

BÖLÜM 5

Wagner Motifi

Sir Stafford Nye koltuğuna iyice yayılarak, programın başlangıç parçası olan Nibelungen'in vurmalı çalgıların ağırlıkta olduğu vurucu temposuna kulak verdi.

Her ne kadar Wagner'in operalarından hoşlansa da yüzüğü oluşturanlardan operalardan *Siegfried* asla en sevdiği opera değildi. *Rheingold* ve *Götterdaemmerung*'u yeğliyordu buna. Genç Siegfried'in müziği, kuşların seslerini dinlemek onu her nedense melodik bir dinginliğe sürükleyeceği yerde sinirlendiriyor, geriyordu. Bunun nedeni belki de gençlik yıllarında bu eserin Münih'te ne yazık ki olağanın çok üstünde ölçülere sahip muhteşem bir tenor tarafından sahnelenmesini seyretmiş olmasıydı. Bu müziğin coşkusunu oldukça yaşlı bir izlenim bırakan genç Siegfried'in görsel imajının rahatsız ediciliğinden ayıramayacak kadar genç olduğu yıllardaydı. Tombul bir tenorun yerlerde küçük bir oğlan havasında yuvarlandığını seyretmek onu sinirlendirmişti. Ayrıca kuş ve orman mırıltılarını

duymaktan da hoşlanmıyordu. Ren kızlarını dinlemekten ise, her ne kadar Ren kızları da oldukça dolgun hatlara sahip olsalar da her zaman hoşlanmıştı. Bunun o kadar da önemi yoktu. Suyun akışının melodik ritmiyle ve keyifli, kişisellikten uzak şarkılara uzaklara taşınırken, görsel değerlendirmeden etkilenmeyi bir kenara bırakabilmişti.

Zaman zaman gelişigüzel etrafına bakınıyordu. Salondaki yerini herkesten önce almıştı. Her zaman olduğu gibi salon yine tıklım tıklım doluydu. Antrakt verildi. Sir Stafford ayağa kalkıp etrafına bakındı. Hemen yanındaki koltuk birinci bölümde boş kalmıştı. Yetişeceğini düşünen biri yetişememiş olmalıydı. Bunun yanıtı bu muydu yoksa bu özellikle geç gelen birinin Wagner müziği dinlenirken dışarıda tutulmuş olmayı bir fırsat olarak değerlendirmesi olabilir miydi.

Dışarı çıktı, biraz dolaştı, bir fincan kahveyle bir sigara içti, ziller çalmaya başlayınca yerine geri döndü. Bu kez koltuğuna yaklaşınca, yanındaki koltuğun sahibinin gelmiş olduğunu gördü. Birden yeniden heyecanlanmıştı. Usulca yerine geçip, oturdu. Evet, bu Frankfurt Havaalanı'nın transit salonundaki kadındı. Ona bakmıyordu, gözleri ilerideki bir noktaya dikiliydi. Profilden yüzü anımsadığı gibi düzgün ve keskin hatlıydı. Kız hafifçe başını döndürdü, gözleriyle Sir Stafford'u bir an için süzdü ama hiç de tanımış gibi bir havası yoktu. Bu tanımama sanki sözcüklerle açıkça belirtilmişçesine belirgindi. Bu bilinmemesi gereken bir buluşmaydı. Şimdi konuşmayacaklardı, hiçbir şekilde. Işıklar kararmaya başladı. Yanındaki kadın döndü.

"Affedersiniz, programınıza bakabilir miyim? Korkarım koltuğuma gelirken benimkini düşürdüm."

"Elbette," dedi Sir Stafford.

Programı uzattı, kız aldı. Açıp, çalınacak eserlere göz gezdirdi. Işıklar daha da azaldı. Programın ikinci yarısı başladı. İlk çalınan *Lohengrin* operasının uvertürüydü. Kız sonuçta programı teşekkür ederek Sir Stafford'a geri verdi.

"Çok teşekkür ederim. Çok naziksiniz."

Programda bundan sonraki parça Siegfried'in orman iniltileriydi. Sir Stattford, kızın kendisine verdiği programı inceledi. Ve sayfalardan birinin altına kurşunkalemle bir not düşülmüş olduğunu fark etti. O an için bunu okumayacaktı. Ayrıca zaten ışık da bunun için yetersizdi. Programı kapayıp, ellerinin arasında tuttu. Kendisi programına hiçbir şey yazmamıştı, bundan emindi. Bu kendi programı değildi. Kızın kendi programına önceden bu mesajı yazıp, katlayıp çantasına sakladığını ve sonra da kendisininkiyle değiştirdiğini düşündü. Yine her şeye bir gizlilik, bir tehlike havası hâkimdi. Hungerford Köprüsü'ndeki buluşma ve avucuna bu biletin bulunduğu zarfın sıkıştırılması. Şimdi de yanında oturan sessiz bayan. Yanındaki kıza insanın yanındaki bir yabancıya baktığı gibi umursamaz bir havada bir iki kez göz attı. Kız koltuğuna iyice yayıldı, dik kapalı yakalı elbisesi mat siyah ipek kreptendi, boynunda antika olduğu anlaşılan altın bir kolye vardı. Siyah kısa saçları hafifçe kabartılmış ve şekil verilmişti. Sir Stafford'a bakmadığı gibi bir an başını bile çevirmedi. Sir Stafford merak ediyordu. Acaba Festival Hall'un koltuklarından birinde kızı -ya da kendisini izleyen biri mi vardı? Birbirlerine bakıp bakmadıklarını ya da konuşup konuşmadıklarını takip eden biri? Herhalde vardı- ya da en azından böyle bir durumun olması olasılığı mevcuttu. Kız gazeteye verdiği ilana cevap vermişti. Bununla yetinmeliydi. Merakı giderilmemişti ama şim-

di en azından Daphne Theodofanous'un veya diğer adıyla Mary Ann'in Londra'da olduğunu biliyordu. Bu bilgi geleceğe yönelik bazı hazırlıkların olabileceğini gösteriyordu. Ama hareket planı ona bırakılmalıydı. Sir Stafford, onun öncülüğünü kabullenmeliydi. Nasıl ki ona havaalanında uyduysa, şimdi de uymalı -onun yönetimini kabul etmeliydi- böylece yaşamı birden çok daha ilginç bir hal almıştı. Bu politik yaşamındaki sıkıcı toplantılardan çok daha ilginçti. Geçen gece bir araba onu gerçekten öldürmeye çalışmış mıydı? Düşündü. İki deneme, bir bile değil. Bu gibi olaylarda birinin bir saldırının hedefi olduğunu düşünmek işten bile değildi, insanlar öylesine pervasızca araba sürüyorlardı ki gerçekte öyle olmasa bile bunun arkasında önceden düşünülüp, planlanmış bir suikast olduğunu hayal etmek mümkündü. Programı katladı ve bir daha da bakmadı. Müzik sona erdi. Yanındaki bayan bir şeyler söylüyordu. Başını çevirmedi, onunla konuşmuyordu ama yüksek sesle, sözcükler arasında iç çekerek ya kendi kendine ya da öbür taraftaki koltuk komşusuyla konuşuyordu.

Kız, "Genç Siegfried," dedi ve tekrar iç çekti.

Program *Die Meistersinger*'den bir marş ile sona erdi. Coşkulu bir alkışın ardından insanlar koltuklarında kalkıp kapılara doğru ilerlediler. Sir Stafford, kızdan bir işaret gelmesini bekledi, ama gelmedi. Kız etolüne sarındı, sıradan çıktı ve hızlı adımlarla diğer insanların arasına karışıp, kalabalıkta kayboldu.

Sir Stafford arabasına binerek, evine döndü. Dairesine girer girmez kahve makinesinin düğmesine basıp, programı yazı masasının üstüne yaydı ve incelmeye başladı.

Programla ilgili söylenebilecek şey en azından hayal kırıklığına uğrattığıydı. İçinde herhangi bir mesaj yok gibiydi. Yalnızca ça-

lınacak parçaların sıralandığı sayfanın üstünde kurşunkalemle belli belirsiz, okunamayan bir şeyler yazılmıştı. Ama bu ne bir sözcük, ne anlaşılır harfler, ne de bir işaretti. Daha çok bir müzik parçasına ait notaları andırıyordu. Sanki biri bir müzik parçasını ucu açık olmayan bir kalemle rasgele çiziktirmişti. Sir Stafford'un aklına bir an için bunun ısıtılınca ortaya çıkan bir tür gizli bir mesaj olabileceği geldi. Çekine çekine, melodrama kaçan hayallerinden dolayı kendinden bile utanarak kâğıdı elektrik ampulüne tuttu ama hiçbir değişiklik olmadı. Derin bir iç çekmenin ardından kâğıdı masanın üstüne bıraktı. Çok sinirlenmiş olduğunu hissediyordu. Bütün bu saçma sapan sözcükler, nehre bakan rüzgârlı, yağmurlu bir köprüdeki randevu. Upuzun bir konser boyunca soracak dünya kadar şeyin olan bir kadının yanında susup oturmak, peki ya sonuç? Hiç! Daha da ötesi. Yine de onunla *buluşmuştu*. Peki niçin? Eğer onunla konuşmayacaktıysa, herhangi bir ayarlama yapmayacaktıysa, neden kalkıp gelmişti?

Amaçsızca etrafına bakınırken gözleri birden kütüphanenin çeşitli gerilim romanlarını dizdiği rafına takıldı, dedektif romanları ve bilimkurgu dergileri... Başını salladı. Kurgu, gerçek yaşamdan bile öte gerçek, diye düşündü. Cesetler, gizemli telefonlar, çok sayıda güzel yabancı ajanlar! Yine de, bu ilginç, ele geçmez bayanın şimdilik ona ihtiyacı olmadığı açıktı. Bir dahaki sefere, diye düşündü, ben de birtakım ayarlamalar yapmalıyım. Onun oynadığı oyunu iki kişi de oynayabilir.

Programı kenara itip, bir fincan kahve daha içti ve pencereye gitti. Program hâlâ elindeydi. Aşağıya caddeye baktığı sırada gözleri yeniden masanın üstündeki açık programa takıldı ve bilinçsizce kendi kendine mırıldanmaya başladı. Müzik kulağı oldukça iyiydi

ve programa karalanmış notaları kolaylıkla mırıldanabiliyordu. Sonra farkında olmadan mırıldandığı bu melodilerin kendine tanıdık geldiğini hissetti. Sesini biraz yükseltti. Neydi bu? Tam, tam, tam, tam, ti-tam. Tam. Evet, kesinlikle bildik bir melodiydi bu.

Mektuplarını açmaya başladı.

Çoğunlukla ilgi çekici olmayan mektuplardı bunlar. Birkaç davetiye, bunlardan biri Amerikan Elçiliği'nden geliyordu, biri Lady Athelhampton'dan, sonra Kraliyet ailesinin de katılacağı, bir yardım derneği tarafından düzenlenen ve bir koltuk için beş guinea'lik(*) bir bağışın aşırı sayılmadığı bir gösteri davetiyesi. Bunları bir kenara bıraktı. Bunlara katılmak isteyip istemediğinden emin değildi. Londra'da daha fazla oyalanmadan gidip, söz verdiği şekilde Matilda Teyze'yi ziyaret etmeye karar verdi. Pek sık ziyaret etmese de Matilda Teyze'yi çok severdi. Matilda Teyze kırsal kesimde büyükbabasından miras kalan Georgian stilinde yapılmış büyük bir malikânenin bir kanadındaki çok sayıda odası bulunan onarılmış bir dairede yaşıyordu. Dairede geniş, son derece güzel döşenmiş bir oturma salonu, küçük oval bir yemek odası, eski kâhya odasında bozularak yapılan yeni, modern bir mutfak, konuklar için iki banyo, kendisi için geniş, içinde banyosu da olan bir yatak odası ve günlük yaşamını paylaşan hastabakıcıya uygun bir oda vardı. Diğer sadık hizmetlilerin de ihtiyaçları sağlanmış ve kalacak yerleri ayarlanmıştı. Evin diğer bölümleri periyodik olarak temizlense de genel anlamda bir toz tabakasıyla kaplıydı. Sir Stafford gençliğinde tatillerini geçirdiği bu evi seviyordu. O zamanlar neşe dolu bir evdi burası. Büyük amcası da karısı ve iki çocuğuyla burada yaşıyordu. Evet, ger-

(*) İngilizlerin yirmi bir şilin değerindeki eski altın parası.

çekten hayat doluydu o zamanlar bu ev. Zenginlik ve hizmet edecek çok sayıda uşak ve hizmetçi vardı. O günlerde bu evdeki portreler ve resimlerle hiç ilgilenmemişti. Bunlar çoğunlukla malikânenin onuruna yakışır büyük ebatlı Victoria stilinde tablolardı. Duvarlar genellikle bu resimlerle dolu olsa da arada çok daha eski dönemlere ait ustaların eserleri de vardı. Evet, arada çok iyi birkaç portre de vardı. Bir Raeburn, iki Lawrence, bir Gainsborough, bir Lely, iki gerçek oldukları kuşkulu Vandykes. Bir çift de Turner. Bunlardan bir kısmı aileye gelir sağlamak için satılmışlardı. Hâlâ oraya gittiği zamanlarda malikâneyi dolaşıp, aile resimlerine bakmaktan zevk alıyordu.

Matilda Teyze büyük bir gevezeydi ama Sir Stafford'un ziyaretlerinden çok mutlu olurdu. Sir Stafford da ondan hoşlanıyordu ama şimdi birden onu ziyaret isteğine neden kapıldığını bilemiyordu. Aile resimlerinin birden aklına gelmesinin sebebi neydi? Bunun nedeni yirmi bir yıl önce ünlü bir ressamın kız kardeşinin portresini yapmış olması mıydı? Pamela'nın resmini görmeyi, ona yakından bakmayı istiyordu. Kız kardeşiyle, yaşamını birdenbire insafsızca alt üst eden yabancı arasında benzerliğin düzeyini görmek istiyordu.

Yeniden sinirle Festival Hall'ün programını alıp, kurşunkalemle yazılmış notaları mırıldanmaya başladı. Tam, tam, ti-tam... Sonra birden bunu bildiğini fark etti. Siegfried motifiydi bu. Siegfried'in boynuzla çaldığı boru sesi. Genç Siegfried'in teması. Bir önceki akşam konser salonundaki kız da bunu söylemişti. Ona değil, belirgin bir kişiye de değil. Ama bu bir mesajdı, çalan müzikle ilgili olduğu için çevredekiler için hiçbir anlam ifade etmeyecek bir mesaj. Ve aynı tema programın üstüne de müzik diliyle yazılmıştı. Genç Siegfried.

Bunun bir anlamı olmalıydı. Neyse, bu konuda nasıl olsa kendisine bir açıklama yapılacaktı. Genç Siegfried. Lanet olsun, bu *ne* anlama geliyor olabilirdi? Neden ve nasıl ve ne zaman ve ne? Anlamsız, saçma! Tüm bu sorular gülünçtü.

Telefonu alıp Matilda Teyze'nin numarasını çevirdi.

"Elbette Staffy, tatlım, seni burda görmekten çok mutlu olurum. Dört buçuk trenine bin. Hâlâ çalışıyor ama buraya bir buçuk saat daha geç varıyor. Ama Paddington'dan da beşi çeyrek geçe hareket ediyor. Demiryollarını ıslah etmek dedikleri de bu, sanırım. Yol üstünde de olmadık istasyonlarda duruyor. Neyse. Horace seni King's Marston'da karşılar."

"O hâlâ orda mı?"

"Elbette, Horace hâlâ burda."

Sir Stafford mırıldandı.

"Herhalde öyle de olmalı."

Horace önceleri seyis, sonra da arabacı olarak çalışmıştı. Sonra da şoför olarak malikânede kalmıştı ve anlaşıldığı kadarıyla hâlâ da bu görevi sürdürüyordu. Sekseninde olmalı, diye düşündü Sir Stafford. Kendi kendine gülümsedi.

BÖLÜM 6

Bir Lady'nin Portresi

I

"Çok yakışıklı ve esmer görünüyorsun, hayatım," dedi Matilda Teyze Sir Stafford'u beğeniyle inceleyerek. "Sanırım Malezya'dan geldin, değil mi? Gittiğin yer Malezya'ydı, değil mi? Yoksa Siyam ya da Tayland mıydı? Oralardaki devletlerin isimleri sürekli değişiyor, bu da akılda tutmayı iyice güçleştiriyor. Her neyse, Vietnam değildi, değil mi? Biliyor musun Vietnam adını duymak bana çok ters geliyor. İnsanın aklı karışıyor, Kuzey Vietnam, Güney Vietnam, Viet-kong ve Viet... her neyse işte, hepsi birbiriyle savaşmak istiyor ve hiçbiri de çıkıp dur demiyor. Paris'te ya da başka bir yerde masa başına oturup, aklı başında konuşsalar ya. Gerçekten de hayatım, bir düşünsene -ben bunun üzerinde çok düşündüm ve sanırım çok da hoş bir çözüm olurdu- bir sürü büyük futbol sahaları yapsalar, bu adamlar oralara gidip savaşsalar ama tabi öldürücü silahlar olmadan. Şu napalm bombaları filan olmadan. Biliyorsun işte. Yal-

nızca birbirlerine vursalar, yumruklaşsalar, filan. Bundan zevk alacaklardır, herkes de zevk alacaktır, üstelik siz de oraya gidip onları seyredecek insanlardan giriş ücreti toplarsınız. Hep bunu düşünüyorum, neden insanlara gerçekten istediklerinin verilmesi gerektiğini anlamıyoruz ki."

"Bence bu mükemmel bir fikir, Matilda Teyze," diyen Sir Stafford eğilerek yaşlı kadının mis gibi parfüm kokan, solgun, pembe kırışık yanağını nazikçe öptü. "Peki söyle bakalım, sen nasılsın, canım?"

"Çok yaşlandım," dedi Lady Matilda Cleckheaton. "Evet, yaşlandım. Elbette sen yaşlanmanın ne demek olduğunu anlayamazsın. Bir dertten kurtuluyorsun diğeri çıkıyor. Romatizma ya da artrit veya nefes darlığı, boğaz ağrısı, astım başlangıcı ya da ayak bileğini incitiyorsun. Biliyor musun, daima *bir şey* var. Hiçbiri çok önemli değil. Ama var işte. Beni neden görmeye geldin, yavrum?"

Bunun böyle doğrudan sorulması Sir Stafford'u afallatmıştı.

"Her yolculuk dönüşü muhakkak gelir seni görürüm."

"Bir sandalye çekip daha yakınıma gel," dedi Matilda Teyze. "Beni son görmenden bu yana daha da ağır işitiyorum. Çok farklılaşmışsın... Bu farklılığın nedeni ne?"

"Güneşten fazla yanmış olmam. Senin de söylediğin gibi."

"Saçma, benim kastettiğim bu değildi. Sakın bana yalan söyleme, bu bir kız olmalı."

"Bir kız mı?"

"Bunun bir gün olacağını hep biliyordum. Sorun senin çok şakacı bir kişiliğin olması."

"Bu nereden aklına geldi?"

"Şöyle diyelim, herkesin senin hakkındaki düşüncesi bu. Tabi ya, öyle. Bu mizah anlayışın kariyerin önünde de engel. Biliyorsun işte, bütün bu adamlarla iç içesiniz, karmakarışık olmuşsunuz. Diplomatlar ve politikacılar. Genç, yaşlı, orta yaşlı devlet adamları. Üstelik de farklı partilerden. Gerçekten de bence bu kadar çok parti olması çok saçma. Üstelik de bunların çoğu da berbat işçi sınıfından insanlar." Kurumla burnunu havaya kaldırdı. "Neden, ben genç bir kızken *İşçi Partisi* diye bir şey yoktu. Bu sözcüğün ne anlama geldiğini bile kimse bilmezdi. Duyan olsa da tek söyleyeceği 'saçmalık' olurdu. Maalesef saçma değilmiş! Sonra şu liberaller, tabi, hepsi martavalcı. Bir de üstüne muhafazakârlar, kendilerine sağcı diyorlardı değil mi?"

"Peki onların nesi var?" diye sordu Sir Stanford hafifçe gülümseyerek.

"Çok fazla ciddi, gayretli. Bu da onları sevimsiz, neşesiz kılıyor."

"İyi de günümüzde hiçbir parti gösterişe, sevimli görünmeye gayret etmiyor ki."

"Aynen öyle," dedi Matilda Teyze. "İşte bu nedenle de çok yanılıyorlar. Sense insanları rahatlatmak, olayları çekilebilir hale sokmak istiyorsun. Biraz neşe görmek istiyorsun, insanlara şaka yapıyor, onlarla alay ediyorsun ve tabi onlar bundan hoşlanmıyorlar. '*ce n'est pas un garçon sérieux*'(*) diyorlar, aynen balık avlayan adam gibi."

Sir Stafford güldü. Gözleriyle odayı tarıyordu.

(*) Bu adam gayrı ciddi.

"Neye bakıyorsun?" diye sordu Lady Matilda.

"Resimlerine."

"Sen de onları satmamı istemiyorsun, değil mi? Sanırım bugünlerde herkes resimlerini satıyor. Yaşlı Lord Grampion'u bilirsin. Turnerlerini ve antika eşyalarından bir kısmını sattı. Goeffrey Gouldman da öyle. Bütün o sevimli at tablolarını da. Stubbs'ın eserleriydi, değil mi? Ya da öyle bir şey. Gerçekten karşılığını da alıyorlar.

"Ama ben tablolarımı satmak istemem. Onları seviyorum. Bu odadakilerin hepsi de benim için çok değerli, zaten birçoğu da antika, atalarıma ait. Bugünlerde hiç kimsenin atalarını umursamadığının farkındayım, ama ben eski moda bir insanım. Atalarıma bağlıyım. Kendi büyüklerimi kastediyorum. Neye bakıyorsun? Pamela'ya mı?"

"Evet, öyle. Geçen gün de onu düşündüm."

"İkiniz birbirinize ne kadar benzerdiniz. Üstelik ikiz de değildiniz. Tabi cinsiyetleri farklı ikizlerin de birbirlerine tıpatıp benzemeyebileceklerini de söylüyorlar ya, o da başka. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi?"

"Öyleyse Shakespeare, Viola ve Sebastian konusunda yanılmış."

"Ama, sıradan kardeşler de birbirine çok benzeyebilir, değil mi? Sen ve Pamela şaşılacak derecede birbirinize benziyordunuz, ilk bakışta demek istiyorum."

"Ya diğer açılardan? Sence karakterlerimiz benzemiyor muydu?"

"Hayır, birazcık bile benzemiyordu. İşin ilginç tarafı da bu. Tabi senin de ve Pamela'nın da yüzünde ailenin havası vardı. Nye değil. Baldwin-White ailesine özgü ifadeden söz ediyorum."

Sir Stafford Nye konu soyları ve ailenin şeceresi olunca büyük teyzesiyle tartışmaya girmeyi asla göze alamamıştı.

"Daima senin ve Pamela'nın hatlarınızı Alexa'dan aldığınızı düşündüm," diye ekledi Matilda Teyze.

"Alexa kimdi?"

"Senin büyük-büyük-hatta sanırım bir büyük daha eklemek gerek... annen. Macardı. Bir Macar kontesi ya da baronesi ya da öyle bir şey işte. Büyük-büyük-büyükbaban Viyana Büyükelçiliği'ndeyken ona âşık olmuş. Evet, Macardı. Çok da sportmendi. Senin de bildiğin gibi Macarlar çok sportmen insanlardır. Çok iyi ata binerdi."

"Resim galerisinde resmi var mı?"

"İlk sahanlıkta. Sağda, merdivenlerin tam başında."

"Yatarken o resme mutlaka bakmalıyım."

"Neden şimdi gidip bakmıyorsun? Sonra da gelirsin seninle ondan bahsederiz."

"Madem istiyorsun, hemen bakayım." Hızla odadan ayrılıp, merdivenlerden çıktı. Yaşlı Matilda Teyze'nin gerçekten çok keskin gözleri vardı. Aradığı yüz buydu. Gördüğü ve anımsadığı yüzdü bu. Kızın yüzü kendisine ya da Pamela'ya benzediği için değil, bu resimdeki kadına benzerliği nedeniyle tanıdık gelmişti ona. Büyükelçi olan büyük-büyük-büyükbabası -tabi bu kadar büyük yeterliyse- tarafından getirilen güzel Macar kızı. O sıralar kız yirmi yaşlarındaymış. Buraya gelmiş, neşeli, canlıymış, çok iyi ata biner, fevkalade dans edermiş, burdaki erkeklerden ona âşık olan çok olmuş. Ama söylendiğine göre o büyük-büyük-büyükbabaya hep sadık kalmıştı. Büyükbaba dışişlerinin düzenli, ciddi ve sayılan kişilerindendi. Alexa, onunla birlikte dış elçiliklere gitmiş, buraya dönmüş ve üç ya da dört çocuğu olmuştu, kaç olduğundan tam emin değildi. Bu çocuk-

lardan biri sayesinde de Macar kontesin yüzü, burnu ve boyun yapısı ona ve kardeşi Pamela'ya kadar geçmişti. Acaba birasına uyku hapı atan ve bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu söyleyerek pelerinini ödünç almak isteyen kız da çok uzaklarda yaşayan beşinci ya da altıncı dereceden kuzinleri olabilir miydi? Bakmakta olduğu duvara asılı portredeki kadının soyundan gelen biri. Bu olabilirdi. Belki hepsi aynı soydandılar... Her neyse yüzleri birbirlerine tıpatıp benziyordu. Operada nasıl da dimdik oturuyordu, ince profili, hafif kavisli burnu ne kadar muntazamdı? Ya havası...

II

"Buldun mu?" Lady Matilda yeğeni beyaz salon olarak da adlandırılan oturma odasına dönünce merakla sordu. "İlginç bir yüz, değil mi?"

"Evet, çok da güzel."

"İlginç olmak güzel olmaktan çok daha iyidir. Hiç Macaristan'da ya da Avusturya'da bulunmadın, değil mi? Ona benzeyen birine Malezya'da rastlamış olamazsın. Onun gibi biri masa başına oturup, not almakla ya da konuşmaları düzeltmekle filan uğraşamaz. Çılgın, haşin tabiatlı biriymiş o. Ama çok da nazik ve görgülüymüş, herkes tarafından beğenilirmiş. Ama vahşiymiş. Yabani bir kuş kadar vahşi. Tehlike nedir bilmezmiş."

"Onun hakkında nasıl oluyor da bu kadar bilgi edinebildin?"

"Ah, tabi ki onunla aynı dönemde yaşamadım, benim doğumum bile onun ölümünden birkaç yıl sonraya denk düşüyor. Yine de o her zaman ilgimi çekmiştir. Biliyor musun, maceracı bir kişili-

ği varmış. Fazlasıyla macera düşkünü. Onun hakkında bir sürü tuhaf öykü anlatılır, karıştığı olaylara ilişkin."

"Peki büyük-büyük-büyükbabam bütün bunları nasıl karşılamış?"

"Ölesiye endişelenirmiş elbette," dedi Lady Matilda. "Ama ona çok bağlı olduğu söylenir. Bu arada Staffy, *Zenda Mahkûmları*'nı okudun mu?"

"*Zenda Mahkûmları* mı? Hiç yabancı gelmiyor."

"Tabi ki gelmez. Bu bir roman."

"Evet, evet, kitabı anımsıyorum."

"Sanırım bu romanı bilmiyorsun. Senin döneminin kitaplarından değil tabi. Ama benim daha genç bir kız olduğum dönemde... romantizmin tadını ilk o kitapta tanımıştık. Pop şarkıcılar ya da Beatles gibileri yoktu o zamanlar. Yalnızca romantik öyküler. Ben gençken roman okumamıza da pek izin verilmezdi. Özellikle de sabahları. Yalnızca öğleden sonraları kısa bir süre iznimiz vardı."

"Ne tuhaf kurallar!" diye açıkladı Sir Stafford fikrini. "Kitap okumak neden sabahları yasak da öğleden sonraları değil?"

"Şöyle anlatayım, sabahları kızlardan daha yararlı şeyler yapmaları beklenirdi. Çiçekleri düzenlemek, gümüş resim çerçevelerini parlatmak gibi... Kızların yapması gereken işleri. Tabi mürebbiyelerimizle biraz ders de çalışırdık; bu gibi şeyler işte. Öğleden sonraları ise odalarımızda oturup, roman okumamıza izin verilirdi. İşte o zamanlarda *Zenda Mahkûmları* genellikle ilk başvurduğumuz kitap olurdu."

"Bu saygın, kötü bir tarafı olmayan bir öyküydü değil mi? Aslında öyküyü anımsar gibiyim. Belki de okudum. Çok temiz bir aşk hikâyesiydi sanırım, seksle filan uzaktan yakından ilgisi yoktu."

"Kesinlikle yoktu. Bizim okuduğumuz kitaplarda seks olmazdı. Romantizm vardı. *Zenda Mahkûmları* da çok romantikti. Herkes romanın kahramanına, Rudolf Rassendyll'e âşıktı."

"Bu ismi de anımsıyorum. Gösterişli bir isim, değil mi?"

"Neyse, bence çok romantik bir isimdi bu. O sıralar sanırım on iki yaşlarındaydım. Yukarıya çıkıp o portreye bakman bana o öyküyü anımsattı. Prenses Flavia."

Stafford Nye teyzesine gülümsedi.

"Yanakların pembeleşti. Şu an çok genç ve romantik görünüyorsun."

"Doğru, gerçekten de kendimi öyle hissediyorum. Günümüz kızları böyle şeyler hissetmiyorlar. Ya aşktan başları dönüyor bayılıyorlar ya da gitar çalan veya yüksek tonda şarkı söyleyen biri için kendilerinden geçiyorlar ama hiç duygusal değiller. Aslında Rudolf Rassendyll'e âşık değildim. Diğerini... onun benzerini beğeniyordum."

"Benzeri mi vardı?"

"Evet, bir kral. Ruritanya Kralı."

"Evet, evet biliyorum. Zaman zaman insanların kullandığı Ruritanya sözcüğü de oradan geliyor demek. Evet, yanılmıyorsam bu kitabı okudum ben. Ruritanya Kralı, Rudolf Rassendyll, onun yerine geçiyordu ve kralın resmen nişanlısı olan Prenses Flavia'ya âşık oluyordu."

Lady Matilda derin bir iç çekti.

"Evet. Rudolf Rassendyll'a kızıl saçları kendi atalarından birinden miras kalmıştı ve kitabın bir yerinde kendisine çok benzeyen portresinin önünde eğilir, bir şeyler söylerdi. Kadının adı neydi şim-

di anımsayamıyorum, Kontes Amelia ya da öyle bir şey olmalı. Bugün sana bakınca birden Rudolf Rassendyll'i anımsadım. Sen de onun gibi gidip, atalarından birinin resmine baktın ve onun sana birini anımsattığını söyledin. Romantik bir maceraya karıştın, değil mi?"

"Bunu da nereden çıkardın?"

"Biliyor musun, yaşamda çok değişik modellerle karşılaşılır. Bazıları bunları görür görmez tanır. Bu örgü modellerinin bulunduğu bir kitaba benzer. Kitapta yaklaşık altmış beş değişik model örneği vardır. Ama sen aradığın modeli ilk bakışta görürsün. Şu anda da senin içinde bulunduğun model, nasıl söyleyeyim, romantik macera." İç çekti. "Ama sanırım bana bunu anlatmayacaksın."

"Anlatacak önemli bir şey yok."

"Çok usta bir yalancısın. Neyse, önemli değil. Bir ara onu, beni görmeye getir. Doktorlar beni keşfettikleri yeni bir antibiyotiği vererek öldürmeyi başaramadan önce bunun olmasını çok isterim. Yeni hiç görmediğim renkte haplar. İnanamazsın ne çok hap yuttuğuma."

"O sözcüğüyle kimi kastettiğini anlayamıyorum. Neden ısrarla bir kızdan bahsettiğini bilemiyorum."

"Anlamıyor musun? Ama ben bir işe kadın parmağı karıştı mı bunu hemen sezerim. Hayatını bir şekilde etkileyen bir kadın var. Benim asıl anlayamadığım onu nerede bulduğun? Malezya'daki konferans masasında mı? Elçinin kızı ya da bakanın karısı mı? Yoksa elçilikte çalışan güzel sekreter kızlardan biri mi? Hayır bunlardan biri olmadığını seziyorum. Yoksa eve dönerken gemide mi rastladın? Ama siz şimdi gemi kullanmıyorsunuz. Belki uçakta?"

Sir Stafford kendini, "Oldukça yaklaştın," demekten alıkoyamadı.

"Ah!" Yaşlı kadın hemen atıldı. "Hostes mi yoksa?"

Sir Stafford başını salladı.

"Neyse. Sırrını kendine sakla. Ama öğrenemeyeceğimi de sanma. Seninle ilgili konuları sezmekte ne kadar usta olduğumu bilemezsin. Aslında diğer konuları da. Gerçi bugünlerde her şeyden çok uzak kaldım ama arada sırada eski dostlarla bir araya geliyorum ve onların bir iki imalı sözcüğünden anlam çıkarmak hiç de zor değil. İnsanlar endişeli. Her yerde insanlar endişe içinde."

"Yani genel bir hoşnutsuzluk olduğunu mu söylüyorsun?"

"Hayır, kastettiğim tam olarak bu değil. Yüksek mevkilerdeki kimselerin endişeli olduklarını kastettim. Sizin o berbat hükümetiniz de endişeli. Sürekli uyuklayan dışişleri de endişeli. Olmaması gereken şeyler oluyor. Huzursuzluk."

"Öğrenci hareketlerini mi kastediyorsun?"

"Ah, öğrenci hareketleri bütünün yanında yalnızca ağacın dalındaki bir kuş. Anlaşıldığı kadarıyla bu her yere, her ülkeye yayılan genel bir şey. Sabahları gelip, bana gazeteleri okuyan güzel, iyi bir kız tuttum. Artık her gün düzenli bir şekilde kendim okuyamıyorum. Hoş bir sesi var. Mektuplarımı yazıyor ve gazeteleri okuyor. Çok iyi bir kız. Bilmek istediğim şeyleri okuyor, benim için doğru olacağını düşündüğü kısımları değil. Evet anladığım kadarıyla herkes endişeli, gergin. Bunu çok eski dostlarımdan birinden öğrendim."

"Eski asker dostundan mı?"

"Kendisi bir orgeneral, eğer bunu kastediyorsan, yıllar önce emekli oldu ama olaylar hakkında hâlâ bilgisi var. Gençlik olaylara önayak oluyor diye düşünebilirsin, onlar bir tür öncü. Ama asıl en-

dişe uyandıran bu değil. Onlar *-her kimseler-* gençliği kullanıyorlar. Her ülkeden gençleri. Gençlik cesaretlendiriliyor, kışkırtılıyor. Gençlik sloganlar atıyor, kulağa hoş gelen sloganlar bunlar, ama aslında ardında ne anlamları olduğunun bile farkında değiller. Bir devrimi başlatmak öylesine kolay ki. Gençlik için bu doğal. Gençlik her zaman isyana hazır. İsyan edersin, yıkarsın, baştakileri indirirsin, dünyayı değiştirmek istersin. Ama gözlerin kördür bunları yaparken. Tüm dünyada gençliğin gözlerinin üstü bir bantla kapatılmış. Olayların onları nereye götürdüğünü göremiyorlar. Sonra ne olacak? Onları neler bekliyor? Onları kışkırtan, teşvik eden, arkalarında duran kimler? İşin asıl korkutucu yanı da bu. Sen de bilirsin, eşeği yürütmek için ona havuç gösterirler ama aynı zamanda arkasında onu haydalamaya hazır, elinde sopa biri beklemektedir."

"Olağanüstü fantezilerin var."

"Bunlar fantezi değil, sevgili yavrum. Herkes Hitler için de bunları söylemişti. Hitler ve Hitler gençliği için. Aslında bu da özenle hazırlanmış bir hareketti. Ayrıntılarıyla düşünülmüş bir savaştı bu. Değişik ülkelerde üstün insan için işletilen bir beşinci kol hareketiydi bu. Bu üstün insanlar Alman devletinin en üstün meyveleri olacaktı. Düşünülen ve tutkuyla inanılan buydu. Belki de şimdi de birileri bu gibi birtakım çılgın düşüncelere saplandı. Eğer akıllıca sunulacak olursa, kabul etmeye istekli büyük bir inanan kitlesi bulunabilir."

"Kimden bahsediyorsun? Çinliler ya da Ruslardan mı? Kastettiğin ne?"

"Bilemiyorum. En ufak bir fikrim bile yok. Ama bir yerlerde bir şeyler var ve aynı yol izleniyor. Yine bir model, bir kalıp sunu-

lan. Model! Ruslar mı? Komünizm çıkmaza girdi, sanırım artık onların modası geçti. Çinliler? Bence onlar da yoldan çıktılar. Çok fazla Mao'yu öne sürmelerinden belki de! Bu insanların kim olduklarını, ne yapmayı planladıklarını bilmiyorum. Daha önce de söylediğim gibi, sorun da bu, neden, nerede, ne zaman ve *kim*?"

"Çok ilginç!"

"Çok da korkutucu, hep aynı fikrin ortaya çıkması. Tarih tekerrür ediyor. Genç kahraman, üstün insan, herkesin izlemesi gereken süpermen." Kısa bir ara verdikten sonra ekledi: "Biliyor musun bu hep aynı fikir. Genç Siegfried!"

BÖLÜM 7

Büyük Teyze Matilda'nın Öğüdü

Matilda Teyze gözlerini Sir Stafford'a dikti. Zekâ fışkıran, keskin bakışları vardı. Stafford Nye bunu daha önce de fark etmişti. Şimdi de aynı şey dikkatini çekmişti.

"Bu terimi daha önce de duydun sanırım," dedi Matilda Teyze. "Bu anlaşılıyor."

"Neyi kastediyorsun?"

"Bilmiyor musun?" Matilda Teyze kaşlarını kaldırdı.

"Yemin ederim, iki gözüm kör olsun, bilmiyorum," dedi Sir Stafford çocukça bir açıklamayla.

"Evet, evet, böyle derdik değil mi," dedi Lady Matilda. "Bu söylediğin gerçekten doğru mu?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok."

"Ama bu terimi daha önce duydun, değil mi?"

"Evet. Biri bana söylemişti."

"Önemli biri mi?"

"Olabilir. Sanırım olabilir. 'Önemli biri' sözcükleriyle ne kastedildiğine bağlı."

"Son zamanlarda devletle ilgili çok önemli görevlerde bulundun, değil mi? Bu zavallı, acınacak durumdaki ülkeyi elinden gelen en iyi şekilde temsil etmeye çalıştın, masanın çevresinde bulunan hiç kimsenin bunu senden iyi yapamayacağından da hiç kuşkum yok. Peki bütün bunlardan bir sonuç çıktı mı, işte bunu bilemiyorum."

"Genellikle hayır," dedi Sir Stafford. "Zaten insan bu gibi görevlere giderken de sonuç konusunda iyimser olmuyor."

"Ama elinden gelenin en iyisini yapıyor," diye düzeltti Lady Matilda.

"Bu eskiden böyleydi. Şimdilerde kişi elinden gelenin en kötüsünü yaptığı taktirde daha kolay başarıya ulaşıyor. Neyse, bütün bunlar ne anlama geliyor, Matilda Teyze?"

"Bildiğimi sanmıyorum."

"Ama sen daima çok şey bilirsin."

"Tam olarak değil. Bunlar sağdan soldan duyulan şeyler işte."

"Yani?"

"Biliyorsun birtakım yaşlı dostlarım var. Yani olup bitenlerin bilincinde olan dostlar. Tabi ki onların da çoğu ya küp gibi sağır ya da yarı kör, bazıları hafiften bunamışlar, çoğu artık doğru dürüst yürüyemiyor bile. Ama bir şeyler hâlâ çalışıyor. Buradaki bir yer." Elini özenle taranmış beyaz saçlarının çevrelediği başına dokundurdu. "Büyük bir tehlike ve umutsuzluğu sezinliyor. Her zamandan da fazla. İşte öğrendiklerimden çıkardığım bu."

"Bu her zaman böyle değil miydi?"

"Evet, evet, ama bu kez daha fazla. Yani pasif değil, aktif bir endişe diyebilirsin buna. Uzun zamandan beri benim dışardan, senin hiç kuşkusuz içerden de fark ettiğin gibi bir huzursuzluk, bir karışıklık var. İşler karışık, fena halde karışık. Ama şimdi bu karışıklığın düzeltilmesi için belki de bir şeyler yapılabileceğini hissettiğimiz bir noktadayız. Bunun tehlikeli bir yönü var. Bir şeyler oluyor, bir şeyler körükleniyor, mayalanıyor. Yalnızca bir tek ülkede değil. Birçok ülkede birden. Bunlar her kimse onlara hizmet eden büyük bir kitle var ve işin asıl tehlikeli yönü de maiyetlerindeki bu kişilerin gençler olması, gençlerin hizmetinden yararlanmaları. Bunlar her yere giden, her şeyi yapan ve maalesef kendilerine anlatılan her şeye inanan gençler; kendilerine söz verildiği şekilde yıkmakta, zarar vermekte, işleri çıkmaza sürüklemekte iyi bir amaçlarının olduğunu ve dünyanın farklı bir yer olacağını düşünüyorlar. Bunlar yaratıcı, yapıcı değiller, sorun da bu zaten; yalnızca yıkıcılar. Yaratıcı gençler şiirler, kitaplar yazıyorlar, müzikler besteliyorlar, resim yapıyorlar, bilimsel konular üzerinde çalışıyorlar, her zaman olduğu gibi. Bu doğru da... Ama bir kez yıkımda çıkarları olduğunu öğrenirlerse, kötü liderlerin onları ele geçirme şansları olur."

"Durmadan 'onlar', 'o gençler' deyip duruyorsun. Kastettiğin kimler?

"Keşke bilebilseydim," dedi Lady Matilda. "Evet, bilmeyi gerçekten çok isterdim. Hem de çok. Bu arada eğer işe yarayacak bir şey duyarsam sana anlatırım. Kim bilir belki sen de bu konuda bir şeyler yapabilirsin."

"Maalesef bu konuyu anlatabileceğim, yani desteğini alabileceğim biri yok."

"Evet, zaten herkese bundan söz etmemelisin. İnsanlara güvenilmez. Bunlardan hükümetteki ahmaklara da, hükümetle ilgisi olanlara da, bu ekip gittikten sonra hükümete girmeyi umanlara da söz etmemelisin. Politikacıların genellikle yaşadıkları dünyaya bakmaya zamanları yoktur. Onlar yalnızca yaşadıkları ülkeyle meşguldürler ve onu da yalnızca bir tek seçim bölgesi gibi görürler. Yalnızca kendi bölgelerinde zamanın gereklerine göre davranmayı, orayla ilgilenmeyi yeterli bulurlar. Dürüstçe işlerin daha iyi gideceğine inandıkları şeyleri yaparlar sonra da böyle olmayınca şaşırırlar, çünkü yaptıkları halkın onlardan beklediği, istediği değildir. Politikacıların kendilerinin iyi bir amaçları olduğu taktirde yalan söylemek gibi bir ayrıcalıkları olduğuna, bunun onlar için kutsal bir hak sayılabileceğine inanmamak elde değil. Bay Baldwin'in o ünlü sözünün üstünden daha çok geçmedi. 'Eğer gerçekleri söyleseydim, seçimi kaybederdim,' demişti. Başbakanlar, bakanlar da aynen bunu hissediyorlar. Tanrı'ya şükür arada sırada başımıza büyük adamlar da geçiyor. Ama maalesef çok ender."

"Neyse, peki sen ne yapılmasını öneriyorsun?"

"Benim önerimi mi soruyorsun? Benim! Benim kaç yaşında olduğumu bilmiyor musun?"

"Yaklaşık doksan."

"O kadar da değil." Yaşlı kadın kırılmışa benziyordu. "O kadar mı gösteriyorum, sevgili yavrum?"

"Hayır, hayatım. Sen ancak altmış altısında gösteren çok hoş bir yaşlısın."

"Bu çok daha iyi," dedi Lady Matilda. "Her ne kadar tamamen yalan olsa da. Ama daha iyi. Keşke dostum olan sevgili amiraller-

den ya da generallerden veya belki hava mareşalinden bir şeyler öğrenebilsem -biliyorsun, onlar bu gibi şeyleri duyarlar- hâlâ yönetimde yakın dostları var ve aralarında toplanıp, konuşuyorlar. Konular da zaten böyle yayılıyor. Daima bir dedikodu çarkı döner, insanlar ne kadar yaşlı olursa olsun bu değişmiyor, haberler kulaktan kulağa yayılıyor. Genç Siegfried! Bunun ne anlama geldiğini çıkarmak için bir ipucuna ihtiyacımız var; bu bir kişi mi bir parola mı, yoksa bir kulübün, bir pop şarkıcısının ya da yeni ilahlardan birinin adı mı? Ama bu *terimin* altında bir şeyler olduğu muhakkak. Müzikal temayı da unutmamak gerek. Wagner hayranlığım olduğu günler geride kaldı." Yaşlı sesiyle pek belirgin olmayan bir şekilde melodiyi mırıldandı. "Siegfried'un borusuydu bu, değil mi? Bir flüt alsana, neden almıyorsun ki? Hani okul çocuklarının çaldıklarından. Yoksa ona fagot mu deniyordu? Geçen gün bir toplantıya katıldım. Bizim rahip düzenlemişti. Çok ilginçti. Kraliçe Elizabeth döneminden bu yana flütün geçirdiği değişiklikler ve tarihçesi anlatıldı. Bazıları büyük, bazıları küçük, hepsinin farklı sesleri ve tonlamaları var. Çok ilginç. Konferansı dinlemek iki yönden çok ilginçti. Bir defa flütlerin kendileri. Bazıları o kadar hoş sesler çıkarıyorlar ki. Sonra tarihçeleri. Evet. Neyse, neden bahsediyorduk?"

"Sanırım bana o enstrümanlardan bir tane almamı söylüyordun."

"Evet. Bir flüt al ve onunla Siegfried'in borusunu çalmayı öğren. Senin her zaman müzik yeteneğin vardı. Umarım bunu gerçekleştirebilirsin?"

"Eğer dünyanın kurtuluşu için benim payıma da bu küçük fedakârlık düşüyorsa, sanırım bunu yapabilirim."

"Flütün hazır olsun. Çünkü, sen de göreceksin ki..." Gözlük kabıyla hafifçe masanın üstüne vurdu. "Bazen yanlış insanları da etkilemen gerekebilir. O zaman bu işine yarayabilir. Seni kollarını açıp aralarına kabul ederler ve sen de bir şeyler öğrenirsin."

"Çok ilginç fikirlerin var, Matilda Teyze," diye belirtti Sir Stafford hoşlanarak.

"Benim yaşımdaki bir insandan başka ne beklenir ki. Dışarı çıkamıyorsun. İnsanların işlerine karışamıyorsun, bahçenle uğraşamıyorsun. Tek yapabileceğin koltuğuna oturup, fikir üretmek. Kırk yıl sonra bu sözlerimi anımsa."

"Değindiğin bir şey çok ilgimi çekti."

"Yalnızca biri mi?" diye sordu Lady Matilda hayal kırıklığıyla. "Konuştuğum sürenin uzunluğu dikkate alınınca hiç de başarılı olamadığım anlaşılıyor; neyse, neyi kastetmiştin?"

"Yalnız insanları flütümle etkilemem gerekebileceğini belirttin. Gerçekten bunu mu kastetmiştin, bu sözünde samimi miydin?"

"Evet, bu da bir yol, değil mi? Doğru insanlar için önemli değil. Ama yanlış insanlar... onlarla ilgili bazı şeyleri öğrenmen gerekiyor değil mi? Aralarına sızabilmen. Aynen bir köstebek gibi," diye ekledi düşünceli bir tavırla.

"Yani geceleri dikkat çekici sesler mi çıkarmam gerekiyor?"

"Evet, buna benzer bir şey. Bir defasında doğu kanadına bir köstebek girmişti. Her şeyi yeniden düzenlemek bize çok pahalıya mal oldu. Korkarım dünyayı kurtarmak da aynı şekilde çok pahalıya mal olabilir."

"Hatta belki çok daha pahalıya," dedi Sir Stafford Nye.

"Bu önemli değil," diye belirtti Lady Matilda. "İnsanlar asla büyük miktarlarda para harcamaktan kaçınmazlar. Hatta bu hoşlarına bile gider. Asıl işleri ekonomik olarak halletmeye kalkıştığında katılmaktan kaçınırlar. Biz hiç değişmedik, hep aynıyız. Bu ülkenin insanlarını kastediyorum. Biz hep aynı insanlarız."

"Bu da ne demek şimdi?"

"Biz büyük işler başarabilme yeteneğine sahip bir toplumuz. Bir imparatorluğu yaşatmakta başarılıyız. İmparatorluğu *sürdürmekte* başarılı olmadık ama o zaman da artık bir imparatorluğa ihtiyacımız kalmadığını gördük ve bunu kavradık. Elde tutmak çok güç olabilirdi. Robbie bu gerçeği görmemi sağladı," diye ekledi.

"Robbie mi?" Bu isim yabancı gelmiyordu.

"Robbie Shoreham. Robert Shoreham. Çok eski bir arkadaşım. Sol tarafı felç oldu. Ama hâlâ konuşabiliyor, ayrıca kullandığı işitme cihazı da oldukça iyi."

"Ayrıca da dünyanın en önemli fizikçilerinden biri," dedi Sir Stafford. "Demek o da senin ihtiyar dostlarından biri?"

"Onu çocukluğundan beri tanırım," diye açıkladı Lady Matilda. "Sanırım bizim arkadaş olmamız, ortak noktalarımız olması ve birbirimizle konuşmaktan zevk almamız seni şaşırttı?"

"Doğrusu buna pek ihtimal verdiğimi..."

"Konuşacak ortak konularımız olduğuna mı? Matematikle aram hiçbir zaman iyi olmadı, bu doğru. Neyse ki ben genç bir kızken matematik öğretmeyi denemezlerdi bile. Zannedersem Robbie matematikle ilgilenmeye başladığında dört yaşlarındaydı. Ona çok kolay gelirdi. Bugünlerde buna doğuştan yetenekli diyorlar sanırım. Hep konuşacak bir şeyleri vardı. Benden hoşlanırdı, çünkü ben ha-

vai bir kızdım ve onu çok güldürürdüm. Bunun dışında da hep iyi de bir dinleyiciydim. Gerçekten de o bazen çok ilginç şeyler anlatıyordu."

"Sanırım öyledir," dedi Sir Stafford kuru, alaycı bir ifadeyle.

"Ukalalık etme. Moliére de hizmetçisiyle evlenmiş ve çok büyük başarı elde etmişti, tabi Moliére *olduğunda* yanılmıyorsam. Üstün zekâlı bir erkek yine üstün zekâlı bir kadınla konuşmak istemez. Bu onun için çok yorucu olabilir. Bunun yerine onu güldürebilecek güzel ama biraz aptal bir kadını yeğler. Gençken ben de hiç fena değildim," diye ekledi Lady Matilda kendini beğenen bir kişi ifadesiyle. "Akademik bir başarım olmadığını biliyorum. Entelektüel biri de sayılmam. Ama Robert her zaman zeki ve çok sağduyulu olduğumu söyler."

"Sen olağanüstü hoş bir insansın," dedi Sir Stafford onaylayarak. "Buraya gelip, seninle olmaktan çok hoşlanıyorum. Bana anlattıkların aklımdan hiç çıkmayacak, bundan emin olabilirsin. Aslında bana anlatabileceğin daha birçok şey daha olduğunun farkındayım ama sanırım bunları açıklamak niyetinde değilsin."

"Doğru zamanı gelince anlatacağım," diye belirtti Lady Matilda. "Her zaman senin iyiliğini istediğimi hiç aklından çıkarma. Arada sırada bana ne yaptığını bildir. Önümüzdeki hafta Amerikan Elçiliği'ne yemek davetine gideceksin, değil mi?"

"Bunu nereden biliyorsun? Evet, davet aldım."

"Anladığım kadarıyla sen de bu daveti kabul etmişsin."

"Evet, bu da işimin gereği." Meraklı bakışlarla yaşlı kadını süzdü. "Her şeyi nasıl böyle hemen, hem de doğru olarak öğrenebiliyorsun?"

"Ah, Milly söyledi."

"Milly mi?"

"Milly Jean Cortman. Amerikan Büyükelçisi'nin karısı. Çok çekici bir kadın. Ufak tefek ama çok hoş ve zarif."

"Mildred Cortman'dan mı bahsediyorsun?"

"Takdis edilen ismi Mildred ama kendisine Milly Jean denmesinden hoşlanıyor. Onunla telefonda bir hayır işi ya da öyle bir şeyi konuşuyordum. O tam da bizlerin 'Cep Venüsü' diye adlandırdığımız tiplerden."

Sir Stafford, "Bu çok çarpıcı bir terim oldu," diye belirtti.

BÖLÜM 8

Elçilikten Davet

I

Bayan Cortman elini uzatmış bir halde onu karşılamaya gelirken Sir Stafford Nye'in aklına büyük-teyzesinin onun için kullandığı terim geldi. Milly Jean otuz beşle kırk yaşlar arasında bir bayandı. Düzgün, ince hatları, büyük gri-mavi gözleri, özenli, şık giyimiyle uyum içinde taranmış, modern şekilli gri-mavi saçları vardı. Londra'da çok popülerdi, herkes tarafından çok beğenilirdi. Kocası Sam Cortman iriyarı, oldukça ağır hareketli bir adamdı. Büyükelçi karısıyla gurur duyuyordu. Adamın hareketleri gibi konuşması da ağırdı, kelimeleri teker teker, vurgulayarak konuşan kişilerdendi. Bir konuyu açıklaması gerektiğinde belirli bir noktanın üstünde gereğinden fazla durması insanların onun kafasının ağır çalıştığını, sıkıcı olduğunu düşünmelerine yol açıyordu.

"Malezya'dan yeni döndünüz, değil mi Sir Stafford? Herhalde ilgi çekici bir yolculuk olmuştur, gerçi ben bu mevsimde oralara git-

meyi pek yeğlemem ama. Yine de sizi yeniden aramızda görmek hepimizi çok mutlu etti. Bir bakalım. Lady Aldborough ve Sir John'u tanıyorsunuz, değil mi? Ya Herr von Roken ile eşi Frau von Roken'i, Bay ve Bayan Staggenham'ı."

Bunların hepsi Sir Stafford'un az çok tanıdığı insanlardı. Daha önce karşılaşmadığı bir İskoç diplomat ve karısı vardı, onlar da zaten göreve yeni atanmışlardı. Staggenham Sosyal Güvenlik Bakanıydı. Onun ve karısının asla ilgi çekici olmayacak insanlar olduklarını düşünmüştü hep.

"Ve Kontes Renata Zerkowski. Sanırım sizinle daha önce de karşılaştığını söylemişti."

"Bir yıl kadar önce. İngiltere'ye son gelişimde," dedi kontes.

İşte yine karşısındaydı, yine o, Frankfurt yolcusu. Çinçilla kürklü açık gri mavi elbisesi içinde şık, güzel, rahat ve kendinden emin bir hali vardı. Saçı topuz yapılmıştı (peruk olabilir miydi?), boynunu antik görünümlü, yakut bir kolye süslüyordu.

"Senyor Gasparo, Kont Reitner, Bay ve Bayan Arbuthnot."

Toplam yirmi altı kişiydiler. Sir Stafford yemekte can sıkıcı bir kadın olan Bayan Staggenham ve Sinyora Gasparo'nun arasında oturdu. Renata Zerkowski ise tam karşılarında oturuyordu.

Bir elçilik daveti. Sık sık davet edildiği bu gibi toplantılarda genellikle aynı tip insanlar bulunurdu. Kordiplomatikten çeşitli kişiler, genç bakanlar, bir ya da iki sanayici, iyi konuşmacı olmaları nedeniyle bir ya da iki sosyalist, bir iki tane de hoşsohbet, hoş kişi bazen bir ya da iki de tamamen farklı kişilik diye düşündü Sir Stafford. Yemekte bir yandan hemen yanında oturan, oldukça cilveli ve hoşsohbet bir bayan olan Sinyora Gasparo ile sohbet ederken bir yandan da masada oturan kişileri gerek zihninde gerekse gözlerinde

-bunu her ne kadar fark ettirmese de- gezdiriyordu. Gözleriyle masayı tararken aslında kafasında birtakım yargılara varmaya çalıştığı anlaşılmıyordu bile. Buraya davet edilmişti? Neden? Ya belirli bir nedeni vardı ya da tamamen nedensiz, sıradan bir davetti bu. Davet edilmesinin nedeni adının yalnızca sekreterlerin sürekli olarak el altında bulundurdukları aranması gerekli insanlar listesinde olması da olabilirdi. Ya da masayı dengeleyecek sıradışı bir kişi olarak da orada bulunması istenmiş olabilirdi. Zaten ne zaman olağandışı birine gerek duyulsa ilk akla gelen insanlardandı.

Hiç kuşkusuz diplomatik ev sahibesi, "O evet," demişti. "Stafford Nye mükemmel olacaktır. Onu Madame bilmem-kimin ya da Lady bilmem-kimin yanına oturtun."

Orada bulunmasının nedeni büyük olasılıkla bundan başka bir şey değildi. Ama yine de merak ediyordu. Bekârdı, iyi bir kavalyeydi ama deneyimleri davet edilmesinin başka nedenleri de olabileceğini gösteriyordu. Dolayısıyla da gözleriyle tüm sosyal sevimliliğiyle ve doğrudan hiçbir şeye bakıyor görünmeden hızla etrafı süzüyordu.

Misafirler arasında belki de herhangi bir nedenle orada bulunan önemli biri vardı. Diğer konukların özellikle ona göre seçildiği biri. Bir şekilde önemli olan biri, kadın veya erkek. Acaba kimdi bu kişi? Bunu çok merak ediyordu.

Cortman bunu biliyordu elbette. Belki Milly Jean de. İnsan kadınlar konusunda hiçbir zaman emin olamazdı. Bazıları kocalarından da daha iyi diplomat olabiliyorlardı. Bazılarıysa albenileriyle, uyum yetenekleriyle hayranlık uyandıran, etraflarındakilere mutluluk neşe dağıtan, meraklı olmayan kadınlardı. Ama bazıları, diye düşündü Sir Stafford esefle, aslında yalnız kocalarını ilgilendirse de felakettiler. Diplomatik bir evliliğe prestij ve para katkıları olsa da

her an yanlış bir şey yapma ya da söyleyebilme ve kocalarını zor duruma düşürme yetisinde ev sahipleriydi bunlar. Önceden tedbir alınsa da, bazen profesyonel anlamda ortalığı yatıştırması için bir, iki hatta üç konuğa gerek duyulabilirdi.

Bu akşam yemeğinin sosyal bir olaydan daha öte bir anlamı olabilir miydi? Masanın çevresindeki insanlara hızla göz gezdirmesi o masada olmasına bir anlam veremediği birkaç kişiyi saptamasına yetmişti. Amerikalı bir işadamı. Hoş bir insan, ama sosyal anlamda parlak bir kişi değil. Ortadoğu üniversitelerinden birinden bir profesör. Evli bir çift, koca Alman, karısıysa dominant, agresif bir Amerikalı. Ama çok da güzel bir kadın. Seksi, hem çok çekici, diye düşündü Sir Stafford. Bu kişilerden biri önemli olabilir miydi? Kafasından bir anda sayısız olasılık geçti. FBI. CIA. İşadamı belki de CIA'dendi, burada bir amaçla bulunuyordu. Bugünlerde işler böyleydi. Hiçbir şey olması gerektiği, göründüğü gibi değildi. Formül nasıldı? Biri sizi gözetliyor. Evet, ama şimdi durumlar bundan da ötedeydi. Atlantik'in ötesindeki kuzeniniz sizi gözetliyor. Orta Avrupa için üstün finans çevreleri sizi gözetliyor. Ancak *sizin onu* gözetlemenizde diplomatik zorluklar çıkarılabiliyor olabilirdi. Ah evet. Bugün artık her şeyin arkasında başka bir şeyler vardı. Peki ama bu başka bir formül, başka bir tarz olabilir miydi? Bu göründüğünden ötede bir anlam taşıyabilir miydi, yaşamsal, özdeksel bir anlam? Bugün Avrupa'da olanlar hakkında neler konuşuluyordu? Avrupa Birliği. Doğru, hoş bir düşünceydi bu, ülkelerin ticarette, ekonomide, dış ilişkilerinde bütünleşmeleri.

Sahneye konan buydu. Peki ya sahnenin gerisinde. Kuliste? Bir işaret bekleniyordu. Gerektiği anda harekete geçmeye hazır, bekleni-

yordu. Neler oluyordu? Bu koca dünyada ve dünyanın gerisinde neler olup bitiyordu. Bunu merak ediyordu.

Bazı şeyleri biliyordu, bazı şeyleri tahmin ediyordu, bazı konularda ise, diye düşündü, hiçbir şey bilmiyorum ve kimse de bu konularda bilgi sahibi olmamı istemiyor.

Bir an için bakışları karşılaştı, kız başını kaldırdı, nazik bir şekilde gülümsedi. Bir an göz göze geldiler. Bu gözler ona hiçbir şey söylemiyorlardı, bu gülümseme de. Burada ne yapıyordu? Hali tavrı çok rahattı, tam havasındaydı, bu dünyayı tanıyordu. Evet, kesinlikle alışık olduğu bir dünyaydı bu. Kolayca onun bu diplomatik çevrede neden bulunduğunu öğrenebilirim, diye düşündü Sir Stafford, ama bu bana onun gerçek yeri hakkında bir şey söyler mi?

Onunla Frankfurt'ta birden konuşmaya başlayan pantolonlu kızın hırslı, zekâ fışkıran bir yüzü vardı. Gerçeği yansıtan kadın o muydu yoksa bu sosyetik, bulunduğu ortamla tam uyum içindeki kadın mı? Bu kişiliklerden biri yalnızca bir maske, bir rol muydu? Eğer öyleyse, hangisi? Belki de bu iki kişilikten başka kişilikleri de vardı. Sir Stafford bunu merak ediyor, işin içyüzünü öğrenmek istiyordu.

Yoksa burada onunla karşılaşmış olması tamamen bir rastlantı mıydı? Milly Jean ayağa kalktı. Diğer bayanlar da onu izlediler. Sonra birden hiç beklenmedik bir gürültü koptu. Evin dışından gelen bir gürültü. Bağrışmalar. Haykırmalar. Bir pencere camının kırılma sesleri. Patırtılar. Patlama sesleri... bunlar silah sesleri olmalıydı. Sinyora Gasparo Sir Stafford'un koluna yapışarak konuşmaya başladı.

"Yine mi!" dedi. *"Dio!* Yine gençler. Her ülkede aynı şey. Neden elçiliklere saldırıyorlar ki? Dövüşüyorlar, polise direniyorlar,

yürüyüş yapıyorlar, saçma sapan sloganlar atıyor, sokaklarda yatıyorlar. *Si, si.* Roma'da Milano'da, her yerde rastladık onlara, veba gibi Avrupa'nın dört bir yanını sardılar. Neden bu gençler mutlu değiller? Ne istiyorlar?"

Stafford Nye konyağını yudumlarken iddialı bir şekilde, sözcükleri vurgulayarak konu hakkında görüş belirten Bay Staggerham'ı dinledi. Bu arada ayaklanma yatışmıştı. Anlaşıldığına göre polis elebaşılarından bir kaçını tutuklamıştı. Bu bir zamanlar olağandışı hatta tehlikeli kabul edilen ama şimdi artık herkesin alıştığı, hatta önemsemediği olaylardan biriydi.

"Daha geniş bir polis teşkilatı. Asıl ihtiyacımız bu," diyordu Bay Staggerham. "Bu çocukların başa çıkabilecekleri gibi değil bu olaylar. Söylenildiğine göre olay her yerde aynı. Geçen gün Herr Lurwitz ile konuşuyordum. Onların da sorunları var, Fransızların da. İskandinav ülkelerinde pek yayılmadı bu olaylar. Ne istiyor bunlar, yalnızca kargaşa çıkarmak mı? Eğer bana bıraksalar..."

Charles Staggerham, kolayca tahmin edilebilen kendisine kalsa neler yapacağını belirttiği açıklamalarını yaparken Sir Stafford bir yandan onun söylediklerini onaylar gibi yapıp, bir yandan da zihninde tamamen başka bir konuyu düşünüyordu.

"Vietnam ve bu gibi konularda bağırıp, çığlıklar atmak! Bunlar Vietnam hakkında ne bilir ki! Hiçbiri orada bulunmamıştır, değil mi?"

"İnsan orayı düşünmek bile istemiyor," dedi Stafford Nye.

"Bu akşam buraya gelmeden önce bana Kaliforniya'da da büyük sorunlar olduğu söylendi. Olaylar, üniversitelerde... Çok hassas bir dönem..."

Nihayet erkekler de yerlerinden kalkıp, bayanların bulunduğu elçiliğin kabul salonuna geçtiler. Sir Stafford özel bir amacı yokmuşçasına yavaşça, nezaketle ilerledi ve altın sarısı saçlı, hoşsohbet bir bayanın yanına oturdu. Kadını oldukça iyi tanıyordu, kadının aslında zekice ya da esprili, dinlemeye değecek bir şey söylemesi çok enderdi ama yakın çevresindeki kişiler hakkında oldukça geniş bilgi sahibiydi. Sir Stafford doğrudan bir şey sormadı, yine de kadının anlamasına fırsat vermeden usulca konuyu Kontes Renata Zerkowski'ye getirdi ve onun anlattıklarını dinlemeye başladı.

"Çok güzel bir kadın, değil mi? Buraya artık eskisi kadar sık gelmiyor. Genellikle New York'ta ya da biliyorsunuz ya o ünlü adada yaşıyor. Nereyi kastettiğimi anladınız, değil mi? Minorka değil. Akdeniz'deki diğer adalardan biri. Kız kardeşi tahtsız krallardan biriyle evli ya da ben öyle olduğunu sanıyorum. Yunanlı değil. Sanırım İsveçli. Para içinde yüzüyorlar. Tabi ki zamanının çoğunu İtalya Alpleri'ndeki -ya da Münih yakınlarındaki- şatolarda geçiriyorlar. Müzikle her zaman yakından ilgilenmiştir. Sizinle daha önce tanıştığını söylemişti, değil mi?"

"Evet. Sanırım bir iki yıl önce."

"Ah evet, o sıralar İngiltere'de yaşıyordu sanırım. Çekoslovakya'daki olaylara da bir şekilde karıştığı söyleniyor. Yoksa Polonya mıydı? Aman Tanrım ne karışık değil mi? Bu ülkelerin isimleri. Hepsi birbirine giriyor, bir sürü z ve k. İnsan nasıl telaffuz edeceğini bile bilemiyor. Kontes edebiyatla da yakından ilgili. İnsanlara toplu dilekçeler filan imzalatıyor. Yazarlara burada sığınma hakkı tanınması için filan. Aslında kimsenin bunlara pek aldırdığı yok. İnsanların tek düşündükleri vergilerini nasıl ayarlayıp, ödeyecekleri. Gerçi seyahat harcamaları için verilen yolluklar bunu biraz rahat-

latıyor ama. Dışarı para çıkarabilmek için önce bunu kazanmış olmanız gerekir, öyle değil mi? Son zamanlarda insanlar para artırmayı nasıl başarabiliyorlar anlayamıyorum ama ortada o kadar çok para var ki. Evet, gerçekten çok para var."

Halinden memnun bir havada ellerine baktı, parmaklarında değerli oldukları hemen anlaşılan iki yüzük vardı, iri bir zümrüt ve bir de pırlanta tektaş. Yüzükler onun da bir hayli para harcandığını göstermekteydi.

Gece sonuna yaklaşıyordu. Şimdi Sir Stafford, Frankfurt yolcusu hakkında daha önce bildiğinden biraz daha fazlasını biliyordu. Kızın herkesçe bilinen bir cephesi vardı, oldukça seçkin, beğeni hatta hayranlık toplayan bir yüzü. Tabi gerçekle bir bağlantısı var mıydı, işte o kuşkuluydu. Müzikle ilgileniyordu. Onunla Festival Hall'de de karşılaşmıştı, öyle değil mi? Açık hava sporlarına düşkündü. Akdeniz'de ada sahibi olan zengin akrabaları vardı. Edebiyatçılara destek oluyordu. Oldukça iyi bağlantıları olan, sosyal alanda aktif ve saygın akrabaları olan biriydi. Politikayla ilgili değilmiş gibi görünüyordu ama pekâlâ da belirli bir grubun üyesi olabilirdi. Sürekli yer ve ülke değiştiren biri. Zenginler, yetenekli ve saygın kişilerin arasında, edebiyat dünyasının içinde dolaşan biri.

Bir iki dakika kadar casusluk konusunu düşündü. Bu kolay bir yanıttı, en akla yakın olasılık da buydu. Ama bu bir şekilde onu hiç tatmin etmiyordu.

Gece sürüyordu. Ev sahibesiyle konuşma sırası nihayet Sir Stafford'a gelmişti. Milly Jean bu işte gerçekten çok iyiydi.

"Sizinle oldukça uzun bir süredir konuşmak istiyordum. Malezya'yı dinlemek istiyordum sizden. Bilseniz Asya'nın bu bölgelerine ilişkin bilgimin ne kadar az olduğunu, oraları hep karıştırıyo-

rum. Bana orda neler olduğunu anlatın. İlginç miydi, yoksa her zamanki gibi son derece sıkıcı, tekdüze mi?"

"Bunun yanıtını sizin de kolayca tahmin edebileceğinizden eminim."

"Evet, sanırım sıkıcıydı. Ancak sizin bunu söylememeniz gerekiyor, değil mi?"

"Yo hayır, bunu düşünebilir ve söyleyebilirim de. Aslına bakarsanız bu bana göre bir iş değildi."

"O zaman niçin gittiniz?"

"Şöyle diyebiliriz, ben yolculuk yapmaktan, değişik ülkelerde bulunmaktan hoşlanırım."

"Siz birçok açıdan çok farklı, merak uyandıran bir kişisiniz. Aslında diplomat yaşamı çok sıkıcı, öyle değil mi? Böyle söylememem gerekir. Ama bunu yalnızca size açıklıyorum."

Koyu mavi gözler. Ormandaki çan çiçekleri kadar mavi. Siyah kaşlarını hafifçe çatarken güzel iri gözleri biraz daha açılmıştı. Bu haliyle Acem kedilerini andırıyordu. Milly Jean'in gerçekte nasıl bir insan olduğunu merak ediyordu. Yumuşak ses tonu ve tonlamaları güneyli olduğunu düşündürüyordu. Muhteşem şekilli başıyla, kusursuz profiliyle acaba gerçekte nasıl bir insandı o? Hiç aptal değil, diye düşündü Sir Stafford. Gereğinde sosyal silahları ustalıkla kullanabilen, istediğinde karşısındakini cazibesiyle büyüleyebilen, istediğinde anlaşılmazlık zırhına bürünebilen, gizemli biri. Birinden bir şey istediği taktirde bunu kolaylıkla elde edebilecek biri.

Sir Stafford, kadının kendisini süzen ısrarlı bakışlarını fark etti. Ondan istediği bir şey mi vardı? Bunu bilemiyordu. Ama olduğunu da sanmıyordu. Milly Jean birden sordu.

"Bay Staggenham ile tanıştınız mı?"

"Ah evet. Yemek masasında biraz konuştuk. Onunla daha önce karşılaşma fırsatım olmamıştı."

"Çok önemli biri olduğu söyleniyor," dedi Milly Jean. "Biliyor musunuz, kendisi PBF'nin başkanı."

"Bütün bunları da bilmek gerekiyor, değil mi," dedi Sir Stafford. "PBF ve DCV. LYH. Tüm bu harfler dünyasını."

"Nefret uyandıran bir şey bu," dedi Milly Jean. "İğrenç. Bu harfler, kişilikler yok, *insanlar* yok, yalnızca harfler. Yalnızca harfler. Ne iğrenç bir dünya! Bazen bunu düşünüyorum da. İğrenç bir dünya bu. Değişmesini isterdim, tamamen, tamamen değişmesini..."

Gerçekten bunu istiyordu muydu? Sir Stafford bir an için bunun doğru olabileceğini düşündü. İlginç...

II

Grosvenor Meydanı çok sessizdi. Kaldırımlarda kırık cam parçaları görülüyordu. Yumurtalar, ezik domatesler ve parlak metal parçaları da vardı. Ama gökyüzünde yıldızlar huzur içinde parlıyordu. Arabalar arka arkaya elçiliğin kapısına konukları almak üzere yaklaştılar. Meydanın köşelerinde polisler bekliyor ama pek dikkat çekmiyorlardı. Her şey kontrol altındaydı. Çıkan politikacı konuklardan biri polis memurlarıyla konuştu. Geri döndüğünde kendi kendine mırıldandı: "Pek fazla tutuklama yok. Sekiz kişi. Yarın sabah Bow Caddesi'ne götürülüp, yargıç karşısına çıkarılacaklar. Her zamanki sayıda tutuklama, ne az ne çok. Tabi Petronella da bura-

daymış, Stephan ve adamları da. Neyse, günün birinde onlar da yorulup bütün bunlardan vazgeçecekler nasıl olsa."

"Buraya çok uzakta oturmuyorsunuz, değil mi?" diye fısıldadı Sir Stafford Nye'in kulağına bir ses. Kalın, tok bir sesti bu. "Sizi arabamla bırakabilirim."

"Hayır. Hayır, zahmet etmeyin. Rahatlıkla yürüyebilirim. Yalnızca on dakikalık bir mesafede oturuyorum."

"İnanın benim için hiç zahmet değil," diyen Kontes Zerkowski ekledi. "Ben de St. James Tower'da kalıyorum."

St. James Tower en yeni otellerden biriydi.

"Çok naziksiniz."

Büyük, oldukça pahalı görünen kiralık arabalardan biriydi onu bekleyen. Sürücü kapıyı açtı, Kontes Renata bindi ve Sir Stafford Nye de onu izledi. Renata şoföre Sir Stafford Nye'in adresini verdi. Araba hareket etti.

"Demek nerede oturduğumu biliyorsunuz?"

"Neden bilmeyeyim?"

Acaba bu yanıt ne anlama geliyordu. "Neden bilmeyeyim?"

"Doğru," dedi. "Neden bilmeyesiniz ki?" Ve ekledi. "Bana pasaportumu iade etmekle çok büyük nezaket gösterdiniz. Teşekkür ederim."

"Böylece birtakım formalitelerden kurtulabileceğinizi düşündüm. Yansa bile işiniz daha kolay olabilirdi. Size hemen bir yenisini verirlerdi, sanırım..."

"Çok doğru tahmin ediyorsunuz."

"Haydut pelerininizi şifoniyerinizin en üst çekmecesinde bulacaksınız. Bu gece oraya bırakıldı. Yeni bir tane satın almanın sizi

tatmin etmeyeceğini, ayrıca bunun bir benzerini bulmanın da pek mümkün olmayacağını düşündüm."

"Şimdi o pelerinin anlamı benim için her zaman olduğundan da farklı bir macera," diyen Sir Stafford ekledi. "Üzerine düşen görevi de başarıyla tamamladı."

Araba karanlık gecede homurdanarak ilerliyordu.

Kontes Zerkowski, "Evet," dedi. "Burada olduğuma göre amacına hizmet etti... sağ salim..."

Sir Stafford Nye bir şey söylemedi. Doğru ya da yanlış, kız benden ona sorular sormamı, ona baskı yapmamı, ne yaptığı hakkında daha fazla bile edinmek istememi, nasıl bir ölümden kaçıp kurtulduğunu sormamı bekliyor, diye düşünüyordu. Merakını göstermesini bekliyordu ama Sir Stafford'un meraklı görünmeye hiç niyeti yoktu. Tam aksine öyle görünmemekten mutluydu. Beklentilerini boşa çıkarmaktan hoşnutluk duyuyordu.

Kızın sessizce güldüğünü duydu. Ancak bu karşısındaki tarafından pata duruma getirilmiş olmaktan kaynaklanan gergin bir gülüş değildi, çok daha fazla memnuniyetten kaynaklanan neşeli bir gülüştü.

"Bu akşam eğlenebildiniz mi?" diye sordu.

"İyi bir partiydi," dedi Sir Stafford. "Zaten Milly Jean her zaman güzel partiler düzenler."

"Onu yakından mı tanıyorsunuz?"

"Onu evlenmeden önce New York'ta genç bir kız olduğu günlerden tanırım. Gerçek bir *cep venüsü* o."

Kız, onu hafif bir şaşkınlıkla süzdü.

"Bu ona sizin yakıştırdığınız bir tanımlama mı?"

"Aslına bakarsanız yaşlı bir akrabam söylemişti."

"Evet, bu günümüzde kadınlar için pek kullanılan bir terim değil. Ama ona yakışıyor, evet, doğru, tam uyuyor. Ama..."

"Ama ne?"

"Venüs cazibesiyle tanınırdı, öyle değil mi? Acaba aynı zamanda hırslı mıydı?"

"Milly Jean Cortman'ın hırslı biri olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Ah evet. Kesinlikle öyle, her şeyin ötesinde hırslı."

"Ve Amerikan Büyükelçisi'nin karısı olmanın bile onun bu hırsını tatmin etmek için yeterli olmadığı görüşündesiniz, öyle mi?"

Kontes başını salladı.

"Aynen öyle. Bu yalnızca bir başlangıç."

Sir Stafford yanıt vermedi. Arabanın penceresinden dışarıyı seyrediyordu. Konuşmak için ağzını açtı ama bir an sonra kendini tuttu. Kontes Renata'nin yan gözle onu süzdüğünü fark etmişti, ama o da konuşmuyordu.

Sir Stafford ancak araba Thames üzerindeki köprüden geçerken konuştu.

"Anlaşılan beni evime götürmediğiniz gibi siz de St. James Tower'a gitmiyorsunuz. Thames'i geçiyoruz. Sizinle daha önce de burda köprüde buluşmuştuk. Beni nereye götürüyorsunuz?"

"Sizce bir sakıncası mı var?"

"Sanırım öyle."

"Evet, öyle olduğunu görüyorum."

"Aslında bu yaptığınız son modaya uygun. Adam kaçırmak günümüzde çok moda, öyle değil mi? Beni kaçırıyor musunuz? Neden?"

"Çünkü, daha önce de olduğu gibi size ihtiyacım var," diyen kız ekledi. "Başkalarının da size ihtiyacı var."

"Sahi mi?"

"Bu hoşunuza gitmedi mi?"

"Bu konuda fikrimin alınması daha çok hoşuma giderdi."

"Eğer sorsaydım gelir miydiniz?"

"Belki evet, belki hayır."

"Üzgünüm."

"Bunda kuşkuluyum."

Gecenin sessizliğinde ilerliyorlardı. Issız bir bölgede değil, ana caddedeydiler. Zaman zaman farların aydınlattığı bir işaret direği ya da sokak tabelası Sir Stafford'a tam olarak nerede bulunduklarını gösteriyordu. Sussex dolaylarındaydılar, Sussex'in ön mahallelerinde. Zaman zaman sanki hedef saptırmak istercesine anayoldan çıkıp ara yollara saptıklarını da fark ediyordu ama bundan kesinlikle emin olamıyordu. Neredeyse yol arkadaşına bunu Londra'dan bu yana onları izleyen biri olması ihtimaline karşın özellikle yapıp yapmadıklarını soracaktı. Ancak takındığı sessiz tutumu sürdürmeye karar verdi. Konuşması, bilgi vermesi gereken kızdı. Edindiği tüm bilgilere rağmen kız onun için hâlâ gizemli biriydi.

Londra'daki bir parti sonrası kırsal kesime gidiyorlardı. Kiralık arabaların en pahalılarından birinde olduklarından hiç kuşkusu yoktu. Bu önceden planlanmış bir durumdu. Akıllı, kuşku ya da umulmadık bir duruma fırsat tanınmayan bir olay. Yakında nereye gittiğimizi anlarım, diye düşünüyordu Sir Stafford, tabi eğer sahile gitmiyorsak. Bu da mümkündü tabi. İşaret direklerinden birinde Haslemere tabelasını gördü. Şimdi de Godalming'e dönüyorlardı.

Açıklık ve yüksek bir alan. Kırsal alanda paralıların yaşadığı bir banliyö bölgesi. Korular, güzel malikâneler. Birkaç keskin virajdan sonra araba yavaşladı, hedeflerine yaklaşmış olmalıydılar. Demir parmaklıklar. Demir parmaklıkların arkasında küçük beyaz bir kapıcı kulübesi. Demir kapıdan geçtikten sonra ilerledikleri yokuş yolun iki tarafı rhodendron(*) çalılıklarıyla kaplanmıştı. Bir dönemecin ardından ilerideki eve doğru ilerlediler.

"Borsacı Tudor," diye mırıldandı Sir Stafford Nye kendi kendine. Kız birden başını çevirdi.

"Yalnızca bir fikir işte," dedi Sir Stafford. "Önemli değil, dikkate almaya değmez. Sanırım planladığınız hedefe vardık?"

"Burasını çok beğenmiş gibisiniz?"

"Etraf çok bakımlıya benziyor," dedi Sir Stafford dönemeci döndükleri sürece farların aydınlattığı bahçeye bakarak. "Bu gibi yerleri bakımlı ve düzenli tutmak çok pahalı, çok fazla para gerektiriyor. Yaşamak için çok rahat ve konforlu bir yer olduğunu söyleyebilirim."

"Konforlu evet ama güzel değil. Burda yaşayan kişinin konforu güzelliğe yeğlediğini söyleyebilirim."

"Belki de akıllıca," dedi Sir Stafford. "Ancak yine de güzelliğin de değerini bildiği anlaşılıyor, bazı güzelliklerin."

İyice aydınlatılmış girişte durdular. Sir Stafford arabadan inip, yol arkadaşına yardımcı olmak üzere kolunu uzattı. Bu arada şoför merdivenlerden çıkmış, kapıyı çalıyordu. Meraklı bakışlarla merdivenlerden çıkan kıza baktı.

(*) Beyaz ve pembe çiçekler açan açelya benzeri bir bitki.

"Bana bu gece tekrar ihtiyacınız olacak mı, hanımefendi?"

"Hayır. Şimdilik hepsi bu kadar. Sabah telefonla ararız."

"İyi geceler. İyi geceler, efendim."

İçeriden ayak sesleri duyuldu ve kapı açıldı. Sir Stafford kapının bir uşak tarafından açılacağını bekliyordu ama karşılarında duran iriyarı bir hizmetçiydi. Saçları ağarmış, sadık, sıkı-ağızlı, güvenilir ve yetenekli biri, diye düşündü Sir Stafford. Bugünlerde bulunması çok güç, paha biçilmez tiplerden biri. İtimat edilir, sadık ve kızınca dünyayı gözü görmeyecek bir tip.

"Korkarım biraz geç kaldık," dedi Renata.

"Üstat kütüphanede. Sizin ve beyefendiyi orada beklediğini bildirmemi istediler."

BÖLÜM 9

Godalming Yakınındaki Ev

Kadın arkasını dönüp merdivenlerden çıkmaya başladı. Renata ile Sir Stafford da onu izlediler. Evet, diye düşündü Stafford Nye, çok konforlu bir ev. 17. yüzyıl İngiliz mimarisi, belli belirsiz oymalı merdivenler ama basamaklar oldukça rahat ve alçak. Özenle seçilmiş ama belirli bir sanatsal eğilimi belirtmeyen resimler. Zengin birinin evi, diye düşünüyordu. Zengin, asla zevksiz sayılamayacak, oldukça geleneklerine bağlı birinin. Yerde mürdüm eriği tonunda kalın, tüylü bir halı vardı.

Birinci kata vardıklarında muhafız nitelikli oda hizmetçisi birinci kapıyı açarak içeri girdi. Sonra kenara çekilerek arkasındakilerin içeri girmeleri için yol verdi ama kimsenin adını söylemedi. Kontes önden geçti, Sir Stafford da onu izledi. Sir Stafford arkasından kapının usulca kapatıldığını duydu.

Odada dört kişi vardı. Üzeri kâğıt dolu büyük bir masanın arkasında oturuyorlardı, açık bir ya da iki harita ve masanın başında-

ki iriyarı, şişman sarı yüzlü adamın üzerinde konuştuğu anlaşılan bir takım belgeler. Bu Sir Stafford'un daha önce de görmüş olduğu bir yüzdü, ama o anda adını anımsayamıyordu. Bir rastlantı sonucu karşılaştığı biriydi bu, ama yine de önemli bir görüşme yapmış olduğunu anımsıyordu. Anımsaması gerekirdi ama anımsayamıyordu, ama muhakkak anımsamalıydı. Peki neden... neden anımsayamıyordu adamın ismini?

Masanın başındaki adam belirgin şekilde zorlanarak ayağa kalktı. Kontes Renata'nın uzattığı eli sıktı.

"Demek geldiniz..." dedi. "Mükemmel."

"Evet. Sizi tanıştırayım ama sanırım siz onu zaten tanıyorsunuz. Sir Stafford Nye. Bay Robinson."

Tabi. O anda Sir Stafford Nye'in kafasında bir şimşek çaktı. Bu başka bir isimle de bağlantılıydı bu isim: Pikeaway. Bay Robinson hakkında her şeyi bildiği gibi bir şey doğru değildi. Bay Robinson hakkında tüm bildiği Bay Robinson'un bilinmesine izin verdiği kadardı. Adamın herkesin bildiği ismi Robinson'du ama belki de bu farklı, tamamen yabancı kaynaklı bir adı vardı. Ama şimdiye kadar kimse de böyle bir şey ileri sürmemişti. Kendi görünümüydü onu tanınır kılan. Geniş alnı, melankolik görünümlü koyu renk gözleri, geniş ağzı, dikkat çeken beyaz dişleri... büyük olasılıkla takma dişlerdi bunlar, ama *Kırmızı Şapkalı Kız* masalında büyükanne kılığındaki kurdun, "Seni daha kolay yemek için," dediği türden iri porselen düşlerdi.

Sir Stafford Bay Robinson'un neyi temsil ettiğini çok iyi biliyordu. Yalnızca bir tek sözcük yeterliydi bunun için; para. Bay Robinson parayı ya da daha başka bir deyişle sermayeyi temsil etmek-

ya da kendi seçimine bağlı olarak taşradaki aile mezarlığına gömülene dek de İngiltere'yi temsil edecek. O İngiltere *demekti*, İngiltere'yi tanıyor. İngiltere'deki her politikacının ve devlet memurunun değerini her ne kadar hepsiyle konuşmamış olsa da çok iyi bildiğini söyleyebilirim.

Lord Altamount, "Bu da meslektaşınız, Sir James Kleek," dedi.

Stafford Nye, Kleek'i tanımıyordu. Hatta ondan bahsedildiğini duyduğunu bile sanmıyordu. Huzursuz, gergin bir tipti. Endişeli, sıkıntılı bakışlarla etrafı süzüyor ancak bakışlarını hiçbir noktada uzun süre yoğunlaştırmıyordu. Sahibinden emir bekleyen heyecanlı bir av köpeği havasındaydı. Efendisinin bir bakışıyla yerinden fırlayacaktı.

Peki ama efendisi kimdi? Altamount mu yoksa Robinson mu?

Stafford'un gözleri dördüncü adama kaydı. Kapının yakınında oturduğu sandalyeden ayağa kalkmıştı. Gür bir bıyık, çatık kaşlar, dikkatli, uyanık, dikkat çekmemesine rağmen bir şekilde aşina görünmeyi başaran bir tip.

"Demek siz de buradasınız," dedi Stafford Nye. "Bu sizsiniz değil mi, Horsham?"

"Sizi burada görmekten dolayı çok mutlu oldum, Sir Stafford."

Sir Stafford odadakilere bir göz attı ve çok yönlü bir topluluk, diye düşündü.

Renata için şöminenin ve Lord Altamount'un yakınına bir koltuk yerleştirdiler. Sir Stafford kızın sol elini uzattığını, lordun bu ince eli kısa bir süre için iki avucunun arasında tuttuğunu, sonra bıraktığını gördü.

"Çok riske giriyorsun, yavrum," diye mırıldandı. "Çok büyük risklere. Kendini tehlikeye atıyorsun."

Renata, Lord Altamount'a baktı.

"Bana bunu öğreten sizsiniz ve bu benim bildiğim tek yaşam şekli."

Lord Altamount başını Sir Stafford Nye'e çevirdi.

"Ama sana beraber olacağın insanları seçmeyi öğreten ben değilim. Bu konuda doğal bir yeteneğin var." Ve Sir Stafford'a bakarak ekledi: "Büyük teyzenizi tanıyorum, yoksa büyük-büyük teyze mi demeliyim?"

"Lady Matilda büyük-teyzem oluyor," diye belirtti Stafford Nye hemen.

"Evet. Öyle olmalı. Bin sekiz yüz doksanların Viktorya devrinin *tours-de-force*'larından(*) biri o. Yaklaşık doksan yaşlarında olmalı," diyerek ekledi. "Onu pek sık göremiyorum. Yılda ancak bir iki kez. Her defasında da onun canlılığına, ileri yaşına rağmen bedensel hareketliliğine hayran kalıyorum. Onda Viktoria devri insanlarının ve belki bazı Edwardcılar gibi yılmaz bir gücün sırrı var."

Sir James Kleek söze karıştı.

"Size bir içki alayım, Nye? Ne içmek istediniz?"

"Eğer mümkünse, cin-tonik lütfen."

Kontes içkiyi nazik bir baş hareketiyle reddetti.

James Kleek içkisini getirerek Bay Robinson'un masasının yakınındaki sehpanın üstüne koydu. Stafford Nye konuşmaya ilk başlayan olmayı düşünmüyordu. Masanın arkasındaki Bay Robin-

(*) Büyük yetenekler.

son'un koyu renk gözlerindeki kederli ifade bir an için kayboldu. Birden bu gözlerde muzip bir parıltı belirdi.

"Bir sorunuz var mı?" diye sordu.

"Hem de çok," diye yanıtladı Sir Stafford Nye. "Önce bir açıklama yapılsa da sonra sorularımı yöneltsem daha doğru olmaz mı?"

"Böyle olmasını mı yeğlerdiniz?"

"Bu konuları basitleştirmiş olacaktır."

"İyi öyleyse, önce birkaç basit saptama yaparak başlayalım konuya. Buraya kendi isteğinizle ya da isteyip istemediğiniz sorulmadan getirilmiş olabilirsiniz. Eğer istemeden getirildinizse bu sizi kızdırmış olmalı."

"O her zaman için kendisine danışılmasını isteyen biri," diye belirtti kontes. "Bunu bana belirtmişti."

"Elbette," dedi Bay Robinson.

"Kaçırıldım," diye söze girdi Sir Stafford. "Bu moda, bunun farkındayım. Günümüzün modern, kibar yöntemlerinden biriyle." Konuşmasını yaparken neşeli görünmeye özellikle dikkat etmişti.

"Bu yüzden de sormak istediğiniz bir sorunuz olmalı, değil mi?"

"Evet, beş harfli bir sözcük: Neden?"

"Bu kadar mı? Neden? Az konuşmayı yeğlemenizi takdir ediyorum. Bu özel bir komisyon, bir araştırma komisyonu. Dünya çapında önemi olan bir araştırma."

"İlginç görünüyor," diye belirtti Sir Stafford Nye.

"İlginçten de öte. Önemli, etkili ve acil. Bu akşam bu odada dört değişik yaşam biçimi temsil edilmekte," diye belirtti Lord Altamount. "Farklı alanları temsil etmekteyiz. Kendimi bu ülkedeki olaylara karışmaktan emekli ettim ama yine de belirli konularda da-

nışılan bir otorite olarak varlığım sürmekte. Benden bu yıl dünyada olup biten bir şeyleri araştırmak üzere kurulan bu komisyona başkanlık etmem istendi ve bu konudaki fikrim alındı. Gerçekten de bu yıl bir şeyler olmakta. Burdaki dostlarımızdan James'in çok özel bir görevi var. Kendisi benim sağ kolum. Aynı zamanda da bu komisyonun sözcüsü. Eğer istersen Sir Stafford'a durumu sen açıkla, Jamie."

Sir Stafford'a av köpeği heyecandan titriyormuş gibi geldi. Sonunda! Sonunda ben de konuşup, işe dahil olabileceğim, diyordu sanki. Sandalyesinde hafifçe öne doğru eğildi.

"Eğer dünyada bir şeyler oluyorsa, bunun nedenlerinin araştırılması gerekir. Dış sinyallerin alınması her zaman kolaydır ama sayın Başkanımız." Lord Altamount'a doğru eğildi. "Bay Robinson ve Bay Horsham bunların önemli olmadığı görüşündeler. Bu her zaman böyledir. Doğal bir güce hükmedersiniz, örneğin bir çağlayana, bununla türbinlerden elektrik elde edersiniz. Cevherden zenginleştirilmiş uranyumun elde edilmesini düşünün, bu insanoğlunun düşlerinde bile görmediği bir gücü, nükleer gücü tanımasını sağlamadı mı? Kömür ve minerallerin bulunması ulaşım, kuvvet ve enerji sağlar. Daima her olgunun arkasında belirli güçler vardır. Ama bu güçlerin her birinin ardında da *onları kontrol eden* biri bulunur. Avrupa'nın tüm ülkelerinde, Asya'nın bazı yörelerinde üstünlük kazanmaya başlayan güçleri kimin kontrol ettiğini bulmanız gerekir. Büyük olasılıkla Afrika'da ve hiç kuşkusuz kuzey ve güney Amerika'da da yayılmaya başlayan hareketlerin ardındaki gücü. Olayların gerisinde olup biteni görmeli ve bunların ardındaki motifi, söz konusu olan gücü ortaya çıkarmalısınız. Bu güçlerden biri hiç kuşkusuz ki *para.*"

Bay Robinson'a dönerek başını salladı.

"Sanırım Bay Robinson parayı bu dünyadaki herkesten daha iyi tanıyan kişi."

"Bu çok basit," diye söze girdi Bay Robinson. "Büyük hareketler başladı. Bunların gerisinde hiç kuşkusuz para olmalı. Bu paranın kaynağını bulmamız gerekiyor. Bu parayı kimler işletiyor? Parayı nerden alıyorlar? Nerelere gönderiyorlar? Neden? James'in söylediği çok doğru: Para hakkında çok bilgim var. En az günümüzde bunu bildiğini ileri süren herkes kadar."

James açıklamalarını sürdürdü.

"Sonra şu trend denilen şey var. Şu günlerde çok kullanılan bir deyim bu. Trend ya da yönelim; kişilerin kullandıkları sayısız sözcükler arasında öne çıkanlar bunlar. Tam olarak aynı anlama gelmiyorlar ama aralarında çok yakın bağlantı var. Yönelimler ayaklanma olarak kendini gösteriyor. Tarihe dönüp bir bakın. Tekrar tekrar aynı durumla karşılaşacak, olayların belirli bir süre izlercesine, sanki bir şablona uyarcasına tekrarladığını göreceksiniz. İsyan isteği, isyan araçları, isyanın aldığı şekil! Bu belirli bir ülkeye özgü bir durum da değil. Eğer bir ülkede isyan çıkarsa, az ya da çok diğer ülkelere de yayılır. Kastettiğiniz buydu değil mi, efendim?" Hafifçe Lord Altamount'a döndü. "Bana yaptığınız açıklamalar aşağı yukarı böyleydi."

"Olayları çok doğru ve iyi açıklıyorsunuz, James."

"Bu bir şablon, yayılan ve kaçınılmaz bir durum. Gördüğünüz yerde hemen tanıyorsunuz. Bir dönemde haçlı seferleri ülkeleri etkisi altına almıştı. Tüm Avrupa'da insanlar gemilere doluşup, Kutsal Topraklar'a doğru yollara düştüler. O zaman da kararlı bir toplu hareket için çok iyi, geçerli bir şablon uygulandığı açık. Peki ama *neden* gitmişlerdi? Bildiğiniz gibi tarihin bilmek istediği, araştırdı-

ğı da bu. Bu gibi bir hareketin hangi koşullarda, hangi dürtülerle ve şablonlarla ortaya çıktığı. Bunun nedeninin her zaman materyalist bir nitelik taşıması da gerekmez. Bir isyanın nedeni her şey olabilir, özgürlük isteği, konuşma özgürlüğü, din özgürlüğü, ibadet etme özgürlüğü ve benzer daha birçok şablon. Bu insanların başka ülkelere göç etmelerine yol açıyor, yeni dinlerin ya da daha doğru bir ifadeyle geride bıraktıkları dinin kurallarından daha da katı kurallara bağlı yeni oluşumlara bağlanmalarına yol açıyor. Bütün bu olaylarda, olayların derinine indiğinizde, araştırma yaptığınızda, her şeyi başlatan ilk hamlenin -yine aynı sözcüğü kullanacağım, şablonun- hep aynı olduğunu görürsünüz. Bir bakıma salgın bir hastalığın, bir virüsün yayılması gibi bir şeydir bu. Bir virüs her yere bulaşabilir, tüm dünyayı sarabilir, denizleri aşar, dağlara çıkar. Gider ve bulaşıp yayılır. Hatta bunun için görünürde özel bir çabaya da gerek yoktur. Ancak insan şimdi bile bundan tam olarak emin olamıyor, halbuki gerçek her zaman böyleydi. Bunun nedenleri olabilir. Olayların ortaya çıkmasını sağlayan nedenler. Hatta bir adım öteye de gidilebilir bu konuda. Bütün bunların gerisinde *insanlar* vardır. Bir kişi -on kişi- bir hareketi başlatma ve yönetme gücünde yüzlerce kişi. Aslında bakılması gereken de *sonuç* olmamalı. Bir isyanı harekete geçiren daima baştaki insanlardır. Her hareketin kendi müritleri vardır, haçlı seferlerine katılanlar gibi, dini fanatikler vardır, özgürlüğe susamışlar vardır, hepsi görünen bir şablonun çevresinde birleşmiş gibidirler ama onların da gerisine bakabilmek gerekir. Daima geri plana bakmak gerekir. Hayaller, düşler. Peygamber Joel,(*) 'Yaşlılar düş

(*) Eski Ahit'deki ikinci derecedeki peygamberlerden biri.

görür, gençlerin hayalleri vardır,' derken bunun bilincindeydi. Bunlardan hangisinin daha güçlü olduğunu soracak olursanız? Düşler asla yıkıcı değildir. Ama hayaller yeni bir dünya isteği uyandırabilir ve hayaller var olan dünyanın yıkımına neden olabilir..."

James Kleek birden Lord Altamount'a döndü. "Bunun bir bağlantısı olup olmadığını bilmiyorum ama efendim," dedi. "Bana bir defasında Berlin Konsolosluğu'ndaki birinden söz etmiştiniz. Bir kadın."

"O mu? Evet, o zaman bana çok ilginç görünmüştü. Evet, şu anda konuştuklarımızla da bir şekilde yakın ilgisi var bunun. O zamanlar konsolosluğumuzdaki bayanlardan biri, akıllı, zeki, kültürlü bir bayan tek başına gidip Führer'i, yani Hitler'i dinlemekten çekiniyordu. 1939 yılının hemen öncesine düşen bir dönemden söz ediyorum. Hitabetin ne derecede etkili olabileceğinde kuşkuları vardı. Neden herkes böylesine etkileniyordu? Ve gitti de. Geri döndüğünde aynen şöyle dedi: 'Olağanüstüydü. İnanılmaz derecede etkileyici. Söyleseler dünyada inanmazdım. Gerçi Almancayı tam olarak anlayamadım ama yine de sanki başka dünyalara alınıp götürüldüm. Şimdi herkesin neden onun peşine takıldığını daha iyi anlıyorum. Demek istediğim, idealleri olağanüstü... Bunlar sizi alevlendiriyor. Söyledikleri. Onun söylediklerinin dışında başka bir şey düşünmenin olanaksız olduğunu, yeni bir dünyanın ancak onun izinden gidilerek kurulabileceğini hissediyorsunuz. Ah, bunu tam olarak açıklayabildiğimi sanmıyorum. Anımsayabildiğim kadarını yazmaya çalışacağım, size getirdiğimde bunu, bu etkiyi şu anda açıklamaya çalıştığımdan çok daha iyi göreceksiniz."

"Ona bunun çok iyi bir fikir olduğunu söyledim. Söz konusu bayan ertesi sabah bana gelip aynen şöyle söyledi: 'Buna inanır mı-

sınız, işte bunu hiç bilemiyorum ama... Duyduklarımı, Hitler'in söylediklerini yazmaya çalıştım. Ne anlama geldiklerini -ama işin korkutucu yanı da bu zaten- *yazılacak hiçbir şey yoktu, uyarıcı ya da coşturucu tek bir cümleyi bile anımsayamadım*. Kafamda bazı sözcükler var ama yazıya dökülünce bu sözcükler aynı anlamı taşımıyorlar. Bunlar, nasıl diyeyim, tamamen *anlamsızlar*. Anlayamıyorum.'

"Bu da size en büyük tehlikelerden birini bile insanın her zaman anımsamadığını, algılamadığını gösteriyor, *ama tehlike vardır*. Diğer insanlar karşısında vahşi bir coşkuyla, şevkle konuşmayı ve onlara yaşam ve olaylara farklı bir bakış açısı aşılamayı başaran insanlar vardır. Bunu doğrudan söyledikleriyle, duyduğunuz sözcüklerle de yapmazlar, hatta tanımladıkları kendi idealleri, fikirleri de değildir. Bu başka bir şeydir. Bu çok az sayıda insanın sahip olduğu, bir şeyi başlatma, bir vizyonu ortaya çıkarma ve var etme gücü, bir tür manyetik güçtür. Bir çekim gücü. Bu kişisel çekim gücü, belki ses tonlarından belki bedenlerinden yayılan bir tür enerjide gizlidir. Nasıl olduğunu bilmiyorum, ama *var olduğu gerçek*.

"Bu gibi insanların büyük gücü vardır. Büyük dini liderlerin bu güçleri vardı, aynı şekilde bazı kötü ruhların da. İnanç insanların belirli hareketlerin yapılmasının gerekliliğine inandırılması, bunun sonucunda yeni bir dünyanın ve cennetin vaat edilmesiyle ortaya çıkan bir akımdır ve inançlı insanlar inançları uğrunda çalışır, savaşır ve hatta ölürler bile."

Sesini alçaltarak ekledi. "Jan Smuts da bir yazısında bundan bahsetmişti. Liderliğin büyük bir yaratıcı güç olmanın ötesinde, *şeytani* amaçlara da hizmet edebileceğini belirtmişti."

Stafford Nye sandalyesinde kıpırdandı.

"Ne demek istediğinizi anlıyorum. Dedikleriniz çok ilginç. Bunların hepsinin doğru olması da olası."

"Sanırım bunu biraz abarttığımı düşünüyorsunuz?"

"Öyle düşündüğümü hiç sanmıyorum," diye yanıtladı Sir Stafford. "Genellikle insana abartılmış gibi görünen birçok şey aslında hiç de öyle değildir. Bunlar genellikle daha önce duymadığınız ya da üzerinde düşünmediğiniz şeylerdir. Bundan dolayı size öylesine yabancı görünürler ki, onları olduğu gibi kabullenmek dışında yapabileceğiniz hiçbir şey olmadığını görürsünüz. Bu arada, çok basit bir şey sorabilir miyim? İnsan bu konuda *ne* yapabilir?"

"Eğer bu gibi bir durum olduğundan kuşkulanırsanız, o zaman bunun içyüzünü öğrenmeye çalışmalısınız," dedi Lord Altamount. "Aynen Kipling'in mongoose'u(*) gibi davranmalısınız: Gitmeli ve bulmalısınız. Paranın nerden geldiğini, bu fikirlerin kaynağını ve nasıl ifade edeyim, bu *mekanizmanın* nasıl ortaya çıktığını, nasıl çalıştığını. Tüm bu mekanizmanın kimin tarafından yönetildiğini? Bilirsiniz, bu gibi hareketlerin bir önderi bir de önderin emrinde başkomutanı olmalı. Bizim de yapmaya çalıştığımız bu. Sizin de bize katılıp, bize yardımcı olmanızı istiyoruz."

Sir Stafford geçmişine baktığında bu, yaşamı boyunca karşılaştığı fırsatlar arasında onu afallatan ender durumlardan biriydi. Daha önce karşısına çıkan fırsatlarda ne hissetmiş olursa olsun daima şaşkınlığını gizlemeyi başarmıştı. Ama bu kez farklıydı. Odadaki adamların yüzlerine teker teker baktı. Gülümsemesiyle birlik-

(*) Firavun faresi, Hindistan'da bulunan ve gelinciğe benzeyen bir hayvan.

te dişleri ortaya çıkan sarı yüzlü Bay Robinson'a, atılgan, küstah bir konuşmacı olan James Kleek'e. Sir Stafford, onu incelemişti, bu asla onun tabiatının bir parçası değildi, aksine o tam bir sahibinin köpeği, diye geçirmişti kafasından. Oturduğu koltuğun başlığı başının çevresini bir aziz hâlesi gibi çerçeveleyen Lord Altamount'a baktı. Odadaki ışıklar kuvvetli değildi. Bu da yaşlı adamın kiliselerdeki nişlere konulmuş aziz ikonaları gibi görünmesine yol açıyordu. Münzevi, sofu. On dördüncü yüzyıl görünümünde. Büyük bir adam. Evet, Altamount geçmişin en büyük adamlarından biriydi. Sir Stafford'un bunda en ufak bir kuşkusu bile yoktu ama şimdi çok yaşlı biriydi. Bu yüzden de Sir James Kleek'e gerek duyuyor ve ona güveniyor olmalı, diye düşündü Sir Stafford. Onlardan sonra da kendisini buraya getiren gizemli, soğuk yaratığa, -Kontes Renata Zerkowski'ye, yoksa Mary Ann ya da Daphne Theodofanous mu demeliydi- baktı. Yüz ifadesinden hiçbir şey anlaşılmıyordu. Hatta kız, Sir Stafford'a bakmıyordu bile. Sir Stafford'un gözleri son olarak da Henry Horsham'a takıldı.

Onun kendisine gülümsediğini görmek Sir Stafford'u bayağı şaşırtmıştı. Birden resmi davranmayı bırakıp, bir zamanlar on sekiz yaşında bir okul öğrencisiyken konuştuğu şekilde söze girdi:

"Ama bakın buraya... Benim bu işle ne ilgim olabilir? Ben ne biliyorum? Bu konuya neden karıştım? Dürüst olmak gerekirse parlak bir mesleki kariyerim olduğu söylenemez, bunu biliyorsunuz. Dışişlerinde hakkımda pek iyi şeyler düşünülmüyor. Zaten hiçbir zaman da düşünülmedi."

"Bunu biliyoruz," dedi Lord Altamount.

Bu kez sırıtma sırası James Kleek'teydi ve bunu yaptı da.

"Bu belki daha iyi de," diye söze karışıp, kaşlarını çatan Lord Altamount'u fark edince hemen özür dileyerek ekledi: "Affedersiniz, efendim."

"Bu bir araştırma komisyonu," dedi Bay Robinson. "Geçmişte ne yaptığınız, insanların sizin hakkınızda ne düşündükleri hiç önemli değil. Bizim yaptığımız araştırma yapacak bu komiteyi toparlamaya çalışmak. Şu anda komitede pek fazla kimse bulunmuyor. Sizden bize katılmanızı istememizin nedeni bir araştırmada çok yararlı olabilecek niteliklere sahip olmanız."

Stafford Nye başını güvenlik teşkilatının adamına çevirdi.

"Sizin bu konudaki görüşünüz ne, Horsham? Sizin bunu kabul ettiğinize inanamıyorum."

"Neden olmasın?" diye sordu Horsham.

"Sahi mi? Sizin deyiminizle bende bulunan 'nitelikler' ne? Açıkçası bu konuda kendime pek fazla güvenim yok."

"Siz büyük isimlere, kahramanlara körü körüne tapan bir kişi değilsiniz. Neden bu işte. Siz düzenbazları anlayabilen bir kişisiniz. Sahte kahramanların gerçek yüzlerini anlayabiliyorsunuz. Başkalarının görüşlerini ya da dünya hakkındaki değerlendirmelerini olduğu şekliyle benimseyen insanlardan değilsiniz. Sizin insanlar hakkında kendi değer yargılarınız var."

Ce n'est pas un garçon sérieux. Kendisi hakkında söylenilen bu sözcükler belirdi Sir Stafford'un kafasında bir an için. Zor ve titizlik isteyen bir işe seçilmek için tuhaf bir nedendi bu.

"Sizi uyarmalıyım," dedi. "Asıl kusurumu, bana birçok işe mal olan ve sık sık bundan dolayı uyarıldığım kusurumu herkesin

bildiğini düşünüyorum. Nasıl söyleyeyim, ben böylesine önemli bir konuda görev alabilecek kadar ciddi bir insan değilim."

"İster inanın ister inanmayın ama sizi seçmemizin en önemli nedenlerinden biri de bu," dedi Bay Horsham. "Haklıyım değil mi lordum?" Lord Altamount'a baktı.

"Kamu hizmeti," diye mırıldandı Lord Altamount. "Toplumsal yaşamdaki en büyük dezavantajlardan biri kamu görevindeki kişilerin kendilerini fazla ciddiye almalarıdır. Sizin böyle olmadığınızı hissediyoruz. Ayrıca," diye ekledi. "Mary Ann de böyle düşünüyor."

Sir Stafford başını çevirdi. Kontes kişiliğinden sıyrılmıştı. Yeniden Mary Ann olmuştu.

"Size bir şey sormak isterdim?" dedi Stafford. "Gerçekte kimsiniz? Yani, gerçek bir kontes misiniz?"

"Kesinlikle. Almanların da dediği gibi *geboren*, yani doğup büyüme. Babam asildi, iyi bir sporcu, mükemmel bir avcıydı, biraz harap olsa da Bavyera'da oldukça romantik bir şatosu vardı. Şato hâlâ duruyor. Dolayısıyla da soyu önemseme züppeliğini halen bırakmamış Avrupa sosyetesinin büyük bir kısmıyla halen yakın ilişkilerim var. Böylece fakir ve kılıksız bir kontes olarak bankada dolarla ifade edilen muhteşem bir servetin sahibi zengin, şık bir Amerikalı beklerken masaya ilk olarak oturabiliyorum."

"Peki ya Daphne Theodofanous? Onun yeri neresi?"

"Pasaport için uygun bir isim. Annem Yunanlıydı."

"Ya Mary Ann?"

Sir Stafford, onun yüzünde ilk kez bir gülümseme fark ediyordu. Kızın gözleri Lord Altamount'a, ondan da Bay Robinson'a kaydı.

"Belki de bu isim bana; her işe koşan bir tür hizmetli olmam nedeniyle yakışıyor; oraya buraya gidip gelmem, haber taşımam, bir ülkeden başkasına bazı şeyleri götürmem, bazı şeylerin üstünü kapamam, her yere gidip her şeyi yapmam, karışıklıkları düzeltmem." Yeniden Lord Altamount'a baktı. "Haksız mıyım, Ned Amca?"

"Kesinlikle haklısın, yavrum. Sen Mary Ann'sin ve bizim için hep öyle kalacaksın."

"Uçakta da bir şey mi taşıyordunuz? Kastettiğim önemli bir şeyi bir ülkeden diğerine mi götürüyordunuz?"

"Evet. Üstelik bunu taşıdığım da biliniyordu. Eğer beni kurtarmasaydınız, eğer o ilaçlı birayı içmeseydiniz ve bana o renkli haydut pelerininizi vermeseydiniz, sanırım, her zaman rastlandığı gibi, başıma bir kaza gelecekti. Burda olamayacaktım."

"Ne taşıyordunuz; yoksa bunu sormamalı mıyım? Asla bilmemem gereken şeyler mi var?"

"Hiçbir zaman bilmeyeceğiniz çok şey var. Birçok şeyi sormanıza bile izin verilmeyecektir. Ama sanırım bu sorunuzu yanıtlayabilirim. Kısaca. Tabi buna izin varsa."

Yeniden Lord Altamount'a baktı.

"Senin kararlarına güvenirim," dedi Lord Altamount. "Anlat."

Saygısız James Kleek atıldı.

"Ona istediği bilgiyi ver."

Bay Horsham da söze karıştı. "Sanırım bunu bilmesi gerek. Güvenlikten olduğum için bunu ben açıklayamam. Haydi açıkla, Mary Ann."

"Tek bir cümle. Bir doğum sertifikası getiriyordum. Hepsi bu. Size daha fazlasını söyleyemeyeceğim ve bu konuda daha başka bir şeyler sormanızın da hiçbir yararı olmaz."

Stafford Nye odadakilere baktı.

"Tamam. Katılıyorum. Beni aranıza katmak istemeniz gururumu okşadı. Evet bundan sonrasında neler olacak?"

"Siz ve ben," diye açıkladı Renata. "Yarın burdan, adadan ayrılacağız. Kıta Avrupa'sına geçeceğiz. Belki okudunuz, Bavyera'da bir müzik festivali yapılıyor. Yalnızca son iki yıldır gerçekleştirilen çok yeni bir etkinlik bu. 'Genç şarkıcılar birliği' anlamına gelen oldukça ürkütücü bir Almanca adı var ve birçok ülkenin hükümetleri tarafından da destekleniyor. Bayreuth'ta düzenlenen geleneksel festivallere ve etkinliklere karşı yapılan bir etkinlik bu. Burda çalınan müziğin büyük bir kısmı modern-genç bestekârlara eserlerini duyurmak şansı veriliyor. Bazıları bu şenlikleri överken bazıları benimseyemiyor, bazılarıysa aşağılayıp umursamıyorlar bile."

"Evet," dedi Sir Stafford. "Hakkında bir şeyler okumuştum. Festivale katılmaya mı gidiyoruz?"

"Gösteriler için iki kişilik yer ayırttım."

"Festivalin araştırmamız açısından özel bir önemi var mı?"

"Hayır," dedi Renata. "Hayır, bunu bir anlamda giriş çıkış rahatlığı sağlayacak bir vize gibi düşünün. Oraya sözde ama gerçek görünen bir nedenle gidiyoruz ve zamanı gelince başka yere geçeceğiz."

Sir Stafford etrafına bakındı.

"Talimat mı? Hareket emri mi alacağım? Bana bilgi verilmesi gerekmez mi?"

"Bu anlamda kastediyorsanız hayır. Bir araştırma gezisine çıkıyorsunuz. İlerledikçe gerekli bilgileri de alacaksınız. Şu an için festivale kendiniz olarak, şu ana kadar bildiklerinizle katılmanız

doğru olacak. Siz bir müziksever ve belki de ülkesinde hayal ettiği görev verilmediği için hayal kırıklığına uğramış bir diplomat olacaksınız. Bunun dışında hiçbir şey bilmenize gerek yok. Böylesi daha güvenli."

"Şimdilik faaliyet göstereceğimiz bölge orası mı? Almanya, Bavyera, Avusturya, Tiroller; dünyanın bu bölgesi mi?"

"Tek ilgi alanımız değil."

"Tek değil mi?"

"Öyle, hatta merkez de sayılmaz. Dünyanın başka bölgelerinde de farklı önemde ve ilginçlik derecesinde değişik noktalar var. Bunlardan hangisinin ne kadar önemli olduğunu bulup çıkarmak da bizim görevimiz."

"Ve ben söz konusu diğer merkezler hakkında hiçbir şey bilmiyorum ve sanırım bana bunlar hakkında bir şey de anlatılmayacak."

"Yalnızca kısa bilgiler iletilecek. Bunlardan birinin, belki de en önemlilerinden birinin Güney Amerika'da olduğunu düşünüyoruz. Kuzey Amerika'da da iki merkez var, biri Kaliforniya'da biri de Baltimore'de. Biri İsveç'te, biri ise İtalya'da. Son altı ayda faaliyetlerde büyük artış görüldü. Portekiz ve İspanya'da da küçük merkezler var. Paris'te de elbette. Bunun dışında bazı ilginç noktalar için de 'oluşma aşamasında' oldukları söylenebilir. Henüz tam olarak faal değiller."

"Malezya ya da Vietnam'ı mı kastediyorsunuz?"

"Hayır. Hayır, bütün bunlar artık geçmişte kaldı. Oralar şiddete çağrı, öğrenci hareketleri ve daha birçok eylem için iyi bir çıkış noktası oldu. Şu anda provoke edilen her yerde hükümetlere karşı artan gençlik hareketleri; ailesel geleneklere, kurallara, hatta dini

inançlara karşı bile eylemler kışkırtılıyor. Hoşgörü anlayışı sinsice geriletilirken, şiddet tutkusu giderek artırılıyor. Para kazanmak anlamında bir şiddet değil bu, şiddet tutkusu uğruna uygulanan bir şiddet. Bu özellikle vurgulanıyor ve bunun nedeni de ilgili kişiler için en büyük önemi ve en derin anlamı taşıyor."

"Hoşgörü, bu önemli mi?"

"Bu yalnızca bir yaşam şekli, daha başka bir şey değil. Bu belirli bazı suiistimallere yol açıyor ama uygun şekilde değil."

"Peki ya uyuşturucu?"

"Uyuşturucu bağımlılığı da özellikle geliştirilip, yaygınlaştırıldı. Bu yoldan çok büyük miktarlarda paralar kazanıldı ama bunun uyarılmasının ve geliştirilmesinin asıl nedeninin para olmadığını düşünüyoruz."

Hep birden yavaşça başını sallayan Bay Robinson'a baktılar.

"Hayır," dedi. "Öyle görünüyor. Tutuklanıp yargı karşısına çıkarılanlar var. Uyuşturucu satanlar izleniyor. Ama bütün bunların arkasında uyuşturucu ticaretinden çok daha fazlası var. Uyuşturucu ticareti bir araç, para kazanmak için çok kötü bir araç. Ama bunun gerisinde bundan fazlası var. Durum çok daha vahim."

"Peki ama kim..." diye soran Sir Stafford birden sustu.

"Kim ve ne, neden ve nerde? Dört bilinmez bunlar! Bizim görevimiz de bu, Sir Stafford," dedi Bay Robinson. "Sizin araştırıp ortaya çıkarmanız gereken bu. Sizin ve Mary Ann'in. Bu asla kolay olmayacak, unutmayın ki dünyadaki en güç şeylerden biri birinin sırrını saklayabilmektir."

Stafford Nye, Bay Robinson'un şişman, sarı yüzüne ilgiyle baktı. Belki Bay Robinson'un finans dünyasındaki hâkimiyetinin

sırrı da buydu. Onun sırrı kendi sırrını saklayabilmekti. Bay Robinson'un yüzünde yine aynı gülümseme belirdi. İri dişleri parlıyordu.

"Eğer bir şey biliyorsanız," dedi. "Her zaman için bunu bildiğinizi göstermenin baskısını hisseder, başka bir deyişle bundan bahsetmek istersiniz. Bunun nedeni asla bilgi verme isteğiniz değildir, bu bilgi karşılığında kimse size para da ödemeyecektir. Aslında göstermek istediğiniz ne denli önemli olduğunuzdur. İşte bu kadar basit. Aslında..." Bay Robinson gözlerini yarı kapayarak ekledi. "İşte dünyadaki her şey bu kadar basit, *çok* basit. İnsanların anlayamadığı da bu."

Kontes ayağa kalktı ve Sir Stafford da onu izledi.

"İyi bir uyku uyuyacağınızı ve rahat edeceğinizi umuyorum," dedi Bay Robinson. "Sanırım bu ev rahat etmeniz için oldukça konforlu."

Stafford Nye bundan emin olduğunu mırıldandı ve bu konuda haklı olduğu da çok kısa bir süre sonra ortaya çıktı. Başını yastığına koydu ve hemen uykuya daldı.

KİTAP II
Siegfried'e Yolculuk

BÖLÜM 10

Saraydaki Kadın

I

Festival gençlik tiyatrosundan gecenin temiz, serin havasına çıktılar. Aşağıda tepenin eteklerinde aydınlık bir lokanta görünüyordu. Tepenin yamacında küçük bir lokanta daha vardı. Tepedeki iki lokanta aslında hiç de pahalı olmamalarına rağmen fiyat rekabeti içindeydiler. Renata o akşam siyah kadife bir tuvalet giymişti. Sir Stafford ise smokin giyip beyaz papyon takmıştı.

"Seçkin bir izleyici topluluğu," diye mırıldandı Sir Stafford yanındaki Mary Ann'e. "Para bol. Genelde seyirciler çok genç. Aslında bunların bu maliyetin altından kalkabileceklerini düşünemezsiniz."

"Ah! Ah, icabına bakılır bunların! Bakılmış da."

"Yani seçkin gençlik için özel bir para yardımı mı? Bu gibi bir şey mi?"

"Evet."

Tepenin yüksek yamacındaki lokantaya doğru yürüdüler.

"Yemek için bir saat ara verdiler. Bu doğru değil mi?"

"Teknik olarak bir saat. Ama pratikte bir saat bir çeyrek sürüyor."

"Bu topluluk," dedi Sir Stafford. "Çoğu, hatta yaklaşık hepsi, diyebilirim ki gerçek müzikseverler."

"Çoğunluğun öyle olduğu doğru. Biliyor musunuz bu çok önemli."

"Önemli... derken neyi kastettiniz?"

"Coşku, beğeni her zaman gerçek olmalı," diyerek ekledi. "Her iki uçta da bunun böyle olması gerek."

"Bu sözlerinle ne demek istediğini anlayamıyorum."

"Şiddeti organize eden ve uygulayanların da şiddeti sevmeleri gerekir, onu istemeli, onun özlemini duymaları gerekir. Her harekette, vururken, parçalarken, yakıp yıkarken, acı verirken hep aynı aşırı hazzın, tatminin damgasını hissetmeleri gerekir. Aynı şey müzik için de geçerli. Kulaklar her an için armonileri ve güzellikleri algılayıp değerine varabilmeli. Bu oyunda yapmacık rollere yer yok."

"Yani bu rolü ikili olarak düşünebilir misiniz, yani şiddet ve müzik sevgisi ya da sanat sevgisi birleştirilebilir mi?"

"Bunun hiç de kolay bir şey olmadığı doğru ama sorunuzun yanıtı evet. Bunu yapabilen çok insan var. Yine de rolleri birleştirmemek çok daha güvenli."

"Bence şişman dostumuz Bay Robinson'un da belirttiği gibi bunu da basite indirgemek en iyisi, değil mi? Müzik tutkunları müzik sevsin, şiddet tutkunları şiddeti. Kastettiğiniz bu muydu?"

"Öyle düşünüyorum."

"Bundan çok hoşlanıyorum. Burda kaldığımız iki gün boyunca, iki geceyi de müzik dinleyerek geçirmekten çok mutlu oldum. Gerçi müzik zevklerime tam olarak uymadığı için çalınan parçaların hepsinden hoşlandığımı söyleyemem. Maalesef bunun için yeterince modern değilim. Bu arada giysiler de çok ilginç."

"Sahne giysileri mi?"

"Hayır, hayır, seyircilerin giysilerinden söz ediyorum. Siz ve ben, eski kafalıları temsil ediyoruz. Siz kontes olarak bulunduğunuz sosyeteye uygun bir tuvalet giymiş durumdasınız, bense smokin ve beyaz papyon. Asla rahat bir giyim şekli değil bu, hiçbir zaman da olmadı. Peki ama ya diğerleri, ipekler, kadifeler, erkeklerin nervürlü, farbalalı gömlekleri... Bunlardan birçoğunun gerçek ipek danteller olduğu dikkatimi çekti. Avangard stildeki pelüşler, uzun saçlar ve lüks, on sekizinci yüzyılın, Elizabeth çağının ihtişamı diyebilirsiniz buna, aynen Van Dyck resimlerinden fırlamış gibiler."

"Evet, haklısınız."

"Yine de bütün bunların ne *anlama* geldiği konusunda en ufak bir fikrim yok. Hiçbir şey *öğrenemedim.* Hiçbir şey bulamadım."

"Sabırsız olmayın. Zengin, ihtişamlı bir gösteri bu, gençler tarafından destekleniyor, soruluyor ve isteniyor, donanımın kimin tarafından sağlandığını..."

"Kim?"

"Bunu henüz bilmiyoruz. Ama öğreneceğiz."

"Bundan emin olmanıza sevindim."

Birlikte lokantaya girip oturdular. Yemek servisi özenli ve lüks olmamasına rağmen yemeklerin lezzeti çok iyiydi. Birkaç defa bir şekilde tanıdıkları ya da dost oldukları birileriyle konuşmak durumunda kaldılar. Sir Stafford'u tanıyan iki kişi onu orada görmekten

dolayı duydukları mutluluk yanında şaşkınlıklarını belirttiler. Çok daha fazla yabancıyı tanıyan Renata'nın dost çevresi daha genişti; şık bayanlar, çoğunluğu Alman ya da Avusturyalı olan birkaç kibar erkek. Sir Stafford bunlardan bir ya da ikisinin Amerikalı olduğunu düşündü. Birkaç gelişigüzel sözcük. İnsanların nereden gelip, nereye gittikleri gibi filan, müzikli gösterilerin eleştirisi ya da övgüsü. Yemek arası zaten uzun olmadığı için kimse fazla zaman kaybetmek istemiyordu.

Son iki müzik sunusunu dinlemek üzere tiyatrodaki yerlerine döndüler. Solukonov adlı genç bir bestecinin senfonik şiiri *Sevinçle Çözülmek* adlı parçanın ardından Wagner'in *Meistersingers*'inin görkemli marşı.

Yeniden gecenin serinliğine çıktılar. Tüm gün boyunca emirlerinde olan araba onları köy yolundaki küçük, butik otellerine götürmek üzere bekliyordu. Stafford Nye, Renata'ya iyi geceler diledi. Kız alçak bir sesle fısıldadı.

"Saat dörtte," dedi. "Hazır ol."

Renata doğruca odasına gitti ve kapısını kapadı, Sir Stafford da kendisininkine.

Ertesi sabah dörde üç dakika kala kapısını usulca tıklatan parmakları duyan Sir Stafford hemen kapıyı açtı. Hazırdı.

"Araba bekliyor," dedi Renata. "Gel."

II

Dağdaki küçük bir lokantada kahvaltı ettiler. Hava iyi, dağlar güzeldi. Sir Stafford arada sırada kendi kendine, burada ne işim var,

diye soruyordu. Yavaş yavaş yol arkadaşını daha da az anlar olmuştu. Renata çok az konuşuyordu. Kendini onun profilini seyrederken buldu. Kız onu nereye götürüyordu? Gerçek amacı neydi? Ancak güneş batarken, sordu:

"Nereye gidiyoruz? Sorabilir miyim?"

"Evet, evet sorabilirsin."

"Ama sen yanıt veremezsin, değil mi?"

"Hayır, yanıtlayabilirim. Size bunu açıklayabilirim ama bunun bir anlamı olur mu, işte bunu bilemiyorum. Bence gittiğimiz yere ulaşmadan önce sana bu konuda açıklama yapıp seni hazırlamadığım taktirde (zaten aslında bunun pek bir anlamı da olmaz) ilk izlenimlerin daha güçlü ve önemli olacaktır."

Sir Stafford, kızı yeniden düşünceli bakışlarla süzdü. Kürklü tüvit bir tayyör giymişti, kesimi ve dikiminin yabancı, ustaca olduğu anlaşılan zarif bir yolculuk giysisi.

"Mary Ann," diye mırıldandı düşüncelerine dalmış bir halde.

Bu sözcüklerde sanki bir tür soru gizliydi.

"Hayır," dedi kız. "Henüz değil."

"Ah. Hâlâ Kontes Zerkowski'sin, öyle mi?"

"Şu an için yalnızca Kontes Zerkowski'yim."

"Kendi ülken olduğu için, değil mi?"

"Az çok öyle de denebilir. Çocukluğum büyük ölçüde buralarda geçti. Her sonbahar oldukça uzun bir süre burdan pek uzak olmayan bir şatoya gelir, uzunca bir süre kalırdık."

Sir Stafford gülümseyerek, düşünceli bir halde mırıldandı. "Ne hoş bir sözcük bu. Şato. Kulağa sağlamlık ifade eden bir terim gibi geliyor."

"Şatoların çoğunun bugün artık sağlamlıkla ilgisi kalmadı. Çoğu yıkık dökük, harap halde."

"Burası Hitler'in memleketi, değil mi? Berchtesgaden yakınlarında olmalıyız, değil mi?"

"Orası daha yukarlarda kuzeydoğuda bir yerde."

"Akrabalarınız, dostlarınız... Hitler'i beğeniyorlar mıydı, ona inanıyorlar mıydı? Belki de bu gibi şeyleri sormamam gerekir ama..."

"Hepsi ondan ve temsil ettiği şeylerden nefret ediyorlardı. Ama yine de 'Heil Hitler' diyorlardı. Ülkelerinde olanlara boyun eğiyorlardı. Başka ne yapabilirlerdi? O tarihlerde kim başka ne yapabilirdi ki?"

"İtalya Alpleri'ne -Dolomitlere- doğru gidiyoruz değil mi?"

"Nerde olduğumuz ya da nereye gittiğimiz önemli mi?"

"Olabilir, bu bir araştırma yolculuğu değil mi?"

"Evet ama araştırmamız coğrafi değil. Birini -önemli bir şahsiyeti- görmeye gidiyoruz."

"Sanki..." Stafford Nye göğe doğru uzanan dağların görkemli manzarasına baktı. "Sanki 'dağların ünlü ihtiyar adamıyla'(*) buluşmaya gidiyormuşuz gibi."

"Haşhaşilerin lideri Hassan Sabah'ı kastediyorsun herhalde, hani şu etrafına müritleri olan genç erkekleri toplayıp, onlara cen-

---

(*) Haşhaşi tarikatının lideri olan Hassan Sabah tarihte nizam-ul Mülk'ü öldürten kişi olarak tanınır. Batıniler olarak da bilinen terörist topluluk, din adına sapkınlaşmış ve kendi aralarında seçtikleri üyeleri kalabalık bir grup içinde öldürür sonra da teslim olurlardı. Haşhaşiler çok tehlikeli bir tehdit yaratmıştır. Tarihi çıkış süreçleri köken olarak kutsal metinlerde yer alan mehdinin dönüşü üzerine kuruludur. Haşhaşiler mehdi gelmeden önce yeryüzünde "hazırlık" yapmaları gerektiğine inanırlardı. Hasan Sabbah bu vaktin geldiği heyecanını yaratarak bu hareketi organize etmiş, ateist olmasına rağmen müritlerini sıkı bir Kuran eğitiminden geçirmiştir.

netin anahtarını sunacağı vaadiyle muazzam bir askeri eğitimin yanında uyuşturucu veren, böylece onların tüm kalpleriyle kendisi için ölümü göze almalarını, öldürüleceklerini bilseler bile doğruca, etrafları huriler, esrar ve erotik düşlerle dolu olacak cennete gideceklerine -kusursuz ve sonsuz mutluluğa erişeceklerine- inandıran ünlü katili."

Bir an için susup sonra ekledi.

"Kitleleri büyüleyen sahtekârlar. Sanırım yüzyıllar boyunca hep böyle kişiler olmuş. İnsanları kendisi uğruna yaşamlarını feda ettirecek kadar kendine inandıran kişiler. Yalnızca Haşhaşiler değil. Bu şekilde ölen çok sayıda Hıristiyan da olmuş."

"Kutsal din savaşçıları mı? Lord Altamount?"

"Neden Lord Altamount dedin?"

"O akşam -birden- bana dinsel bir figür gibi göründü. Taşa oyulmuş bir ikona; belki on üçüncü yüzyıldan kalma bir katedralde."

"Aramızdan biri ölebilir. Belki daha da fazlası."

Sir Stafford'un konuşmasına fırsat vermedi.

"Bazen aklıma gelen başka bir şey daha var. Aklıma İncil'de geçen bir beyit geldi birden; sanırım Luke'dan. İsa Mesih son yemekte havarilerine şöyle diyordu: *'Sizler benim yoldaşlarım ve can dostlarımsınız, yine de aranızdan biri şeytanın ta kendisi.'* Belki bizim de aramızda bir şeytan vardır."

"Bunun olabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Kesinlikle. Güvendiğimiz ve bildiğimiz biri, idealleri uğruna şehit olmayı değil, uykusundan İncil'de anlatıldığı gibi avucunun içinde otuz gümüş paranın hissiyle uyanmayı bekleyen biri."

"Para hırsı mı?"

"Hırs demek daha doğru olacak. Şeytan nasıl tanınabilir? İnsan nasıl *bilebilir?* Diğerlerinden nasıl ayırt edilebilir? Şeytan kalabalıkta daha kolay etkin olur, etrafındakileri kışkırtır; sonuçta nasıl olsa açığa çıkacak, lider olmaya çalışacaktır."

Bir an için susup sonra düşünceli, tutuk bir ses tonuyla ekledi.

"Dışişlerinde bir arkadaşım vardı, kendisi Oberammergau'daki Passion oyunlarında(*) rol alan Alman bir kadına nasıl böyle bir değişim gösterebildiğine şaştığını söylediğini anlatmıştı. Kadın arkadaşımı küçümseyerek aynen şöyle yanıt vermiş: "Anlamıyorsun! Biz Almanların İsa'ya ihtiyacımız yok. Bizim arkamızda Adolf Hitler var. O şimdiye dek yaşamış tüm İsa'lardan da daha büyük. 'Kadın son derece sıradan, zarif bir kadınmış aslında. Ne var ki hissettiği buymuş. O sıralar kitleler onunla aynı duyguları paylaşıyordu. Hitler bir anlamda bir büyücüydü, kitleleri etkisi altına almayı biliyordu. Konuşuyordu ve kitleler dinliyordu; sadizmi, gaz odalarını, Gestapo'nun işkencelerini onaylıyorlardı."

Kız omuz silkip normal ses tonuyla devam etti. "Hep aynı şey, aslında biraz önce yaptığımıza ilişkin söylediğin çok tuhaf."

"Neyi kastediyorsun?"

"Dağların ihtiyar adamı, demiştin. Haşhaşilerin reisinden söz etmen."

"Bana burda da bir 'dağların ihtiyar adamı' olabileceğini mi anlatmaya çalışıyorsun?"

(*) Otuz yıl savaşlarının ardından, 1633 yılından bu yana Almanya'da her on yılda bir düzenlenen İsa'nın çarmıha gerilmesini ve çektiği çileleri konu alan oyunların sahnelendiği büyük dini festival. Bundan sonraki festival 2010 yılında düzenlenecektir.

"Hayır, hayır. Dağların ihtiyar adamı değil, olsa olsa dağların ihtiyar kadını olabilir."

"Dağların ihtiyar kadını. Nasıl biri bu?"

"Bu akşam göreceksin."

"Bu akşam ne yapacağız?"

"Sosyeteye katılacağız."

"Çoktandır Mary Ann kişiliğinden vazgeçmiştin."

"Bunun için yeniden bir uçak seyahati yapmamızı beklemen gerekiyor."

"Sanırım," dedi Sir Stafford düşünceli bir tavırla. "Dünyanın tepesinde yaşamak kişinin morali açısından kötü etki yapıyor."

"Sosyal anlamda mı?"

"Hayır. Coğrafi olarak. Eğer dünyayı kuşbakışı gören bir dağın tepesindeki bir şatoda oturursan, bunun senin sıradan insanları aşağılamana, küçümsemene yol açması doğal, öyle değil mi? Sen hepsinin üstündesin, sen hepsinden büyüksün, gibi bir düşünceye kapılırsın. Hitler de Berchtesgaden'de böyle hissetmiş olmalı; insanların bir kısmının bin bir zorluğa katlanarak dağlara tırmanıp vadilerde oturan hemcinslerine bakmalarındaki neden de bu olsa gerek."

"Bu akşam dikkatli olmalısın," diye uyardı Renata. "Çok hassas durumlar ortaya çıkabilir."

"Bir talimatın var mı?"

"Evet, sen hayal kırıklığına uğramış birisin. Geleneksel dünyaya, kurumlarına karşı çıkan biri. Bir isyancı, ama kendi içinde gizli bir isyankâr. Bunu yapabilecek misin?"

"Denerim."

Manzara giderek vahşileşiyordu. Araba birbiri ardından keskin virajlardan dönüyor, dik yokuşlara tırmanıyor, dağ köylerinden

geçiyordu. Bazen aşağı bakıldığında çok uzaklarda bir nehrin üzerinde parlayan ışığı ve kilise kulelerini seçebiliyorlardı.

"Nereye gidiyoruz, Mary Ann."

"Bir kartal yuvasına."

Araba son bir dönemecin ardından bir orman yoluna girdi. Stafford Nye'in gözüne zaman zaman ağaçlar arasında geyik ya da başka bir hayvanın görüntüsü takılıyordu. Arada sırada da deri ceketli silahlı adamlar. Korucu ya da avcı olmalı bunlar, diye düşündü. Sonra birden karşılarında sarp bir kayanın üstüne inşa edilmiş koskocaman, heybetli bir şato belirdi. Şatonun büyük bir kısmı restore edilip yeniden inşa edilmiş olmasına rağmen, bir kısmı hâlâ harabe halinde, diye düşündü Sir Stafford. Şato sanki tek bir kütle halinde taştan yapılmıştı ve çok görkemliydi ama ne görüntüsünde ne de uyandırdığı izlenimde yenilikten eser yoktu. Sanki geçmişte kalmış bir gücün temsilcisiydi, geçmiş devirlerde kontrol edilmiş bir gücün.

"Burası eskiden Liechtenstolz dukalığıymış," diye açıkladı Renata. "Şatoyu 1790 yılında Grandük Ludwig yaptırmış."

"Peki şimdi burda kim yaşıyor? Şu andaki grandük mü?"

"Hayır. Onlar çoktan yok oldular."

"Peki o zaman, burda şimdi kim yaşıyor?"

"Günümüz gücünü elinde tutan biri."

"Parayı mı?"

"Evet. Hem de çok fazlasını."

"Yoksa bizden önce buraya uçakla gelen Bay Robinson ile mi karşılaşacağız?"

"Burda göreceğiniz son insanın Bay Robinson olacağı konusunda garanti verebilirim."

"Ne yazık," dedi Stafford Nye. "Bay Robinson'u sevmiştim. Gerçekten ilginç biri, değil mi? Aslında kim o; milliyeti ne?"

"Bunu bilen olduğunu sanmıyorum. Herkes başka bir şey anlatıyor. Bazıları onun Türk olduğunu söylüyor, bazıları Ermeni, bazılarıysa Hollandalı olduğunu iddia ediyor. Yine de bazılarına göre o bir İngiliz. Annesinin Kafkasyalı bir cariye olduğunu, bir Rus Grandüşesi olduğunu ya da Hintli bir begüm olduğunu söyleyenler de var. Hiç kimse bilmiyor. Biri bana annesinin İskoçya'dan Miss McLellan diye biri olduğunu anlattı. Bence bu da diğer ihtimaller kadar olası."

Bu arada geniş revaklı, büyük bir merdivenli kapının önüne ulaşmışlardı. Üniformalı iki uşak merdivenlerden indiler. Konukları karşılarken yaptıkları reveranslar abartılıydı. Valizleri arabadan alındı, yanlarında çok fazla yükleri vardı. Stafford Nye başlangıçta bu kadar fazla eşya getirmesinin istenmesine şaşırmıştı, ancak şimdi buna zaman zaman gerek duyulabileceğini anlamaya başlıyordu. O akşam da özenli giyinmesi gerekeceğinin farkındaydı. Birkaç ufak soru onun doğru düşündüğünü anlamasına yeterli oldu.

Şatoda yankılayan yemek zamanının geldiğini belirten gong sesinin duyulmasının hemen ardından Renata ile buluştular. Sir Stafford büyük holde durdu, kızın ona katılmak için merdivenlerden inmesini bekledi. Renata, o akşam tamamı özenle işlenmiş, koyu kırmızı kadife bir tuvalet giymişti, boynuna yakut bir gerdanlık takmış, başına da yakutları parlayan bir taç oturtmuştu. Erkek uşaklardan biri hemen hamle yapıp, onlara yol gösterdi. Kapıyı açarak, içeriye doğru seslendi.

"Kontes Zerkowski, Sir Stafford Nye."

"İşte burdayız, umarım üzerimize düşeni yapabiliriz," diye kendi kendine söylendi Sir Stafford Nye.

Memnuniyetle gömleğinin ön kısmındaki safir ve elmas düğmelere baktı. Bir an sonra ise şaşkınlıktan neredeyse soluğu kesildi. Böyle bir şey görmeyi hiç beklemiyordu. Burası rokoko stilinde döşenmiş, olağanüstü büyüklükte bir salondu; sandalyeler, koltuklar, kanepeler en seçkin brokar ve kadifelerle kaplanmıştı. Duvarlarda önce tam olarak algılayamadığı, ama sonra resimden iyi anlayan biri olarak hemen tanıdığı, paha biçilmez tablolar asılıydı, bir Cézanne, bir Matisse, bir Renoir. Akıl almaz değerde tablolar.

Tahtı andıran büyük bir koltukta olağanüstü irilikte bir kadın oturuyordu. Balinaya benziyor, diye düşündü Sir Stafford Nye. Gerçekten de kadını tanımlamak için bundan daha uygun bir sözcük bulunamazdı. Tüm vücudunu yağ kaplamış, iri, hantal, peynir görünümünde bir kadın. Kat kat gerdanı hemen göze çarpıyordu. Kalın turuncu satenden bir tuvalet giymişti. Başının üstünde değerli taşlardan yapılmış, tacı andıran bir saç süsü vardı. Koltuğun brokar kenarlarına koyduğu elleri de inanılmaz derecede büyüktü. Büyük, tombul, yağlı eller ve büyük, şişman, şekilsiz parmaklar. Kadının her bir parmağında bir tektaş yüzük olması Sir Stafford'un dikkatini çekti. Her yüzükteki büyük taşın hakiki ve çok değerli olduğu anlaşılıyordu; bir yakut, bir zümrüt, bir safir, bir pırlanta, Stafford'un tanımadığı açık yeşil bir taş, bir yeşim, eğer topaz değilse inanılmaz büyüklükte bir sarı elmas. İğrenç bir yaratık bu, diye düşündü Stafford. Yağ içinde yüzüyor sanki. Yüzü de geniş, beyaz, kırışık, kaba ve aşırı derecede yağlıydı. Yağ kıvrımları arasındaki ufak siyah gözleri kuşüzümlerini andırıyordu. Cin gibi, zekâ dolu gözler, diye dü-

şündü Sir Stafford. Dünyayı inceliyor, tartıyor, değer biçiyor. Beni de inceliyor, gözleriyle tartmaya çalışıyor. Ama Renata'ya bakmıyor bile. Tabi Renata'yı tanıyor. Renata'nın buraya ya emirle ya da randevu alarak geldiği belli. Artık nasıl algılanırsa. Hiç kuşkusuz Renata'ya onu buraya getirmesi söylenmişti. Stafford bunun nedenini merak ediyordu. Bir neden bulamıyordu ama bundan emindi. Kadın da dikkatle onu süzüyordu. Onu inceliyor, gözleriyle tartıyordu. İstediği gerçekten o muydu? Evet, başka bir deyişle, müşterinin sipariş edip getirttiği kendisi miydi?

Onun ne istediğini iyice öğrenmeliyim, diye düşünüyordu Stafford Nye. Bunun için elimden geleni yapmalıyım, yoksa... Yoksa şişmanın elini kaldırıp, uzun boylu, kaslı muhafızlarından birine, "Alın onu ve surlardan aşağı atın," bile diyebileceğini hayal ediyordu. Bu saçma, diye düşündü Sir Stafford Nye. Bugün artık böyle şeyler olmuyor. Neredeyim ben? Bu katıldığım nasıl bir oyun, nasıl bir gösteri, nasıl bir maskeli balo; nasıl bir oyunda rol aldım ben?

"Tam zamanında geldiniz, yavrum."

Kadının sesi hırıltılı ve astımlılar gibi boğuktu. Sir Stafford bu seste bir zamanların güç ve hatta güzelliğinden kalıntılar olduğunu düşündü. Ama şimdi hepsi geçmişti. Renata öne doğru bir adım attı, hafif bir reverans yaptı. Yağlı eli tuttu ve küçük bir saygı öpücüğü kondurdu.

"İzninizle size Sir Stafford Nye'i tanıştırmak isterim," dedi. "Kontes Charlotte von Waldsausen."

Şişman el Stafford'a doğru yöneldi. Sir Stafford alışık olmadığı bir şekilde ele doğru eğildi ve aynı anda da kendisini çok şaşırtan bir şey duydu.

"Büyük teyzenizi tanıyorum."

Sir Stafford'un yüzünde şaşkınlık dolu bir ifade belirdi. Birden şişman kadının bundan çok hoşlandığını fark etti ve kadının özellikle de onun şaşırmasını beklemiş olduğunu gördü. Gülüyordu, tuhaf, kulak tırmalayan, rahatsız edici sinsi bir gülüştü bu. Hiç de hoş olmayan.

"Aslında onunla bir aralar tanışma imkânım olduğunu söylemeliyim. Ama bu uzun, çok uzun yıllar önceydi. O zamandan bu yana onu bir daha görmedim. O sıralar ikimiz de Lozan'da öğrenciydik, henüz genç kızlardık. Matilda. Lady Matilda Baldwen-White."

"Eve döndüğümde iletmem için olağanüstü bir haber bu. Teyzem çok mutlu olacaktır."

"Kendisi benden büyüktü. Sağlığı nasıl?"

"Yaşına göre çok sağlıklı. Taşrada, sakin bir yaşam sürüyor. Artriti var, romatizma."

"Ah evet, bunlar yaşlılık hastalıkları. Procaine iğneleri yaptırmalı. Doktorlar burda, bu yükseklikte yaşayanlara bu iğneleri yapıyorlar. Çok da başarılı oluyorlar. Benim ziyaretime geleceğinizden haberi var mı?"

"Sanırım bu konuda en ufak bir fikri bile yok," dedi Sir Stafford Nye. "Tek bildiği benim modern bir müzik festivaline katılmak için yurtdışında bulunduğum."

"Umarım festival hoşunuza gitmiştir."

"Hem de nasıl. Festivalin yapıldığı opera binası da muhteşem, değil mi?"

"Hem de en iyilerinden biri. Puf! Onun yanında Bayreuth festival salonu çok bölümlü bir okula benziyor. Böyle bir opera binası yaptırmanın maliyetini tahmin edebiliyor musunuz?"

Milyonlarca marklık bir bedel söyledi. Stafford'un rakamın büyüklüğü karşısında neredeyse soluğu kesildi ama bunu gizlemeye de gerek duymadı. Kadın sözlerinin genç adam üzerindeki etkisinden memnundu.

"Parayla," dedi kadın. "İnsan kullanmayı biliyorsa, yeteneği varsa, zevki varsa, neler yapılmaz ki? Paranın yapamayacağı ne olabilir ki? İnsana her şeyin en iyisini sunar."

Bu son sözcükleri olağanüstü bir keyifle, neredeyse zevkten dudaklarını şapırdatarak söylemişti. Sir Stafford bundan tiksindi, hem çok çirkin hem de oldukça tehlikeli buldu.

"Bunu burda da görüyorum," diyerek duvarlara bakmaya başladı.

"Sanatla ilgilenir misiniz? Evet, görüyorum ki ilginizi çekiyor. Doğu tarafındaki duvarda asılı olan eser dünyadaki en güzel Cézanne, tam bir ustalık dönemi eseri. Bazıları -ah şu anda adı aklıma gelmiyor, ama New York'taki Metropolitan Müzesi'ndekinin- daha ustaca yapılmış olduğunu söylüyor. Ama bu doğru değil. En değerli Matisse, en değerli Cézanne, ünlü sanat eserlerinin en seçkinlerinin hepsi burda. Bu kartal yuvasında."

"Olağanüstü bir şey bu," dedi Sir Stafford. "Gerçekten muhteşem."

O sırada içki servisi yapıldı. Dağların yaşlı kadınının içki almaması Sir Stafford'un dikkatini çekmişti. Böylesine bir yükseklikte kan basıncının artması riskini göze almak istemiyor olabilir, diye düşündü.

"Bu tatlı çocukla nerde karşılaştınız?" diye sordu dağların ejderi.

Bu bir tuzak mıydı? Bundan emin değildi, ama Sir Stafford hemen ne söyleyeceğine karar verdi.

"Londra'da, Amerikan Elçiliği'nde."

"Ah evet, ben de öyle olduğunu duymuştum. Şey -adını hep unutuyorum- ah evet, Milly Jean, güneyli mirasçımız, nasıl? Çok çekici, öyle değil mi?"

"Son derece hoş bir bayan. Londra'da çok sükse yaptı."

"Peki ya zavallı, silik Sam Cortman, Amerikan Büyükelçisi?"

"Sanırım son derece güvenilir, işinin ehli bir insan," dedi Sir Stafford kibarca.

Kadın kısık sesle güldü.

"Çok nazik birisiniz, öyle değil mi? Son derece diplomatça bir yanıt bu. Evet, evet işinin ehli olduğu doğru. Her iyi diplomatın yapması gerektiği gibi kendisine söyleneni aynen yapıyor. Ayrıca Londra büyükelçisi olmak da çok hoş, eğlenceli bir şey olsa gerek. Milly Jean, onun yerine ayarlamaları yapıyordur. Sahip olduğu hatırı sayılır servet sayesinde kocasının dünyanın istediği her yerine büyükelçi olarak atanmasını sağlayabilir. Babası neredeyse Teksas petrollerinin yarısına sahip, ayrıca adamın arazileri, altın madenleri ve daha birçok şeyi var. Kaba, son derece çirkin bir adam o, ama kızına bakın, hiç benziyor mu? Milly Jean'de zarif, ince bir aristokrat havası var. Ne kaba, ne de zengin. Böyle davranması çok akıllıca, sizce de öyle değil mi?"

Sir Stafford, "Bazen bu hiç de zor değil," dedi.

"Ya siz? Siz zengin değil misiniz?"

"Olmak isterdim."

"Son zamanlarda dışişlerinde çalışmaya pek değmiyor sanırım."

"Doğrusu, öyle olduğunu söylemek çok zor... Ne de olsa insan birçok yere gidebiliyor, çok değişik, farklı insanlarla bir araya geliyor, dünyayı tanıyor, dünyada olup bitenleri görüyor, anlıyor."

"Bazı şeyleri evet, ama her şeyi değil."

"Bu zaten çok zor bir şey değil mi?"

"Hiç -nasıl diyeyim- yaşamda perde arkasında olup biteni görmeyi istediniz mi?"

"İnsanın bu konuda bazen bazı fikirleri olabiliyor." Sir Stafford sesine özellikle kayıtsız bir hava vermişti.

"Neyse, bana sizin bazen bazı konularda değişik fikirleri olan bir insan olduğunuz söylenmişti. Alışıldık, geleneksel fikirler dışında görüşleriniz olduğu?"

"Benim de kendimi bazen ailenin yaramaz, kötü çocuğu olarak hissettiğim anlar oluyor tabi."

İhtiyar Charlotte kıkırdadı.

"Demek bunu zaman zaman da olsa itiraf etmekten kaçınmıyorsunuz?"

"Neden rol yapayım ki? İnsanlar daima sizin gizlemeye çalıştıklarınızı bilirler."

Kadın, Sir Stafford'u dikkatle süzdü.

"Yaşamdan ne bekliyorsun, genç adam?"

Sir Stafford omuzlarını silkti. Yine içgüdülerine göre davranması gereken bir noktadaydı.

"Hiçbir şey." dedi.

"Haydi, haydi, buna inanacağımı mı sanıyorsun?"

"Evet, inanmalısınız. Ben hırslı, büyük istekleri olan biri değilim. Yoksa haris biri gibi mi görünüyorum?"

"Hayır, bunu itiraf etmeliyim."

"Yalnızca eğlenmek, rahat, konforlu bir yaşam sürmek, dilediğimce yiyip, arada sırada içmek ve etrafımda beni eğlendiren dostlar olmasını istiyorum."

Yaşlı kadın öne doğru eğildi. Gözlerini üç dört kez açıp kapattı. Sonra oldukça değişik bir ses tonuyla yeniden konuşmaya başladı. Bu bir tür fısıldamaydı.

"Peki ya nefret? Nefret etme yeteneğine sahip misiniz?"

"Nefret yalnızca zaman kaybıdır."

"Anlıyorum. Anlıyorum. Yüzünüzde tek bir hoşnutsuzluk çizgisi bile yok. Bu gerçek. Ama ben yine de sizin, sizi belirli bir noktaya götürecek yepyeni bir yola yönelmeye hazır olduğunuzu düşünüyorum. Ve bu yolda hiç umursamazmışçasına gülümseyerek yalnız olarak yol alacaksınız, ta ki sonuçta doğru danışmanları, doğru yardımcıları bulup, istediğinize ulaşana dek, tabi eğer isteme yeteneğiniz varsa."

"Sanki olmayan biri olabilirmiş gibi?" dedi Sir Stafford. "Kim istemez ki?" Başını nazikçe salladı. "Çok fazla şeyi görüyorsunuz. Çok çok fazlasını."

O anda uşak kapıyı açtı.

"Yemek servisi hazır."

Bundan sonra olanların hepsi kelimenin tam anlamıyla protokol gereğiydi. Her şey göstermelikti. Her harekette saraydan kalma bir iz seziliyordu. Odanın uzak ucundaki büyük kapılar açıldı, tavanları resimli, üç devasa boyutta kristal avizeyle aydınlanan büyük bir ziyafet salonu göründü.

İki orta yaşlı kadın, her biri farklı yönden olmak üzere kontese yaklaştılar. Her ikisi de gece elbiseleri giymiş, ak saçları arkalarında topuz yapılmıştı. Her birinin göğsünde bir elmas broş vardı. Her nedense bu kadınlar, Sir Stafford Nye'de muhafız izlenimi uyandırdı. Bunlar, diye düşünüyordu, aslında muhafızdan çok hemşireye, hatta Kontes Charlotte'nin sağlığına, tuvaletine bakan ve diğer özel işlerini halleden hastabakıcılara benziyorlar. Kadınlar saygıyla eğilip, selam verdikten sonra her biri oturan kontesin bir koluna girdi. Uzun zamandır alışık oldukları anlaşılan, tüm gayretlerini sarf ettikleri açıkça anlaşılır şekilde Charlotte'yi mağrur bir havada ayağa kaldırdılar.

"Artık yemeğe gidebiliriz," dedi Charlotte. Yanında iki bakıcısıyla önden ilerledi. Ayaktayken daha da ürkütücü görünmesinin yanında vücudu titrek bir jöle yığınını andırıyordu. Onu zihninizde yalnızca çok şişman yaşlı bir kadın olarak canlandıramazdınız. Kadın güçlü biriydi, bunun bilincindeydi ve o göründüğü, olmak istediği kişiydi. Bu üç kişinin arkasından da Renata ve Sir Stafford onları izliyorlardı.

Yemek odasının kapısından geçip içeri girdiklerinde Sir Stafford buranın bir yemek odasından çok bir sarayın ziyafet salonu olduğunu düşündü. Burada da muhafızlar vardı. Uzun boylu, sarı saçlı, yakışıklı gençlerden oluşan bir muhafız alayı. Hepsi aynı üniformayı giymişlerdi. Charlotte'nin salona girmesiyle birlikte aynı anda şakırdatarak kılıçlarını çektiler. Ve kılıçları yukarıda birleştirerek, bir geçit oluşturdular. Kontes yardımcılarının kolundan çıkarak, tek başına, uzun masanın başındaki altın sim brokarla döşenmiş, minderli, geniş, altın varak oymalı koltuğuna doğru bu geçitte

tek başına hafifçe yalpalayarak ilerledi. Bu evlilik törenini andırıyor, diye düşündü Stafford Nye ilk anda. Denizcilerin ya da askerlerin düzenledikleri törenleri. Bu görüntüsüyle kesinlikle askeri düzende bir evlilik töreniydi; tek eksik vardı, o da damadın olmaması.

Muhafızların hepsi de son derece atletik yapıda, yakışıklı gençlerdi. Hiçbiri otuzdan büyük değil, diye düşündü Sir Stafford. Hepsi kanlı canlı, sağlıklı tiplerdi. Hiçbiri gülümsemiyordu, çok ciddiydiler, bunlar -Sir Stafford uygun sözcüğü bulmaya çalışıyordu- evet bunlar kendileri bir gayeye adanmış tiplerdi. Belki de bu askeri bir tören olmadığı gibi dinsel bir tören de değildi. O sırada servis yapacak garsonlar göründü, eski tip uşaklardı bunlar, şatonun geçmişinden, 1939 yılının öncesinden kalmış kişiler bunlar, diye düşündü Sir Stafford. Her şey sanki tarihi bir piyesin belirli bir sahnesi sergileniyormuş gibiydi. Ve her şeyin yönetimi de masanın başındaki taht benzeri koltuğunda oturan kadının elindeydi, o bir kraliçe değildi, imparatoriçe değildi, ama olağanüstü şişmanlığı ve acayip, belirgin çirkinliğiyle dikkat çeken yaşlı bir kadındı. Kimdi o? Burada ne yapıyordu? Neden?

Bütün bu maskelere, oynanan bu oyuna ne gerek vardı? Bu muhafız alayına, bu güvenlik elemanlarına neden gerek duyuluyordu? Diğer kişiler de masaya geldiler ve tahtında oturan ürkütücü yaratığa saygıyla selam verdikten sonra yerlerine geçtiler. Hepsinde olağan gece elbiseleri vardı. Kimse kimseyle tanıştırılmadı.

Uzun yıllar boyunca insanlarla uğraşmanın getirmiş olduğu deneyimle Sir Stafford masadakileri değerlendirmeye koyuldu. Değişik tipler. Birbirinden çok farklı tipler vardı sofrada. Avukatlar. Avukatlar olduğundan emindi. Birkaç avukat. Büyük olasılıkla muhasebeciler ve finans uzmanları, bir ya da iki sivil giysili subay.

Bunların hepsi de bu evin insanları, diye düşündü Sir Stafford, eski moda bir deyişle, bunların hepsi "aynı sofranın ekmeğini paylaşan" kişilerdi.

Yemek geldi. Kızarmış, sos içinde kocaman bir erkek domuz kafası, geyik eti, soğuk naneli limonata, görkemli bir pasta; inanılmaz derecede tatlı ve zengin süper bir milföy.

Şişman kadın büyük bir iştah ve açgözlülükle, yemeğin her lokmasının tadını çıkararak yiyordu. O sırada dışarıda bir gürültü duyuldu. Spor bir arabanın güçlü motor sesi. Pencerelerin önünden beyaz bir şimşek gibi geçti. O anda muhafızların bağırtıları odayı doldurdu: Heil! Heil! Heil! Heil Franz!"

Genç adamlardan oluşan muhafız birliği içlerine işlemiş bir askeri manevra serbestisiyle bir anda ilerlediler. Herkes ayağa kalkmıştı. Yalnızca yaşlı kadın kıpırdamadan oturuyordu, başını kaldırmış tahtında bekliyordu. Sir Stafford salonu yeni bir heyecan dalgasının sardığını düşündü.

Diğer konuklar ya da evin diğer sakinleri, her nedense, duvarlardaki çatlaklara girip kaybolan kertenkeleler örneği sessizce ortadan yok oldular. Sarı saçlı oğlanlar yeniden sıraya girdiler, kılıçlarını çektiler, patronlarını selamladılar; kadın selamlarını kabul ettiğini belirtir şekilde vakarla başını eğdi. Kılıçlar yeniden kınlarına sokuldu ve izinlerini alan muhafızlar sıra halinde uygun adım odanın kapısından çıktılar. Kadın onların çıkışını gözleriyle izledikten sonra, önce Renata'ya sonra da Sir Stafford'a baktı.

"Onlar hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu. "Oğullarım, evlatlarım, genç ordum hakkında? Evet, çocuklarım onlar benim. Onları tanımlayacak bir terim bulabilir misiniz?"

Sir Stafford hemen, "Evet sanırım," dedi. "Muhteşem. Olağanüstü." Sanki bir kraliçeyle konuşuyormuşçasına saygılı bir tavır içindeydi. "Muhteşem, efendim."

"Ah!" Kadın başını eğdi. Gülümsüyordu, yüzünün her tarafı kırışıklarla kaplanmıştı. Bu görüntüsüyle bir timsaha benziyordu.

Korkunç bir kadın, diye düşündü Sir Stafford, korkunç bir kadın, inanılmaz, dramatik. Bunlar gerçek miydi? Buna inanamıyordu. Bu da festival salonunda sergilenen gösterilerin bir başkası mıydı yoksa?

Kapılar yeniden gürültüyle açıldı. Sarı saçlı genç süpermenlerden oluşan birlik yeniden aynı şekilde düzenli olarak içeri girdi. Bu kez kılıçlarını çekmeyip, şarkı söylemeye başladılar. Gerek ton ve gerek ses olarak inanılmaz güzellikte bir şarkıydı bu.

Sir Stafford uzun yıllar boyunca pop müzik dinlemek durumunda kalmış biri olarak inanamadığı bir zevk duyuyordu. Hepsi eğitimli seslerdi bunların. Avaz avaz, gelişigüzel bağırmıyorlardı. Şarkı söylemenin ustalarından şan dersi aldıkları anlaşılıyordu. Tek bir notayı yanlış söylemiyor, perdeyi yükseltmiyorlardı. Bunlar yeni dünyanın kahramanları olabilirlerdi, ama söyledikleri yeni bir müzik değildi. Bu daha önce de duymuş olduğu bir müzikti. Preislied... övgü şarkısının bir düzenlemesi, bir yerlerde gizli bir orkestra olmalı, diye düşündü Stafford, belki odanın tamamının üstünü kaplayan balkonlarda. Bu Wagner'in çeşitli temalarından oluşturulmuş bir aranjman ya da potpuriydi. Preislied'den Ren müziğinin uzak yankılarına geçtiler.

Seçkin Muhafız alayı yeniden beklenilen birine yol açmak için karşılıklı iki sıra halinde dizildi. Bu kez geçecek olan yaşlı impara-

toriçe değildi. O da tahtında oturmuş, gelecek her kimse onu bekliyordu.

Sonuçta beklenilen geldi. Onun gelmesiyle birlikte müzik değişti. Sir Stafford'un artık neredeyse ezberlediği melodiydi bu. Genç Siegfried'in melodisi. Siegfried'in borusu, gençlik ve zaferin coşturduğu, genç Siegfried'in fethetmeye geldiği yeni dünyadaki egemenliği ilan eden boru sesi.

O anda içeri müritleri olduğu açıkça anlaşılan gençlerin arasından Sir Stafford'un yaşamı boyunca gördüğü en yakışıklı genç adam girdi. Altın sarısı saçlı, mavi gözlü, son derece biçimli, atletik vücutlu, sanki bir büyücünün sihirli değneğinin dokunmasıyla birlikte efsaneler dünyasından fırlamışçasına olağanüstü bir genç. Efsane, gizem, kahramanlar, yeniden doğuş, hepsi bir arada oradaydılar. Yakışıklılığı, güzelliği, gücü, akıl almaz özgüveni ve kibriyle kesinlikle bir efsane kahramanıydı karşılarındaki.

Muhafız birliğinin oluşturduğu geçitten geçerek, tahtında oturan devasa kadının önünde durdu, diz çöktü, kadının elini dudaklarına götürdü, sonra yeniden ayağa kalktı, tek kolunu yukarı kaldırarak, Sir Stafford'un diğerlerinden de duyduğu o sözcüğü tekrarladı: "Heil!" Almancası pek iyi olmamasına rağmen Sir Stafford bu sözlerin gerisinde, "Heil büyükanne!" sözcüklerinin olduğunu seziyordu.

Yakışıklı genç kahraman bundan sonra etrafına bakındı. Renata'yı tanıdığı anlaşılsa bile onunla pek ilgilenmeyip, belirgin bir ilgi ve taktirle bakışlarını Sir Stafford'a çevirdi. Dikkat, diye düşündü Sir Stafford. Dikkat! Şimdi rolünü doğru oynama sırası bende. Benden beklenen oyunu başarıyla oynamalıyım. Yalnız... acaba ondan beklenen neydi? Burada ne arıyordu? Onun ve kızın burada bu-

lunmalarının nasıl bir anlamı olduğu varsayılıyordu? Neden gelmişlerdi buraya?

Kahraman konuşmaya başladı.

"Demek konuklarımız var," dedi. Dünyadaki her insandan daha üstün olduğunun bilincindeki genç bir adamın küstah gülümsemesiyle ekledi. "Hoş geldiniz... Her ikiniz de hoş geldiniz."

Şatonun derinlerinde bir yerlerde büyük bir çan çalmaya başlamıştı. Cenazelerde çalınan türde bir melodi değildi bu, ama disiplinli bir havası vardı. Manastırlardakini andıran bir toplanma çağrısıydı bu.

"Uyuma zamanı," dedi ihtiyar Charlotte. "Artık uyumalıyız. Yarın sabah on birde tekrar buluşuruz."

Charlotte yeniden Renata ve Sir Stafford Nye'e baktı.

"Odalarınız gösterilecek. Rahat bir gece geçireceğinizi umarım."

Sanki kraliçe onlara çekilebileceklerini bildirmişti.

Stafford Nye, Renata'nın kolunu kaldırarak faşist selamı verdiğini gördü ancak bu selam Charlotte'ye değil, altın sarısı saçlı yakışıklı delikanlıya yönelikti. Bir an onun, "Heil Franz Joseph!" dediğini duyar gibi oldu. Onun davranışını aynen taklit ederek kendisi de kolunu kaldırıp, "Heil!" diye seslendi.

Bu arada Charlotte sordu.

"Yarın sabah güne atla ormanda dolaşarak başlamaktan memnun olur muydunuz?"

"Bu beni her şeyden daha çok mutlu eder," dedi Sir Stafford.

"Peki ya sen yavrum?"

"Evet, ben de."

"O zaman tamam. Bu ayarlanacak. Her ikinize de iyi geceler. Her ikinizi de burda ağırlayabilmekten mutluluk duyuyorum. Franz

Joseph, bana kolunuzu verir misin. Çin salonuna gitmeliyiz. Konuşmamız gereken çok şey var, yarın sabah erkenden burdan ayrılman gerekecek."

Erkek uşaklar Stafford Nye ile Renata'yı kendileri için hazırlanmış dairelerine götürdüler. Nye bir an için eşikte durakladı. Birbirleriyle bir iki dakika konuşmaları mümkün olabilir miydi? Sonra bunun doğru olmadığına karar verdi. Şato duvarlarının arasında oldukça dikkatli olmalarında yarar vardı. Kim bilebilirdi ki, her odaya mikrofon yerleştirilmiş olabilirdi.

Er ya da geç, diye düşünüyordu, bir şeyler sorması gerekecekti. Bazı şeyler zihninde yeni ve kötü birtakım endişelerin belirmesine neden olmuştu. Bir şey için ikna edilmeye, kandırılmaya çalışılıyordu. Ama neye? Ve bunu yapan kimdi?

Yatak odaları son derece şık döşeli ancak sıkıcıydı. Etraftaki saten ve kadife perdelerle antika eşyalardan baharat kokusuyla karışık hafif bir küf kokusu yayılıyordu. Renata'nın daha önce burada kaç kez kaldığını merak ediyordu.

BÖLÜM 11

Genç ve Güzel

Sir Stafford ertesi sabah aşağıdaki küçük kahvaltı odasında kahvaltısını yaptıktan sonra Renata'yı kendisini beklerken buldu. Atlar kapıda duruyorlardı.

Her ikisi de yanlarında binici giysilerini getirmişlerdi. İhtiyaç duyabilecekleri her şey önceden akıllıca sezinlenmişti.

Atlara binerek şatonun geniş yolunda ilerlemeye başladılar. Renata seyisle uzun uzadıya konuşmuştu.

"Bize eşlik etmesini isteyip istemediğimi sordu. Ona istemediğimizi söyledim. Buranın çevresindeki arazileri çok iyi tanırım."

"Anlıyorum. Buraya daha önce gelmiş miydin?"

"Son yıllarda pek sık değil. Ama çocukluk yıllarımdan burala-rı çok iyi tanıyorum."

Sir Stafford, kıza baktı ama o bu bakışa karşılık vermedi. Sir Stafford, kız yanında atla ilerlerken profilini inceledi; ince, hafif kemerli burnu, uzun boynun üzerinde gururla dimdik taşınan başı. Ata da çok iyi bindiği anlaşılıyordu.

Yine de o sabah Sir Stafford içinde bir sıkıntı, bir huzursuzluk hissediyordu. Nedeninden emin olamıyordu ama...

Zihninde yeniden havaalanının transit salonu canlandı. Yanında durmaya gelen kadın. Masanın üstündeki bira bardağı... Olmaması gereken bir sürü şey; ne o zaman, ne de daha sonra. Bir riski kabullenmişti. Peki ama bütün bunlar çok gerilerde kalmasına rağmen şimdi neden huzursuzluk duyuyordu?

Ağaçlar arasında bir süre atlarıyla eşkin tempoda dolaştılar. Güzel bir arazi, muhteşem bir ormandı dolaştıkları. Uzaklarda geyikler, boynuzlu hayvanlar görünüyordu. Sporcular için bir cennetti burası, eski yaşam tarzı için bir cennet, bir cennet... ne vardı burada? Bir yılan mı? Her şeyin başlangıcında olduğu gibi cennetle birlikte bir yılan mıydı sunulan? Dizginleri çekti, atlar yavaş yavaş yürümeye başladılar. Renata ve o burada yalnızlardı -ne mikrofon vardı, ne de duvarların kulağı olduğunu düşündürecek bir şey- soru sormanın tam zamanıydı.

"O kim?" diye sordu aceleyle. "O ne?"

"Buna yanıt vermek çok kolay. İnanılmayacak kadar basit."

"Yani?"

"O petrol. Bakır. Güney Afrika'daki altın madenleri. İsveç'teki silah tesisleri. Kuzeyde depolanmış uranyum. Nükleer gelişim, yaygın kobalt alanları. Bütün bunlar o işte."

"Buna rağmen şimdiye dek ondan bahsedildiğini hiç duymadım, bir kez olsun kulağıma..."

"İnsanların bunu bilmesini istemiyor."

"Bunlar gizlenebilir mi?"

"Çok kolay. Tabi eğer yeterince petrole, bakıra, nükleer enerjiye, silaha ve diğer cevherlere hükmediyorsanız. Para sizi ortaya da çıkarabilir ya da sırlarınızın üstünü örtüp, gizleyebilir."

"Peki ama *aslında*, kim o?"

"Büyükbabası Amerikalı. Adam demiryolları sayesinde zengin olmuş, sanırım. Büyük olasılıkla o zamanların Chicago'lu para babalarından. Bu bir şeyleri araştırmak için tarihin sayfalarını çevirmek gibi bir şey. Adam Alman bir kadınla evlenmiş. Sanırım ondan bahsedildiğini duymuşunuzdur. Büyük Belinda, diye anılır. Silah fabrikaları, tersaneler, Avrupa'nın endüstriyel servetinin büyük kısmına hâkim bir aile. Charlotte babasının tek mirasçısıymış."

"İki büyük servet ve tabi bununla orantılı inanılmaz bir refah," dedi Sir Stafford Nye. "Ve tabi... güç. Bana anlatmaya çalıştığınız bu mu?"

"Evet. Üstelik hepsi yalnızca miras kalanlar da değil. Kendisi de büyük para kazandı. Ailesinden zekâ ve para kazanma yeteneği de miras kalmış ona, kendisi de finans anlamında çok büyük bir zekâ. Elini değdirdiği her şeyi, nasıl söyleyeyim, katlamış. Olağanüstü meblağlarda paraya dönüştürmüş ve bunlarla da akıllı yatırımlar yapmış. Daima başkalarının önerilerini alır, öğütlerini dinler, fikirlerini sorar ama sonuçta kendi kararını uygular. Ve daima başarılı olup gelişmiş. Sonuçta refahı inanılmayacak düzeylere ulaşmış, serveti akıl almaz derecelerde artmış. Para parayı çekmiş."

"Evet, bunu anlıyorum. İyi işletilen servet sürekli artar. Peki ama... *o* şimdi ne istiyor? *Onun* amacı ne?"

"Biraz önce kendin söyledin. Güç."

"Ve o burda yaşıyor, öyle mi? Yoksa başka..."

"Amerika ve İsveç'e de gidiyor. Evet, birçok yerde bulunuyor ama çok ender. Ama burası onun kalmayı yeğlediği yer, aynen bir örümcek gibi, ağının ortasında oturup tüm ipleri kontrolünde tutmaktan hoşlanıyor. Finansal bağlantıların iplerini. Diğer bağlantıların iplerini..."

"Diğer bağlantıları derken neyi kastettin?"

"Sanat, müzik, resim, yazarlar. İnsanlar... genç insanlar."

"Evet. Bu anlaşılıyor. O resimler, olağanüstü bir koleksiyon."

"Şatonun üst kısmında değerli resimlerin bulunduğu başka galeriler de var. Rembrandt, Giotto ve Raphael'in eserleri, ayrıca kutular dolusu mücevher var; dünyadaki en değerli mücevherlerden bir kısmı."

"Ve hepsi bu çirkin, şişman yaşlı kadına ait, değil mi? Peki bunlar onu tatmin ediyor mu?"

"Tam olarak değil, ama o yolda çaba harcıyor."

"Yapmak istediği ne, ne istiyor?"

"Gençliği seviyor. Onun güç anlayışı bu. Gençliği kontrol etmek. Dünya şu an için isyankâr gençlerle dolu. Tabi onlar bunun için işleniyorlar. Modern felsefe, modern düşünce, yazarlar ve onun finanse ve kontrol ettiği başkaları tarafından."

"Peki ama nasıl..." Sir Stafford birden sustu.

"Bunu size anlatmam olanaksız, çünkü ben de bilmiyorum. Olağanüstü boyutta dallanıp budaklanmış, yayılmış bir hareket bu. Charlotte bir anlamda bütün bunların arkasında, yardım kurumlarına, vakıflara, dürüst yardımseverlere ve idealistlere destek oluyor, öğrenciler, sanatkârlar ve yazarlar için akıl almaz oranlarda burslar sağlıyor."

"Ve sen buna rağmen..."

"Buna rağmen bir şeylerin tamamlanmamış olduğunu düşünüyorum. Büyük bir ayaklanma, büyük bir karışıklık planlanıyor. Yeni bir dünya, yeni bir cennet vaat ediliyor. Zaten binlerce yıldır tüm liderlerin yaptığı da bu değil mi? Dinlerin, kurtarıcı olarak ortaya çıkanları destekleyenlerin, Buda gibi, yasaları yeniden yazmak, öğretmek için gelenlerin, vaat ettikleri hep bu değil miydi? Politikacıların vaat ettiği. Haşhaşi suikastçilerinin de inandığı gibi biraz hüner biraz çabayla ulaşılan yalancı cennet, Haşhaşilerin dedelerinin onlara vaat ettiği ve kendi açılarından da bir anlamda sunduğu cennet."

"Uyuşturucu işinde de mi parmağı var?"

"Evet. Tam anlamıyla değil elbette. Bu onun açısından insanlara isteklerini yaptırmak için bir yol yalnızca. Tabi bu aynı zamanda insanları mahvetmenin de bir yolu. Zayıfları. Bir zamanlar ona söz vermiş olmalarına rağmen artık iyi olmadıklarını düşündüklerini. Kendisi asla uyuşturucu kullanmaz; o güçlü bir karakter. Uyuşturucu zayıf insanları kolayca etkisine alıp, mahvediyor ve çok daha fazlası da var tabi."

"Ya güç? Güç ne oluyor? Her şeyi propaganda ile yapamazsınız."

"Bu doğru. Propaganda ilk aşama, bunun arkasında büyük bir silah gücü de toparlanıyor. Geri kalmış ülkelere ve oralardan da başka yörelere sevk edilen silahlı güçler. Tanklar, silahlar, nükleer bombalar, hepsi Afrika'ya, güney denizlerine, güney Amerika'ya gönderiliyor. Güney Amerika'da büyük bir hareketlenme var. Genç erkek ve kadınların oluşturduğu güçler seçiliyor ve eğitiliyor. Olağanüstü büyüklükte silah yığınları; kimyasal savaş araçları..."

"Bu bir kâbus! Peki sen bütün bunları nasıl bilebiliyorsun, Renata?"

"Kısmen bana anlatıldığı için; alınan bilgiler çerçevesinde tabi; kısmen de bunların bir kısmını kanıtlamaya çalıştığım için."

"Ama *sen*. Sen ve *o*?

"Bütün büyük ve kapsamlı projelerin gerisinde çok aptalca bir şeyler vardır." Birden gülmeye başladı. "Bak, bir zamanlar onunla büyükbabam arasında bir aşk ilişkisi vardı. Çok aptalca bir öykü. Büyükbabam da bu yörede yaşardı. Burdan iki üç kilometre ötedeki bir şatoda."

"O da mı bir dâhiydi?"

"Yok canım. Yalnızca iyi bir sporcuydu. Yakışıklı, sefih, uçarı ve kadınlara çekici gelen bir tip. İşte bu nedenle Charlotte beni bir anlamda himayesine aldı. Ben de sözde onun müritlerinden ya da kölelerinden biriyim. Onun için çalışıyorum. Ona insan buluyorum. Onun emirlerini dünyanın çeşitli yörelerine taşıyorum."

"Gerçekten mi?"

"Bununla neyi kastediyorsun?"

"Merak ettim de," dedi Sir Stafford Nye.

Gerçekten de merak ediyordu. Renata'ya baktı ve yeniden havaalanını düşündü. Renata *için* çalışmıştı, Renata ile *birlikte* çalışmıştı. Kız onu şatoya getirmişti. Onu buraya getirmesi için emri kim vermişti? Örümcek ağının ortasına tünemiş, aşırı şişman, iri Charlotte mi? Adı çıkmıştı, diplomatik çevrelerde güvenilir bir insan olmadığı söyleniyordu. Belki de bu insanlara yararlı olabilirdi, ama basit ve oldukça aşağılayıcı, küçültücü bir şekilde. Sir Stafford zihninde beliren soru işaretlerinin bulanıklığı içinde birden, Renata??? diye düşündü. Onunla birlikte Frankfurt Havaalanı'nda büyük bir riske girdim. Ama bunda haklıydım. Her şey yolunda gitti. Bana bir şey olmadı. Ama yine de, diye düşünüyordu, o gerçekte kim?

O *ne*? Bilmiyorum. *Emin* olamam. Bugün artık kimse *kimseden* emin olamaz. Hiç kimseye güvenilemez. Belki de ona beni ele geçirmesi söylendi. Beni avucunun içine alması, belki Frankfurt'ta olanların tamamı yalnızca önceden planlanmış bir oyunun parçalarıydı. Benim risk almaya yatkın karakterime uyuyordu, benim ona güvenmemi sağlayacaktı. Böylece ona inanacaktım.

"Haydi yine koşturalım," dedi Renata. "Atları çok fazla tırıs yürüttük."

"Senin bütün bu olup bitendeki rolünü sormadım?"

"Emir alıyorum."

"Kimden?"

"Bunlara muhalif bir taraf var. Zaten her zaman karşı olan bir taraf vardır. Bu olup bitenlerden kuşkulanan insanlar var, dünyanın değiştirilmeye çalışılmasından, para, servet, refah, silah, idealizm, büyük, etkili sloganların sonucunda olacaklardan endişeleniyorlar. Bunlar bunun olmaması gerektiğini söyleyen kişiler."

"Peki sen onlarla mı birliktesin?"

"Öyle olduğunu söyleyebilirim."

"Bununla ne demek istiyorsun, Renata?"

Kız yineledi. "Öyle olduğunu söyleyebilirim."

"Peki ya dün akşamki genç adam..."

"Franz Joseph mi?"

"Adı bu muydu?"

"Bilinen ismi bu."

"Ama başka bir adı daha var, değil mi?"

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"O, o genç Siegfried, değil mi?"

"Onun öyle olduğunu mu düşündün? Onun ne olduğunu, neyi temsil ettiğini algılayabildin mi?"

"Sanırım evet. Gençlik. Kahraman gençlik. Ari ırkın temsilcisi, bu yörede Ari ırk temsilcisi olduklarına inanan gençler olması gerek. Hâlâ aynı bakış açısı. Süper bir ırk, üstün insanlar. Ari ırktan gelmeleri şart tabi."

"Ah evet, Hitler zamanından beri sürüyor bu. Tabi her zaman açıkça dile getirilmiyor, dünyanın diğer yerlerinde pek fazla üzerinde durulmuyor. Diyebilirim ki Güney Amerika merkezlerden biri. Peru ve Güney Afrika da."

"Genç Siegfried ne yapabilir? Yani yakışıklı olmanın ve hamisinin elini öpmenin ötesinde?"

"Ah, o yalnızca bir hatip. O konuşuyor ve müritleri onu ölüme kadar izlemeye hazır."

"Bu doğru mu?"

"Buna inanıyor."

"Ya sen?"

"Sanırım inanırdım." Bir an durdu sonra ekledi. "Bilirsiniz, hitabet çok ürkütücü olabilir. Bir sesin yapabildiği, sözcüklerin yapabildiği, bunların özellikle inandırıcı sözcükler olması da gerekmez. Söyleniş *şekilleri*. Sesi aynen bir çan sesi gibi etkileyici, kadınlar çığlıklar atıp haykırıyor, onlara hitap ettiği zaman kendilerinden geçiyorlar... bunu siz de göreceksiniz.

"Charlotte'nin muhafızlarını dün akşam tam donanımlı olarak gördün; günümüzde insanlar kılık kıyafeti çok önemsiyor. Onları dünyanın her tarafında kendi seçtikleri özgün giysilerle görebilirsiniz, değişik yerlerde çok farklı şekillerde, bazıları uzun saçlı ve sakallı, kızlar savrulan uzun beyaz giysileri içinde, hepsi barıştan ve

güzellikten bahsediyorlar, yeni muhteşem dünyadan, eskisini yeterince harap ettikten sonra onların olacak 'yeni, gençlerin dünyasından.' Gençlerin orijinal ülkesi İrlanda denizinin batısıydı, değil mi? Çok basit bir yer, şimdi planladığımızdan çok farklı bir gençlik ülkesi; gümüş kumlar vardı, güneş ışığı, şarkı söyleyen dalgalar...

"Ama şimdi anarşi istiyoruz, yıkmak ve mahvetmek. Anarşi yalnızca arkasından gidenlere, onu kullananlara çıkar sağlayabilir. Korkutucudur ama aynı zamanda muhteşemdir, çünkü şiddet kullanır, çünkü acı ve ıstırap getirir..."

"Demek bugünün dünyasını böyle görüyorsun?"

"Bazen."

"Peki benim bundan sonraki rolüm ne?"

"Rehberini izlemek. Rehberin benim. Dante'nin Virgil'i gibi, ben de seni cehennemin derinliklerine indireceğim, kısmen eski SS filmlerinin kopyası sayılabilecek filmler izleteceğim, sana insanların nasıl gaddarlığa, şiddete ve acıya taptıklarını göstereceğim. Ve sana barış ve güzelliğin esas alındığı büyük cennet düşlerini göstereceğim. Sonunda sen de hangisinin hangisi, neyin ne olduğunu bilemeyeceksin. Ama bir karara da varman gerek."

"Sana güvenmeli miyim, Renata?"

"Bu senin tercihin. Eğer istersen kaçıp, benden uzağa gidebilirsin ya da istersen benimle kalır, yeni dünyayı görürsün. Yaratılmakta olan yeni dünyayı."

Sir Stafford sert bir tavırla, "Karton," dedi.

Renata, ona merakla baktı.

"Alis Harikalar Diyarı'nda gibi. Kartlar, kâğıttan kuleler havada uçuşuyor. Krallar, kraliçeler, köleler. Böyle bir şey işte."

"Yani... tam olarak ne demek istiyorsun?"

"Kastettiğim şu, bütün bunlar gerçek değil, bir masal âlemi. Gerçek gibi gösteriliyor. Tüm bunlar uydurma, göz boyama."

"Bir açıdan evet."

"Hepsi giysileri içinde kendilerine düşen rolleri yapıyorlar, şovdaki rollerini oynuyorlar. Sorunun içyüzünü kavramaya başlıyorum, değil mi?"

"Bir açıdan evet, bir açıdan hayır."

"Sana sormak istediğim bir şey var, çünkü buna bir anlam veremiyorum. Büyük Charlotte senden beni buraya kendisini görmeye getirmeni istemiş... neden? Benim hakkımda ne biliyor? Benden ne şekilde faydalanabileceğini düşünüyor?"

"Tam olarak bilmiyorum, belki senin arka planda -bir tür üst düzey danışman gibi - işleri yöneteceğini düşünüyor. Bu sana uygun düşerdi."

"Ama o benim hakkımda hiçbir şey bilmiyor ki."

"Ah, o mu!" Renata birden kahkahalarla gülmeye başladı. "Bu gerçekten çok gülünç... hep, her zaman aynı saçmalık."

"Seni anlayamıyorum, Renata."

"Tabi, çünkü bu çok basit. Bay Robinson anlardı."

"Lütfen neden bahsettiğini açıklar mısın?"

"Hep aynı şey, *'Kim olduğun değil, kimi tanıdığın önemli.'* Büyük teyzen Matilda ve Büyük Charlotte okulda birliktelermiş..."

"Yani sen..."

"Kız arkadaş. İki kanka."

Sir Stafford, kıza baktı. Sonra başını arkaya atıp kahkahalarla güldü.

BÖLÜM 12

Sarayın Soytarısı

Öğleyin ev sahipleriyle vedalaşıp, şatodan ayrıldılar. Şatoyu tepede bırakıp, kıvrıla kıvrıla inen yoldan, uzun saatler süren bir araba yolculuğunun ardından Dolomitler'deki bir kaleye vardılar. Burası dağların arasında gösteriler, konserler ve değişik genç grupların toplantılarının düzenlendiği bir amfiteatr idi.

Buraya onu "rehberi" Renata getirmişti, Stafford çıplak bir kayanın üstündeki oturma yerinden olan biteni seyrediyor, dinliyordu. Şimdi Renata'nın sabah bahsettiklerini daha iyi anlıyordu. Burada toplanmış olan büyük insan topluluğu da, aynen bir misyoner tarafından New York Madison Square'de ya da ister Galler'deki küçük bir kilisenin gölgesinde toplanmaya çağırılmış kitleler ya da bir futbol stadyumunda toplanmış fanatikler ya da ayaklanıp, elçiliklere, polisin üstüne veya üniversitelere doğru yürüyen göstericiler gibi coşkulu ve hayat doluydu.

Renata onu buraya "Genç Siegfried" kavramının anlamını göstermeye getirmişti.

Franz Joseph, tabi eğer bu gerçek adıysa, burada büyük bir kalabalığa hitap ediyordu. Zaman zaman yükselip alçalan sesi anlaşılmaz bir şekilde coşturan niteliğiyle, duygusal yakarışıyla inleyen ve genç kadın, erkeklerden oluşan topluluğu etkisi altına almıştı. Franz Joseph'in söylediği her söz insanda çok derin bir anlamı, akıl almaz bir anlamı varmışçasına bir his uyandırıyordu. Kalabalık ona aynen bir orkestra gibi karşılık veriyordu. Sesi sanki orkestra şefinin batonuydu. Peki ama, delikanlı ne söylüyordu? Genç Siegfried'in mesajı neydi? Konuşma son bulduğunda bir tek sözcüğü bile anımsayamıyordu ama heyecanlandığını, kendisine birtakım vaatlerde bulunulduğunu, coştuğunu biliyordu. Şimdi bitmişti. Kalabalık kayalık platformun etrafını sarmış, bağırıp çağırıyordu. Kızlardan bazıları çılgıncasına çığlık atıyor, haykırıyorlardı. Aralarından bazıları fenalık geçirip bayıldılar. Bu ne dünya böyle, ne hale girdi, diye düşündü Sir Stafford. Her şey sürekli olarak insanların duygularıyla oynamak için kullanılıyor. Disiplin? Kısıtlamalar? Artık bunlara hiç değer verilmiyordu. Duygulardan başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

Bunun sonucunda ortaya çıkan dünya nasıl bir yer olacak, diye düşündü Sir Stafford.

Rehberi koluna dokundu ve birlikte kalabalığın arasından sıyrılıp çıktılar. Arabalarını buldular. Şoförleri, onları çok iyi tanıdığı açıkça anlaşılan yollardan geçirerek bir dağ köyüne götürdü. Dağın yamacındaki handa onlar için oda ayırtılmıştı.

Handan hemen ayrılıp, iyi düzenlenmiş bir patikadan oturacak bir yer bulana dek tepeye çıktılar. Oradaki banka oturup, bir süre hiç konuşmadılar. Neden sonra konuşmaya başlayan "Karton," sözcüğüyle yine Sir Stafford oldu.

Hiç konuşmadan beş dakika daha oturup vadiyi seyrettikten sonra Renata, "Ee?" dedi.

"Bana ne soruyorsun?"

"Şimdiye dek sana gösterdiklerim hakkında ne düşünüyorsun?"

"Pek inandırıcı gelmedi."

Kız birden derin bir iç çekti.

"Bunu söylemeni bekliyordum."

"Bütün bunların hiçbiri gerçek değil, öyle değil mi? Bu da büyük bir şov. Bir prodüktörün sahnelediği bir gösteri ya da belki bir prodüktörler grubunun." Bir an susup, sonra ekledi. "O canavar kadın prodüktörlere para ödüyor, prodüktörleri görevlendiriyor. Biz prodüktörleri görmedik. Tek gördüğümüz gösterinin yıldızıydı."

"Onun hakkında ne düşünüyorsun?"

"O da gerçekdışı," dedi Sir Stafford. "Yalnızca bir aktör o. Birinci sınıf bir aktör, muhteşem sahnelenen bir piyesin çok iyi yetiştirilmiş aktörü o."

O anda duyduğu ses Sir Stafford'u şaşırttı. Renata gülüyordu. Yerinden kalkmıştı. Sevinçli, heyecanlı ama aynı zamanda alaycı bir bakışı vardı.

"Biliyordum," dedi Renata. "Senin göreceğini biliyordum. Senin ayakları yere sağlam basan, aklı başında bir insan olduğunu biliyordum. Hep biliyorsun zaten, yaşamın boyunca rastladığın her şey, her insan hakkındaki gerçeği hemen görürsün, değil mi? Düzenbazları tanırsın, her şeyin ve herkesin gerçek yüzünü bilirsin, değil mi? Sana biçilen rolü görmek için Strafford'a gidip, Shakespeare'in eserlerini seyretmene hiç gerek yok. Kralların ve büyük adamların soy-

tarıları vardır. Krala gerçekleri anlatan kralın soytarısı, sağduyunun sesidir ve diğer insanları etkisi altına alan şeylerle alay eder."

"Demek ben o'yum? Saray soytarısı?"

"Bunu sen kendin de hissedemiyor musun? Bizim istediğimiz de bu; bizim asıl ihtiyacımız olan. 'Karton,' dedin. 'Kâğıttan kuleler.' Geniş kapsamlı, iyi sahnelenmiş, muhteşem bir *şov*. Ne kadar haklısın. Ama insanları etkisi altına alıyor, onların gözlerini boyuyor. Onlar bir şeylerin olağanüstü, hatta şeytani, daha da ötesi çok önemli olduğunu düşünüyorlar. Halbuki asla öyle değil... önemli olan birilerinin onlara bunun bir şov olduğunu, her şeyin ne denli aldatıcı olduğunu anlatmanın yolunu bulması. Hatta son derece gülünç ve aptalca olduğunu. Bizim, senin ve benim yapmamız gereken de bu işte."

"Demek sonuç olarak fikrin bizim bütün bunları ortaya çıkarmamız, oyuncuların maskelerini düşürmemiz?"

"Bunun olanaksız gibi göründüğü konusunda sana hak veriyorum. Ama sen de çok iyi biliyorsun ki, insanlara bir kez bir şeyin gerçekdışı olduğunu gösterirsen, uydurma ve boş olduğunu kanıtlarsan..."

"İnsanlara akıllarını başlarına toplamaları için vaaz vermeyi mi düşünüyorsun?"

"Tabi ki hayır," dedi Renata. "Bunu kimse dinlemezdi, değil mi?"

"Şu an için hayır."

"Doğru, dinlemezler. Ama biz onlara kanıtları göstereceğiz; gerçekleri gözlerinin önüne sereceğiz..."

"Elimizde kanıt var mı?"

"Evet. Frankfurt'a getirdiğim... senin güven içinde İngiltere'ye ulaşmasını sağladığın bir kanıt..."

"Anlayamıyorum."

"Henüz değil... Daha sonra öğreneceksin. Şu an için oynamamız gereken bir rolümüz var. Bu telkinlerin etkisinde kalmak için hazır ve istekli olduğumuzu belirteceğiz. Onların arasına girmek için deli oluyormuş gibi davranacağız. Gençliğe tapacağız. Genç Siegfried'e inandığımızı ve onun müritleri olduğumuzu açıklayacağız."

"Senin bunu yapabileceğinden hiç kuşkum yok. Ama kendimden o kadar emin değilim. Hiçbir zaman bir konuda inançlı olmakta, tutkuyla bağlanmakta başarılı olmadım. Saray soytarıları da öyledirler. Her şeyin içyüzünü açıklarlar. Ve bunu kimse pek fazla takdir etmez, öyle değil mi?"

"Öyle tabi. Şimdilik karakterinin bu tarafının anlaşılmasına fırsat tanıma. Tabi amirlerinden, senden üstün durumda olanlardan, politikacılardan, diplomatlardan, dışişlerinden, bakanlıklardan kurumlardan ve bunun gibi şeylerden bahsederken bu özelliğini kullanabilirsin. Onlardan bahsederken gücenmiş, kinci, nüktedan, hatta biraz acımasız davranabilirsin."

"Ben hâlâ bu dünyayı kurtarma savaşındaki rolümü algılayamıyorum."

"Bu herkesin anladığı ve kabul ettiği, çok eskiden beri var olan bir durum olacak. Sana özgü bir durum. Çıkarın varmış gibi davranmalısın. Geçmişte kimse senin değerini bilemedi, taktir etmedi, ama genç Siegfried ve onun temsil ettiği yeni dünyada ödüllendirileceğini umuyorsun. Çünkü sen onun ülkenle ilgili dopingi olacaksın, bu durumda onun da güzel günler geldiğinde bu ülkede sana güçlü yerler vaat etmesinden daha doğal ne olabilir."

"Sen bunun dünya çapında bir hareket olduğunu ima ediyorsun. Öyle mi?"

"Tabi ki öyle. Bu aynen kadın isimleri takılan kasırgalar gibi bir şey. Flora ya da Küçük Annie. Güneyden, kuzeyden, doğudan ya da batıdan, ama muhakkak bir yönden gelir ve her şeyi yıkıp geçerler. İşte herkesin istediği de bu. Avrupa'da, Asya'da ve Amerika'da. Belki Afrika'da bile, gerçi daha orda pek coşkun bir hareket görülmedi ama. Daha yeni yeni güçlenmeye, aşılanmaya başlandı. Evet, şu an için bu dünya çapında bir hareket. Gençlik tarafından gençliğin coşkusuyla yürütülen bir hareket. Bilgileri ve deneyimleri yok ama vizyonları ve canlılıkları var, heyecanları, hayalleri var. Parayla da destekleniyorlar. Para su gibi akıyor. Başlangıçta materyalizm her şeye hâkim olmuştu, başka bir şey istedik ve bulduk da. Ama bunun temeli de nefretti, dolayısıyla her yere yayılması olanaksızdı. 1919'ları anımsar mısınız, herkes kendinden geçmiş bir yüzle ortalıkta dolaşır, her şeyin yanıtının komünizm olduğunu söylerdi. Marx doktrini cennet gibi yeni bir dünya yaratacaktı. Çok asil, adil fikirler dolaşıyordu ortada. Ama sonra, biliyorsunuz işte, bunlar da bir çözüm getirmedi. Ne de olsa insan hep aynı insan. Üçüncü bir dünya yaratabilirsin ya da herkesin böyle düşünmesini sağlayabilirsin ama bu üçüncü dünyada ya da ikinci dünyadaki insanlar da birinci dünyadaki insanlardan farklı olmayacak ki. Ve karşı karşıya olduğun, olayları şekillendirmesini beklediğin aynı insanlarsa, aynı şeyleri yapacaklardır hiç kuşkusuz. Tarihe bir bakman yeterli bunun için."

"Bugün artık tarihten ders almayı düşünen biri var mı?"

"Doğru. İnsanoğlu yüzünü bilinmeyen bir geleceğe döndürmeyi yeğliyor. Bir zamanlar her şeyin yanıtı bilimde aranmıştı. Ondan sonra Freud'un görüşlerinin ve baskı altına alınmayan seksin insanları büyük dertlerinden kurtaracak yanıt olduğuna inanıldı.

Böylece ruhsal dengesi bozuk insan sayısı artmayacaktı. Eğer biri toplumsal ve bireysel baskıların kalkması sonucunda akıl hastanelerinin daha da dolacağını söylese kimse ona inanmazdı."

Stafford Nye sözünü kesti.

"Bilmek istediğim bir şey var."

"Nedir?"

"Bundan sonra nereye gideceğiz?"

"Güney Amerika'ya. Belki yolda Pakistan'a ya da Hindistan'a da uğrarız. Ayrıca mutlaka Amerika'ya da gitmemiz gerekiyor. Orda da bu arada oldukça ilginç şeyler oluyor. Özellikle de Kaliforniya'da..."

"Üniversitelerde mi?" Sir Stafford iç çekti. "Artık bu üniversite olaylarından bıkıldı. Hep aynı şeyler tekrarlanıyor."

Birkaç dakika konuşmadan, sessizlik içinde oturdular. Güneş batıyordu, dağın tepesi hoş bir kızıllığa bürünmüştü.

Stafford Nye nostaljik bir tonda mırıldandı. "Eğer *şu anda* müzik dinleme olanağımız olsaydı; ne isterdim biliyor musun?"

"Daha fazla Wagner mı? Yoksa kendini Wagner'dan azat mı ettin?"

"Hayır, kesinlikle haklısın. Daha fazla Wagner. Hans Sachs'ın şu ihtiyar ağacın altında oturup, dünya için şöyle dediğini duyuyor gibiyim. 'Deli deli, deli divane...'"

"Evet, bu durumu ifade ediyor. O da hoş bir müzik tabi. Ama biz deli değiliz. Biz aklı başında insanlarız."

"Çok aklı başında," dedi Stafford Nye. "Buna inanmakta nedense giderek zorlanıyorum. Bilmek istediğim bir şey daha var."

"Ne?"

"Belki bunu da bana anlatmazsın. Ama bilmem gerek. Girişti-ğimiz bu çılgınca işin eğlenceli bir tarafı da olacak mı?"

"Tabi ki. Neden olmasın?"

"Deli, deli, deli divane, ama biz bundan çok zevk alacağız. Uzun yaşayabilecek miyiz, Mary Ann?"

"Büyük olasılıkla hayır," dedi Renata.

"İşte bu! Seninle yolun sonuna kadar beraberim dostum, reh-berim. Bu çabalarımız sonunda dünya daha iyi bir yer olacak mı?"

"Sanmıyorum, ama biraz daha sevimli, biraz daha iyi niyetli olabilir. Şu an için iyi niyetle, anlayışla ilgisi olmayan inançlarla dolu."

"Bu kadarı yeterli," dedi Sir Stafford. "Haydi, ileri."

KİTAP III
Evde ve Dışarıda

BÖLÜM 13

Paris Konferansı

Paris'teki bir odada beş adam oturuyordu. Burası daha önce de tarihi görüşmelere sahne olmuş bir yerdi. Hem de oldukça çok sayıda görüşmeye. O anki görüşme ise tarihi bir görüşme olmasa da aslında birçok yönden farklı ve özel nitelikteydi.

Toplantıyı Mösyö Grosjean yönetiyordu. İşleri geçmişte de ona birçok kez yardımcı olan her zamanki basiretli ve sevimli tavırlarıyla yönetmeye çalışıyor olsa da endişeliydi. Bu tavrın ona o gün pek de yardımcı olmayacağını hissediyordu. Sinyor Vitelli İtalya'dan bir saat önce uçakla gelmişti. Davranışları hararetli, tarzı dengesizdi.

"Her şeyin ötesinde," diyordu. "Bu düşünülebileceklerin de ötesinde."

"Bu öğrenciler," dedi Mösyö Grosjean. "Hepimizi sıkıntıya sokuyorlar, değil mi?"

"Bu konu öğrencilerden de öte. Sıradan öğrenci olayları değil bu. Bu neye benziyor derseniz? Sanki arı kovanı. Sanki giderek şid-

detlenen bir doğa felaketi. İnsanın düşünebileceğinden de daha fazla güçlenerek yayılan bir akım bu. Yürüyorlar. Makineli silahları var. Bir yerden hazır planlar alıyorlar. Tüm Kuzey İtalya'yı sarmak üzereler. Ama bu çılgınlık, delilik bu! Bunlar çocuk... başka bir şey değil! Ve ellerinde bombalar, patlayıcılar var! Yalnızca Milano'da bile sayıları polisten çok daha fazla. Sizlere soruyorum, buna karşı ne yapabiliriz? Asker mi? Asker içinde de karşı çıkışlar var. *Les jeunes*(*) diyorlar. Bu gençler dünya için anarşi dışında umut olmadığını söylüyorlar. Üçüncü dünya dedikleri bir şeylerden bahsediyorlar ama bu olamaz."

Mösyö Grosjean iç çekti. "Bu gençler arasında çok popüler," dedi. "Anarşi. Anarşiye inanıyorlar. Bunu Cezayir'den de biliyoruz, ülkemizde ve kolonilerimizde büyük sorunlar yaşadığımız dönemlerden. Ne yapabiliriz ki? Asker mi? Sonuçta onlar da öğrencilere arka çıkıyorlar."

"Öğrenciler, ah öğrenciler," dedi Mösyö Poissonier.

Mösyö Poissonier Fransız hükümetinin "öğrenci" sözcüğünü bir anlamda neredeyse aforoz eden üyesiydi. Eğer ona sorulacak olsa Asya gribi ya da hıyarcıklı vebaya bile öncelik tanıyabilirdi. Zihninde bunların her ikisi de öğrenci hareketlerinden daha iyiydi, bu hareketlere yeğlenebilirdi. Öğrenci olmayan bir dünya! Mösyö Poissonier zaman zaman bunun düşünü kuruyordu. Olağanüstü güzellikte bir düştü bu. Ne yazık ki böylesi altın düşler gerçekleşmiyordu.

"Peki ya yargıçlar," dedi Mösyö Grosjean. "Hukuk otoritelerimize ne oldu? Polis; evet onlar hâlâ sadık ama yargıçlar, sanki karşılarına getirilen gençleri cezalandırmak istemiyorlar, mülkiyete,

(*) Gençlik.

resmi ve özel mülkiyete her tür varlığa zarar veren, imha eden gençlik hakkında ceza hükmü vermek istemiyorlar. Peki ama neden, bunu bilmek isterdim? Son günlerde bu yönde birtakım araştırmalar yaptırdım. Emniyetin bu konuda bazı iddiaları var. Yargı görevlilerinin yaşam standartlarında bir yükseltme yapılması gerektiğini söylüyorlar, özellikle de kırsal kesimde."

"Haydi, haydi," dedi Mösyö Poissonier. "Öngörülerinizde daha dikkatli olmalısınız."

"*Ma foi*, neden daha dikkatli olacakmışım ki? Konular açıkça tartışılmalı. Bir sahtekârlıkla karşı karşıyayız, olağanüstü büyüklükte bir sahtekârlık ve ortalıkta çok büyük paralar dönüyor. Nerden geldiğini bilemediğimiz çok büyük miktarlarda para, emniyet güçlerinin bana söylediğine göre -ki onlara kesinlikle inanıyorum- bu paraların nerelere *gittiğine* dair bir fikir edinmeye başlamışlar. Dış güçler tarafından para yardımı yapılan rüşvetçi, yozlaşmış bir devlet yönetimini düşünebilir miyiz?"

"İtalya'da da," dedi Sinyor Vitelli. "İtalya'da da. Ah, benim de size anlatabileceklerim var. Evet, size kuşkularımızdan bahsedebilirim. Peki ama kim, kim dünyamızı yozlaştırmaya çalışıyor olabilir? Bir grup sanayici mi, bir grup para babası işadamı mı? Böyle bir şey nasıl olabilir?"

"Bu işin muhakkak durdurulması gerek," dedi Mösyö Grosjean. "Eyleme geçilmeli. Askeri eylem. Hava gücü desteği. Bu anarşistler, bu yağmacılar, bu çapulcular her sınıftan insanlar arasından çıkıyor. Baş aşağı edilmeliler."

"Gözyaşı gazıyla kontrolde oldukça başarı sağlandı," dedi Poissonier kuşkuyla.

"Gözyaşı gazı yeterli değil," dedi Mösyö Grosjean. "Aynı sonucu öğrencileri toparlayıp soğan soydursanız da elde edebilirsiniz. Gözlerinden yaşlar boşanır. Bundan çok daha fazlasına, etkin önlemlere gerek var."

Mösyö Poissonier büyük bir şaşkınlık içinde sordu.

"Yoksa nükleer silah kullanılmasını öneriyorsunuz?"

"Nükleer silah mı? *Quelle blaque!*(*) Nükleer silahla ne işimiz var. Nükleer silah kullanırsak Fransa'nın toprağına, havasına olacakları düşünsenize! Bununla Rusya'yı mahvedebileceğimizi biliyoruz. Ama aynı zamanda Rusya'nın da bizi mahvedebileceğini biliyoruz."

"Ayaklanan ve gösteri yapan öğrenci gruplarının bizim resmi güvenlik güçlerimizi yenebileceğini mi varsayıyorsunuz?"

"Benim görüşüm bu. Bu yönde uyarılar da aldım. Silah ve askeri teçhizat, çeşitli kimyasal savaş malzemesi toplandığına dair. Elimde bu konuda seçkin bilim adamlarımızın raporları var. Sırlar biliniyor. Stokların -bu gizli bilgidir- savaş malzemesinin çalındığına dair. Sorarım sizlere, bundan sonra ne olacak? Neler olacak?"

Bu soru Mösyö Grosjean'in düşünebileceğinden de, bekleyebileceğinden de kısa sürede yanıtlandı. Kapı açıldı ve sekreteri yüzünde konunun acil olduğunu belirten, telaşlı bir ifadeyle içeri daldı. Mösyö Grosjean, onu sıkıntıyla süzdü.

"Size rahatsız edilmek istemediğimi söylememiş miydim?"

"Evet ama yine de, sayın başkanımız, bu çok olağanüstü bir durum." Patronunun kulağına eğildi. "Mareşal burdalar. İçeri girmek için bekliyor."

(*) Ne münasebet!

"Mareşal mı? Yani..."

Sekreter başını birkaç kez üst üste doğru söylediğini belirtircesine salladı. Mösyö Poissonier meslektaşlarını şaşkınlıkla süzdü.

"Hemen kabul edilmek istiyorlar. Beklemeyi kabul etmiyorlar."

Odadaki diğer iki adam önce Grosjean'e, sonra da heyecanlanmış olan İtalyana baktılar.

"Acaba daha iyi olmaz mıydı," dedi İçişleri bakanı Mösyö Coin. "Başkan, eğer..."

Cümlesini tamamlayamadı, çünkü bu arada kapı açılmış ve içeri bir adam girmişti bile. Çok iyi tanınan bir adam. Bir tek sözcüğü bile Fransa gibi bir ülkede dahi son yıllarda yasa değil, yasaların bile üstünde sayılan bir adam. O anda bu kişiyi karşılarında görmek oradakilerin hepsi için hiç beklenmedik bir sürprizdi.

"Hepiniz hoş geldiniz," dedi mareşal. "Size yardıma geldim. Ülkemiz tehlikede. Harekete geçmek lazım, hemen önlem alınmalı! Burda bulunmamın nedeni sizlerle birlikte olduğumu belirtmek. Bu krize ilişkin tüm eylemlerde sorumluluğu üzerime alıyorum. Bu tehlikeli olabilir. Öyle olduğunu da biliyorum ama onur her zaman tehlikenin önünde gelir. Fransa'nın selameti her şeyin üzerindedir. Harekete geçtiler. Öğrencilerden, hapishanelerden çıkmış suçlulardan oluşan bir sürü, hatta aralarında adam öldürmekten hüküm giymiş olanlar bile var. Kundakçılık yapmaktan suçlanmış kişiler. İsimler haykırıyorlar, sloganlar savuruyorlar. Şarkılar söylüyorlar. Öğretmenlerinin, filozoflarının, onları bu ayaklanmaya teşvik edenlerin adlarını haykırıyorlar. Bir şey yapılmadığı taktirde Fransa'yı cehenneme çevirip, sonunu getirecek bunlar. Burda oturmuş konuları tartışıyor, üzülüyorsunuz. Bundan daha fazlasının yapılması ge-

rek. İki alayı harekete geçirdim. Hava kuvvetleri alarmda, ittifak halinde olduğumuz komşularımıza şifreli mesajlar iletildi, Almanya'daki dostlarımıza da, şu an için müttefiklerimiz de krizde!

"Ayaklanmalar bastırılmalı. Kargaşa yatıştırılmalı. İsyanlar. Başkaldırmalar. Erkekler, kadınlar, çocuklar, mal varlıklarının üzerindeki tehlike. Ayaklanmaları yatıştırmak için harekete geçiyorum, onlarla babaları, liderleri olarak konuşacağım. Bu öğrenciler, bu potansiyel suçlular benim çocuklarım. Bunlar Fransa'nın gençliği. Onlarla bu konuları konuşacağım. Beni dinleyeceklerdir, hükümette revizyona gidilebilir, öğrenimleri onların görüş ve destekleriyle yeniden düzenlenebilir. Burslar yetersiz olabilir, yaşamlarında güzellikten, liderlikten yoksun bırakılmış olabilirler. Onlara tüm bunları vaat edeceğim. Kendi adıma konuşuyorum. Sizlerin adına da konuşacağım, hükümet adına da, siz elinizden gelenin en iyisini yaptınız, bildiğiniz şekilde davrandınız. Ama bu durum daha üst düzeyde önderliğe gerek gösteriyor. Benim önderliğime. Şimdi gidiyorum. Göndermem gereken daha şifreli mesajlar var. Bazı caydırıcı nükleer önlemler insan ayağı basmayan ıssız noktalarda kontrollü, değiştirilmiş formlarda kullanılabilir ama bu bile kitlelere korku yaymaya yeter ve bu arada bizler hiçbir tehlikenin olmadığını biliriz. Her şeyi düşündüm. Planım çalışacaktır. Gelin, dostlarım, bana katılın."

"Mareşal, bizim buna izin vermemiz olanaksız; kendinizi tehlikeye atamazsınız. Bizler..."

"Hiçbir şey dinlemek istemiyorum. Kaderimde ne varsa, alınyazım neyse kabule hazırım."

Mareşal kapıya doğru yürüdü.

"Kurmaylarım dışarda. Seçkin muhafızlarım. Şimdi bu genç isyancılarla konuşmaya gidiyorum, güzellik ve terörün bu genç çiçeklerine, onlara görevlerinin ne olduğunu anlatmaya."

Kapıda piyesin kendine düşen kısmını tamamlamış bir baş aktör havasıyla kayboldu.

"Bon dieu, o kararlı!" dedi Mösyö Poissonier.

"Yaşamını riske atıyor," dedi Sinyor Vitelli. "Kim bilir? O mert bir insan! Evet, bu cesur ve nazik bir girişim ama, ona ne olacak*? Les jeunes* havaya girmiş -gençlik çılgınlığıyla- onu öldürebilirler bile!"

Mösyö Poissonier'in dudaklarından hoşnut bir iç çekme döküldü. Bu doğru olabilir, diye düşünüyordu. Evet, bu doğru olabilir.

"Olabilir," dedi. "Evet, onu öldürebilirler."

"Tabi bunu kimse arzu etmez," dedi Mösyö Grosjean ihtiyatla.

Mösyö Grosjean bunu arzu ediyordu. Bunu umuyordu ama içindeki kötümserlik duygusu ona olayların çok ender beklenildiği şekilde gerçekleştiğini düşünmeye yöneltiyordu. Yine de, çok daha ürkütücü bir olasılık da geliyordu aklına. Mareşal geçmişteki yaptırımların da görüldüğü şekilde, bir şekilde coşkun ve kana susamış öğrencilerden büyük bir grubu söyleyeceklerini dinlemeye, vereceği sözlere güvenmeye ikna edebilir ve bir zamanlar sahip olduğu gücü yeniden elde edebilirdi. Aynı şey mareşalin başarılı kariyerinde bir iki kez olmuştu. Kişisel etkinliği ve çarpıcılığı öyle bir düzeydeydi ki bundan önce de politikacılar sonuçta onun isteklerini kabul etmekten başka çıkar yol bulamamış, yenilgiyi kabul etmişlerdi.

"Ona engel olmalı, onu dizginlemeliyiz," diye haykırdı.

"Evet, evet," dedi Sinyor Vitelli. "Dünya için kendini feda etmemeli."

"Korkum şu," dedi Mösyö Poissonier. "Almanya'da çok dostu var, çok sayıda ve çeşitli bağlantıları; sizin de çok iyi bildiğiniz gibi Almanya'dakiler çok çabuk ve kolaylıkla askeri hususlara el atarlar. Bu fırsatların kaçmasına neden olabilir."

"Bon Dieu! Bon Dieu!" dedi Mösyö Grosjean kaşlarını çatarak. "Ne yapabiliriz? Ne yapalım? Bu ses de ne? Tüfek sesi duyuyorum, doğru mu bu?"

"Hayır, hayır," dedi Mösyö Poissonier sakinleştirmek istercesine. "Duyduğunuz kantindeki kahve tepsilerinin sesi."

"Eğer tam olarak anımsayabilirsem," dedi büyük bir tiyatro düşkünü olan Mösyö Grosjean. "Sizlere Shakespeare'den bir alıntıyı iletmek isterim: *'Yok mu beni kurtaracak bir Tanrı'nın kulu...'*"

"Bu çılgın rahibin feryadı," dedi Mösyö Poissonier. "Becket adlı oyundan."

"Mareşal çılgın bir rahipten bile kötü. Bir rahip sonuçta ne de olsa zararsızdır, hatta Kutsal Papa da daha dün öğrencileri temsil eden bir grubu kabul etmiş olsa bile. Onları *kutsamış*. Evlatlarım demiş."

"Yine üstün Hıristiyan hoşgörüsü," dedi Mösyö Coin kuşkuyla.

"Hıristiyan hoşgörüsünde bile çok fazla ileri gitmemek gerek," diye belirtti Mösyö Grosjean.

BÖLÜM 14

Londra Konferansı

Downing Street 10 numaradaki evin kabine toplantılarına ayrılmış odasında Başbakan Bay Cedric Lazenby, belirgin bir hoşnutsuzlukla masanın çevresindeki kabine üyelerine bakıyordu. Yüz ifadesi kesinlikle sıkıntılıydı, ama bu durum onu tuhaf da olsa bir şekilde rahatlatıyordu. Hiç değilse kabine toplantılarında sıkıntılarının, mutsuzluğunun yüzüne yansımasına engel olması gerekmediğini, yüz ifadesini kendi haline bırakabildiğini, çeşitli kriz dönemlerinde faydasını gördüğü, dünyaya karşı sergilediği bilge ve hoşnut iyimserliği takınması gerekmediğini düşünüp mutlu oluyordu.

Kaşlarını çatmış olan Gordon Chetwynd'e, her zamanki gibi endişeli, düşünceli ve meraklı bakışlarla etrafını süzen Albay Munro'ya, politikacılara duyduğu engin güvensizliği gizlemek zahmetine pek katlanmayan, Mareşal Kenwood'a baktı. Heybetli, uzun boylu bir adam olan Amiral Blunt da oradaydı, parmaklarıyla hafifçe masanın üstüne vuruyor, sıranın kendisine gelmesini bekliyordu.

"Durum hiç de iyi değil," diyordu mareşal. "Biri bunu kabul etmeli. Daha geçen hafta uçaklarımızdan dördü Milano'ya kaçırıldı. Yolcular indirildi ve uçaklar başka bilinmeyen bir yöne uçuruldu. Büyük olasılıkla Afrika'ya. Orada uçakları kaçıracak pilotlar bekliyordu. Siyahlar."

"Siyah güç," dedi Albay Munro düşünceli bir biçimde.

"Ya da Kızıl Güç," diye söze karıştı Lazenby. "Sanırım tüm bu sorunların Rusların telkinlerinden kaynaklanabileceğini biliyorsun. Eğer biri Ruslarla bağlantı kurarsa, üst düzey bir yetkili ziyaretlerine gidecek olur da..."

"Hep aynı noktanın etrafında dönüp, duruyorsunuz, başbakan," dedi Amiral Blunt. "Yine kolaya kaçıp her şeyi Ruslara bağlamayın. Onların şu anda tek istekleri bu pisliğin dışında kalmak. Onların ülkelerinde öğrencilerle bizler kadar sorunları olmadığı gerçek. Şu an için onların tüm dikkatleri Çin'de olup bitenlere yönelmiş durumda, onların ne yapacaklarını belirlemeye çalışıyorlar."

"Kanımca kişisel etkileme..."

"Siz burada kalıp kendi ülkenizin sorunlarıyla ilgilenin," dedi Amiral Blunt. Adının anlamı gibi sözünü sakınmayan bir insan olan amiral yine açıkça düşündüğünü söylemişti.

"Şu an için... olup biteni açıklayan gerçek, dürüst bir raporu dinlememiz daha doğru olmaz mı?" Gordon Chetwynd Albay Munro'ya baktı.

"Gerçekleri mi istiyorsunuz? İyi öyleyse. Durum gerçekten vahim. Yalnızca burada olanlardan da öte, tüm dünyadaki durum hakkında bilgi sahibi olmak istediğinizi varsayıyorum."

"Kesinlikle."

"Öyleyse, Fransa'da mareşal hastanede. Koluna iki kurşun isabet etmiş. Politik çevrelerde tam bir karışıklık var. Ülkenin büyük bir kısmı kendilerini Gençlik Gücü Ordusu, diye adlandıran bir grubun kontrolünde."

"Yani silahlandıklarını mı söylüyorsunuz?" diye haykırdı Gordon Chetwynd dehşetle.

"Hem de çok fazla," dedi albay. "Bu silahları nereden aldıklarını bilemiyorum. Tabi bu konuda bazı görüşler var. İsveç'ten Batı Afrika'ya büyük bir parti mal sevk edilmiş."

"Bunun konumuzla ne ilgisi var?" diye sordu Bay Lazenby. "Kime ne? Bırakın Batı Afrika'ya istedikleri kadar silah alsınlar. Birbirlerini vurmaya devam edebilirler, bize ne?"

"Ancak istihbarat raporlarımıza göre bu konu biraz tuhaf. Elimizde Batı Afrika'ya yapılan silah sevkıyatına ilişkin uzun bir liste var. İlginç olan bunların buraya gönderildikten hemen sonra tekrar ihraç edilmeleri. Mallar kabul ediliyor, sevkıyat onaylanıyor, ödeme yapılıyor ya da yapılmıyor, bundan emin değiliz, ama aradan beş gün bile geçmeden aynı mallar yeniden ihraç ediliyor. Yurtdışına gönderiliyor, yani bu bir tür aynı malın tekrar ihraç edilmesi."

"Peki ama bunun nedeni ne?"

"Bunun tek anlamı silahların aslında hiçbir şekilde Batı Afrika'ya gönderilmek istenmemiş olması," dedi Munro. "Ödeme yapılıyor ve başka bir yere sevk ediliyor. Afrika'dan Yakındoğu'ya. Basra Körfezi'ne, Yunanistan'a ve Türkiye'ye. Mısır'a da uçak sevkıyatı yapıldığını saptadık. Mısır'dan Hindistan'a, Hindistan'dan da Rusya'ya gönderildi."

"Bense onları *gönderenin* Rusya olduğunu düşünmüştüm."

"...Rusya'dan da Prag'a gönderildiler. Bütün bu olanlar akıl alacak şey değil."

"Anlayamıyorum," dedi Sir George. "İnsan merak ediyor..."

"Birtakım duyumlara göre bilinmeyen bir güç, çeşitli malzemeler tedarik ediyor. Uçaklar, silahlar, bombalar, patlayıcı ve kimyasal silahlar. Bütün bu sevkıyatlar hiç beklenmedik yönlere yapılıyor. Hedef saptırılıyor. Çeşitli aktarmalarla, rota değişiklikleriyle aldatıcı noktalara götürülüyor ve adını isterseniz şöyle kabul edebiliriz -Gençlik Ordusu'nun- liderleri ve askerleri tarafından kullanılıyor. Bunlar genellikle genç gerilla hareketlerinin liderlerinin emrine veriliyor; bu kişiler anarşiye tapan profesyonel anarşistler ve bunlar tarafından teslim alınıyor. Bu insanların bu silahlar karşılığında bir ödeme yapıp yapmadıkları konusunda ciddi kuşkularımız var. Ayrıca bu silahların hepsi de en son modeller."

"Yani bir dünya savaşıyla karşı karşıya olduğumuzu mu ifade ediyorsunuz?" Cedric Lazenby şaşırmış gibiydi.

Masanın alt kısmında oturan, Uzakdoğulu hatlara sahip, halim selim görünüşlü adam başını kaldırdı, yüzünde Moğollara özgü bir gülümseme vardı.

"Bu artık herkesin kabul etmek zorunda olduğu bir durum. Gözlemlerimiz bize..."

Lazenby, adamın sözünü kesti.

"Gözlem yapmayı bırakmalısınız. UNO ortak kararla, silaha sarılıp bunları yok edecektir."

Asyalının yüzündeki sakin ifadede hiçbir değişiklik olmadı.

"Bu prensiplerimize karşı," dedi.

Albay Munro sesini yükselterek konuyu özetlemeyi sürdürdü.

"Birçok ülkede belirli noktalarda savaş sürüyordu. Güneydoğu Asya'da bağımsızlık iddiaları giderek şiddetleniyor, Güney Amerika'da, Küba'da, Peru'da, Guatemala'da ve diğer ülkelerde birbiriyle çatışan dört, beş farklı güç grubu var. Birleşik Amerika'da bile, Washington'un neredeyse alevler altında kaldığını biliyorsunuz... Batı bölgesi Gençlik Ordusu'nun silahlı güçlerinin kontrolünde. Chicago'da ise sıkıyönetim var. Sam Cortman'ı biliyorsunuz, değil mi? Dün akşam buradaki Amerikan Elçiliği'nin merdivenlerinde vuruldu."

"Bugün burada olacaktı," dedi Lazenby. "Bize bu durum hakkındaki görüşlerini aktaracaktı."

"Herhalde bunun pek bir faydası olmazdı," dedi Albay Munro. "Çok iyi, nazik bir insandı... ama konulara pek hâkim olduğu söylenemez."

"Peki ama bütün bunların arkasında kim var?" Lazenby'nin sesinde hırçın bir ton vardı. "Tabi ki Ruslar olabilir..." Bakışları umut doluydu. Daha şimdiden kendini Moskova'ya uçarken görüyordu.

Albay Munro başını salladı.

"Bu konuda kuşkularım var," dedi.

"Kişisel bir görüş," diye belirtti Lazenby. Yüzünde yeni bir umut belirdi. "Tamamen yeni bir etki alanı arayışı. Çinliler?..."

"Çinliler değil," dedi Albay Munro. "Ama sizin de bildiğiniz gibi Almanya'da neo-faşizmde önlenemez bir artış görülmekte."

"Gerçekten de bunların arkasında Almanların olduğunu düşünüyor..."

"Kesinlikle onlar var demiyorum, ama bu da bir olasılık... bir ihtimal onların olması muhtemel. Biliyorsunuz bunu daha önce yaptılar. Yıllarca hazırlandılar, planladılar, her şey hazır olunca da bir tek HAYDİ sözünü beklediler. İyi planlamacılar, çok iyi planla-

macılar onlar. Kurmay çalışmada mükemmeller. Biliyorsunuz, onları takdir ediyorum. Elimde değil."

"Ama Almanya barış içinde ve iyi yönetiliyor."

"Evet, bir noktaya kadar öyle. Ama düşünsenize, Güney Amerika Almanlarla, Genç neo-faşistlerle dolu; hatta büyük bir gençlik federasyonları bile var. Kendilerine "Üstün Ariler" ya da buna benzer bir isim takmışlar. Eski günlerin anısına, gamalı haç, aynı selam. Bu hareketin başında da Genç Wotan, Genç Siegfried ya da benzer şekilde adlandırdıkları biri var. Yine aynı Ari ırk saçmalıkları."

O anda kapı çaldı ve sekreter içeri girdi.

"Profesör Eckstein buradalar, efendim."

"Onu hemen içeri almamız iyi olacak," dedi Cedric Lazenby. "Eğer biri bize en son keşfedilen silahlar hakkında bilgi verebilecekse bu kişi hiç kuşkusuz odur. Elimizin altında kısa sürede bu kargaşaya son verilmesini sağlayacak bir şeyler olabilir." Barış elçisi rolünde dünyanın çeşitli yörelerine giden bir profesyonel olmanın yanında Bay Lazenby'nin çok ender durumlarda çıkan sonuçların doğruladığı onulmaz bir iyimserliği vardı.

"İyi bir gizli silah çok işimize yarayabilirdi," dedi mareşal umutla.

İngiltere'nin en önemli bilim adamlarından biri olan profesör Eckstein ilk bakışta tamamen önemsiz görünen bir adamdı. Zayıf, yüzüne kadar yayılan geniş favorileri ve keçi sakalı olan, astımlılar gibi sürekli öksüren biriydi. Orada bulunmaktan dolayı özür dilermişçesine çekingen, ürkek bir tavır içindeydi. Odadakilere tanıştırılırken "ah", "humf" "mıh" gibi homurtular çıkardı, burnunu çekti, tekrar tekrar astımlılar gibi öksürdü ve tanıştırılırken kendisine uza-

tılan elleri korkak bir tavırla sıktı. Oradakilerden bir kısmını zaten tanıyordu, onları ise sinirli bir şekilde başını sallayarak selamladı. Sunulan sandalyeye oturdu ve etrafını kuşkuyla süzdü. Sonra elini ağzına götürdü ve tırnaklarını yemeğe başladı.

"Çeşitli bölüm başkanları, bakanlar burada," dedi Sir George Packham. "Hepimiz ne yapılabileceği konusunda sizin öne süreceğiniz fikirleri heyecan ve merakla bekliyoruz."

"Ah," dedi Profesör Eckstein. "Yapılabilecek mi? Evet, evet yapılabilecek mi?"

Bir sessizlik oldu.

"Neredeyse tüm dünyaya anarşi hâkim olmak üzere," dedi Sir George.

"Öyleye benziyor, değil mi? En azından benim okuduğum gazetelerden edindiğim izlenim bu. Gerçi bunlara inanmıyorum ama. Gerçekten gazeteciler olayları abartıyorlar. Asla olaylar tam olarak yansıtılmıyor."

"Bildiğimiz kadarıyla son zamanlarda bazı önemli buluşlarınız oldu, profesör," dedi Cedric Lazenby sabırsızlıkla, profesörü teşvik etmek isteğiyle.

"Ah evet, evet var. Oldu." Profesör Eckstein biraz canlanıp neşelendi. "Bir sürü çok tehlikeli kimyasal silah keşfettim. Sanki istermişiz, gerek varmış gibi. Bildiğiniz gibi bunlar virüsler, bakteriler, biyolojik silahlar; normal gaz çıkışlarına, havalandırmalara verilebilecek, suları zehirleyebilecek gazlar. Bunun için üç gün verildiği takdirde sanırım İngiltere nüfusunun yarısını öldürebiliriz." Ellerini ovuşturdu. "İstediğiniz bu muydu?"

"Hayır, hayır asla. Tabi ki hayır." Bay Lazenby korkmuş görünüyordu.

"Sanırım neyi kastettiğimi anlamışsınızdır. Sorun yeterince öldürücü silaha sahip olup olmamamız değil. Sorun gerekenden çok fazlasına sahip olmamız. Elimizdekiler çok tehlikeli, çok *öldürücü*. Asıl zorluk birilerinin hayatta kalmasını sağlayabilmek, hatta kendimizin bile. Değil mi? Bildiğiniz gibi, siz tepedekilerin! Neyse... örneğin *bizim*!" Muzip, neşeli, sinsi küçük bir kahkaha attı.

"Ama bizim *istediğimiz* bu değil ki," diye belirtti Bay Lazenby ısrarla.

"Sorun sizin ne *istediğiniz* değil, bizim elimizde *ne olduğu*. Elimizde bulunan silahların hepsi akıl almaz derecede tehlikeli ve öldürücü. Eğer otuz yaşın altındaki herkesin haritadan silinmesini istiyorsanız, sanırım bunu rahatlıkla yapabilirsiniz. Bu arada birçok yaşlının öleceğini dikkate almanız gerek. Biliyorsunuz, bir grubu diğerinden kesin olarak ayırmak çok zor. Ama bana sorarsanız buna kesinlikle karşıyım. Yeni genç, çok zeki bazı araştırma elemanlarımız var. Biraz gözükara, biraz zalim ama çok akıllı."

"Dünyada ters giden ne?" diye sordu Kenwood birden.

"İşte üzerinde durulması gereken nokta bu," dedi Profesör Eckstein. "Bilmiyoruz. Şu, bu ya da diğeri hakkında bilgimiz olmasına rağmen bulunduğumuz durumu bilemiyoruz. Bugün ay hakkında çok daha fazla bilgiye sahibiz, biyoloji hakkında oldukça fazla bilgimiz var, insandan insana kalp ya da ciğer nakli yapabiliyoruz, sonuçları nasıl olur bilemiyorum, ama yakında beyin nakli yapılmasını da bekliyorum. Ama bu olayları *kimin* yaptığını bilmiyoruz. Bi-

liyorsunuz biri var. Geri planda büyük bir güç var. Evet, onun birçok kademede var olduğunu saptadık. Biliyorsunuz, cinayet zincirleri, uyuşturucu zinciri ve bunun gibi durumlar. Sahne arkasındaki az sayıda zeki, açıkgöz beyin tarafından yönetilen büyük güçlü bir kitle bu. Çeşitli ülkelerde neredeyse tüm Avrupa'da belirledik aynı durumu. Ama yalnızca bu kadar da değil, daha ötelere, dünyanın diğer yarım küresine de uzanıyor bu durum. Sanırım biz tam olarak durumu aydınlatamadan Güney Kutup dairesinin ötesine de ulaşmış olacak." Bu saptamalarından mutlu olmuşa benziyordu.

"Hasta ruhlu ve kötü niyetli insanlar..."

"Evet, bunu böyle de ele alabiliriz. Kötülük için kötülük ya da para veya güç için kötülük. Bu işin anlamını kavramak, temeline inmek çok zor, biliyorsunuz. Zavallı ayaktakımı, onlar farkında bile değiller. Şiddet istiyorlar ve şiddeti seviyorlar. Dünyayı sevmiyorlar, materyalistik tutumlarımızdan hoşlanmıyorlar. Para kazanmanın bin bir çeşit iğrenç şeklinden hoşlanmıyorlar, oynanan oyunları sevmiyorlar. Yoksulluk görmekten hoşlanmıyorlar. Daha iyi bir dünya istiyorlar. Evet belki yeterince üzerinde düşünüldüğü takdirde daha iyi bir dünyanın olmasını sağlamak mümkün. Ancak burada sorun bir şeyleri yeniden yerine yerleştirmek için önce bir şeyleri söküp atmakta direnmek. Doğanın vakumlara tahammülü yoktur... belki eski bir sözcük, ama doğru. Aynen kalp naklinde olduğu gibi kötüyü çıkar at! Bir kalbi yerinden söküp alabilirsiniz, ama yerine koyacak bir başkasına ihtiyacınız olacaktır. Çalışan birine. Bu arada birinin aksayarak çalışan hastalıklı kalbini çıkarmadan *önce* yerine koyacağınız kalple ilgili düzenlemeleri yapmanız gerekir. Gerçekçi olmak gerekirse bu gibi birçok şeyi bir bütün olarak kendi ha-

"Hayır, hayır asla. Tabi ki hayır." Bay Lazenby korkmuş görünüyordu.

"Sanırım neyi kastettiğimi anlamışsınızdır. Sorun yeterince öldürücü silaha sahip olup olmamamız değil. Sorun gerekenden çok fazlasına sahip olmamız. Elimizdekiler çok tehlikeli, çok *öldürücü*. Asıl zorluk birilerinin hayatta kalmasını sağlayabilmek, hatta kendimizin bile. Değil mi? Bildiğiniz gibi, siz tepedekilerin! Neyse... örneğin *bizim*!" Muzip, neşeli, sinsi küçük bir kahkaha attı.

"Ama bizim *istediğimiz* bu değil ki," diye belirtti Bay Lazenby ısrarla.

"Sorun sizin ne *istediğiniz* değil, bizim elimizde *ne olduğu*. Elimizde bulunan silahların hepsi akıl almaz derecede tehlikeli ve öldürücü. Eğer otuz yaşın altındaki herkesin haritadan silinmesini istiyorsanız, sanırım bunu rahatlıkla yapabilirsiniz. Bu arada birçok yaşlının öleceğini dikkate almanız gerek. Biliyorsunuz, bir grubu diğerinden kesin olarak ayırmak çok zor. Ama bana sorarsanız buna kesinlikle karşıyım. Yeni genç, çok zeki bazı araştırma elemanlarımız var. Biraz gözükara, biraz zalim ama çok akıllı."

"Dünyada ters giden ne?" diye sordu Kenwood birden.

"İşte üzerinde durulması gereken nokta bu," dedi Profesör Eckstein. "Bilmiyoruz. Şu, bu ya da diğeri hakkında bilgimiz olmasına rağmen bulunduğumuz durumu bilemiyoruz. Bugün ay hakkında çok daha fazla bilgiye sahibiz, biyoloji hakkında oldukça fazla bilgimiz var, insandan insana kalp ya da ciğer nakli yapabiliyoruz, sonuçları nasıl olur bilemiyorum, ama yakında beyin nakli yapılmasını da bekliyorum. Ama bu olayları *kimin* yaptığını bilmiyoruz. Bi-

liyorsunuz biri var. Geri planda büyük bir güç var. Evet, onun birçok kademede var olduğunu saptadık. Biliyorsunuz, cinayet zincirleri, uyuşturucu zinciri ve bunun gibi durumlar. Sahne arkasındaki az sayıda zeki, açıkgöz beyin tarafından yönetilen büyük güçlü bir kitle bu. Çeşitli ülkelerde neredeyse tüm Avrupa'da belirledik aynı durumu. Ama yalnızca bu kadar da değil, daha ötelere, dünyanın diğer yarım küresine de uzanıyor bu durum. Sanırım biz tam olarak durumu aydınlatamadan Güney Kutup dairesinin ötesine de ulaşmış olacak." Bu saptamalarından mutlu olmuşa benziyordu.

"Hasta ruhlu ve kötü niyetli insanlar..."

"Evet, bunu böyle de ele alabiliriz. Kötülük için kötülük ya da para veya güç için kötülük. Bu işin anlamını kavramak, temeline inmek çok zor, biliyorsunuz. Zavallı ayaktakımı, onlar farkında bile değiller. Şiddet istiyorlar ve şiddeti seviyorlar. Dünyayı sevmiyorlar, materyalistik tutumlarımızdan hoşlanmıyorlar. Para kazanmanın bin bir çeşit iğrenç şeklinden hoşlanmıyorlar, oynanan oyunları sevmiyorlar. Yoksulluk görmekten hoşlanmıyorlar. Daha iyi bir dünya istiyorlar. Evet belki yeterince üzerinde düşünüldüğü takdirde daha iyi bir dünyanın olmasını sağlamak mümkün. Ancak burada sorun bir şeyleri yeniden yerine yerleştirmek için önce bir şeyleri söküp atmakta direnmek. Doğanın vakumlara tahammülü yoktur... belki eski bir sözcük, ama doğru. Aynen kalp naklinde olduğu gibi kötüyü çıkar at! Bir kalbi yerinden söküp alabilirsiniz, ama yerine koyacak bir başkasına ihtiyacınız olacaktır. Çalışan birine. Bu arada birinin aksayarak çalışan hastalıklı kalbini çıkarmadan *önce* yerine koyacağınız kalple ilgili düzenlemeleri yapmanız gerekir. Gerçekçi olmak gerekirse bu gibi birçok şeyi bir bütün olarak kendi ha-

line bırakmak gerekir, ama sanırım bu konuda kimse beni dinlemeyecektir. Üstelik de bu benim konum da değil."

"Bir gaz?" diye sordu Albay Munro.

Profesör Eckstein neşelendi.

"Ah, stokumuzda türlü *gazlar* var. Belirtmem gerekir, ki bunlardan bazıları da oldukça zararsız. Basit caydırıcılar, diyebiliriz. Elimizde çeşit *çok."* Kendinden emin bir beyaz eşya satıcısı havasında konuşuyordu.

"Nükleer silahlar?" diye sordu Bay Lazenby.

"İşi biraz fazla ileri götürmüyor musunuz? İngiltere'de radyoaktivite olmasını istemezsiniz, değil mi; hatta bu bağlamda Avrupa kıtasında da."

"Demek bize yardımcı olamayacaksınız," dedi Albay Munro.

"Birileri bu konu hakkında daha net ve açıklayıcı bir şeyler bulana dek hayır," dedi Profesör Eckstein. "Çok üzgünüm. Ancak sizlere bugün üzerinde çalıştığımız şeylerin çok büyük bir kısmının *tehlikeli* olduğunu tekrar belirtmek isterim." Aynı sözcüğü yeniden vurguladı. "*Gerçekten çok* tehlikeli."

Etrafındakileri ellerindeki bir kutu kibritle oynayan, her an için evi tutuşturabilecek bir grup çocuğa bakan gergin bir amcanın endişeli bakışlarıyla süzdü.

"Çok teşekkürler Profesör Eckstein, zahmet oldu," diyen Bay Lazenby'nin sesinden aslında hiç de müteşekkir olmadığı anlaşılıyordu.

Artık serbest bırakıldığını anlayan profesör mutluluk içinde etrafındakilere gülümseyip odadan çıktı. Bay Lazenby duygularını açıklamadan önce kapının iyice kapanmasını bekledi.

"Hepsi aynı bu bilim adamlarının," dedi sıkıntıyla. "Hiçbir zaman pratik bir çözüm üretemezler. Hiçbir zaman akla yatkın, duyarlı bir şey söylemezler. Tüm yapabildikleri atomu parçalamak... sonra da bize bununla aptalca davranışlara kalkışmamamızı önermek."

"Sanki biz bilmiyormuşuz gibi," dedi Amiral Blunt yeniden açıksözlülükle. "Bizim istediğimiz basit ve sıradan bir şey, hani şu ayrıkotlarını öldürmek için kullanılan özel ilaçlar gibi..." Birden sustu. "Vay canına..."

"Evet, amiral?" diye sordu başbakan nazikçe.

"Hiçbir şey... bu bende bir şeyler çağrıştırdı da. Ne olduğunu anımsayamıyorum ama..."

Başbakan iç çekti.

"Sırada başka bir bilimsel uzman daha var mı?" diye soran Gordon Chetwynd umutla kolundaki saate baktı.

"Sanırım Pikeaway burda," dedi Lazenby. "Bir resim -ya da çizim- şema mı her neyse öyle bir şey göstermek istiyor bizlere..."

"Hangi konuda?"

"Bilmiyorum. Bunların hepsi göz boyamaya benziyor," dedi Bay Lazenby kuşkuyla.

"Göz boyama mı? Nasıl yani?"

"Bir fikrim yok. Neyse." İç çekti. "En iyisi bir göz atmak."

"Horsham da burada."

"Bize anlatacak yeni bir şeyleri olabilir," dedi Chetwynd.

Albay Pikeaway sert adımlarla içeri daldı. Elinde rulo halinde getirilmiş büyük bir karton taşıyordu. Bunu Horsham'ın da yardımıyla açtı ve biraz zorlukla da olsa masanın çevresindekilerin de görebilecekleri şekilde masanın üstüne yaydı.

"Tam anlamıyla açık ve net bir şema olmasa da sanırım konu hakkında kaba hatlarıyla bir fikir edinmenize yararlı olabilecektir," dedi Albay Pikeaway.

"Bu da ne anlama geliyor? Tabi bir anlamı varsa?"

"Balonlar?" diye mırıldandı Sir George. Aklına bir fikir gelmişti. "Bu bir gaz mı? Yeni bir gaz?"

"Siz konuyu daha iyi açıklarsınız," dedi Albay Pikeaway Horsham'a dönerek. "Konu hakkında fikriniz var."

"Ben yalnızca bana açıklandığı oranda bilgi sahibiyim. Bu dünyayı kontrolünde tutan bir kuruluşun kabaca çizilmiş organizasyon şeması."

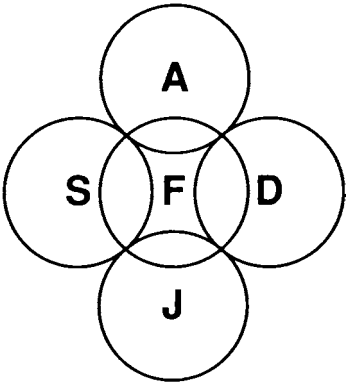
"Kimler bunlar?"

"Gücün bileşenlerini ellerinde tutan gruplar... gücün hammaddesini."

"Peki ya şemadaki harfler?"

"Her bir harf bir kişiyi ya da belirli bir grubun kod adını temsil ediyor. Bu kesişen halkalar yaklaşık olarak tüm dünyayı kapsıyor."

"A ile gösterilen halka silah ve donanımları anlamını taşıyor. Biri ya da bir grup silahları kontrol ediyor. Her tür silahı. Patlayıcılar, silahlar, donanımını. Tüm dünyada silahlar belirli bir plan dahilinde imal ediliyor, görünürde azgelişmiş ülkelere, gelişmemiş ülkeler ve savaş bölgelerine gönderiliyor. Ama gönderildikleri yerlerde kalmıyorlar. Daima hemen başka bir yöne doğru sevk ediliyorlar. Güney Amerika kıtasındaki gerillla savaşlarına Amerika içindeki ayaklanmalara ve çatışma bölgelerine, zenci ayrılıkçıların depolarına, Avrupa'nın çeşitli ülkelerine.

"D" uyuşturucu anlamına geliyor. Çeşitli depolardan ve kaynaklardan geniş bir dağıtıcı ağı üzerinden yayılıyor. Her tür uyuşturucu, en zararsızlarından öldürücü olanlarına kadar. Merkezleri Ortadoğu'da olsa gerek. Türkiye, Pakistan, Hindistan ve Orta Asya üzerinden, çeşitli merkezlere dağıtılıyor.

"Bundan çok para kazanıyor olmalılar."

"Akıl almaz miktarlarda para kazanılıyor. Ama bu yalnızca bir ticaret değil. Çok daha kötü, tehditkâr bir yönü var. Genellikle gençlik içindeki zayıfların çöküşünü hazırlamak, daha başka bir deyişle köle haline getirmekte kullanılıyor. Bağımlı köleler, uyuşturucu olmadan yaşayamayan, varlık gösteremeyen ve efendilerin emirlerini yerine getiremeyen köleler."

Kenwood ıslık çaldı.

"Vay canına, çok pis bir oyun, değil mi? Peki bu uyuşturucu satıcılarının kim olduğunu biliyor muyuz?"

"Bazılarını evet. Ama yalnızca alt kademedekileri. Baştaki insanları değil. Uyuşturucunun merkezi anlayabildiğimiz kadarıyla Orta Asya ve Ortadoğu. Buralardan arabaların tekerlerinde, beton içinde, her tür makinenin zulasında ve endüstriyel ürünlerle birlikte tüm dünyaya dağıtılıyor ve gitmeleri gereken yerlerde normal ticari mallarmış gibi işlem görüyor.

"F" elbette ki finans anlamına geliyor. Para. Her şeyin ortasında örümcek ağı gibi her şeyi saran para. Size paradan bahsetmesi için Bay Robinson'a başvurmalısınız. Edinilen bilgilere göre para daha çok Amerika ve burada da Bavyera'daki merkezlerden dağılıyor. Güney Afrika'da zengin altın ve elmas rezervleri var. Paranın çoğu güney Amerika'ya gidiyor. Parayı asıl kontrol eden kişilerden biri, eğer yanlış ifade etmiş olmazsam para babalarından biri, bir kadın, çok güçlü ve yetenekli bir kadın. Artık çok yaşlı, bir ayağı neredeyse mezarda. Ama hâlâ aktif ve dirayetli. Adı Charlotte Krapp. Babası Almanya'daki tüm Krapp tesislerinin sahibiydi. Finans alanında kendisi de gerçek bir dâhiydi, Wall Street'te işlem yapardı. Dünyanın çeşitli yörelerindeki yatırımlarıyla servetini büyüttü. Nakliyat şirketlerine, endüstri tesislerine, holdinglere ve büyük oranda makine ve ekipmanına sahip. Bir sürü şey. Bavyera'nın ıssız sayılabilecek bir bölgesinde büyük bir şatoda yaşıyor... oradan paranın tüm dünyadaki hareketini kontrol ediyor."

"S" harfi bilimi temsil ediyor -kimyasal ve biyolojik silahlar alanındaki yeni buluşları- çok sayıda genç bilim adamı onların tarafına geçmiş, Nüveleri Amerika'da, anarşiye inanmış ve kendilerini adamış tipler bunlar.

"Anarşi için mi savaşıyorlar? Bunda bir çelişki görüyorum. Böyle bir şey olabilir mi?"

"Eğer gençseniz anarşiye inanırsınız. Yeni bir dünya istersiniz, bunun için de eskinin yıkılması gerektiğine inanırsınız. Bu aynen yeni bir ev inşa etmek eskisini yıkmak gibi bir şey. Ama nereye gittiğinizi, nereye yöneltildiğinizi hatta çekildiğinizi, yeni dünyanın nasıl bir yer olduğunu ve bu dünyada inananların yerinin ne olacağını bilmezsiniz. Bazıları esaretten, bazıları körlemesine bir nefretin etkisiyle, bazıları şiddet ve sadizime inandırılıp kullanılarak katılırlar anarşiye. Bazılarıysa -Tanrı onlara yardımcı olsun- idealisttirler, hâlâ Fransa'da Fransız devrimi sırasında olduğu gibi devrimin insanlara zenginlik, barış, mutluluk, gönül rahatlığı getireceği inancındadırlar."

"Peki biz bütün bunlara karşı ne yapacağız? Ne yapmayı düşünüyoruz? Söze karışan yine Amiral Blunt idi.

"Ne mi yapacağız? Elimizden gelen her şeyi. Elimizden gelen her şeyi yaptığımız konusunda sizleri temin ederim. Her ülkede bizim için çalışan insanlar var. Ajanlarımız, araştırmacılarımız, bize bilgi ileten muhbirlerimiz, bizim adımıza çalışanlar..."

Diyagramdaki harfler şöyle de tanımlanabilir.

ÇETE

F	Büyük Charlotte	— Bavyera
A	Eric Olafsson	— İsveç, sanayici, silahlardan sorumlu
D	Bu ismin Demetrios olduğu söyleniyor	— Smyrna, Drugs
S	Dr. Sarolensky	— Colorado, Amerika-fizikçi kimyager, yalnızca bir kuşku bu.

J — Bir kadın. Kod adı Juanita olarak biliniyor. Çok tehlikeli olduğu söyleniyor. Gerçek ismi hakkında hiçbir bilgi yok.

"Hangisi önemli," dedi Albay Pikeaway, "Her şeyden önce bunu *bilmemiz* gerek... kim kimdir, kim bizim yanımızda kim bize karşı. Ancak bundan sonra ne yapabileceğimize, eğer yapılabilecek bir şey varsa, bakarız."

"Bu diyagrama verdiğimiz isim çete. Önünüzde bu çetenin liderleri hakkında elde edilen bilgiler var. Tüm bilgimiz isimleriyle sınırlı olan ancak ciddi anlamda kuşkulandığımız ya da tanıdığımız ve bu olayda söz konusu olabileceğini sandığımız kişiler bu diyagramda belirtilenler.

BÖLÜM 15

Lady Matilda Küre Gidiyor

I

"Bir tedavi kürü almayı düşünüyorum," diye şansını denedi Lady Matilda.

"Kür mü?" Bunu soran Dr. Donaldson bir an için kendisini tıbben yetersiz hissederek şaşırdı. Lady Matilda ise bu durumu yıllardır alışmış olduğu eski doktoru yerine böyle genç bir doktoru olmasının dezavantajlarından biri olarak nitelendirdi.

"Biz böyle derdik," diye açıkladı Lady Matilda. "Gençlik günlerimde bizler kür merkezlerine tedaviye giderdik. Marienbad, Carlsbad, Baden-Baden gibi kaplıca merkezleriydi bunlar, birçoğu daha vardı. Geçen gün gazetede bu yerden bahsediyordu. Çok yeni ve modern bir yermiş. En yeni yöntemler ve fikirler uygulanıyormuş. Yeni fikirlere meraklı değilim ama yeniliklerden korktuğum da söylenemez. Aslında doğrusunu söylemek gerekirse bu yöntem-

lerin eskilerden çok farklı olduklarını düşünmüyorum. Çürük yumurta kokan sular, son uygulanan diyetler, sabahın erken saatlerinde kaplıcalara, içmelere ya da şifalı sulara yapılan yürüyüşler. Sanırım masaj da yapıyorlar. Eskiden deniz yosunu tedavileri filan vardı. Ama bu merkez dağlık bölgede. Bavyera'da ya da Avusturya Alpleri'nde. Yosun olduğunu sanmıyorum. Belki çamur ya da küf benzeri bir şey kullanıyorlardır. Ayrıca belki kükürtlü, yumurta kokulu olanlar dışında başka maden suları da vardır. Anladığım kadarıyla binalar muhteşem, odalar harika. Bugünlerde bu modern binalarda insanı en çok kızdıran, sinirlerini bozan düzgün tırabzanlar koymamaları. Mermer basamaklı merdivenler, ama tutunabilecek bir yer yok."

"Sanırım bahsettiğiniz yeri biliyorum," dedi Dr. Donaldson. "Gazetelerde onlardan övgüyle bahsedilmişti. Epeyce reklamı yapıldı."

"Benim yaşımdaki insanların neler hissettiklerini bilirsiniz belki," dedi Lady Matilda. "Yeni şeyler denemek istersiniz. Sanırım, yalnızca oyalanmak, biraz eğlenmek için. Sağlığımda belirgin bir iyileşme olmayacağını biliyorum. Ama yine de, bu kötü bir fikir değildir umarım?"

Dr. Donaldson, ona baktı. Aslında Lady Matilda'nın onun olduğunu düşündüğü kadar genç değildi. Kırkına yaklaşıyordu, sevecen, nazik bir insandı, yaşlı hastalarının isteklerini onlara bir zarar gelmeyecek olması koşuluyla elinden geldiğince yapmaya çalışırdı.

"Böyle bir yolculuğun size zararı olacağını sanmıyorum," dedi. "Hatta çok iyi bir fikir bile diyebilirim. Ama her ne kadar günümüzde uçaklar sayesinde yolculuklar çok kısa ve rahatsa da yolculuk yine de biraz yorucu olabilir."

"Kısa evet. Kolay hayır," dedi Lady Matilda. "Rampalar ve hareketli merdivenler, havaalanı otobüslerine binip inmeler, uçağa binişler, başka bir havaalanında tekrar aynı otobüsler. Havaalanlarıyla şehir arasındaki yolculuklar. Bütün bunları biliyorsunuz. Havaalanında tekerlekli sandalye kullananlar olmasını çok iyi anlıyorum."

"Tabi bunu siz de yapabilirsiniz. Mükemmel bir fikir. Eğer bunu yapmaya söz verir ve her yere yürüyebileceğiniz düşüncesine kapılmazsanız..."

"Biliyorum, biliyorum," Lady Matilda, doktorun sabırsızlıkla sözünü kesti. "Anladınız. Siz gerçekten çok anlayışlı bir insansınız. Her insanın kendince bir gururu var, bilirsiniz işte, bir baston ya da hafif bir destekle etrafta topallayarak yürürken, amacınız aslında sakat, yatalak ya da ihtiyarlıktan artık yürüyemez duruma gelmiş görünmemektir. Eğer erkek olsaydım bu çok daha basit olurdu," diye mırıldandı düşünceli bir halde. "O zaman ayaklarımdan birine pamuk ve sargı bezleriyle gut hastasıymış gibi bandaj yapabilirdim. Demek istediğim gut hastalığı erkekler için uygun. Kimse onlar hakkında kötü bir şey düşünmez. Hatta bazı eski arkadaşları eski kafalı oldukları için çok fazla porto içtiğini bile düşünebilirler, ama ben hiç de aynı düşüncede değilim, porto şarabı gut hastalığının nedeni olamaz. Evet, tekerlekli sandalye alacağım. Buradan Münih'e uçarım, oradan da bir araba ayarlarım."

"Tabi Miss Leatheran da sizinle gelecek, değil mi?"

"Amy mi? Elbette. Onsuz yapamam. Siz de bu yolculuğun bana bir zararı olmayacağını düşünüyorsunuz, değil mi?"

"Hatta size yararlı bile olacağı kanısındayım."

"Siz gerçekten çok nazik bir insansınız."

Lady Matilda'nın gözlerinde muzip bir parıltı belirdi, doktor buna artık alışmaya başlıyordu.

"Yeni bir yerlere gidip yeni yüzler görmenin beni eğlendireceğini, mutlu edeceğini düşünmekte haklısınız. Ama ben tedavi için gittiğimi düşünmeyi yeğlerim, her ne kadar bunu gerektiren bir sağlık sorunum olmasa da. Gerçekten yok, değil mi? Yani yaşlılık dışında. Maalesef yaşlılığın da tedavisi yok, yalnızca giderek belirtileri artıyor, öyle değil mi?"

"Önemli olan gerçekten yalnızca sizin iyi vakit geçirmek istemeniz, eğlenmeniz ki ben öyle olacağından eminim. Bu arada eğer bir şey yaparken yorulursanız, ne olursa olsun yaptığınızı hemen bırakın."

"Sular çürük yumurta koksa bile sulardan yine de bardaklar dolusu içeceğim. Hoşlandığım ya da bana yararlı olacağına inandığım için değil. Bunu bir tür ceza, çile gibi algılayacağım. Bizim köydeki yaşlı kadınlar da hep böyle yaparlardı. Hastalandıkları zaman muhakkak sert, nane tadı olan, acı siyah, mor ya da koyu pembe şuruplardan içmek isterlerdi. Bunun onlara küçük haplardan ya da egzotik renkleri olmayan, şehir suyuyla doldurulmuş gibi görünen damlalardan, şuruplardan daha iyi geleceğini düşünürlerdi."

"İnsan doğası hakkında çok geniş bilgiye sahipsiniz," dedi Dr. Donaldson.

"Siz de bana karşı çok iyisiniz, size minnettarım. Amy?..."

"Evet Lady Matilda!"

"Bana bir atlas verir misin? Bavyera'ya ve çevresindeki ülkelere bakmak istiyorum."

"Bir bakayım. Atlas. Sanırım kütüphanede bir tane vardı. Şu eski atlaslardan, 1920 yıllarından kalma."

"Biraz daha yeni, modern bir atlasımız olduğunu düşünüyordum."

Amy derin bir düşünceye dalmışçasına mırıldandı.

"Atlas?"

"Neyse, madem yok, yarın sabah bir tane satın al ve getir. Tüm isimler, ülkeler öylesine değişti ki bu hiç de kolay olmayacak, nerenin nerede olduğunu anlamakta çok zorlanacağım. Bana bunda yardımcı olursun, değil mi? Bu arada bir de büyüteç bul, olur mu? Aklıma geldi de, geçen gün yatakta kitap okurken büyütecim büyük olasılıkla yatakla duvarın arasında kayıp kaybolmuştu."

İsteklerinin karşılanması zaman aldı, ama sonuçta atlas, büyüteç, karşılaştırma yapabilecekleri eski bir atlas bulundu ve bunda Lady Matilda'nın da hakkında çok iyi düşündüğü Amy'nin de yardımları oldu.

"Evet, işte burada. Oranın adı hâlâ Monbrügge ya da öyle bir şey. Ne Tiroller'de ne de Bavyera'da. İkisinin arasında bir yerde. Her şey yer değiştirmişe ve yeni adlar almışa benziyor..."

II

Lady Matilda kür merkezindeki konukevinin odasını gözden geçirdi. Çok iyi döşenmişti. Çok da pahalıydı. Konforla sadelik öylesine bağdaştırılmıştı ki burada kalan kişi kendini egzersiz düzeni, diyet ve büyük olasılıkla acı veren masajlarla dünya zevklerinden

elini ayağını çekmiş, bir manastıra düşmüş gibi hissedebilirdi. Döşeme çok ilginç, diye düşündü Lady Matilda. Her tür zevke hitap edecek şekilde. Duvara gotik harflerle yazılmış bir tabela asılmıştı. Lady Matilda'nın Almancası gençlik yıllarında olduğu kadar iyi değildi. Yine de işe yarıyor, diye düşündü, insana gençliğinin büyüleyici günlerine döndüğünü hissettiriyor. Burada geleceği avuçlarında tutan yalnızca gençlik değildi, yaşlılara da ikinci bir bahar yaşayabilecekleri fikri veriliyordu.

Burada çok değişik gruplardan insanlara çekici gelecek, yaşamda karşınıza çıkan alternatiflerden bazılarını izlemek gerektiği düşüncesini hassas bir biçimde vurgulayan birçok yol vardı. (Tabi karşılığını ödeyecek kadar paraya sahipseniz.). Yatağın başucundaki Lady Matilda'nın Amerika'ya yaptığı yolculuklarda daima karşılaştığı gibi bir İncil duruyordu. Bu hoşuna gitmişti, İncil'i aldı rasgele bir sayfa açtı ve parmağını herhangi bir beyitin üstüne koydu. Okudu, başını memnuniyete salladı ve yatağın başucunda duran not defterine küçük bir not aldı. Yaşamı boyunca pek çok kez yapmıştı... hoşuna giden, ona yol gösteren öğütleri bir yere kısaca not etmekten hoşlanıyordu.

Ben de gençtim ve şimdi yaşlıyım, ama hâlâ dürüstçe vazgeçebilmiş değilim.

Odayı biraz daha araştırdı. Yatağın baş ucundaki komodinin alt gözüne kolayca ele gelen, ama pek de görülmeyecek şekilde bir *Almanach de Gotha* konulmuştu. Yüksek sosyetenin yüzyıllar geri-

sine dayanan soy ağacını keşfetmek isteyenler için paha biçilmez bir kaynaktı bu; hâlâ da aristokratlar ya da onların soylarıyla ilgilenenler için araştırılacak, notlar alınabilecek bir belgeydi bu.

Yatağın başucuna modern dünyanın peygamberleri sayılan kişilerin doktrinlerini ve konuşmalarını içeren kitaplar bırakılmıştı. Uzun saçlı, tuhaf giysili, samimi inançlı gençlerin benimseyip öğrendikleri, şimdi ya da yakın geçmişte çılgınca haykırarak tekrarladıkları öğretiler: Marcuse, Guevara, Lévi Strauss, Fanon.

Lady Matilda, bu altın gençlikle konuşmam gerekebileceğini düşünerek bunları biraz okumaya çalışmakta yarar var, diye düşündü.

O anda kapı hafifçe çaldı. Hemen ardından aralandı ve sadık Amy'nin başı gözüktü. Lady Matilda birden, sevgili Amy on yaş daha yaşlı olsaydı tam anlamıyla koyuna benzeyecekti, diye düşündü. Sevimli, sadık, yumuşak başlı, sevecen bir koyuna. Neyse ki halen kıvırcık saçları, düşünceli ve güzel gözleri, henüz melemeye benzemeyen ince sesiyle tombul bir kuzuyu andırıyordu.

"Umarım iyi uyumuşsunuzdur."

"Evet yavrum, gerçekten de çok rahat uyudum. Getirdin mi?"

Amy, onun neyi kastettiğini hemen anladı. Lady Matilda'ya bir kâğıt uzattı.

"Ah, diyet reçetem. Anlıyorum." Yaşlı kadın kâğıda hızla bir göz attı. "İnanılmayacak kadar tatsız bir şey bu. İçmem beklenen su nasıl bir şey?"

"Tadı pek hoş değil."

"Zaten olmasını beklemiyordum. Yarım saat sonra geri dön. Göndermeni istediğim bir mektup var."

Kahvaltı tepsisini kenara itip masanın başına geçti. Birkaç dakika düşündükten sonra mektubunu yazdı.

"Bunun istediğim etkiyi yapacağından eminim," diye mırıldandı.

"Affedersiniz Lady Matilda, ne demiştiniz?"

"Sana bahsettiğim eski arkadaşıma mektup yazıyorum."

"Bu kendisini elli ya da altmış yıldır görmediğinizi söylediğiniz kız arkadaşınız mı?"

Lady Matilda başıyla onayladı.

"Umarım..." Amy'nin yüzünde özür dilercesine bir ifade belirdi. "Yani demek istediğim... o kadar uzun bir süre olmuş ki. Son zamanlarda insanlar yakın zamanlarda yaşadıklarını bile anımsamıyor. Umarım sizi ve geçmişte yaşadıklarınızı anımsar."

"Tabi ki anımsayacaktır," dedi Lady Matilda. "Asıl unutulmayan on ile yirmi yaşlar arasını beraber geçirdiğin insanlardır. Onlar zihninde sonsuza dek kalırlar. Nasıl şapkalar giydiklerini, nasıl güldüklerini, hatalarını, başarılarını, iyi ve kötü yönlerini kısacası her şeylerini anımsarsın. Yirmi yıl önce karşılaştığım birini sorsan, onun kim olduğunu hatırlamam bile; tabi özellikle anımsatılmaz ve kendisiyle yeniden karşılaşmazsam. Evet, eminim *beni* anımsayacaktır. Ve tabi Lozan'ı. Mektubu göndermelisin. Benim yapacak biraz işim var."

Almanac de Gotha'yı alıp yeniden yatağına döndü ve ciddi bir şekilde işine yarayabilecek kayıtları inceledi. Bazı aile ilişkileri ve yararlı olabilecek bazı akrabalık ilişkileri. Kim kimle evlenmişti, kim nerede yaşıyordu, kimin başına ne gelmişti. Tabi ki aklındaki kişinin *Almanac de Gotha*'da yeri yoktu. Ama bu bölgede yaşıyor-

du, aslında asil bir aileye ait olan büyük bir şatoda oturuyordu ve yörede bulunan diğer asillerden daha fazla saygı görüyordu. Lady Matilda bir asil olarak yoksulluk nedeniyle şimdi eskisi gibi olmasa da arkadaşının asil bir aileden gelmediğini biliyordu ve bundan şikâyeti yoktu. Arkadaşı bu eksikliği parayla gidermeye çalışmıştı. Okyanuslar kadar engin bir servete sahipti.

Sekizinci kademeden bir dükün kızı olan Lady Matilda Cleckheaton'un şatoya davet edileceğinden hiç kuşkusu yoktu. Kahve ve belki de enfes, kremalı pastalar ikram edeceklerdi.

III

Lady Matilda Cleckheaton şatonun büyük kabul salonlarından birine kraliçe edasıyla girdi. Buraya kadar on beş millik bir araba yolculuğu yapmıştı. Amy fikrini çok fazla söylemezdi. Ama hanımına ufak bir uyarıda bulunmanın faydalı olabileceğini düşündü.

"Sizin de bildiğiniz gibi, bu kırmızı elbise biraz eskimiş, öyle değil mi? Yani kol altları, bir iki noktada parlamış yerler var."

"Biliyorum yavrum, biliyorum. Bu eski püskü bir elbise ama ne olursa olsun bir Patou modeli. Eski ama çok pahalı bir parça. Zengin ve savurgan bir kadın gibi görünmek istemiyorum. Aristokrat bir ailenin yoksullaşmış kızıyım. Hiç kuşkusuz elli yaşın altındakiler bu durumu küçümseyecektir. Ama ev sahibem, uzunca bir süre burada yaşadı ve halen de burada yaşıyor. Ve burada ev sahibeleri kılıksız bile olsa bir aristokrat sofraya oturuncaya kadar en zen-

gin konuklarını bile bekletirler. Aile gelenekleri kolay unutulan şeyler değildir. Yeni bir çevreye girince insan ister istemez oraya alışıyor. Bu arada, valizimde bir otriş olacak."

"Otriş mi takacaksınız?"

"Evet, öyle. Hakiki devekuşu tüyünden o."

"Aman Tanrım. Otrişiniz çok eski olmalı."

"Öyle, ama çok özenle sakladım onu. Charlotte, onun değerini hemen anlayacaktır. Bir zamanlar İngiltere'nin en soylu ailelerinden birine mensup olan dostunun yıllardır özenle sakladığı eski giysilerini giymek durumunda kaldığını düşünecektir. Ayrıca üstüme de fok derisi mantomu alacağım. Gerçi biraz yıpranmış ama zamanında şahane bir kürktü."

Lady Matilda bu şekilde giyinmiş olarak yola çıktı. Amy de şık, zarif giysileri içinde ona eşlik ediyordu.

Lady Matilda göreceklerine hazırlıklıydı. Stafford, arkadaşından "bir balina o" diye söz etmişti. Servet değerinde tablolar arasında, şatafatlı döşenmiş bir odada yuvarlanan bir balina; şişman, iğrenç bir ihtiyar. Kadın ancak bir ortaçağ prensinin sarayında rastlanabilecek türde, basamaklar üzerine yerleştirilmiş tahtında zorlukla doğrulup ayağa kalktı.

"Matilda!"

"Charlotte!"

"Ah! Bunca yıl sonra. İnsana ne tuhaf geliyor."

Kısmen Almanca kısmen İngilizce olarak birbirlerini görmekten doğan mutluluklarını belirtip selamlaştılar. Lady Matilda'nın Almancası belirgin şekilde bozuktu. Charlotte ise mükemmel Al-

manca konuştuğu gibi İngilizcesi de, Amerikan lehçesini andıran, genizden gelen farklı tonlamalarına rağmen çok iyiydi. Lady Matilda onun gerçekten çok çirkin, korkunç bir hal almış olduğunu düşündü. Bir an için geçmişe dönmekten mutlu olduysa da hemen ardından aklına Charlotte'un zaten her zaman "iğrenç" bir kız olduğu geldi. Hiç kimse onu gerçekten sevmezdi, diye düşündü. Ben de öyle. Ama yine de aramızda eskiden okul arkadaşı olmamızdan kaynaklanan büyük bir yakınlık var. O zamanlar Charlotte'un onu sevip sevmediğini hiç bilemiyordu. Ama Charlotte'un ona hep -o günlerde dedikleri şekliyle- *yağcılık* yaptığını anımsıyordu. Belki de o zamanlar Matilda'nın İngiltere'de bir dükün şatosunda yaşıyor olmasından kaynaklanan bir üstünlüğü vardı. Lady Matilda'nın babası, yoksul olmasına rağmen, İngiltere'nin en soylu düklerinden biriydi. Malikânesini ancak zengin olan karısının serveti sayesinde ayakta tutabiliyor, genellikle çok saygılı davrandığı kadını yine de fırsat buldukça iğneliyor, ezmeye çalışıyordu. Neyse ki Lady Matilda, onun ikinci karısından olan çocuğuydu. Annesi hoş ve başarılı bir aktristti ve düşes rolünü oynamakta gerçek bir düşesten bile daha başarılıydı.

Charlotte ile Lady Matilda eski günlerden söz ettiler, öğretmenlerine yaptıkları eziyetlerden, şakalardan, bazı okul arkadaşlarının yaptıkları başarılı ve başarısız evliliklerden. Matilda *Almanac de Gotha*'dan öğrendiği ailelerden ve evliliklerden söz etti. "Bu Elsa açısından korkunç bir evlilik olsa gerek. Bourbons de Parme ailesinden biriyle evlenmişti, değil mi? Evet, evet, doğru, insan bunun sorunun ne olacağını daha başlangıçta biliyor. Çok yazık."

Kahve getirildi, enfes bir kahve ve çeşitli milföy kurabiyeler, kruvasanlarla dolu tabaklar ve kremalı pastalar.

"Bunlardan hiçbirine dokunmamam gerekiyor," diye bağırdı Lady Matilda. "Gerçekten. Doktorum bu konuda çok ciddi. Burada olduğum sürece aldığım küre harfi harfine uymam gerektiğini ısrarla belirtti. Ama ne de olsa bu bir anlamda da tatil sayılır, öyle değil mi? Bir tür gençleşme tatili. Beni asıl ilgilendiren de bu! Bir süre önce seni burada ziyaret eden büyük yeğenim -onu buraya getirenin adını hep unutuyorum, kontes- Z ile başlıyordu ama adını anımsayamıyorum."

"Kontes Renata Zerkowski..."

"Ah, adı buydu, evet. Sanırım çok hoş, genç bir bayan. Yeğenimi seni ziyarete getirmiş. Bu çok hoş bir davranış. Yeğenim buradan çok etkilenmiş. Bütün bu sahip olduklarına hayran kalmış. Yaşama tarzına ve de özellikle hakkında duyduğu olağanüstü övgülere. Nasıl böyle büyük bir harekete -ah bunu nasıl adlandıracağımı bilemiyorum - Gençlik Dünyası. Güzel, altın gençler. Etrafın onlarla sarılıymış- sana tapıyorlarmış. Ne kadar muhteşem bir yaşamın olmalı. Tabi benim böyle bir yaşam sürmem olanaksız. Sakin sessiz bir yaşam sürmek zorundayım. Romatizma, artrit. Ayrıca finansal sıkıntılar. Aileme ait olan evi bile ayakta tutmakta zorlanıyorum. Ah neyse, İngiltere'deki durumumuzu biliyorsun... vergi sorunlarımızı."

"Yeğenini anımsıyorum. Hoş, nazik bir gençti, gerçekten çok hoş. Sanırım dış işlerinde diplomat, değil mi?"

"Ah evet. Ama, açıkçası yeteneklerinin takdir edildiğini, hakkının verildiğini hiç sanmıyorum. Pek fazla bir şey söylemez. Ya-

kınmıyor, ama hak ettiği şekilde takdir edilmediğini de hissediyor. Şu anda işin başındakiler, onlar ne ki?"

"*Canaille!*"(*) dedi büyük Charlotte.

"*Savoir faire*'leri(**) olmayan sıradan entelektüeller. Elli yıl önce bu çok farklıydı," dedi Lady Matilda. "Ama bugün yetenekleri hiç de hak ettiği gibi teşvik edilmedi. Aramızda kalacağından eminim, sana onun dışlandığını bile söyleyebilirim. Ona güvenmiyorlar. Biliyor musun ondan kuşkulanıyorlar bile, nasıl açıklayayım, Stafford'un isyankâr, devrimci eğilimleri olduğunu düşünüyorlar. Aslında insanların, ileri görüşlü gençlerin geleceklerinin parlak olacağını anlamaları gerekir."

"Yani sen onun, İngiltere'de nasıl diyorsunuz, hükümetle yıldızının bağdaşmadığını mı kastediyorsun?"

"Hişt, hişt, böyle şeyler söylememeliyiz. Daha doğrusu bunları söylemek bana düşmez."

"İlgimi çektin," dedi Charlotte.

Matilda Cleckheaton iç çekti.

"İstersen bunu yaşlı bir kadının genç akrabasına duyduğu sevgiye bağla. Staffy her zaman en sevdiğim yeğenim olmuştur. Zarif, zeki ve espirilidir. Sanırım, bazı fikirleri var. Mutlu bir geleceğin, bugünkünden çok farklı bir geleceğin hayalini kuruyor. Bildiğin gibi ülkemiz politik açıdan kötü bir durumda. Stafford, ona söylediğin ya da gösterdiğin bazı şeylerden çok etkilenmiş. Sanırım müzik için büyük işler yapmışsın. Doğrusu ben bile, bazen bize üstün bir ırkın gerekli olduğunu düşünüyorum."

(*) Ayak takımı.
(**) Özel yetenek.

"Süper bir ırk olmalı ve olabilir de. Adolf Hitler'in görüşleri doğruydu," dedi Charlotte. "Aslında önemsiz bir kişilikti, ama karakterinde artistik bazı yönler vardı. Ve hiç kuşkusuz, tartışılmaz bir önderlik gücü de vardı."

"Ah, evet, önderlik... gereksinimiz olan bu."

"Son savaşta yanlış müttefikleriniz vardı, hayatım. Eğer İngiltere ile Almanya baş başa verselerdi, gençlik, güç konusunda aynı ideallere sahip olsalardı... Doğru idealleri olan iki Ari millet! Ülken ve ülkem bugün hangi noktalara ulaşırdı, düşünsene! Hoş belki bu bile çok dar bir görüş! Komünistler ve diğerleri bize bir açıdan ders oldu. Global bir dünyanın işçileri! Ama bir açıdan bu bile çok dar bir görüş açısı! İşçiler yalnızca bir malzeme. Önemli olan 'Global bir dünyanın liderleri!' Liderlik vasfı olan genç adamlar, temiz kanlı, başarılı gençler! Ve bunu bildikleri yoldan şaşmayan, durmadan plağı takılmış bir gramofon gibi aynı şeyleri tekrarlayan orta yaş grubundan bekleyemeyiz. Ama bir yerden başlamalıyız. Onları öğrenciler arasında, cesur, mert, büyük idealleri olan, harekete geçmeye istekli, ölmeye de öldürmeye de istekli öğrenciler arasında aramalıyız. Pişmanlık, vicdan azabı duymadan öldürebilen, çünkü şiddet, saldırganlık ve atılganlık olmadan zafere ulaşmak kesinlikle olanaksız. Sana bir şey göstermeliyim..."

Charlotte biraz uğraştıktan sonra ayağa kalkmayı başardı. Matilda da ona uydu, aslında olduğundan daha da güçsüzmüş gibi davrandı.

"Hitler gençliği ikinci evreye girdiğinde Mayıs 1940 idi," diye konuşmayı sürdürdü Charlotte. "Hitler tarafından Himmler'e bir

ayrıcalık tanındı. Ünlü SS'leri kurma ayrıcalığı. SS doğuluların, kölelerin, dünyanın köleliği belirlenmiş ırklarının ortadan kaldırılması için kuruldu. Böylece üstün Alman ırkına yer açılacaktı. SS yönetim enstrümanları devreye sokuldu." Bir an için sesi hafifledi. O anda dua eden bir dini fanatik havasındaydı.

Lady Matilda neredeyse yanlışlıkla haç çıkaracaktı.

"Kurukafa madalyası," dedi büyük Charlotte.

Ağır ağır zorlukla ilerledi ve duvarda altın varak bir çerçeve içinde asılı duran altından yapılmış bir kurukafa sembolünden oluşan madalyayı gösterdi.

"Bak işte en sevdiğim hazinem. Burada odamın duvarında asılı. Altın gençlerden kurulu birlik her odaya girdiklerinde onu selamlarlar. Burada şatonun arşivlerinde de madalyanın tarihçesine ait belgeler var. Bunlardan bazılarını okumak için insanın sağlam bir midesi olması gerekiyor, ama insan olayları kabullenebilmeyi de öğrenmeli. Gaz odalarındaki ölümler, işkence hücreleri, Nüremberg duruşmalarında dile getirilen, kinle bahsedilen şeyler bunlar. Ama bu büyük bir gelenekti. Acıyla güçlenmek! Delikanlılar çok genç yaşlarda eğitildiler, böylece yılmıyor, sendelemiyor, geri adım atmıyor ve yumuşaklık gibi bir zaaf göstermiyorlardı. Marksist doktrini açıklayan Lenin bile, "Yumuşaklığa yer yok!" dememiş miydi. Kusursuz bir devlet yaratmanın ilk kuralının bu olduğu biliniyordu. Ama bizler çok dar görüşlüydük. Büyük düşümüzün yalnızca Üstün Alman ırkıyla sınırlı kalmasını istedik. Ama başka üstün ırklar da var. Onlar da acıyla, şiddetle, planlı bir anarşi uygulamasıyla efendilik düzeyine erişebilirler. Tüm yumuşak kurumları yıkmalı, yok

etmeliyiz. Dinin aşağılayıcı formlarını baş aşağı etmeliyiz. Gücü esas alan bir din var, Vikinglerin eski dini. Ve bizim de her gün gücü artan genç bir liderimiz var. Büyük adamlardan biri ne demişti? Bana gereken araçları verin, işimi yapayım. Bu bunun gibi bir şey. Liderimizin zaten araçları var. Uçakları, bombaları, kimyasal savaş araçları olacak. Savaşacak askerleri olacak. Ulaşım olanakları olacak. Gemileri ve petrolü olacak. Onun emrinde bir anlamda Alaaddin'in lambasının cini var. Yalnızca lambayı ovması cinin ortaya çıkması için yeterli. Her şey hazır. Üretim araçları, refah araçları ve genç bir lider, hem soyu hem de karakteri mükemmel bir lider. O her şeye sahip."

Nefesi tıkanmıştı. Öksürdü.

"Sana yardımcı olayım."

Lady Matilda koltuğuna kadar ona destek oldu. Charlotte oturunca derin bir soluk alıp iç çekti.

"Yaşlı olmak çok acı, ama gereği kadar yaşayacağım. Yeni bir dünyanın, yeni bir oluşumun zaferini görecek kadar. Yeğenin için istediğin de bu, değil mi? Bunu sağlayacağım. Ülkesinde güç sahibi olmayı istiyor, değil mi? Oradaki hareketin öncülüğünü üstlenmeye hazır mısın?"

"Bir zamanlar bir hayli nüfusum vardı. Ama şimdi..." dedi Lady Matilda üzüntüyle başını sallayarak. "Hepsi yok oldu."

"Hepsi yeniden kazanılır, hayatım," dedi arkadaşı. "Buraya beni görmeye gelmekle çok iyi ettin. Benim hayli nüfusum var."

"Bu büyük bir dava," dedi Lady Matilda. Ve iç çekerek mırıldandı. "Genç Siegfried."

IV

"Eski arkadaşınızla buluşmaktan zevk aldığınızı umarım," dedi Amy arabayla konukevine döndükleri sırada.

Lady Matilda Cleckheaton gülümsedi.

"Eğer söylediğim saçma sapan sözleri duysaydın, kulaklarına inanamazdın."

BÖLÜM 16

Pikeaway Konuşuyor

Albay Pikeaway ceketinin yakasındaki sigara küllerini silkeledikten sonra, "Fransa'dan gelen haberler çok kötü," dedi. "Winston Churchill'in de son savaşta aynı şeyi söylediğini duymuştum. Çok az konuşan ve yalnızca gerekeni söyleyen biriydi. Ama çok etkileyiciydi. Bize yalnızca bilmemiz gerekeni söylerdi. Gerçi o günlerin üstünden çok zaman geçti, ama ben bugün yine aynı şeyi söylüyorum. Fransa'dan gelen haberler çok kötü."

Öksürdü, zorlukla, tıkanarak soluk aldı ve yeniden ceketindeki kalan külleri silkeledi.

"İtalya'dan gelen haberler çok kötü," diye ekledi. "Eğer daha açık olsalardı sanırım Rusya'dan gelen haberler de çok kötü olurdu. Orada da sorunlar var. Öğrenci yürüyüşleri, kırılan vitrin camları, büyükelçilik saldırıları. Mısır'dan gelen haberler çok kötü. Kudüs'ten gelen haberler berbat. Suriye'den gelen haberler de çok kötü. Bu az çok normal sayılır, pek fazla endişelenmemize gerek yok.

Arjantin'den gelen haberler kelimenin tek anlamıyla tuhaf hatta vahim. Arjantin, Brezilya, Küba, birlik olmuşlar. Kendilerine Altın Gençlik Federal Devletleri ya da öyle bir isim takmışlar. Üstelik orduları da var. Tam anlamıyla eğitimli, silahlı, emir kumanda zinciriyle yönetilen gerçek bir ordu. Uçakları, bombaları ve daha -Tanrı bilir- neleri var. Ve daha da kötüsü, onlardan birçoğu ellerindekilerle ne yapılacağını da biliyor. Anlaşıldığı kadarıyla şarkılar söyleyen kalabalıklar da var. Pop şarkıları, yerel folklorik şarkılar ve eski savaş marşları. Aynen din savaşçıları gibi davranıyorlar... kâfir yok. Din savaşçılarını aşağılamıyorum, zamanında oldukça iyi işler yapmış olabilirler. Ya kızlar... başlarında miğferleriyle zımba gibiler."

Ve konuşmayı sürdürdü.

"Başta *biz* olmak üzere, uygar ülkelerde bir şeyler olduğu geldi kulağıma. Sanırım bizlere hâlâ uygar denilebilir? Politikacılarımızdan birinin geçen gün yaptığı konuşmada aynen şöyle dediğini anımsıyorum, biz harika bir milletmişiz, çünkü hoşgörülüymüşüz. Yapacak daha iyi bir şey bulamadığımız zaman gösteriler düzenliyor, etrafı kırıp döküyor, birilerini dövüyormuşuz. Coşkumuzu şiddetle açığa vuruyor, ahlaki saflığımızı giysilerimizi çıkararak koruyormuşuz. Konuşurken ne düşündüğünü bilmem ama -politikacılar pek düşünmezler- söylediklerine inanıyor gibi görünmeyi başarıyordu. Zaten politikacı olabilmesinin nedeni de bu."

Ara verip karşısında kendini dinleyen adama baktı.

"Çok üzücü, feci bir durum bu," dedi Sir George Packham. "İnanılır gibi değil -insan çok endişeleniyor- eğer yapılacak bir şeyler olsa..." Ve ağlamaklı bir sesle sordu. "Aldığınız haberlerin hepsi bu kadar mı?"

"Yetmez mi? Kolay tatmin olmuyorsunuz. Bir anarşi kasırgası dünyayı sarmak üzere -dünya çapında anarşi- durum bu. Gerçi henüz sallantıda, yerli yerine oturmuş sayılmaz ama o da yakındır... hatta çok yakın!"

"Ama bütün bunlara karşı muhakkak yapılabilecek bir şeyler vardır?"

"Düşündüğünüz kadar kolay değil. Gözyaşı bombaları ayaklanmış toplulukları bir süre için durduruyor ve polise bir nefes alma fırsatı tanıyor. Tabi ki elimizde türlü kimyasal ve biyolojik silahlar, nükleer bombalar ve başka birtakım gizli silahlar da var. Bunları kullanmaya kalkarsak neler olabileceğini düşünebiliyor musunuz? Kitlesel katliam, isyan edip yürüyen kızlar ve erkeklerin yanında alışverişe çıkmış ev hanımları, evlerinde dinlenen ileri yaştaki emekliler ve hiçbir zaman iyi olduğumuzu söyleyemeyen oldukça yüksek sayıda çalımlı politikacı ve ilaveten siz, ben... Ha, ha, ha!"

"Neyse, başka bir haber olup olmadığını sormuştunuz," diye ekledi Albay Pikeaway. "Sizinle ilgili çok sıcak bir buluşma haberini ileteyim. Anladığım kadarıyla Almanya gizli servisinden gelecek ziyaretçiniz Bay Heinrich Spiess size yeni haberler getirecektir."

"Bunu nasıl öğrendiniz? Güya bu kesinlikle gizli..."

"Biz burada her şeyi biliriz," dedi Albay Pikeaway. "Bize çok kızılmasının nedeni. Buranın kuruluş amacı bu."

"Anladığım kadarıyla yanında bir de doktor getiriyormuş..." diye ekledi.

"Evet, Dr. Reichardt, ünlü bir bilim adamı, sanırım..."

"Evet. Tıp doktoru, deli doktoru..."

"Aman Tanrım, psikiyatrist mi?"

"Belki. Tımarhaneleri idare edenler genellikle onlardır. Eğer biraz şansımız varsa adamın bu genç kundakçılardan bazılarını kafalarını inceleme fırsatı olmuştur. Hepsinin kafaları Alman felsefesi, Siyah Güç felsefesi, ölü Fransız yazarların felsefeleriyle filan doldurulmuş. Belki ona genç insanların egolarını yaralamamaya dikkat etmemiz gerektiğini, çünkü onların yaşamda ayakta durmayı öğrenmek zorunda olduklarını söyleyen mahkemelerimize başkanlık eden zeki yargı mensuplarının kafalarının içini de inceletirler. Belki onların oldukça büyük bir kısmına yaşamlarını sürdürmek için Milli Gelir'den daha büyük pay verip odalarına gönderseler, iş filan istemeseler ve daha fazla felsefeyle uğraşmalarına fırsat verseler hepimiz çok daha fazla güvende oluruz. Neyse eskimiş düşünceler bunlar. Bunu biliyorum. Bana bir şey söylemeniz gerekiyor."

"Her yeni düşünce şeklini saygıyla karşılamak gerek," dedi Sir George Packham. "Düşünüyorum da, yani umarım ki... şey, söylemek o kadar zor ki..."

"Sizin açınızdan çok üzücü olmalı," dedi Albay Pikeaway. "Söyleyecek şey bulmakta böyle zorlanmak."

Telefonu çaldı. Ahizeyi kaldırıp dinledi ve Sir George'a uzattı.

"Evet?" dedi Sir George. "Evet? Ah evet? Evet. Katılıyorum. Hayır... hayır... sanırım... hayır... içişlerinde olmaz... Hayır. Özel olarak mı? bence en iyisi... o..." Sir George dikkatle etrafı gözden geçirdi.

"Bu oda dinlenmiyor," dedi Albay Pikeaway şirin bir tavırla.

"Şifre: Mavi Tuna," diye fısıldadı Sir George boğuk, yüksek bir tonda. "Evet, evet Pikeaway'i de yanımda getireceğim. Ah evet,

elbette. Evet, evet. Onu bulun. Özelikle onun da orada bulunmasını istediğimizi belirtin, ama sakın bu toplantının üst düzeyde gizlilikte ve önemde olduğunu belirtmeyi unutmayın."

"Benim arabamı almalıyım," dedi Pikeaway. "Tanıyanı çok fazla."

"Henry Horsham Volkswagen'iyle bizi almaya eliyor."

"Güzel," dedi Albay Pikeaway. "İlginç, bütün bunlar çok ilginç, farkındasınız değil mi?"

"Aslında siz..." diye söze başlayan Sir George cümlesinin sonunu getirmekte tereddüt etti.

"Ne diyecektiniz?"

"Yani demek istediğim... şey... kusura bakmazsanız... bir elbise fırçası kullansanız?"

"Ah o mu?" Albay Pikeaway hafifçe omzuna vurdu. Bir kül bulutu havalandı, Sir George neredeyse boğuluyordu.

"Nanny!" diye seslenen Albay Pikeaway masasının üstündeki zile bastı.

Aynen Alaaddin'in lambasından çıkan cin gibi aynı anda elinde elbise fırçasıyla orta yaşlı bir kadın belirdi.

"Soluğunuzu tutun, Sir George, lütfen. Bu biraz zor olacak," dedi.

Kapıyı açık tuttu, bakan bitkin bir halde dışarı çıktı. Bu arada kadın bir yandan öksürüp bir yandan yakınan Albay Pikeaway'in giysilerini fırçalıyordu.

"Bu adamlar da çok sıkıntı veriyorlar. Her an vitrine konmuş mankenler gibi olmanı bekliyorlar."

"Sizin asla öyle olabileceğinizi düşünemem, Albay Pikeaway. Artık benim sizin üstünüzü temizlememe alışmış olmalısınız. Ayrıca içişleri bakanının astımı olduğunu da biliyorsunuz."

"Evet ama bu onun sorunu. Londra'nın sokaklarındaki hava kirliliğini kaldırma konusunda da ciddi önlemler almıyor."

"Haydi Sir George, gidip de dinleyelim bakalım Alman dostumuzun bize söylemek için buraya kadar geldiği sorunu neymiş. Acil bir konu olduğu anlaşılıyor."

BÖLÜM 17

Bay Heinrich Spiess

Bay Heinrich Spiess endişeliydi. Bu durumu gizlemeye de çalışmıyordu. Tam aksine bu beş adamı, konuşmak üzere bir araya getiren konunun çok önemli olduğunu kabul ediyordu. Bunun aynı zamanda son zamanlarda Almanya'daki zor politik yaşamı düzeltmeye yarayacağını düşünerek içini rahatlatıyordu. Düşünceli, ciddi, güvenilir, katıldığı topluluklara sağduyuyu getiren bir kişilikti. Çok zeki bir insan izlenimi uyandırmaması bir anlamda rahatlatıcıydı. Sayıları birden çok fazla olan krizdeki ulusal devletlerden yaklaşık üçte ikisinden zeki politikacılar sorumluydu. Kalan üçte birde ise demokratik hükümetlerce seçilmiş olmalarına rağmen, zayıf yargılama güçlerini, sağduyularını ve aslında yetersiz beyin kapasitelerini saklamayı başaramayan politikacılardı sorunu yaratan.

"Bu resmi bir ziyaret değil," dedi şansölye. "Bunu sizler de biliyorsunuz."

"Evet, evet, kesinlikle."

"Paylaşmamız gerektiğine inandığım çok önemli bir bilgiye ulaştım. Bunun bizi şaşırttığı kadar endişelendiren bazı olayları biraz olsun aydınlatacağını düşünüyorum. Sizleri Dr. Reichardt ile tanıştırayım."

Tanışmalar gerçekleşti. Dr. Reichardt iriyarı rahat tavırlı bir adamdı, sık sık, *"Ach so,"* (*) demeyi alışkanlık haline getirmişti.

"Dr. Reichardt, Karısruhe yakınlarında büyük bir kuruluşun başında. Bu tesiste uzun süredir akıl hastalarının tedavileri başarıyla yürütülmekte. Burada yaklaşık beş altı yüz hastaya bakıldığını söylersem yanılmış olmam, öyle değil mi doktor?"

"Dr. Reichardt, *"Ach so,"* dedi.

"Sanırım çok çeşitli türde akıl hastalıkları var?"

"Ach so! Akıl hastalıkları çok çeşitlidir, bununla beraber belirli bir tipi beni özellikle ilgilendiriyor, bundan dolayı tüm çalışmalarımı özellikle bu türdeki akıl hastalığı üzerinde yoğunlaştırdım." Birden Almanca konuşmaya başladı ve Bay Spiess İngiliz meslektaşlarının anlayamayacak olmaları olasılığına karşın bu açıklamaları İngilizceye çevirdi. Bu hem gerekliydi hem de nazik bir davranıştı. Aslında odadakilerden ikisi kısmen anlamıştı, biri hiçbir şey anlamamış, diğer ikisi ise gerçek anlamda şaşırmışlardı.

"Dr. Reichardt," diye açıkladı Bay Spiess. "En büyük başarıyı meslekten olmayan bizlerin "megalomani" olarak adlandırdığımız hastaların tedavisinde kazanmıştır. Bu kendinizin hastalık derecesinde gerçekte olduğunuzdan farklı bir insan olduğunuza inanmanız olarak açıklanabilir. Eğer fikirlerinizden dolayı acı takıntınız varsa..."

(*) Öyle mi? Yaa!

"Ach so!" dedi Dr. Reichardt. "Acı takıntısı, *hayır*, bunu tedavi etmiyorum. Kliniğimde acı takıntısına sahip hastam yok. Özellikle de benim şahsen ilgilendiğim grup içinde. Tam aksine onlar mutlu olmak istedikleri için düş ya da hayal dünyasında yaşarlar. Ve mutludurlar da, ben bu mutlu olmayı sürdürmelerini sağlayabilirim. Ama eğer onları tedavi eder iyileştirirsem artık mutlu olamayacaklardır. Dolayısıyla da onlar için hem akıl sağlıklarını düzeltecek hem de mutluluklarının sürmesini sağlayacak bir tedavi bulmam gerekiyor. Biz bunu zihin durumunun kısmen..."

En az sekiz heceden oluşan çok uzun ve çarpıcı izlenim uyandıran bir Almanca sözcük söyledi.

"Gerçi günümüzde bugünlerde kullandığınız terimin bu olmadığını biliyorum, ama Dr. Reichardt," dedi Bay Spiess. "İngiliz dostlarımızın rahat izleyebilmeleri açısından megalomani sözcüğünü kullanmanızı yeğlerim. Neyse, daha önce de belirttiğim gibi hastanenizde yaklaşık altı yüz hastanız var."

"Zaman zaman sekiz yüze kadar çıkıyor. Bahsedeceğim olay da böyle dönemlerden birindeydi."

"Sekiz yüz."

"İlginçti... evet çok ilginç!"

"Öyle kişiler var ki... en iyisi en baştan başlamak..."

"Kendini Yüce Tanrı sananlar bile var," diye açıkladı Dr. Reichardt. "Anlatabiliyor musunuz?"

Bay Lazenby şaşkınlıkla etrafına bakındı. "Ah... şey... evet... şey... evet... kesinlikle, çok ilginç!"

"Tabi kendilerinin İsa Mesih olduklarına inanan bir iki genç adam da var. Ancak bu Tanrı olmak kadar popüler değil. Tabi başkaları da var. Size bahsedeceğim dönemde tam yirmi dört Adolf Hit-

ler vardı hastanemizde. Bunun Hitler'in hayatta olduğu döneme rastladığını sanırım anlamışsınızdır. Evet, yirmi dört ya da yirmi beş Hitler..." Cebinden çıkardığı küçük bir not defterine baktı. "Buraya birkaç not almıştım. On beş Napolyon. Napolyon olmak her zaman çok popüler olmuştur. On Mussolini, beş yeniden dünyaya dönüş yapmış Sezar ve daha birçokları, hepsi tuhaf ve ilgi çekici vakalar. Ancak şu anda sizi bunlarla yormak, zamanınızı almak istemem. Tıpla yakın ilginiz olmaması nedeniyle bunlara ilgi duymayabilirsiniz. Neyse şimdi asıl önemli vakaya gelelim."

"Dr. Reichardt kısaca Almanca olarak bir şeyler söyledi ve Bay Spiess de tercüme etti.

"Bir gün ona hükümetin yüksek kademelerinden biri gelmiş. O zaman için en üstte olanlardan biri -bakın bu savaş sırasındaymış- iktidarda olan hükümetin ileri gelenlerinden biri. Şu an için onu Martin B. olarak nitelendirmek istiyorum. Kimi kastettiğimi sanırım anlayacaksınız. Yanında amirini getirmiş. Gerçekten de ona eşlik ediyormuş; neyse lafı fazla uzatmayalım, bu kişi Führer'in ta kendisiymiş, Adolf Hitler."

"Ach so," dedi Dr. Reichardt.

"Onun hastanemizi incelemeye gelmiş olması bizim açımızdan büyük bir onurdu," diye devam etti doktor. "Führer çok nazikti. Bana başarılarım hakkında çok iyi raporlar aldığını söyledi. Son zamanlarda sorunları olduğundan söz etti. Orduda ortaya çıkan bazı vakalardan dolayı. Ordu içinden bazı kişiler bazen kendilerinin Napolyon ya da onun mareşallerinden biri oldukları sanrısına kapılıp sanırım anlıyorsunuz, buna göre askeri emirler verip askeri sorunlar yaratıyorlardı. Führer'e bu konuda onu aydınlatacak profesyonel bilgi vermekten mutluluk duyacaktım, ama ona eşlik eden Martin B.

buna gerek olmadığını söyledi. Zaten büyük Führer de," Dr. Reichardt endişe ve çekingenlikle Bay Spiess'e baktı, "Bu gibi ayrıntılarla uğraşmak istemiyordu. Deneyimli akıl hastalıkları uzmanlarının bir araya gelerek bu konuda konsültasyon yapmalarında fayda olduğunu söyledi. Aslında amacı... ah, açıkçası gerçek amacı etrafa bir göz gezdirmekti; kısa süre sonra onu asıl ilgilendirenin, görmek istediğinin ne olduğunu anladım. Aslında bu beni şaşırtmamalıydı. Bu tipik, hemen algılanması gereken bir semptomdu. Yaşamındaki gerginlikler Führer üzerinde etki yapmaya başlamıştı."

Hiç beklenmedik şekilde birden söze giren Albay Pikeaway "Sanırım kendisini Tanrı sanması da bu dönem denk düşüyor," dedikten sonra omuz silkip, sustu.

Dr. Reichardt şaşırmışa benziyordu.

"Führer benden bazı şeyleri öğrenmek istedi. Martin B.'nin kendisine, kendilerinin Adolf Hitler olduğunu sanan çok sayıda hastam olduğundan söz ettiğini söyledi. Ona bunun ender rastlanılan bir durum olmadığını, Hitler'e duydukları saygı ve ona adeta tapmalarının sonucu olarak onun gibi olma isteği ve akıl sağlıkları bozuk olduğu için de kendilerini onunla bütünleştirdiklerini anlattım. Aslında bunları açıklarken başlangıçta çok tedirgindim, ama sonradan onun büyük bir hoşnutluk duyduğunu görünce rahatladım. Bunu, yani hastaların kendilerini onunla özdeşleştirmesini bir övünç kaynağı olarak görüyordu. Sonra bu hastalardan, o an için bu durumda olan birkaçıyla tanışıp tanışamayacağını sordu. Aramızda konuyu kısaca tartıştık. Martin B. endişeli görünüyordu, ama beni kenara çekerek Bay Hitler'in bu denemeyi çok arzu ettiğini kesin bir dille belirtti... tabi bu arada Bay Hitler'in bir riskle karşılaşmasını da hiçbir şekilde göze alamayacağını özellikle açıkladı. Eğer bu Hitler'lerden biri

-ya da kendini delice öyle sananlardan biri- tehlikeli olma ya da şiddet gösterme eğilimine girerse... Ona bunun için endişelenmesine gerek olmadığını açıkladım. Hastanedeki Führerlerden en yumuşak huylularını toparlayıp onu karşısına getirmeyi önerdim. Bay B. Hitler'in onlarla görüşürken yanlarında benim olmamı istemediğini, hatta bunda ısrar ettiğini belirtti. Şöyle diyordu, hastalar yanlarında doktorları olduğu durumda doğal hareket etmekten çekinirler, ayrıca madem tehlikesiz olduklarını söylüyorsunuz... Ona yeniden hiçbir tehlikenin olmadığını tekrar tekrar açıkladım. Ancak Martin B.'ye yine de her ihtimale karşı kendisinin Führer'in yanında bulunmasında fayda olduğunu söyledim. Bu sorun değildi. Ayarlamalar yapıldı. Hastanedeki Hitlerlere haber gönderilerek çok seçkin bir konuğun onlarla önemli bir konuda görüşmek istediği bildirildi.

"Ach so! Martin B. ve Führer topluluğa tanıştırıldılar. Ben geri çekilerek kapıyı kapadım ve onlarla birlikte gelen iki güvenlik subayıyla biraz sohbet ettim. Onlara Führer'in çok endişeli göründüğünü söyledim. Son zamanlarda çok kötü günler geçirdiğinde hiç kuşku yoktu. Bu olay savaşın sonuna doğru, durumumuzun gerçekten iyice kötüye gittiği günlerde oldu, bana Führer'in yakın zamanlarda çok gergin olduğunu, ama generallerine açıkladığı fikirler hemen kabul edilip uygulamaya konursa savaşı başarıyla sona erdirebileceğine inandığını söylediler."

Sir George Packham mırıldandı.

"Sanırım Führer o sırada, yani demek istediğim, ruhen..."

"Bu noktaları vurgulamamıza hiç gerek yok," dedi Bay Spiess. "O sıralarda tamamen kendini kaybetmişti. Birçok konuda elinden yetkileri alınmıştı. Ama bunları zaten siz de ülkemde yaptığınız araştırmalar sayesinde çok iyi biliyorsunuz."

"İnsan ister istemez Nüremberg duruşmalarını anımsıyor..."

"Burada yeniden Nuremberg duruşmalarına değinmemize hiç gerek olmadığı kanısındayım," dedi Bay Lazenby kararlılıkla. "Bütün bunlar geride kaldı. Hükümetinizin de desteğiyle Ortak Pazar'ın geleceğinin parlak olacağına inanmak istiyoruz, Mösyö Grosjean ve diğer Avrupalı meslektaşlarınızın da katkılarıyla. Geçmiş geçmiştir."

"Kesinlikle öyle," dedi Bay Spiess. "Ama şimdi konuştuklarımızın çoğu geçmişle ilgili. Martin B. ve Bay Hitler toplantı odasında çok kısa bir süre kalmışlar. Yedi dakika sonra dışarı çıkınca Martin B., Dr. Reichardt'a bu deneyimden çok memnun kaldıklarını söylemiş. Arabaları bekliyormuş ve Bay Hitler'le Martin B. aceleyle bir başka randevuya yetişmek için hastaneden ayrılmışlar."

Bir sessizlik oldu.

"Ya sonra?" diye sordu Albay Pikeaway. "Bir şey oldu mu? Yoksa zaten olmuş muydu?"

"Kendini Hitler sanan hastalarımızdan birinin davranışları değişti," diye açıkladı Dr. Reichardt. "Bu Bay Hitler'e fiziksel olarak da en çok benzeyen bir hastaydı, bu da ona kendine verdiği kimlikte farklı artı bir güven sağlıyordu. O günden sonra Hitler olduğunun üstünde çok daha ısrarlı olmaya başladı, sürekli hemen Berlin'e gidip generallerini toplaması gerektiğinden söz ediyordu. Daha önce durumunda gözlenen iyileşmeden eser bile kalmamıştı. Öylesine farklıydı, ki bu değişikliğin nasıl olup da öyle birdenbire ortaya çıktığına bir anlam veremiyordum. Dolayısıyla da iki gün sonra akrabaları telefon edip daha sonraki tedavisine evlerinde devam etmek üzere onu almak istediklerini belirttiklerinde rahatladım."

"Ve onu bıraktınız," dedi Bay Spiess.

"Tabi ki gönderdim. Yanlarında sorumlu bir doktor vardı, hastanemize kendi arzusuyla girmişti, dolayısıyla da istediğinde çıkıp gitmekte de özgürdü."

George Packham, "Doğrusu ben bir şey anlayamıyorum..." dedi.

"Bay Spiess'in bir varsayımı var..."

"Varsayım değil, size bir olguyu açıklıyorum. Ruslar bunu gizledi, biz de gizledik. Aslında sayısız izi ve kanıtı geçti elimize. Hitler, Führer'imiz, o gün *kendi onayıyla akıl hastanesinde kalmıştı* ve ona çok benzeyen bir hasta Hitler kimliğiyle yanında Martin B. ile hastaneden ayrılmıştı. Zaten sonradan hücrede bulunan ceset de bu hastaya aitti. Kimseyi zorlamaya niyetim yok. Gereksiz ayrıntılara boğulmamalıyız."

"Gerçekleri hepimizin bilmesi gerek," dedi Lazenby.

"Gerçek Führer önceden ayarlanmış gizli bir yoldan Arjantin'e kaçırıldı ve orada birkaç yıl daha yaşadı. Orada soyu temiz, iyi bir ailenin kızından bir oğlu oldu. Bazıları onun bir İngiliz kızı olduğunu söylüyor. Arjantin'de Hitler'in akli dengesi iyice bozuldu ve hâlâ savaş meydanındaki ordularına kumanda ettiğini sanarak, delirip öldü. Bu onun Almanya'dan kaçışını sağlayabilecek belki de tek plandı. Dolayısıyla da kabul etmişti."

"Yani siz, tüm bu uzun yıllar boyunca dışarıya hiçbir bilginin sızmadığını, hiçbir şeyin öğrenilemediğini mi kastediyorsunuz?"

"Dedikodular, söylentiler oldu, ama dedikodu zaten her zaman gerçek olsa da olmasa da çıkar. Belki anımsayacaksınız, Rusya'da da çarın kızlarından birinin de ailesine uygulanan büyük katliamdan kurtulmayı başardığı söylenir."

"Ama bu..." George Packham birden sustu. "Yanlış... kesinlikle yanlış."

"Bazıları yanlış olduğunu ileri sürdü. Bazılarıysa bu görüşte değildi, bunun gerçek olduğunu kabul ediyorlardı, ama iki taraf da biliyordu, ki Anastasya gerçekten de Anastasya'ydı ya da Anastasya, Rus Grandüşesi, aslında yalnızca bir köylü kızıydı. Hangi öykü doğruydu? Söylentiler. Bir dedikodu çok fazla ağızdan ağıza dolaşmaya başlayınca inananı da azalır, sadece birkaç romantik inanmayı sürdürür. Hitler'in ölmediği, yaşadığı söylentileri çok yayıldı. Onun cesedini inceleyip kesinlikle teşhis edebildiğini söyleyen bir tek kişi bile olmadı. Ruslar öyle olduğunu açıkladılar. Tabi kanıt da sunmadılar."

"Yani gerçekten de kastettiğiniz... Dr. Reichardt, siz bu olağanüstü öyküye inanıyor musunuz?"

"Ah," dedi Dr. Reichardt. "Bana soruyorsunuz ama ben size bütün bildiğimi anlattım. Hastaneye gelen gerçekten de Martin B. idi. Yanında Führer'i getiren oydu. Ona, Führer olarak hitap eden, ona Hitler'e gösterilen saygıyı gösteren de oydu. Bana gelince ben zaten yüzlerce Hitler, Napolyon, Sezar ve benzerlerinin arasında yaşıyordum. Hastanemdeki Hitler'lerin hepsi de Hitler'e benziyorlardı, hepsi Hitler *olabilirlerdi*, evet, onlardan her biri gerçek Adolf Hitler de olabilirdi. Eğer başlangıçta benzerlik olmasaydı, zaten Hitler olduklarına böylesine bir hırsla, heyecanla inanmaz, giyimleri, tıraş olma biçimleri, sürekli davranışları ve oynadıkları rollerde böylesine ona benzeyemezlerdi. Daha önce Bay Adolf Hitler ile hiç karşılaşmamıştım. Gazetelerde resimlerini görüyordum, dahimizin görünüşü hakkında bilgi sahibiydim, ama tüm bilgim onun yayınlanmasını istediği resimlerle sınırlıydı. Dolayısıyla da geldi, Führer olduğunu söyle-

di, yanında onu en iyi tanıması gereken kişi vardı, o da Führer olduğunu söyledi. Hayır bundan en ufak bir kuşku duymadım. Emirlere uydum. Bay Hitler tıpatıp kopyalarının bulunduğu salonda yalnız olmak istedi... ne denebilirdi ki? İçeri girdi. Çıktı. Herhalde içeride kıyafet değişimi yapılmıştı, zaten aslında da giysiler zor değiştirilecek giysiler de değildi. Dışarı çıkan o muydu yoksa benzerlerinden biri miydi? Akıl hastası olan Martin B. ile dışarı çıkıp aceleyle arabaya binip uzaklaşırken asıl Führer içeride kalmış, kendine düşen rolü oynuyor ve işgal edilmek üzere olan ülkesinden kaçıp kurtulmanın tek yolunun bu olacağını biliyor olabilirdi. Zaten akıl sağlığı her zaman biraz bozuktu, verdiği emirler, kurmay kadrosuna yapılacaklara ilişkin yolladığı çılgın, gerçekleştirilmesi olanaksız mesajlar eskiden olduğu gibi hemen yerine getirilmediği zaman öfke ve saldırganlık krizlerine giriyordu. Artık üst düzeyde komutanın kendisinde olmadığını hissediyor olabilirdi. Ama hâlâ sadık birkaç adamı vardı, onu bu ülkenin, Avrupa'nın dışına çıkarmayı planlayan. Böylece başka bir kıtada yeniden kendisine inanan Nazileri etrafına toplayabilecekti, ona tutkuyla, ihtirasla bağlı olan genç Nazileri. Böylece gamalı haç yeniden dalgalanabilecekti. Kendine düşen rolü oynadı. Hiç kuşkusuz bundan zevk de aldı. Hiç kuşkusuz bu zaten dengesi bozulmuş, sendeleyen biri için uygun bir davranıştı. Başkalarına Adolf Hitler'i onlardan daha iyi oynayabildiğini gösterecekti. Açıkça kendi kendiyle alay ediyordu, doktorlarım hemşirelerim ondaki bu değişikliği fark ediyorlardı. Akıl sağlığı yerinde olmayan bir hastada her zaman görülebilecek bir durumdu bu. Bunda bir şey yoktu. Her zaman oluyordu. Napolyon'larda da, Sezar'larda da. Meslekten olmayan biri bunu onların bazı günlerde daha fazla sapıttıklarına tanık olduklarını söyleyebilir. Neyse, artık açıklama yapma sırası Bay Spiess'te."

"Olağandışı," dedi içişleri sekreteri.

"Evet, olağandışı," diye tekrarladı Bay Spiess sabırla. "Ama bildiğiniz gibi olağandışı şeyler de pekâlâ gerçek olabilir. Tarihte gerçek yaşamda öyle tuhaf şeyler olmuştur ki."

"Peki kimse kuşkulanmadı mı? İşin içyüzünü sezen olmadı mı?"

"Plan çok ustaca yapılmıştı. İyi planlanmış, iyi düşünülmüştü. Kaçış yolu hazırdı, tam olarak ayrıntılarını bilmiyoruz, ama tahmin etmek güç olmasa gerek. Bu işe karışan, kıyafet değiştirmiş, geçmişe dönüp incelediğimizde farklı kimlikle kişileri bir yerden diğerine götüren kişilerin pek fazla yaşamamış olduklarını görüyoruz."

"Yani konuşmalarına ve bu sırrı açığa vurmalarına engel mi olundu?"

"SS bunu halletmiştir. Büyük ödüller, övgüler, gelecekte yüksek pozisyonlara getirilme vaatleri ve... ölüm, çok daha basit bir çözüm. SS'ler ölüme alışıktı. Öldürmenin çok çeşitli yollarını biliyorlardı, cesetleri ortadan kaldırma yollarını. Evet artık bunu size açıklayabilirim, bu bir süredir araştırılıyordu. Bilgi azar azar toparlandı, incelendi, belgeler açığa çıkarıldı ve gerçek ortaya çıktı. Adolf Hitler gerçekten de Güney Amerika'ya ulaştı. Bir evlilik yaptığı ve bir oğlu olduğu söyleniyor. Çocuğun ayağına gamalı haç dövmesi yapılmış. Daha ufak bir bebekken. Bu konuyu güvendiğim ajanlarımızla görüştüm. Güney Amerika'da bu dövmeli ayağı görmüşler. Çocuk orada özenle büyütüldü, izlendi, korundu, hazırlandı, aynen Dalai Lama'nın büyük yazgısı için hazırlandığı gibi. Fanatik gençliğin idealiydi o, başlangıçtaki ideallerden de ötede bir ideal. Bu yalnızca yeni Nazilerin, yeni Alman üstün ırkının yeniden dirilişi

değildi. Bu da vardı, evet, ama arkasında çok daha başka şeyler de vardı. Başka ülkelerin gençleri, Avrupa'nın neredeyse her ülkesinden gençler bir araya gelecek, yeni bir üstün ırk meydana getireceklerdi, anarşi düzeninde birleşecek, eski dünyayı, materyalist dünyayı yıkacaktı; öldüren, can yakan, yıkan, şiddet uygulayan kardeşlerin oluşturduğu yeni bir birlik bu. Önce yıkmak sonra gücü ele almak eğilimindeler. Ve şimdi yeni bir liderleri de var. Damarlarında doğru kan dolaşan, babasına fiziki açıdan hiç benzememesine rağmen -çocuğun kuzeyliler gibi altın sarısı saçları var, herhalde annesine benziyor- tüm dünyanın kabul edebileceği bir lider. Öncelikle de Alman ve Avusturyalılar, yazgılarında olduğuna inandıkları, müziklerinde, mitlerinde dile getirdikleri insan o, genç Siegfried. Böylece çocuk genç Siegfried olarak büyütüldü, onlara kumanda edecek ve onları vaat edilmiş ülkeye gitmekte öncülük edecek genç Siegfried. Bu Yahudilerin Musa tarafından götürüldüğü vaat edilmiş topraklardan farklı elbette. Yahudiler zaten artık toprağın altındaydılar, öldürülmüş ya da gaz odalarında boğulmuşlardı. Bu kurulacak ülke onların ülkesi olacaktı, kendi cesaretleriyle kazanacakları ülke. Avrupa ülkeleri güney Amerika ülkeleriyle birleşecekti. İlk tohumları da görüldü bu hareketin, anarşistleri, enbiyaları, Guevera'ları, Castro'ları, gerillaları, izleyenleri; önce işkence, eziyet, şiddet ve ölüm... ve sonra, parlak, muhteşem bir hayat. Özgürlük! Yeni Dünya Devleti'nin liderleri olarak! Seçilmiş fatihler!

"Tamamen saçma bu," dedi Bay Lazenby. "Öncelikle bütün bunlar durdurulmalı, bunlar son bulmalı. Bütün bunlar çok gülünç. Bunlar ne yapabilirler ki?" Cedric Lazenby'nin sesi sıkıntılıydı.

Bay Spiess ağır ağır, bilgece başını salladı.

"Bunu sorabilirsiniz. Ben de size şu yanıtı verebilirim. Bunu onlar da bilmiyor. Nereye gittiklerinin farkında değiller. Nereye gittiklerini, sonlarının ne olacağını bilmiyorlar."

"Yani onların gerçek liderler olmadığını mı kastediyorsunuz?"

"Bunlar yürüyen genç kahramanlar, zafer yolunda yürüyorlar, şiddetin, acının, nefretin ayak taşlarına basarak. Şu anda taraftarları yalnızca güney Amerika ve Avrupa'da değil. Bu kültür kuzeye de yayıldı. Birleşik Devletler'de de gençler ayaklandı, yürüyorlar, genç Siegfried'in bayrağını izliyorlar. Onlara izleyecekleri yol öğretilmiş, öldürmek öğretilmiş, acıdan zevk almak, onlara ölümün başının kuralları, Himmler'in kuralları öğretilmiş. Bakın onlar eğitimliler. Fark ettirmeden beyinleri yıkanmış. Yetiştirilme nedenlerini kendileri de bilmiyorlar. Ama biz biliyoruz, hiç değilse bir kısmımız. Ya siz? Bu ülkedekiler?"

"Bizde de belki beş kişiden dördü," dedi Albay Pikeaway.

"Rusya'da biliyorlar, Amerika'da öğrenmeye başladılar. Onların Norveç mitlerindeki genç kahraman Siegfried'i izlediklerini ve genç bir Siegfried'in lider olduğunu biliyorlar. Bunun onlar için yeni bir din olduğunu. Muhteşem delikanlının yarattığı dinin, gençliğin altın zaferinin izinde olduklarını. Onunla birlikte Kuzeyin Tanrıları yeniden canlanıyor."

"Ama bu, elbette," dedi Bay Spiess sesini alçaltıp sıradan bir tonda devam etti. "Maalesef tek ve asıl üzücü gerçek bu değil. Bunun gerisinde bazı güçlü kişilikler var. Beyni olağanüstü çalışan kötü niyetli adamlar. Birinci sınıf bir finansçı, büyük bir sanayici, madenleri, petrolü, uranyum yataklarını kontrol eden biri. Bunlar yanlarında birinci sınıf bilim adamlarını çalıştırıyorlar, bunlar özellikle ilginç ya da olağanüstü dikkat çeken kimseler değil, bu asla kontro-

lü elden bırakmayan bir erkekler topluluğu. Bunlar güç kaynaklarını kontrol ediyorlar, kendilerine ait birtakım araçlarla öldüren gençleri, esir olan genç erkekleri kontrol ediyorlar. Uyuşturucuyu kontrol ederek gençleri esir alıyorlar. Her ülkede azar azar hafif uyuşturuculardan başlatılıp en ağır uyuşturuculara geçirilen bu gençler tamamen bağımlı hale geliyor, tanımadıkları, ama gizliden gizliye bedenlerine ruhlarına sahip olan adamların esiri haline geliyorlar. Biraz uyuşturucuya duydukları dayanılmaz ihtiyaç onları köle haline getiriyor, zaman gelip de, bu esirler bağımlılık nedeniyle artık işe yaramayıp tek yaptıkları kendilerinden geçip tatlı rüyalara dalmak olunca ya ölmeye bırakılıyorlar ya da ölmelerine yardımcı olunuyor. İnandıkları bu krallık onlara miras kalmayacak. Onlara kasten yabancı dinler tanıtılıyor. Eski günlerin tanrıları gizleniyor."

"Sanırım seks özgürlüğünün de bunda rolü var?"

"Seks aynı zamanda yıkıcı da olabilir. Eski Roma'da kendini sefahate kaptıran, seks azgını, sekse merak sarıp ölesiye, perişan düşüne kadar seks yapanlar bazen bundan bıkıp çöllere kaçıp münzevi olmuşlardır, Aziz Simeon Stylites gibi. Seks kendi kendisini tüketir. Anında etkili olabilir, ama uyuşturucu gibi insanı kontrol altına almanızı sağlamaz. Uyuşturucu, sadizim ve güç tutkusu, nefret çok daha etkili. Onlara hâkim olmak için acıyı istemelerini sağlamak. Acıdan zevk aldırmak. Kendilerine kötülükten zevk almayı öğretiyorlar. Bir kez kötülüğün hazzını içinizde hissederseniz, artık geri dönemezsiniz."

"Değerli şansölye... size inanamıyorum... bence, yani... bu eğilimler varsa etkin ve sert önlemler alınarak bunlar muhakkak engellenmelidir. Yani bu gibi durumların süregelmesine izin verilemez. Bunlara karşı sağlam bir duruş gerekir... sağlam bir duruş."

"Yeter, sus George!" Bay Lazenby piposunu çıkarıp baktı ve yeniden cebine koydu. "Bence en iyi çözüm," dedi kendini her zamanki *idée fixe*'den kurtaramayarak. "Benim hemen özel bir görüşme yapmak için Rusya'ya uçmam. Anladığım kadarıyla... Ruslar da durumu biliyorlarmış."

"Yeterince bilgileri var," dedi Bay Spiess. "Ama bildiklerinin ne kadarını açıklarlar..." Omzunu silkti. "Bunu söylemek çok zor. Rusların açık olmalarını sağlamak asla kolay değil. Zaten Çin sınırında başları dertte. Belki de bu hareketin ne denli ilerlemiş olduğunu bizim kadar göremiyorlar."

"Ben bu çok özel görevi yüklenmeliyim."

"Senin yerinde ben olsam burada kalırdım, Cedric."

Bunu sakin bir sesle söyleyen sandalyesinde yorgun bir tavırla arkasına yaslanmış olan Lord Altamount'tu. "Sana burada ihtiyacımız var, Cedric," dedi. Sesinde kibar bir otorite seziliyordu. "Siz hükümetimizin başısınız, burada kalmalısınız. Deneyimli ajanlarımız var, dış görevlerde deneyimli, eğitimli elçilerimiz."

"Ajanlar mı?" Sir George kuşkuyla sordu. "Bu aşamada ajanlar ne yapabilir? Elimizde bir rapor olmalı... Ah Horsham burada mıydın?... daha önce fark etmemişim. Anlat bize... Hangi ajanlarımız var? Ve bu konuda neler yapabilirler?"

"Çok iyi ajanlarımız var," dedi Henry Horsham sakince. "Ajanlar size bilgi sağlıyorlar. Bay Spiess de bilgi getirdi. Ajanlarının *onun* için topladıkları bilgileri. Sorun şu -ve her zaman oldu da- (Son savaşta da bunun örneklerini görebilirsiniz.) *kimse ajanların getirdikleri haberlere inanmak istemez*."

"Hiç kuşkusuz... akıl..."

"Hiç kimse ajanların akıllı ve zeki olduklarını kabul etmek istemez. Ama biliyor musunuz ki onlar gerçekten öyledir. Çok iyi eğitim almışlardır ve on raporlarından dokuzu *doğrudur*. Ama sonuç ne olur? Üst kademeler inanmayı reddederler, inanmak istemezler hatta daha ileri gidip bunlara göre hareket etmeyi reddederler."

"Gerçekten de sevgili Horsham... ben..."

Horsham, Almana döndü.

"Hatta sizin ülkenizde, bayım, durum bu değil mi? Doğru raporlar getirilir, ama her zaman bunlar esas alınarak hareket edilmez, öyle değil mi. *İnsanlar bilmek istemezler... özellikle de gerçek nahoşsa.*"

"Katılıyorum size... bu olur, olacaktır da... ama sizi temin ederimki çok sık değil... ama evet... bazen..."

Bay Lazenby yeniden piposuyla oynamaya başlamıştı.

"Bilgi konusunda tartışmayalım. Bu bir yaklaşım meselesi... alınan bilgilere göre davranıp davranmamak. Bu yalnızca milli bir kriz değil... bu uluslararası bir sorun. Üst düzey kararlar alınması gerek... harekete geçmeliyiz. Munro, polis askerle güçlendirilmeli... askeri önlemler alınmalı. Bay Spiess, siz her zaman askeri alanda büyük bir millet olmuşsunuzdur... işler kontrolden çıkmadan askeri güçler bu ayaklanmaları bastırmalı. Bu politikayı benimseyeceksiniz, bundan eminim..."

"Politikaya evet. Ama bu ayaklanmalar sizin deyiminizle zaten "kontrolden çıkmış" durumda. Araçları, patlayıcıları, makineli tüfekleri, fişekleri, bombaları, kimyasalları ve diğer gazları var..."

"Ama nükleer silahlarımız... nükleer savaşa yalnızca değinmek bile... ve..."

"Bunlar isyankâr okul çocukları değil. Bu gençlik ordusunda bilim adamları var, genç biyologlar, kimyagerler, fizikçiler. Başlatmak -Avrupa'da nükleer bir savaş olasılığına değinmek..." Bay Spiess başını salladı. "Şimdiden Köln'deki su kaynaklarını zehirlemek gibi bir girişimde bulundular bile... tifo!"

"Durum gerçekten umutsuz." Cedric Lazenby umutla etrafındakilere baktı. "Chetwynd... Munro... Blunt?"

Tek yanıt verenin Amiral Blunt olması Lazenby'yi şaşırttı.

"Bu konuda Deniz Kuvvetleri'ne görev düşer mi bilemiyorum... tam olarak bizim alanımız değil. Sana bir önerim olacak Cedric eğer yapabileceğin en iyi şeyin ne olacağını bilmek istiyorsan, piponu ve büyük miktarda tütün al ve mümkün olduğunca elinden gelse kullanmaya kalkışacağın nükleer silahların ulaşabileceği alanın dışına kaç. Antarktika'ya git, orada kamp yap ya da radyo-aktivitenin sana ulaşmasının çok uzun süreceği herhangi bir yere. Biliyorsun Profesör Eckstein bu konuda bizi uyardı ve o ne dediğini çok iyi bilen biri."

BÖLÜM 18

Pikeaway'in İlavesi

Bu noktada toplantı dağıldı. Yeni farklı bir ayarlama yapıldı.

Alman şansölyesi, başbakan, Sir George Packham, Gordon Chetwynd ve Dr. Reichardt akşam yemeği için Downing Street'e gittiler.

Amiral Blunt, Albay Munro, Albay Pikeaway ve Henry Horsham ise toplantı hakkında yanlarında VIP'ler varken yapamayacakları konuşmaları yapmak, özgürce görüşlerini belirtmek üzere orada kaldılar.

Belirtilen ilk görüş dedikodu niteliğindeydi.

"Neyse ki George Packham'ı da yanlarında götürdüler," dedi Albay Pikeaway. "Endişeleniyor. Kıpırdanıyor. Meraklanıyor, kuşkulanıyor... beni tedirgin ediyor."

"Siz de onlarla gitmeliydiniz, amiral," dedi Albay Munro. "Gordon Chetwynd ya da Goerge Packham'in bizim Cedric'in Rus-larla, Çinlilerle, Etopyalılarla, Arjantinlilerle ya da başka ülkelerle

üst düzey bağlantı kurmaya gitme hevesini frenleyebileceklerini sanmıyorum."

"Başka bir yere gitmem gerekiyor," dedi amiral hırçınca. "Eski bir arkadaşımı görmek için taşraya gideceğim." Meraklı bakışlarla Albay Pikeaway'i süzdü. "Bu Hitler konusu sizin için gerçekten sürpriz oldu mu Albay Pikeaway?"

Albay Pikeaway başını salladı.

"Pek sayılmaz. Adolf'un Güney Amerika'da ortaya çıktığına ve gamalı haçı dalgalandırmaya başladığına ilişkin dedikoduları yıllardır duyuyorduk. Doğru olmasına yüzde elli şans veriyorduk. Adam her neyse, belki deli, belki usta bir aktör, belki sahtekâr belki de gerçekten oydu, ama ömrü uzun sürmedi. Bu konuda çok berbat öyküler de var... destekleyicileri açısından bir değer sayılmazdı."

"*O hücredeki ceset aslında kimindi*? İşte bu iyi bir tartışma konusu," dedi Blunt. "Hiçbir zaman kesin bir tanımlama yapılamadı. Ruslar bunu böyle istedi."

Ayağa kalktı, başıyla diğerlerini selamladı ve kapıya doğru yürüdü.

Munro düşüncelerine dalmış bir halde mırıldandı.

"Bence Dr. Reichardt gerçeği biliyor... aklınca kurnazlık ediyor ama."

"Peki ya şansölye?" diye sordu Horsham.

Amiral tam kapıda durup başını çevirdi ve homurdandı.

"Aklı başında bir adam o. Bu gençlik hareketleri başlayıp da uygar dünyada etkisini hissettirmeye başladığı sırada o ülkesini istediği yola sokabiliyordu... Yazık." Zeki bakışlarla Albay Munro'yu süzdü. "Bu altın saçlı mucize de ne? Hitler'in oğlu mu? Onun hakkında ne biliyoruz?"

"Bu konuda endişelenmeye hiç gerek yok," dedi Albay Pikeaway birden hiç beklenmedik şekilde.

Amiral Blunt kapının tokmağını bırakarak yeniden yerine oturdu.

"Hepsi palavra," dedi Albay Pikeaway. "Hitler'in asla oğlu olmadı."

"Bundan eminiz. Franz Joseph -yani genç Siegfried- tapılan lider, putlaştırılan önder, aslında sıradan, alelade bir dolandırıcı, basit bir sahtekâr. Arjantinli bir marangozun oğlu, annesi güzel bir sarışın, operalarda küçük rollere çıkan bir Alman opera sanatçısı. Oğlan görünümünü ve sesini annesinden almış. Bu rol için özellikle seçilmiş, yıldız olmak için eğitilmiş. Zaten erken gençlik yıllarında da profesyonel bir aktörmüş -ayağına gamalı haç dövmesi yaptırmışsonra da onun için tüm ayrıntılarıyla bu romantik öykü uydurulmuş. Kendisine sanki Dalai Lama'ymış gibi adeta taparcasına davranılmaya başlanmış."

"Peki bunun kanıtları var mı?"

"Hem de tüm belgeleriyle." Albay Pikeaway sırıttı. "En iyi ajanlarımdan biri ele geçirdi. Yeminli ifadeler, fotoğraflar, negatifler, çocuğun annesi tarafından imzalanmış bir açıklama, ayaktaki dövmeyi belgeleyen doktorların imzaladığı bir belge, Karl Aguileros'taki orijinal doğum belgesinin ve nüfus kaydının kopyası ve onun Franz Joseph kimliğine ilişkin imzalı belgeler. Hepsi tamam. Ajanım tüm bu belgelerle tam zamanında kaçabildi. Onun peşindeydiler, eğer Frankfurt Havaalanı'nda şansı yaver gitmeseydi onu ele geçirmiş olabilirlerdi."

"Peki bu belgeler şimdi nerede?"

"Güvenli bir yerde. Uygun zamanı bekliyorlar, birinci sınıf bir sahtekârın ortaya çıkarılması için doğru zamanı bekliyorlar..."

"Peki hükümettekiler bundan haberdar mı?... Başbakan?"

"Hiçbir zaman tüm bildiklerimi politikacılara anlatmam, tabi başka çarem kalmazsa ya da onların doğru yapacaklarından emin olursam başka."

"Sen bir şeytansın, Pikeaway," dedi Albay Munro.

"Birinin de olması gerek," dedi Albay Pikeaway üzüntüyle içini çekerek.

BÖLÜM 19

Sir Stafford'a Konuk Geliyor

Sir Stafford Nye'in misafirleri vardı. Ama yalnızca göz aşinalığıyla tanıdığı biri dışında bunlar daha önceden tanıdığı kimseler değildi. Bunlar yakışıklı, hoş görünümlü genç adamlardı, ciddi ve zeki kişilerdi ya da öyle görünüyorlardı. Saçları düzgün ve modaya uygun taranmıştı, giysileri eski moda olmasına rağmen iyi kesimli ve dikimliydi. Onlara baktıkça Sir Stafford Nye onların görüntüsünü sevdiğini inkâr edemiyordu. Aynı zamanda da onların kendisinden ne istediklerini merak ediyordu. Bunlardan birinin bir petrol kralının oğlu olduğunu biliyordu. Bir diğeri ise üniversiteden sonra politikayla ilgilenmeye başlamıştı. Restoranlar zinciri olan bir amcası vardı. Üçüncüsü ise çatık kaşlı biriydi, sürekli kuşku duymak onun sanki bir parçası olup çıkmıştı.

Bu üçlünün elebaşı olduğu anlaşılan genç, "Sizi görmeye gelmemize izin verdiğiniz ve bizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz, Sir Stafford," dedi.

Sesi son derece tatlıydı. Adı Clifford Bent idi.

"Bu Roderick Ketelly, bu da Jim Brewster. Hepimiz gelecekten endişeliyiz. Böyle diyebiliriz, değil mi?"

"Sanırım buna vereceğim tek yanıt, öyle olmamalı mıyız, olabilir," dedi Sir Stafford.

Clifford Bent başını sallayarak, "Bu durum hiç hoşumuza gitmiyor," dedi. "Ayaklanmalar, anarşi filan. Aslında bu felsefi açıdan doğru. Açıkçası biz hepimizin bir dönemde bu evreden geçtiğimizi, ama artık bunun ötesine geçilmesi gerektiğini düşünüyoruz. İnsanların akademik kariyerlerini kesintiye uğramadan yapabilmelerini istiyoruz. Biz gösterilerin etkinliğini ve yeterliliğini istiyoruz, ama holiganizm ve şiddete dayanan gösteriler istemiyoruz. Biz akıllıca, zekice düzenlenmiş gösteriler istiyoruz. Bizim asıl istediğimiz, açıkça belirtmek gerekirse ya da belki ben öyle düşünüyorum, yeni bir siyasi parti. Buradaki arkadaşlarımızdan Jim Brewster yeni fikirlerle ciddiyetle ilgileniyor ve ticari birliklerinin kurulmasını planlıyor. Onu susturmaya ve aksine ikna etmeye çalıştılar, ama o sesini yükseltmeye, konuşmaya devam etti, öyle değil mi Jim?"

"Onların çoğu zihni karışmış, bunaklar," dedi Jim Brewster.

"Gençlik için duyarlı, aklı başında ve ciddi politikalar, hükümet için daha ekonomik bir yöntem. Eğitim konusunda farklı fikirler geliştirmek istiyoruz ama fantastik ve gösterişli değil. Eğer parlamentoda sandalye sahibi olabilir ve sonuçta bir hükümet kurabilirsek -ki bunun olmaması için bir neden görmüyoruz- bu fikirlerimizi eyleme geçireceğiz. Bu hareketimizde çok taraftarımız var. Biz de gençliği temsil ediyoruz aynen şiddeti savunanlar gibi. Biz ılımlılık taraftarıyız, biz aklı başında, soğukkanlı bir hükümete sahip olmak istiyoruz, parlamenterlerin sayısını azaltmak. Notlar alıyor, işe

yarar kişiler olduğunu sezersek şu anda politikanın içindekileri bile kişisel görüşleri konusunda ayırım yapmadan izliyoruz. Buraya amaçlarımızın sizi ilgilendirip ilgilendirmeyeceğini anlamaya geldik. Şu an için bunların hepsi değişkenlik içinde, ama aradığımız adamı bulana kadar bunlar da oturacak. Şöyle söyleyeyim, armağanlar ya da onun yerine konulabilecek vaatlerle gelenleri istemiyoruz. Azınlık partisine gelince, kazanma şansları olmadığı ortada, onların arasında bir, iki tane iyi insan var, onların da sonuçta bizim düşünce biçimimize yaklaşacaklarını sanıyorum. Sizin de ilginizi istiyoruz. Hem de hemen bugünlerde, aklınıza geldiği gibi uzak bir geçmişte değil, anlayan ve doğru dürüst, başarılı bir dış politika uygulayacak birini istiyoruz. Dünyanın her tarafı bizim içinde bulunduğumuzdan da daha büyük bir karmaşa içinde. Washington yerle bir, Avrupa'da sürekli askeri eylemler var, gösteriler, havaalanı yıkımları. Neyse, size son altı ayda olup bitenin raporunu vermeme gerek yok, bizim amacımız dünyayı düzene sokmaktan çok daha fazla İngiltere'yi sağlam temeller üzerine oturtmak. Bunu yapmak için doğru insana ihtiyacımız var. Genç erkekler, çok sayıda genç erkek istiyoruz; devrimci, anarşist olmayan, bir ülkeyi doğru ve verimli hale getirebilecek. Ve aramızda deneyimli, yaşlı erkekler de olsun istiyoruz, tabi altmışın üstünde insanlar değil, kırk elli yaşlarında olmalı bunlar, size gelmemizin nedeni de hakkınızda çok iyi şeyler duymuş olmamız. Sizi tanıyoruz, siz bizim istediğimiz gibi bir insansınız."

"*Akıllı* olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?

"Evet, öyle, *biz* olduğumuzu sanıyoruz."

İkinci adam hafifçe güldü.

"Bizimle aynı fikirde olacağınızı umuyoruz."

"Pek öyle olacağından emin değilim. Bu odada çok rahat, özgür konuşuyorsunuz."

"Burası sizin oturma odanız."

"Evet, evet, burası benim dairem ve oturma odam. Ama söylediğiniz ve söyleyecekleriniz akılsızca olabilir. Hem sizin hem de benim için."

"Ah! Sizin nereye varmak istediğinizi anladığımı düşünüyorum."

"Bana bir öneride bulunuyorsunuz. Yeni bir yaşam şekli, yeni bir kariyer ve belirli bağların koparılması. Bir şekliyle sadakatsizlik öneriyorsunuz bana."

"Eğer kastettiğiniz buysa sizden karşı tarafa geçen bir hain olmanızı beklemiyoruz."

"Hayır, hayır, anlıyorum bu Rusya'ya, Çin'e ya da geçmişte adı söz konusu olan ülkelerden birine davet değil, ama sanırım yine de bir anlamda bazı dış çıkarlarla bağlantılı bir davet." Ve ekledi. "Yurtdışından henüz geldim. Çok ilgi çekici bir yolculuktu. Son üç haftayı Güney Amerika'da geçirdim. Bu arada size anlatmak istediğim bir şey var. İngiltere'ye döndüğümden beri izlendiğimden kuşkulanıyorum."

"İzlenmek mi? Size öyle gelmiş olmasın?"

"Hayır, hayal gördüğümü sanmıyorum. Bu mesleki kariyerim sırasında özellikle dikkat etmeyi öğrendiğim bir şey. Dünyanın birçok uzak ve ilgi çekici noktalarında bulundum. Bana bir teklif sunmak için beni ziyaret etmeyi tercih ettiniz. Bence başka bir yerde buluşsaydık çok daha güvenli olabilirdi."

Ayağa kalktı, banyonun kapısını açtı ve musluğu açtı.

"Birkaç yıl önce seyretmiş olduğum filmlerde," diye açıkladı. "Bir odanın dinleniyor olduğundan kuşkulandığınız takdirde konuşmalarınızı gizlemek istiyorsanız musluğu açmanız gerektiğini görmüştüm. Benim orta yaşlı bir insan olduğumu ve bugün bunları önlemenin çok daha etkin yolları olduğunu düşündüğünüzde hiç kuşkum yok. Ancak yine de şimdi belki, her ne kadar ben hâlâ dikkatli olmamız gerektiğinde ısrarcıysam da biraz daha açık konuşabiliriz. Güney Amerika," diye ekledi. "Dünyanın çok ilginç bir bölgesi. Güney Amerika ülkeleri federasyonu (Bunu İspanyol Altını olarak da adlandırıyorlar.) şimdilik Küba, Arjantin, Brezilya, Peru ve henüz işlemleri tamamlanmamış, ama katılması kesinleşmiş bir iki ülkeyi daha kapsıyor. Evet. Çok ilginç."

"Peki sizin bu konudaki görüşleriniz ne," diye sordu kuşkuyla etrafını süzen Jim Brewster. "Bu konuda ne düşünüyorsunuz?"

"Ben dikkatli olmayı sürdürmeyi yeğliyorum," dedi Sir Stafford. "Tedbirsizce konuşmadığım takdirde bana daha fazla güveneceğinizden eminim. Bu arada başka bir yol daha var, ama bunun için önce banyodaki suyu kapatmam gerek."

"Suyu kapa Jim," dedi Cliff Bent.

Jim sırıtarak bu buyruğu yerine getirdi.

Stafford Nye masasının çekmecelerinden birini açarak bir flüt çıkardı.

"Henüz pek ustalaşmış sayılmam," diyerek flütü ağzına götürüp çalmaya başladı. Jim Brewster mırıldanarak geri döndü.

"Bu da ne? Şimdi bir de konser mi dinleyeceğiz?"

"Kes sesini," dedi Cliff Bent. "Cahil, müzikten ne anlarsın ki sen."

Stafford Nye gülümsedi.

"Wagner müziği konusundaki zevkimi paylaştığınızı görüyorum," dedi. "Bu yıl Gençlik Müzik Festivali'ne katıldım ve bundan çok büyük zevk aldım."

Aynı müziği yineledi.

"Bu tanıdığım bir müzik değil," dedi Jim Brewster. "Enternasyonal ya da Tanrı Kralı korusun veya Yankee Doodle ya da benzer bir marş gibi geldi bana. Bu ne Tanrı aşkına?"

"Bu bir opera müziği," dedi Ketelly. "Çenenizi kapayın. Artık bilmemiz gerekeni biliyoruz."

"Genç kahramanın borusu," dedi Stafford Nye. Kolunu aceleyle havaya kaldırdı, aynen Hitler'in adamlarının "Heil Hitler" derken yaptıkları gibi. Yavaşça fısıldadı: "Genç Siegfried!"

Üçü birlikte ayağa kalktılar.

Clifford Bent, "Kesinlikle haklısınız," dedi. "Sanırım hepimizin çok dikkatli olması gerek."

El sıkıştılar.

"Sizin de bizimle olduğunuzu öğrenmekten büyük mutluluk duyduk. Ülkemizin gelecekteki -parlak geleceğindeki- en büyük ihtiyacı iyi bir dışişleri bakanı olacak."

Gençler odadan çıktılar. Stafford Nye aralık kapıdan onların asansöre binmelerini izledi.

Sonra sinsice gülümseyerek kapıyı kapadı, duvardaki saate baktı ve koltuğuna oturdu, beklemeye başladı...

Düşünceleri onu bir hafta önce New York Kennedy Havaalanı'nda Mary Ann ile birbirlerinden ayrıldıkları ana götürdü. İkisi karşılıklı durmuş, birbirlerine ne diyeceklerini bilememişlerdi. Sessizliği ilk bozan Stafford Nye olmuştu.

"Bir daha karşılaşacak mıyız? Acaba?..."

"Karşılaşmamamız için bir neden var mı?

"Birçok neden olduğunu düşünüyorum."

Mary Ann bir an için ona bakıp sonra bakışlarını uzaklaştırdı.

"Bu ayrılıklar olacak. Bu da... işin bir parçası."

"İş! Senin aklında yalnız iş var, değil mi?"

"Öyle olmalı."

"Sen bir profesyonelsin. Bense bir amatör. Sen bir..." Sir Stafford cümlesini yarıda kesti. "Sen nesin? Sen kimsin? Bunu bilemiyorum, yoksa biliyor musun?"

"Evet."

Kıza baktı. Mary Ann'in yüzünde anlaşılmaz bir üzüntü ifadesi vardı. Hatta belki ıstırap gibi bir şey.

"Bilemiyorum, acaba... Sanırım sana güvenmem gerektiğini düşünüyorsun?"

"Hayır, tam olarak değil. Bu bana yaşamın öğrettiği şeylerden biri, belki de tek öğrettiği şey. Kimseye güvenmeyeceksin. Güvenilecek hiç kimse yoktur. Bunu unutma... asla."

"Demek senin dünyan böyle? Güvensizlik, korku ve tehlike üzerine kurulu bir dünya."

"Hayatta kalmak istiyorum. Hayattayım."

"Biliyorum."

"Ben de *senin* hayatta kalmanı istiyorum."

"Sana güvendim... Frankfurt'ta..."

"Risk aldın."

"Almaya değer bir riskti. Bunu sen de benim kadar biliyorsun."

"Yani..."

"Çünkü birlikteydik. Ama şimdi... Uçağım anons ediliyor. Bizimki bir havaalanında başlayıp burada başka bir havaalanında biten bir dostluk mu? Nereye gidiyorsun? Ne yapmaya?"

"Yapmam gerekeni yapmaya. Baltimore'a, Washington'a, Teksas'a. Yapmam gerektiği söylenenleri yapmaya."

"Peki ya ben? Bana hiçbir şey söylenmedi. Londra'ya dönüyorum... orada ne yapacağım?"

"Bekle."

"Neyi bekleyeceğim?"

"Sana yapılacak önerileri beklemeye."

"Peki o zaman ne yapacağım?"

Kızın yüzünde o anda Sir Stafford'un çok iyi tanıdığı, o neşeli gülümseme belirdi.

"İçinden geldiği gibi oynayacaksın. Ne yapacağını senden iyi kimse bilemez. Sana yaklaşan insanları seveceksin. Seçilmiş kişiler olacak bunlar. Onların kim olduğunu bilmemiz önemli, çok önemli."

"Gitmeliyim. Allahaısmarladık, Mary Ann."

"*Auf Wiedersehen.*"(*)

Londra'daki dairenin telefonu çalıyordu. Stafford Nye tam da vedalaştığımız anda çalarak beni geçmişin anılarından yeniden günümüze getirdi, diye düşündü. *"Auf Wiedersehen,"* diye mırıldanıp ayağa kalktı, ahizeye uzandı. "Öyle olsun."

Telefondaki hırıltılı sesi tanımamak olanaksızdı.

"Stafford Nye?"

Dışişleri görevlisi beklenilen cevabı verdi.

"Ateş olmayan yerden duman çıkmaz."

(*) Güle güle.

"Doktorum sigarayı bırakmam gerektiğini söylüyor. Zavallı," dedi Albay Pikeaway. "Neredeyse bu konudaki umutlarını tamamen yitirmek üzere. Bir haber var mı?"

"Ah evet. Altın kapta sunulmuş bir teklif. Vaat diyelim."

"Lanet olasılar."

"Evet, evet, sakin ol."

"Peki ya sen dedin?"

"Onlara bir melodi çaldım. Siegfried'in motifini. Yaşlı teyzemin önerisine uydum. Çok iyi karşılandı."

"Bana çok aptalca görünüyor."

"Juanita, diye bir şarkı biliyor musun? Bunu da öğrenmeliyim, belki lazım olur."

"Juanita'nın kim olduğunu biliyor musun."

"Bildiğimi sanıyorum."

"Acaba, -merak ediyorum- en son Baltimore'da olduğunu duyduk."

"Yunanlı kızdan, Daphne Theodofanous'tan haber var mı? Şu anda nerede olduğunu merak ediyorum."

"Avrupa'nın herhangi bir yerindeki havaalanında oturmuş seni bekliyordur, herhalde," dedi Albay Pikeaway.

"Avrupa'daki havaalanlarından birçoğu kapalı ya yakıldı ya da yıkıldı. Patlayıcılar, fişekler, roketler, bombalar."

"Oğlanlar ve kızlar, geldiler oynamaya
Ay parlıyor aynen gündüz gibi...
Yemeği bırak ve uykuyu bırak
Vur oyun arkadaşlarını sokaklarda."

"Sanki gençlere özgü bir haçlı başladı, *a la mode!*"

"Bunu bilmiyorum. Benim tek bildiğim Aslan Yürekli Richard'ın söylediği. Ama bir açıdan da tüm bu olaylar gençliğe özgü bir haçlı seferi gibi. O da idealizmle başlamıştı, Hıristiyanlık dünyasının kutsal şehri putperestlerin elinden alma ideali vardı ve ölümle son buldu, ölümle ve yine ölümle. Neredeyse tüm çocuklar öldü. Ya da esir oldular. Eğer bir şekilde onları bunun içinden çekip çıkarmanın yolunu bulamazsak bu da aynı şekilde son bulabilir..."

BÖLÜM 20

Amiral Eski Bir Arkadaşını Ziyaret Ediyor

"Hepinizin ölmüş olduğunuzu sanıyordum," dedi Amiral Blunt burnunu çekip homurdanarak. Bu sözlerin hedefi kapıyı açacağını umduğu yaşlı uşak değil, adının Amy olduğunu bildiği, ama soyadını bir türlü anımsayamadığı genç hanımdı.

"Geçen hafta sizi en az dört kez aradım. Seyahatte olduğunuz söylendi."

"Yurtdışındaydık. Henüz döndük."

"Matilda uzun yolculuklara çıkmamalı. Özellikle de yaşamının bu döneminde. Bu modern uçaklarda tansiyondan, kalp krizinden ya da başka bir nedenle ölüp gidebilir. Arapların, İsraillilerin koyduğu bir patlayıcı ile havaya uçmazsa tabi."

"Doktor da gitmesini önerdi."

"İyi de, doktorların da ne olduğunu hepimiz biliyoruz."

"Gerçekten de yolculuktan çok neşeli döndü."

"Nereye gitmişti?"

"Bir kür merkezine, tedaviye. Almanya'da, aslında Almanya'da mıydı yoksa Avusturya'da mı, bunu tam olarak anımsayamıyorum. Şu yeni yer, hani Altın Konukevi."

"Ah evet, bahsettiğin yeri biliyorum. Çok pahalı bir yer, değil mi?"

"Öyle ama çok olumlu, kayda değer sonuçlar alındığı söyleniyor."

"Sanırım bu da insanı daha çabuk öldürmenin bir başka yolu," dedi Amiral Blunt. "Nasıl siz eğlendiniz mi?"

"Pek fazla değil. Manzara çok güzeldi ama..."

Yukarıdaki koridordan otoriter, gür bir ses yükseldi.

"Amy! Amy! Bunca zamandır holde ne konuşup duruyorsun? Amiral Blunt'ı yukarı getirsene. Onu bekliyorum."

"Ortalıklarda fink atıyorsun," dedi Amiral Blunt eski arkadaşını selamladıktan sonra. "Bu yolda bir gün ölüp gideceksin. Bak dinle bu eski arkadaşını da..."

"Hayır ölmeyeceğim işte. Bugün artık seyahat etmek hiç de zor değil."

"Havaalanları, rampalar, merdivenler, otobüsler de mi?"

"Sorun değil. Tekerlekli sandalye aldım."

"Bir iki yıl önce seni gördüğümde böyle bir şeyi duymak bile istemiyordun. Buna ihtiyaç duyduğunu bile açıklamayacak kadar gururlu olduğundan söz etmiştin."

"Evet, bugünlerde gereksiz gururdan vazgeçtim, Philip. Haydi gel yanıma otur da bana böyle birden gelip beni görmek istemenin nedenlerini anlat. Beni geçen yıl çok ihmal ettin."

"Doğrusu ya ben de pek iyi değildim. Ayrıca bazı ufak işlerle de uğraşmam gerekiyordu. Bu işleri bilirsin. Senden fikir almak is-

terler, ama aslında uymaya hiç niyetleri yoktur. Donanmayı tek başına bırakamam. İşlere burnumu sokup biraz ukalalık etmeden duramıyorum."

"Çok iyi görünüyorsun," dedi Lady Matilda.

"Sen de hiç kötü görünmüyorsun, hayatım. Gözlerin pırıl pırıl."

"Beni son gördüğünden beri daha ağır işitiyorum. Daha yüksek sesle konuşman gerek."

"Oldu canım. Sesimi yükseltirim."

"Cin tonik, viski ya da rom, hangisini içerdin?"

"Anlaşılan alkollü içkilerden hepsini bulunduruyorsun. Eğer senin için de fark etmeyecekse, bir cin tonik almak isterdim."

Amy ayağa kalkıp odadan çıktı.

"İçkileri getirince bir şekilde ondan kurtul, olur mu?" dedi amiral. "Seninle konuşmak istiyorum. Yalnız konuşmam gerek, özel bir konu."

İçkiler getirildi, Matilda elini hafifçe salladı. Amy, efendisinin isteği ile değil de kendi isteğiyle ayrılan bir insan havasında, neşeyle odadan çıktı. Saygılı, nerede ne yapacağını bilen bir kadındı.

"İyi bir kız," dedi amiral. "Çok iyi bir kız."

"Bu yüzden mi onu göndermemi isteyip kapıyı arkasından kapamasını bekledin? Onun hakkındaki övgülerini duymaması için?"

"Hayır. sana bir şey danışmak istiyordum."

"Hangi konuda? Sağlık konusunda mı, yoksa yeni bir uşağa mı ihtiyacın var? Ya da bahçende ne yetiştireceğini mi sormak istiyordun?"

"Sana çok ciddi bir konuda danışmak istiyorum. Benim yerime bir şeyi belki sen anımsarsın, diye düşündüm."

"Sevgili Philip hâlâ benim *bir şeyi* anımsayabileceğimi düşünmen ne hoş. Her yıl hafızam daha da zayıflıyor. En son vardığım karar ne biliyor musun? İnsan en iyi "gençlik arkadaşlarını" anımsıyor. Hatta hiç istemesen bile okuldaki o iğrenç, tatsız konuşmak istemediğin kızları bile anımsıyorsun. Daha yeni başıma böyle bir şey geldi de."

"Neredeydin? Eski okulunu ziyarete mi gittin?"

"Hayır, hayır, değil. Otuz -kırk- hatta elli yıldır görmediğim bir kız arkadaşımın ziyaretine gittim de."

"Nasıldı?"

"İnanılmaz şişman, eskisinden de daha korkunç ve iç sıkıcıydı. Onu anımsadığımdan da daha çirkin."

"Çok tuhaf zevklerin olduğunu belirtmeliyim, Matilda."

"Neyse, haydi anlat. Anımsamamı istediğin neydi?"

"Ortak dostlarımızdan birini, Robert Shoreham'ı anımsayıp anımsamadığını sormak istiyordum?"

"Robbie Shoreham. Elbette ki anımsıyorum."

"Bilim adamı dostumuz. Bilgin... ünlü fizikçi."

"Elbette. O kolay kolay unutulacak türde bir insan değildi. Doğrusu onun aklına nereden geldiğini çok merak ettim."

"Toplumsal gereklilik."

"Bunu söylemen çok ilginç," dedi Lady Matilda. "Aynı şeyi ben de geçen gün düşündüm."

"Neyi düşündün?"

"Ona ihtiyaç olduğunu. Ya da onun gibi birine, tabi onun gibisi varsa?"

"Yoktur. Bak dinle beni Matilda. İnsanlar seninle açık konuşur, dertleşirler. Sana her şeylerini anlatırlar. Ben bile kendimle ilgili o kadar çok şey anlattım ki?"

"Bunun nedenini ben de hep merak etmişimdir. Belki de bunun nedeni onları anlayabileceğime, betimleyebileceğime inanmamandı. Aynı şeyi senden çok daha fazla da Robbie yapardı."

"Ben, sana asla donanmaya ilişkin sırları açıklamazdım."

"Doğrusu o da bana bilimsel sırları söylemezdi. Yalnız genel anlamda bahsederdi uğraştığı konulardan."

"Ama sana bunlardan söz ederdi, değil mi?"

"Öyle, bazen beni şaşırtacak şeyler anlatmaktan hoşlanırdı."

"İyi o zaman, artık açıklayabilirim: Seninle konuştuğu zamanlarda, yani düzgün konuşabildiği dönemlerde, zavallı dostumuz, B Projesi diye bir şeyden bahsetmiş miydi?"

"B Projesi?" Lady Matilda Cleckheaton uzun uzun düşündü. "Hiç yabancı gelmedi," dedi. "Bazen o ya da bu projesinden bahsederdi veya araştırmasından, yaptığı bir deneyden filan. Ancak kabul etmelisin ki bunlardan hiçbiri beni şöyle ya da böyle etkilemezdi, anlamazdım bile, o da bunu bilirdi. Ama o yine de -bunun nasıl açıklayayım ki?- beni şaşırtmaktan hoşlanırdı. Bu senin bu konuda hiçbir fikrin yokken sihirbazın şapkadan üç tavşanı nasıl çıkardığını sana tanımlaması gibi bir şey. B Projesi? Evet, anımsıyorum, bu çok uzun bir zaman önceydi... Robbie o sıralar çok heyecanlıydı. Kendini buna kaptırmıştı, hatırlıyorum da ona arada sırada, 'B Projesi nasıl gidiyor?' diye sorardım."

"Biliyorum, biliyorum sen her zaman çok nazik, anlayışlı bir bayandın. İnsanların ne yaptıklarını ve neye ilgi duyduklarını daima

anımsardın. Bir konu hakkında hiçbir fikrin olmasa bile çok ilgilenmiş gibi davranırdın. Bir defasında sana yeni bir sualtı torpilinden söz etmiştim, kim bilir senin için ne kadar sıkıcıydı. Ama sen yine de bu sanki tüm yaşamın boyunca öğrenmek istediğin bir şeymiş gibi ilgiyle dinlemiştin."

"Gerçekten de kafam fazla çalışmasa da, senin de söylediğin gibi kimseyi kırmayan nazik bir bayan ve iyi bir dinleyiciydim."

"Neyse, Robbie ve B Projesi hakkında biraz daha fazla bilgi edinmek istiyorum."

"Demişti ki, ah şimdi bunu anımsamak o kadar zor ki. Sanırım bu projeden insanların beyinlerinde yapılan bir ameliyatla ilgili olarak bahsetmişti. Biliyorsun ya ileri derecede melankolik olan ve intiharı düşünen; sinirleri bozuk, sürekli endişe duyan, korkunç anksiyete krizleri geçiren insanlara yapılan beyin ameliyatlarıyla ilgili bir şey bu. Hani şu insanların genellikle Freud ile bağlantı kurulan türdeki rahatsızlıkları. Bu ameliyatların yan etkilerinin çok kötü olduğunu söylüyordu. Yani insanlar bu ameliyatlardan sonra mutlu oluyorlar, sakin ve yumuşak başlı davranıyorlar, artık korkunç endişeler duymuyor, intihar etmek istemiyorlardı ama, bu kez de genel bir umursamazlığa kapılıyor, korku ve endişe duygusu o denli azalıyordu ki tehlikeyi akıllarına bile getirmediği için olmadık zamanlarda tehlikenin üzerine gidip ölüyorlardı. Sanırım çok kötü ifade ettim, umarım ne demek istediğimi anlatabilmişimdir. Aynı durumla B Projesi'nde de karşılaşacaklarını düşünüyordu."

"B Projesi hakkında daha ayrıntılı bilgi vermedi mi?"

"Bunu onun aklına benim getirdiğimi söylemişti," dedi Lady Matilda Cleckheaton hiç beklenmedik şekilde.

"Ne? Yani bir bilim adamı, Robbie gibi bir üstün zekâ, böylesine olağanüstü bir fikri kafasına senin soktuğunu mu söylemişti? Hem de senin gibi bilimden hiç anlamayan birinin."

"Tabi ki hayır. Ama ben insanları hep daha sağduyulu olmaya yönlendirmeye çalışırım. İnsanların zekâsı arttıkça sağduyusu azalıyor. Anlatmak istediğim, insanlara asıl onlara yararlı olacak basit şeyler keşfedenler gerekli, örneğin posta pullarının perfore olması gerektiğini bulanlar ya da Adam -veya adı her neyse - gibileri; neydi, evet, MacAdam, hani şu çiftçilerin ekinlerini çiftliklerinden sahile kolay götürüp daha iyi kazanç sağlayabilmeleri için yollara siyah bir malzeme döken adam gibi. Demek istediğim onların yaptıkları çoğu kez, üstün zekâlı bilim adamlarının buluşlarından çok daha yararlı. Bilim adamları genellikle insanı mahvedecek buluşlar yapıyorlar. Robbie'ye de böyle bir şeyler söylediğimi anımsıyorum. Tabi aslında amacım şaka yapmaktı. O sırada o bana tam da bilim dünyasındaki mikrop savaşları konusundaki olağanüstü gelişmeler, biyolojik deneyler ve anne karnındaki doğmamış bebeğe zamanında yapılacak müdahalelerle neler başarılabileceğinden bahsediyordu. Ve de alışılmışın dışında tehlikeli ve kötü etkili gazlardan. İnsanların nükleer bombalara itiraz etmelerini aptallık olarak nitelendiriyor, atom bombasından sonra bulunan birçok şeyin yanında atom bombasının çok hafif kalacağını söylüyordu. Ben de Robbie ya da Robbie gibi birinin daha aklı başında, işe yarar bir şeyler düşünmesinin çok daha isabetli olacağını söyledim. O zaman gözlerinde senin de bildiğin o muzip parıltıyla bana baktı ve, "Aklı başında derken neyi kastettin?" diye sordu. Ben de, "Mikrop savaşı için yeni icatlar yapacağınıza, iğrenç, öldürücü gazlar filan keşfetmeye çalışacağınıza neden insanları mutlu edecek bir şeyler keşfetmeye ça-

lışmıyorsunuz?" diye sordum. Bunu yapmanın o kadar zor olmayacağını söyledim. Ve yine dedim ki; "Biraz önce şu ameliyatlardan bahsetmiştin, sanırım beynin önünden mi arkasından mı bir parça alıyorlardı. Bu da insanların eğilimlerinde, tavırlarında büyük değişiklik yapıyordu. Farklı insan olup çıkıyorlar, artık endişelenmiyor ya da intiharı düşünmüyorlardı ya." Sonra da ekledim. "Madem bir kemik, kas, sinir parçası, bezi almak ya da beze müdahale edip işlevini farklılaştırmakla insanları değiştirebiliyorsunuz, insanların tavırlarında bunca değişikliği yapabiliyorsunuz, neden insanları tatlı, hoş ya da yalnızca uyutacak bir şey keşfetmiyorsunuz? Bir şey bulduğunuzu hayal et, bu bir uyku hapı olmayacak, ama bunu verdiğiniz adamlar bir koltuğa oturup güzel bir düş görecekler. Yirmi dört saat ya da belki daha fazla, sonra uyandırılıp yemek verilsin ve tekrar uyutulsunlar. Bunun bile çok daha iyi bir fikir olacağını söyledim."

"Yani B Projesi bu muydu?"

"Doğrusu bu ya bana projenin ne olduğunu hiçbir zaman tam olarak söylemedi. Ama bu fikir onu heyecanlandırmıştı, bunu onun kafasına benim soktuğumu söyledi. Aslında benim onun kafasına soktuğum hoş bir şey değil mi? Yani ona insanları öldürmenin daha acımasız yolları konusunda fikir vermedim, hatta... senin de bildiğin gibi insanların ağlamasını bile istemem ben, göz yaşartıcı gazlara bile karşıyım. Belki güldürmek... ah evet, galiba ona güldürücü gazdan söz ettim. Dişin çekildiği zaman iki üç kez kokluyorsun ve gülmeye başlıyorsun, dedim, tabi onların keşfedecekleri aynı şekilde yararlı olabilecek, ama etkisi daha uzun sürecek bir şey olmalıydı. Sanırım güldürücü gazın etkisi yalnızca elli saniye sürüyor. Bir defasında ağabeyimin dişini çektirmeye gitmiştik. Dişçinin koltuğu

pencerenin hemen yanındaydı. Ağabeyim o kadar çok güldü, ki kendinden geçtiği bir anda pencereden çıktı, cam kırıldı. Tabi dişçi buna çok kızdı."

Amiral, "Senin öykülerinde daima insanı çarpan böyle bir yön vardır," diye mırıldandı. "Demek Robbie Shoreham, senin önerinle bu projeye girişti?"

"Doğrusu projenin ne olduğunu bilmiyorum. Ama bunun uyumak ya da gülmekle ilgili olduğunu sanmıyorum. Ama *bir şey* vardı. Sanırım adı B Projesi değildi. Başka bir şeydi."

"Ne gibi bir isim?"

"Hımm. Doğrusu bu ya Robbie bundan bir, iki kez bahsetmişti. Projeye taktığı isimden bahsetmişti. Benger's Food (Benger'in yemeği) filan gibi bir şeydi?" Lady Matilda derin derin düşünüyordu.

"Sindirim yoluyla alınan bir yatıştırıcı mı?"

"Sindirimle ilgili olduğunu sanmıyorum. Bu daha çok koklanan ya da öyle bir şeydi, belki de bir hormon. Biliyor musun o kadar çok şey konuşuyorduk, ki bazen belirli bir anda tam olarak neden söz ettiğimizi anımsayamıyorum. Benger's Food. Ben... Ben... Ben ile başlıyordu. Buna bitişik bir sözcük daha vardı."

"Hatırlayabildiğinin hepsi bu mu?"

"Sanırım öyle. Bu konuşmayı yıllar önce yapmıştık, sonra, çok sonra bir gün Robbie, bana, ona B Projesi için benim fikir verdiğimi söyledi. Daha sonraları aklıma geldikçe ona B Projesi'nin ne durumda olduğunu sorardım, bazen sinirlenir ve 'hayır' derdi; 'Bir engelle karşılaştım, artık bu projeyi rafa kaldıracağım, çünkü...' Sonra da ilmi laflar ederdi. Söylediklerinin hiçbirini anımsamıyorum, zaten sana söylesem de anlamazsın. Ama sonuçta, sanırım -aman,

aman, aman, bu sekiz ya da dokuz yıl kadar önceydi- sonuçta bir gün gelip sordu: 'Ben Projesi'ni anımsıyor musun?' diye. 'Tabi,' dedim. 'Elbette anımsıyorum. Hâlâ onun üstünde mi çalışıyorsun?' 'Hayır,' dedi, projeyi bir kenara bırakmak niyetindeydi. Üzüldüğümü belirttim. Bunu bırakacağına üzülmüştüm ama o şöyle dedi: 'Sorun bunun sonucunu alamayacak olmam değil. Şimdi artık bunu *başarabileceğimi* de biliyorum. Nerede yanlış yaptığımı anladım. Engelin ne olduğunu da buldum, bunu nasıl gidereceğimi de anladım. Lisa da bu konuda benimle çalışıyor. Evet, bunda başarıya ulaşılabilir. Bu fikir çalışır. Daha bazı deneyler yapmak gerekiyor ama işleyeceğinden eminim.' 'İyi o zaman, neden endişeleniyorsun? Neden bırakıyorsun?' diye sordum. Şöyle dedi: 'Çünkü bunun insanlara ne yapacağını bilmiyorum.' İnsanları öldürmek ya da sakat bırakmaktan mı korktuğunu sordum. 'Hayır,' dedi. 'Böyle bir şey değil.' Şöyle dedi, tabi ya şimdi anımsıyorum. Projenin adı Benvo idi. Evet. *Benevolence*(*) sözcüğünden geliyordu, onunla ilgisi vardı."

"İyilik mi?" dedi amiral şaşkınlık içinde. "İyilik? Yardımseverliği mi kastediyorsun?"

"Hayır, hayır, hayır. Sanırım doğrudan doğruya insanları iyi niyetli olmalarını, yani karşılıklı olarak *iyi duygular* beslemelerini kastediyordu."

"Diğer insanlara karşı barış ve iyi niyet duyguları mı?"

"Hımm, tam olarak öyle ifade etmiyordu bunu."

"Tabi, bu dini liderlere özgü bir şeydir. Bu konuda sana vaaz verirler ve sen onların vaazlarında söylediklerini yaparsan dünya

(*) İhsan, iyilik, iyi niyet.

mutlu bir dünya olacaktır. Ama sanırım Robbie'nin niyeti vaaz vermek değildi. O laboratuvarında yapacağı bir şeyle bu sonuca gerçek anlamda fiziksel olarak ulaşmanın yolunu arıyordu."

"Evet öyle. İnsanlar için bir şeyin yararlı olup olmayacağını hiçbir zaman kesin olarak bilemezsin, diyordu Robbie. Bir yandan yararlıyken, diğer yandan olmayabilirler de. Sonra bazı şeyler anlattı... penislin, sülfamitler, kalp nakilleri ve hatta doğum kontrol hapları için bile, halbuki o zaman doğum kontrol hapları daha yaygın kullanılmıyordu bile. Biliyorsun, düzgün ve doğru görünen, mucize ilaç, mucize gaz, mucize bir şey olarak görünen şeylerle ilgili sonradan çıkan bir şey onları doğrulukları yanında tamamen yanlış duruma da getirebilir, o zaman onların hiç olmamasını hatta onları hiç duymamış, düşünmemiş olmayı istersin, dedi. Onu anlamak oldukça güçtü. 'Yani risk almak istemediğini mi kastediyorsun?' diye sordum. 'Tamamen haklısın,' dedi. 'Risk almak istemiyorum. Sorun da bu zaten, sonuçta nasıl bir risk ortaya çıkabileceğini bilmiyorum. Biz bilim adamlarının asıl dertleri de budur zaten. Risk alırız ve ama asıl risk bizim keşfettiğimizde değil, insanlarına bu keşfimizi nasıl kullanacaklarıdır. Onlara bununla neler yapılacağını algılatmamızda.' Ona nükleer silahlardan, atom bombasından mı bahsettiğini sordum. Başını salladı. 'Nükleer silahlar, atom bombaları çok gerilerde kaldı, şimdi onlardan çok ilerdeyiz,' dedi. "'Ama eğer insanları iyi huylu ve iyi niyetli yapabiliyorsan, diye sordum. Bunda endişelenecek ne olabilir ki? Yine beni onu anlamamakla suçladı. '*Anlamıyorsun* Matilda,' dedi. "Hiçbir zaman da anlamayacaksın. Hatta meslektaşım olan bilim adamları da büyük olasılıkla anlamayacaklardır. Politikacılar ise asla anlamayacak. İşte gördüğün gibi bu aslında çok büyük bir risk, göze alınması gereken tehlike çok bü-

yük. Hiç değilse birinin bunun üzerinde uzun uzun düşünmesi gerek, 'Ama,' dedim. 'Güldürücü gazda olduğu gibi insanları da bu maddenin etkisinden çıkarabilirsin, değil mi? Demek istediğim insanları kısa bir süre için iyi niyetli yapıp sonra yine eski normal hallerine -ya da yanlış hallerine, bu artık bakış açısına göre değişir- döndürebilirsin.' Ama, 'Hayır,' dedi. 'Bu kalıcı. Kesinlikle kalıcı, çünkü etkilediği yer...' Sonra yine bilimsel terimler kullanmaya başladı. Biliyorsun işte, uzun sözcükler, rakamlar filan. Formüller ya da moleküler değişimler... bu gibi şeyler işte. Aslına bakarsan ben geri zekâlılara yapılan gibi bir şey bekliyordum. Biliyorsun, onların geri zekâlılıklarını gidermek için tiroit bezlerini alıyorlar ya da ekliyorlar, öyle bir şeyler işte. Ne yapıyorlardı unuttum şimdi. Öyle bir şey. Anladığım kadarıyla insanda bir yerlerde, küçük bir salgı bezi filan var, onu çıkardığın ya da tahrip ettiğin takdirde, ama sonra insanlar sonsuza dek..."

"Sürekli *iyi niyetli*? Bunun doğru sözcük olduğundan emin misin? İyi niyet?"

"Evet. Projeye takılan isim de bundan kaynaklanıyordu. *Benvo*."

"Acaba meslektaşları onun bu projeden vazgeçmesi karşısında neler düşündüler?"

"Durumu pek bilen olduğunu sanmıyorum. O Avusturyalı kız, yani Lisa... Robbie ile birlikte bir tek o çalışıyordu. Sonra sanırım genç bir adam vardı, adı Leadenthal'di ya da öyle bir şey, ama o da tüberkülozdan öldü. Robbie birlikte çalıştığı diğer insanların yalnızca asistanları olduğunu ve ne üzerinde çalıştığını ne gibi deneyler yaptığını tam olarak bilmediklerini söylerdi." Lady Matilda bir an sustu, sonra birden, "Amacını anlıyorum," dedi. "Bu projeden başka birine bahsetmiş olacağını sanmıyorum, gerçekten. Bence o tüm

formülleri, notlarını ve başka her ne varsa yok etmiş, sonra da bu fikirden tamamen vazgeçmiştir. Zaten daha sonra da felç geldi, hastalandı, ah zavallı, şimdi artık doğru dürüst konuşamıyor bile. Bir tarafı tamamen felçli. Ama duyması iyi. Sürekli müzik dinliyor. Müzik onun neredeyse tüm yaşamı."

"Yıllarını verdiği işine tamamen son mu verdi, sence öyle mi?"

"Arkadaşlarını bile görmüyor. Sanırım onları görmek ona acı veriyor. Daima görüşmemek için bir bahanesi var."

"Ama hayatta," dedi Amiral Blunt. "Hâlâ hayatta. Sende adresi var mı?"

"Adres defterimde olacaktı. Hâlâ aynı yerde. Kuzey İskoçya'da bir yerlerde. Ama, bak anlamalısın, Robbie bir zamanlar muhteşem bir adamdı. Şimdi öyle değil. Hemen hemen yaşayan bir ölü o. Ne amacı ne de hedefi var."

"Ama umut her zaman vardır," dedi Amiral Blunt. "Ve inanç," diye ekledi. "Ve güven."

"Ve sanırım iyi niyet," diye mırıldandı Lady Matilda.

BÖLÜM 21

Benvo Projesi

Profesör Gottlieb koltuğuna kurulmuş, karşısında oturan güzel kıza dikkatle bakıyordu. Kulağını aynen maymunları andıran bir hareketle kaşıdı, bu onun karakteristik davranışlarından biriydi. Zaten kendisi de maymuna benzerdi. Sivri bir çene yapısı, bu çeneyle tezat görünümde geniş, büyük bir matematikçi kafası, küçük buruşuk bir beden.

"Genç bir bayanın bana Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'nın mektubunu getirmesi," dedi. "Günlük, sıradan bir olay değil. Yine de," diye ekledi şakacı bir tavırla. "Başkanlar da her zaman ne yaptıklarını bilmezler ya. Konu nedir? En yüksektekilerin size güvendikleri anlaşılıyor."

"Size bana, Benvo Projesi hakkında ne söyleyebileceğinizi öğrenmeye geldim."

"Gerçekten siz Kontes Renata Zerkowski misiniz?"

"Teknik olarak evet, gerçekte de öyle, benim. Ama daha çok da Mary Ann olarak tanınıyorum."

"Evet. Başka bir mektupla da bana bunu bildirmişlerdi. Benvo Projesi hakkında bilgi almak istiyorsunuz. Evet, böyle bir şey vardı, ama artık o proje öldü, gömüldü, hatta sanırım onu düşünen adam bile."

"Profesör Shoreham'ı mı kastediyorsunuz?"

"Bu doğru. Robert Shoreham. Çağımızın en büyük dahilerinden biri o. Einstein, Niels, Bohr ve başkalarıyla birlikte. Ama Robert Shoreham olması gerektiği kadar uzun çalışamadı. Bilim açısından çok büyük kayıp... Shakespeare Lady Macbeth için ne diyordu: *"Daha sonra ölmeliydi."*

"O ölmedi," dedi Mary Ann.

"Ah! Bundan emin misiniz? Ondan uzun zamandır haber alamadım."

"Hasta o. Kuzey İskoçya'da yaşıyor. Vücudunun yarısı felçli. Pek konuşamıyor, pek yürüyemiyor. Zamanının çoğunu oturup müzik dinlemekle geçiriyor."

"Evet, bunu düşünebiliyorum. Bu duruma sevindim. Bunları yapabiliyorsa mutsuz değildir. Yoksa onun gibi muhteşem zekâsı olan bir adamın bu duruma düşmesi cehennemden farksız olurdu: Ölü gibi bir tekerlekli sandalyede oturmak!"

"Benvo Projesi, diye bir şey vardı, değil mi?"

"Evet, projeyle ilgilenen oydu."

"Bundan bahseder miydi?"

"Başlangıç aşamalarında aramızdan bazılarıyla bu konuda konuşurdu. Siz bilimle ilgili değilsiniz herhalde, genç bayan?"

"Hayır, ben..."

"Sanırım siz yalnızca bir ajansınız. Umarım doğru taraftasınızdır. Son günlerde umutlarımızı mucizelere bağladık, ama Benvo Projesi'nden pek bir şey çıkarabileceğinizi sanmıyorum."

"Neden böyle düşünüyorsunuz? Ona bu proje üzerinde çalıştığını söylediniz. Bu sanırım çok büyük bir buluş olacaktı, öyle değil mi? Ya da keşif ya da bunu nasıl adlandırıyorsanız?"

"Evet, bu çağımızın en büyük buluşlarından biri olacaktı. Neyin ters gittiğini bilemiyorum. Daha önce de böyle durumlar oldu. Bir proje pürüzsüz ilerler, ama sonra son aşamalarda birden takılır kalır. Başarısızlığa uğrar. Beklediğinizi alamazsınız ve ümidinizi keser, çaresiz bırakırsınız. Ya da Shoreham gibi yapar..."

"O ne yapmıştı?"

"O bunu yok etti, her parçasını. Bana bunu kendisi söyledi. Tüm formülleri, bununla ilgili tüm belgeleri, kâğıtları yaktı. Üç hafta sonra da felç geldi. Çok üzgünüm. Görüyorsunuz işte, size yardımcı olamıyorum. Hiçbir zaman bu projenin ayrıntıları hakkında bilgim olmadı, tek bildiğim çıkış noktası olan ana fikriydi. Bunu bile şimdi anımsamıyorum, bir tek şey dışında. Benvo *-benevolence-* yani iyi niyet anlamında bir şeydi bu."

BÖLÜM 22

Juanita

Lord Altamount mektup yazdırıyordu.

Bir zamanlar çınlayan gür sesi şimdi yumuşak, hafif bir hal almıştı, ama hâlâ hiç beklenmeyecek kadar özel bir tonu vardı. Nezaketiyle sanki geçmişin karanlıklarından geliyormuş hissi uyandıran bu seste vurgulanan heyecan sanki daha etkili bir konuşma yapılması olanaksız izlenimi uyandırıyordu.

James Kleek, lordun söylediklerini kelimesi kelimesine yazıyordu, her tereddüt anında yazmaya ara veriyor, nazikçe bekliyordu.

"İdealizmin," dedi Lord Altamount. "Özellikle de adaletsizliğe karşı olunca artması doğaldır. Katı, kaba materyalizme karşı doğal bir tepkidir bu. Gençlikte görülen bu doğal idealizm modern yaşamın bu iki öğesine karşı, adaletsizlik ve katı materyalizmi yok etme isteğiyle giderek gelişmekte. Kötü olan her şeyi yıkmak, bazen sonuçta kişisel tahrip etme isteğinin tatminine kadar uzanabilir. Şiddet, terör ve acı vermekten zevk almaya kadar gidebilir. Ve bu dı-

şardan doğal liderlik gücü ve önderlik yeteneği olan kişilerce kışkırtılıp güçlendirilebilir. Bu doğal idealizm özellikle de henüz ergen olunmamış çağlarda en üst düzeylerdedir. Ve bu yeni bir dünya özlemine kadar uzanabilir. Ama aynı şekilde insanlık sevgisi ve iyi niyet olarak da ortaya görülebilir. Ama bir kez şiddeti sevmeyi öğrenmiş olanlar kendi çıkarları gereği asla ergin olmayacaklardır. Kendi gecikmiş gelişimleriyle yetinecek ve tüm yaşamları boyu da öyle kalacaklardır."

Telefon çalmaya başladı. Lord Altamount'un işaretiyle James Kleek telefonun ahizesini kaldırdı ve dinledi.

"Bay Robinson burda."

"Ah evet. İçeri alın. Buna daha sonra devam ederiz."

James Kleek kalktı, not defterini ve kalemi kenara bıraktı.

Bay Robinson içeri girdi. James Kleek, onun için bir koltuk çekti. Bu konuğun rahatsız olmadan yerleşebileceği kadar geniş, rahat bir koltuktu. Bay Robinson gülümseyerek teşekkür etti ve Lord Altamount'un yanına oturdu.

"Evet," dedi Lord Altamount. "Evet, yeni bir şeyler var mı? Diyagramlar? Halkalar? Balonlar? Harfler?" Neşeli görünüyordu.

Bay Robinson ağır başlıkla yanıt verdi.

"Tam olarak değil. Bu daha çok bir nehrin mecrasını çizmek gibi bir şey..."

"Nehir mi? Ne gibi bir nehir?"

"Bir para nehri," dedi Bay Robinson. Yüzünde paradan bahsettiği her zaman için özür diliyormuş gibi bir ifade beliriyordu. "Para gerçekten de bir nehir gibidir. Bir yerden gelir başka bir yere gider. Gerçekten çok ilginçtir bu... Eğer ilgileniyorsanız size sanki kendi hikâyesini anlatır."

James Kleek'in bu söylenenleri anlamıyormuş gibi bir ifadesi vardı. Lord Altamount ise, "Anlıyorum, devam edin!" dedi.

"İskandinavya'dan, Bavyera'dan, Amerika'dan, Güneydoğu Asya'dan geliyor, yolda daha küçük kaynaklardan besleniyor..."

"Peki... nereye gidiyor?"

"Genellikle Güney Amerika'ya, yeni kurulan Gençlik Ordusu'nun merkezine..."

"Bize gösterilen şemadaki iç içe geçmiş dört halkayı temsil eden merkeze... silah, uyuşturucu, bilim ve kimyasal silahlar ve tabi ki finans."

"Evet... şimdi bu değişik grupları kimin kontrol ettiğini sanırım doğru olarak da biliyoruz..."

"Peki J olarak gösterilen halka ne oluyor?" diye sordu James Kleek.

"Bu konuda henüz kesin bir bilgimiz yok."

"James'in bu konuda bazı fikirleri var," dedi Lord Altamount. "Umarım yanılıyordur... evet, gerçekten, umarım öyledir. J harfi çok ilginç. Bu Justice adalet anlamına gelebilir? Yargı anlamı taşıyabilir?"

"Atanmış bir katil," dedi James Kleek. "Her türün dişisi erkeğinden çok daha öldürücüdür."

"Bunun tarihte de sayısız örnekleri var." Lord Altamount yaverine hak verdiğini belirtti. "Evet, haklı olabilirsin."

"Demek Juanita'nın kim olduğunu bildiğinizi düşünüyorsunuz?" dedi Bay Robinson. "İşte bu ilginç."

"Aslında belki de yanılıyorum, efendim. Ama bazı tespitlerim beni bu yönde düşünmeye..."

"Evet," dedi Bay Robinson. "Hepimizin bu konuda düşünceleri var, değil mi? Neyse, artık kimden kuşkulandığınızı açıklayın, James."

"Kontes Renata Zerkowski."

"Neden onun üzerinde duruyorsunuz?"

"Bulunduğu yerler, görüştüğü kimseler. Bulunduğu yerleri düşününce bu kadarının rastlantı olması insana olanaksız gibi görünüyor. Bavyera'daydı. Orada Büyük Charlotte ile görüştü. Oraya giderken yanında da bir de Sir Stafford vardı. Bunun dikkat çekici olduğunu düşünüyorum..."

"Onların bu işte birlikte hareket ettikleri kanısında mısın?" diye sordu Altamount.

"Öyle denilebilir. Onun hakkında yeterli bilgiye sahip değilim, ama..." Sözlerine ara verdi.

"Evet," dedi Lord Altamount. "Onun hakkında bazı kuşkular var. Daha başlangıçtan itibaren Sir Stafford'dan kuşkulananlar vardı?"

"Henry Horsham mı?"

"Henry Horsham da onlardan biri elbette. Albay Pikeaway'in de pek emin olmadığını sanıyorum. Sir Stafford göz hapsinde tutuluyordu. Ama sanırım kendisi de bunun farkındadır. Aptal biri değil o."

James Kleek öfkeyle söze girdi.

"Biri daha! Anlaşılır gibi değil, aramızda böyle kişileri nasıl barındırabiliyoruz, nasıl bunlara güveniyor, onlara sırlarımızı açıklıyor, neler yaptığımız hakkında bilgi sahibi olmalarına izin veriyoruz, anlamıyorum. Üstelik de bunlar hakkında o bize ihanet etmez diye garantiler veriyoruz: McLean, Burgess, Philby ya da adını şimdi sayamayacağım birçoklarında böyle olmadı mı? Şimdi de Stafford Nye."

"Ve Stafford Nye'i kandıran da Renata ya da kod adıyla Juanita mı?"

"Frankfurt Havaalanı'nda olan tuhaf olay," dedi Kleek. "Sonra Charlotte'un ziyaret edilmesi. Stafford Nye'in kızla birlikte Güney Amerika'ya da gittiğini öğrendim. Renata'ya gelince... şimdi nerde olduğunu biliyor muyuz?"

"Belki Bay Robinson biliyordur," dedi Lord Altamount. "Biliyor musunuz Bay Robinson?"

"Birleşik Devletler'de. Arkadaşlarıyla Washington ya da yakınlarında bir yerde bir süre kaldıktan sonra Chicago'ya, sonra Kaliforniya'ya ve ünlü bir bilim adamıyla görüşmek üzere Austin'e gittiğini duydum. Ondan aldığım son haberler bunlar."

"Orda ne yapıyor?"

Bay Robinson soğuk bir ses tonuyla yanıt verdi.

"Bilgi toplamaya çalışıyor diyebiliriz."

"Ne gibi bilgi?"

Bay Robinson iç çekti.

"Bunu bilebilmeyi isterdim. Ama sanırım bu bizim de endişeyle merak ettiğimiz konuyla ilgili bilgi ve kız da bu araştırmayı bizim adımıza yapıyor. Ama kim bilir... belki de karşı taraf için çalışıyordur."

Lord Altamount'a döndü.

"Bu akşam bildiğim kadarıyla İskoçya'ya gidiyorsunuz, değil mi?"

"Kesinlikle doğru."

"Aslında gitmemesi daha doğru, efendim," dedi James Kleek. Efendisine endişeyle baktı. "Son zamanlarda pek iyi değilsiniz, efen-

dim. Neyle giderseniz gidin çok yorucu bir yolculuk olacak. Uçak, tren hiç fark etmez. Bu işi Munro ya da Horsham'a bırakmanız daha doğru olmaz mı?"

"Benim yaşımda insanın kendisini fazla sakınması zaman israfından başka bir şey değil," dedi Lord Altamount. "Nasıl diyorlardı, eğer bir yararı olacaksa seve seve ölmeyi göze alabilirim."

Bay Robinson'a gülümsedi.

"Sizin de bizimle gelmeniz iyi olur, Robinson."

BÖLÜM 23

İskoçya'ya Yolculuk

I

Uçaktaki filo lideri neler olup bittiğini merak ediyordu. Kenarda kalmaya alışıktı. Bunun bir gizli servis eylemi olduğunu düşünüyordu. Öğrenmek için şansını denemiyordu bile. Bu gibi işleri daha önce de yapmıştı. Bir uçak dolusu insanı, tamamen tanımadığı yolcuları, önceden bildirilmeyen bir noktaya götürmek, zorunlu olanlar dışında hiçbir soru sormamak. Bu uçuştaki yolculardan bazılarını tanıyordu, ama hepsini değil. Lord Altamount'u tanıyordu. Hasta biri, çok hasta biri o, diye düşündü. Yalnızca irade gücüyle ayakta durabilen biri. Yanındaki atmacaya benzeyen, hırslı tip onun özel muhafız köpeği olmalı. Sağlığıyla da güvenliğiyle de çok fazla ilgileniyor gibi görünmüyor. Sahibinin yanından asla ayrılmayan sadık bir köpek bu. Onun güçlendiricilerini, uyarıcılarını, çeşitli ilaçlarının bulunduğu sağlık kutusunu yanında yaşıyor olmalı. Pilot yanla-

rında neden bir doktor da bulunmadığını merak ediyordu. Bu da ek bir ön-önlem olabilirdi. İhtiyar adamın başına ölü yüzü oturmuştu. Sanki müzelerdeki mermer kafalar gibi. Pilot Henry Horsham'ı çok iyi tanıyordu. Zaten gizli servisten birçoğunu yakından tanırdı. Normalde olduğundan çok daha hırçın görünen Albay Munro'nun da bir şekilde endişeli olduğu anlaşılıyordu. Genelde de pek rahat biri değildi zaten. Bir uzun boylu sarı yüzlü adam vardı. Yabancı olmalıydı? Acaba Asyalı mıydı? Kuzey İskoçya'ya giden böyle bir uçakta ne işi olabilirdi? Filo lideri saygıyla Albay Munro'ya doğru eğildi.

"Her şey tamam mı, efendim. Araba bekliyor?"

"Uzaklık yaklaşık ne kadar?"

"Yirmi yedi kilometre, efendim, kasisli bir yol, ama çok kötü değil. Ayrıca arabada birkaç tane de battaniye var."

"Emirleri biliyorsunuz değil mi? Eğer isterseniz onları bana da tekrarlayın, filo lideri Andrews."

Filo lideri emirleri yineledi. Albay tatmin olmuştu, memnuniyetle başını salladı. Nihayet yolcular arabaya bindiler. Araba uzaklaşırken filo lideri yüzünde düşünceli bir ifadeyle arkalarından bakıyordu. Bu insanların bu ıssız fundalık araziden geçmeyi göze alıp normalde ziyaretçisi ya da arkadaşı olmayan yaşlı, hasta bir adamın münzevi hayatı yaşadığı eski, kırların ortasındaki bir şatoya niçin gidiyor olabileceklerini merak ediyordu. Horsham'ın bunu bildiğini düşünüyordu. Zaten Horsham çok şeyi bilir, ama anlatmazdı.

Araba özenle ve iyi kullanılıyordu. Sonuçta çakıl döşeli bir yola girip şatonun kapısının önünde durdu. Burası masif taştan yapılmış kuleli bir yapıydı. Büyük kapının iki yanında da lamba asılıydı.

Kapı çalınmadan ve ziyaretçilere kim oldukları sorulmadan hemen açıldı. Eşikte altmış beş yaşlarında asık suratlı bir kadın belirdi. Sürücü, konukların arabadan inmelerine yardımcı oldu.

James Kleek ve Henry Horsham, Lord Altamount'un arabadan inip merdivenlerden çıkmasına yardımcı oldular. Yaşlı İskoç kadın yana çekilerek saygıyla hafif bir reverans yaptı.

"İyi akşamlar lordum," dedi nezaketle. "Beyefendi sizi bekliyordu. Geleceğiniz bildirilmişti, odalarınızı hazırlattık ve hepsinde şömineleri yaktık."

Antrede başka biri göründü. Elli ya da altmış yaşlarında uzun boylu, ince, hâlâ güzel olan bir bayandı bu. Siyah saçları ortadan ayırmıştı. Geniş bir alnı, kalkık bir burnu ve yanık bir teni vardı.

"Miss Neumann sizinle ilgilenecek," dedi İskoç kadın.

"Teşekkürler Janet," dedi Miss Neumann. "Yatak odalarındaki şöminelerin yanıp yanmadıklarını kontrol et."

"Peki."

Lord Altamount yeni gelen bayanın elini sıktı.

"İyi akşamlar Miss Neumann."

"İyi akşamlar Lord Altamount. Yolculuğun sizi çok yormadığını umarım."

"Çok iyi bir uçuş oldu. Sizi Albay Munro ile tanıştırayım. Bay Robinson, Sir James Kleek ve Gizli Servis'ten Bay Horsham."

"Sanırım Bay Horsham ile yıllar öne tanışmıştık."

"Bunu anımsıyorum," dedi Horsham. "Leveson Vakfı'ndaydı. Sanırım o sıralar Profesör Shoreham'ın sekreterliğini yapmaya henüz başlamıştınız?"

"Önceleri onun laboratuvarında asistandım, daha sonra sekreterliğini yapmaya başladım. Hâlâ da pek fazla sekretere ihtiyacı olmasa da öyleyim. Ayrıca burda sürekli bir hemşire de bulunduruyoruz. Ama zaman zaman değişebiliyor. Şu andaki hemşire Miss Ellis bu görevi iki gün önce Miss Bude'den devraldı. Kendisine görüşeceğimiz odanın hemen yakınında el altında olacak gibi beklemesini söyledim. Özel görüşmek isteyeceğinizi düşünüyorum, ama yine de gerektiğinde hemen gelebileceği yakınlıkta olmalı."

"Sağlığı çok mu kötü?" diye sordu Albay Munro.

"Istırabı pek yok," dedi Miss Neumann. "Ama kendisini uzun zamandır görmediyseniz göreceklerinize hazırlıklı olmalısınız. O eskisinden çok farklı, yaşıyor, o kadar."

"Bizi ona götürmeden bir dakikanızı rica edecektim. Aklı hâlâ yerinde değil mi? Akıl sağlığında bir sorun yoktur umarım. Kendisine söylenenleri anlıyor, değil mi?"

"Ah evet, söylenen her şeyi çok iyi anlıyor, ama yarı felçli durumda olduğu için tam olarak anlaşılır şekilde konuşamıyor, ama bu da duruma göre değişiyor, bir de yardım almadan yürüyemiyor. Bana sorarsanız beyni her zaman olduğu kadar iyi çalışıyor. Tek fark şimdi artık çok çabuk yorulması. Neyse, görüşmeden önce bir şeyler içmek ister miydiniz?"

"Hayır," dedi Lord Altamount. "Hayır, beklemek istemiyorum. Zaman kaybedemeyiz, çok önemli bir iş için buradayız. Şimdi bizi onun yanına götürür müsünüz? Bizi bekliyordu, değil mi?"

"Evet, sizi bekliyor," dedi Lisa Neumann.

Kadının peşi sıra merdivenlerden çıkıp uzun bir koridordan geçtiler ve orta büyüklükte bir odaya girdiler. Odanın duvarları kumaş kaplıydı, yer yer geyik başları asılmıştı, buranın bir zamanlar av odası olduğu anlaşılıyordu. Döşemesi ve mobilyaları çok az değiştirilmişti. Odanın bir köşesinde büyük bir gramofon görünüyordu.

Şöminenin başındaki koltukta uzun boylu ince bir adam oturuyordu. Başı ve sol eli hafifçe titriyordu. Yüzünün bir yarısı bir tarafa doğru çekilmişti. Bin dereden su getirmeden onun hakkında söylenebilecek tek şey bir insan enkazı olduğuydu. Bir zamanlar uzun, güçlü, yapılı olduğu anlaşılan adamın geniş bir alnı, çukura kaçmış gözleri, çıkık, ona kararlı bir insan havası veren bir çenesi vardı. Kalın kaşlarının altındaki gözlerinden hâlâ zekâ fışkırıyordu. Bir şey söyledi. Sesi zayıf değildi, temiz net sesler çıkıyordu, ama her zaman tam olarak anlaşılamıyordu. Konuşma yeteneği kısmen kaybolmuştu, ama yine de anlaşılıyordu.

Lisa yanına, dudaklarını yakından izleyebileceği bir noktaya gitti, böylece gerektiğinde söylenenleri açıklayabilecekti.

"Profesör Shoreham hepinize hoş geldiniz diyor. Sizleri burada görmekten çok mutlu olduğunu belirtiyor, Lord Altamount, Albay Munro, Sir James Kleek, Bay Robinson ve Bay Horsham. Benden sizlere duyma yeteneğinin gayet iyi olduğunu bildirmemi istedi. Ona söylediğiniz her şeyi duyabilecek. Eğer bir zorluk olursa ben yardımcı olacağım. Sizlere söylemek istediği her şeyi benim aracılığımla iletebilecek. Eğer açıkça belirtmekten yorulursa dudaklarını okuyarak ve işaret diliyle de söylediklerini anlayıp size iletebilirim, bunda hiçbir zorluk olmayacaktır."

"Zamanınızı mümkün olduğunca az işgal edip sizi yormamaya çalışacağız, Profesör Shoreham."

Sandalyedeki adam sözcükleri duyabilmek için hafifçe eğildi.

"Bazı soruları size de yöneltebilirim, Miss Neumann."

Shoreham eliyle yanında duran bayanı işaret etti. Dudaklarından yine bazı sözcükler döküldü, anlaşılır değildi, ama Lisa Neumann hemen açıkladı.

"Ona söyleyeceğiniz ve benim sizlere vereceğim her bilgiye güvendiğini belirtiyor."

"Sanırım size yazdığım mektubu aldınız," dedi Albay Munro.

"Aynen öyle," dedi Miss Neumann. "Profesör Shoreham mektubunuzu aldı ve içeriği hakkında bilgisi var."

O anda bir hemşire kapıyı aralayarak açtı, ama içeri girmedi. Yavaşça fısıldadı.

"Sizin için yapabileceğim bir şey var mı, Miss Neumann? Konuklarımızdan herhangi biri ya da Profesör Shoreham için?"

"Hayır, çok teşekkür ederim, bir şey olduğunu sanmıyorum, Miss Ellis. Size ihtiyaç olabileceği ihtimalini göz önünde bulundurarak koridordaki odanızda beklerseniz memnun olurum. Bir şey olursa haber veririz."

"Tabi... anlıyorum." Yavaşça kapıyı kapayarak uzaklaştı.

"Zaman kaybetmeyelim," dedi Albay Munro. "Hiç kuşkusuz Profesör Shoreham'ın son olaylar hakkında bilgisi vardır."

"Kesinlikle. Tabi kendisini ilgilendirdiği çerçevede."

"Halen bilimsel araştırmalar ve buluşlarla da ilgileniyor mu?"

Robert Shoreham başını yavaşça iki yana salladı ve bu soruyu kendisi yanıtladı.

"Ben bu defteri kapadım."

"Ama kabaca dünyanın ne durumda olduğunu biliyorsunuz, değil mi? Gençlik devrimi denilen hareketin ulaştığı boyutu ve başarıyı. Genç, tam teşekküllü silahlı güçlerin ayaklandıklarını, güç kullandıklarını."

Miss Neumann açıkladı.

"Profesör tüm olup bitenden haberdar, ancak tabi politik açıdan."

"Dünya şiddete, acıya, devrimci sloganlara, anarşi taraftarı bir azınlığın akıl almaz, tuhaf felsefesine teslim olmak üzere."

Hasta adamın yüzünde sıkıntılı, sabırsız bir ifade belirdi.

"O bütün bunların farkında," dedi Bay Robinson hiç beklenmedik şekilde. "Bu konuların üzerinden tekrar geçmemize hiç gerek yok. O her şeyi bilen bir kişi." Ve ekledi. "Amiral Blunt'ı anımsıyor musunuz?"

Hasta adam yeniden başıyla onayladı. İnce dudaklarında hafif, belli belirsiz bir gülümseme belirdi.

"Amiral Blunt, sizin belirli bir proje kapsamında yaptığınız bazı bilimsel çalışmaları anımsıyor -Sanırım projenin adı da şöyleydi- Benvo Projesi."

Profesörün gözlerinde beliren uyanık ifade hepsinin dikkatini çekti.

"Benvo Projesi," dedi Miss Neumann. "Çok gerilere gidiyorsunuz, Bay Robinson, bu yıllar önceydi."

"Ama bu *sizin* projenizdi, öyle değil mi?"

"Evet, onun projesiydi." Miss Neumann şimdi onun adına daha rahat konuşuyordu.

"Nükleer silahlar kullanamayız, patlayıcı, gaz ya da kimyasal silahlar kullanmamız da olanaksız, ama *sizin* projeniz, Benvo Projesi kullanılabilir."

Bir sessizlik oldu. Kimse konuşmuyordu. Neden sonra Profesör Shoreham'ın dudaklarından yine anlaşılmaz mırıltılar yükseldi.

"Elbette diyor," diye açıkladı Miss Neumann. "Benvo içinde bulunduğumuz durumlarda *kullanılabilirdi*..."

Sandalyedeki adam, kıza dönerek bir şeyler söyledi.

"Benden size şunları açıklamamı istedi: B Projesi ya da daha sonraki adıyla Benvo Projesi profesörün uzun yıllar boyunca üzerinde çalıştığı, ama sonradan belirli bazı nedenlerden dolayı yok ettiği bir projeydi."

"Bunun nedeni projesini hayata geçirmekte başarısız olması mıydı?"

"Hayır, başarısız olmadı," dedi Lisa Neumann. "Başarısız değildik. Bu projede onunla birlikte çalıştım. Bu projeden vazgeçmesinin belirli nedenleri vardı, ama bunlardan biri asla başarısızlık değildi. Başarılı oldu. Doğru yoldaydı, projeyi geliştirdi, aradığını buldu, birçok laboratuvar denemeleriyle test etti ve proje çalıştı." Yeniden Profesör Shorham'a döndü, eliyle bazı hareketler yaptı, kendi dudağına, kulağına, ağzına değişik bir türde şifreyle bir şeyler anlatırcasına dokundu.

Sonra açıkladı.

"Ona Benvo'nun işleyişini açıklamamı isteyip istemediğini sordum."

"Biz açıklamanızı istiyoruz."

"Kendisi bunu nereden ve nasıl öğrendiğinizi bilmek istiyor."

"Bunu sizin çok eski bir arkadaşınızdan öğrendik Profesör Shoreham," diye açıkladı Munro. "Bu kişi Amiral Blunt değil, kendisi bu konuda çok az şey anımsayabiliyor, ama bu konudan bahsettiğiniz diğer bir arkadaşınızın hafızası halen oldukça güçlü, bu kişi Lady Matilda Cleckheaton."

Miss Neumann yeniden profesöre dönüp dudaklarını inceledi. Adam hafifçe gülümsedi.

"Matilda'nın yıllarca önce öldüğünü sandığını söylüyor."

"Hayatta, hem de sapasağlam. Bizi Profesör Shoreham'ın bu buluşunu öğrenmeye yönelten de o oldu."

"Profesör size projeyi, bununla ilgili olarak bilmek istediklerinizi ana hatlarıyla açıklayacak, ama bu arada anlatacaklarının hiçbir şekilde işinize yaramayacağını da belirtmek istiyor. Bu buluşla ilgili belgeler, üzerinde çalışılan kâğıtlar, formüller, hesaplamalar ve kanıtlar hepsi yok edildi. Bu konudaki sorularınıza karşılık vermenin, merakınızı tatmin etmenin tek yolu Benvo Projesi'nin ana hatlarını öğrenmeniz olduğuna göre, size kapsamını açıklamaya çalışacağım. Polisin isyankâr kalabalıkları, şiddet kullanılan gösterileri yatıştırmak için kullandığı gözyaşı gazının kullanımı ve amaçları hakkında sanırım bilginiz vardır. Sinüsleri şişirerek, ağlama nöbeti geçirmenize ve acı gözyaşları dökmenize neden olur."

"Bu da öyle bir şey miydi?"

"Hayır aslında tamamen farklıydı, ama amacının aynı olduğu söylenebilir. Bilim adamlarının kafasını insanoğlunun asıl reaksiyonları ve duygularının yanında insani özelliklerini de değiştirmenin bir yolu olup olmadığı konusu hep meşgul etmiştir. Bir insanın karakterini değiştirebilirsiniz. Afrodizyakların etkisi hepimizce bilinir. Seks arzusu uyandırırlar... çok çeşitli ilaçlar, gazlar ya da salgı bezi ameliyatları kişisel etkinliklerde değişiklikler olmasına yol açabilir; örneğin tiroit bezlerine yapılan müdahalelerle kişinin enerjisinin artırılabilmesi gibi. Profesör Shoreham sizlere belirli bir işlem sonucunda -bunun hormonlarda bir değişiklik mi, bir gaz mı olduğunu açıklamayacağız- insanın hayata bakışını değiştirebilecek bir şey keşfetti... insanlara ve genel anlamda yaşama karşı tepkilerini. Adam öldürme aşamasına gelecek kadar gözü dönmüş biri bile, patolojik anlamda şiddet yanlısı olsa da, Benvo Projesi'nin etkisiyle değişiyor, tamamen başka, *bambaşka biri*, olup çıkıyor. Bunu şöyle ifade etmek isterim, -aslında en doğru ifadesinin de projenin adının da içerdiği gibi bu olduğu kanısındayım- *iyi niyetli* biri oluyor. Başkalarına yararlı olmak istiyor. Etrafına nazik ve şefkatli davranıyor. Acı vermekten ve şiddetten kesinlikle kaçınıyor. Benvo çok geniş bir alanda uygulanabilir, eğer büyük miktarlarda üretilebilirse yüzlerce, binlerce insanı etkileyebilir, tabi bunun için öncelikle başarıyla dağıtılıp uygulanabilmesi gerekir."

"Etkisi ne kadar sürüyor?" diye sordu Albay Munro. "Yirmi dört saat? Daha fazla?"

"Anlamıyorsunuz," dedi Miss Neumann. "Bu geçici değil, *sürekli* bir etki."

"Sürekli mi? Bir insanın tabiatını değiştirdiniz, var olan bir bileşeninde farklılık yarattınız ve doğasında hiç değişmeyecek sürekli bir değişiklik olmasını sağladınız, öyle mi? Ve bundan geri dönülemiyor? Onu yeniden başlangıçta olduğu noktaya getiremiyorsunuz, öyle mi? Bu hiçbir zaman değiştirilemeyecek bir değişiklik olarak algılanmalı, değil mi?"

"Evet. Bu belki başlangıçta tıbbi alanda önemli sayılabilecek bir buluştu, ama Profesör Shoreham bunu savaşlarda, kitlesel hareketlerde, ayaklanmalarda, devrimlerde, anarşide kullanılabilecek bir caydırıcı olarak tasarladı. Asla bunu yalnızca tıbbi anlamda düşünmedi. Bu kişinin yalnızca kendisinin mutluluğunu değil, diğer insanların da mutlu olmasını istemesini sağlıyor. Birini, bir insanı ya da insanları, rahat ettirmek, mutlu kılmak, onları hoşnut etmek için büyük bir arzu duyulmasına neden oluyor. İnsanlar bunları hissedebildiğine ve yapabildiğine göre, her ikimizin de görüşü de, insanoğlunun bedeninde bu istekleri kontrol eden bir bileşke olduğu ve bu bileşke üzerinde bir işlem yaptığınız takdirde bunun sonsuza dek süreceğiydi."

"Muhteşem," dedi Bay Robinson.

Ancak konuşurken yüzünde hayranlıktan çok düşünceli bir ifade belirmişti.

"Muhteşem. olağanüstü bir buluş bu. Bu eyleme geçirildiği takdirde kim bilir neler olur... peki ama neden?"

Bilim adamının koltuğunun arkasına yaslamış olduğu başı yavaşça Bay Robinson'a döndü.

Miss Neumann açıkladı.

"Sizin diğerlerinden daha iyi anladığınızı belirtiyor."

"Bu bir çözüm," diye haykırdı James Kleek. "*Kesin* çözüm! Muhteşem." Yüz ifadesi heyecanlı ve coşku doluydu.

Miss Neumann başını salladı.

"Benvo Projesi," dedi. "Satılık değil ve armağan da edilmeyecek. Bu proje rafa kaldırıldı."

"Yani bize hayır mı diyorsunuz?" diye sordu Albay Munro inanamayarak.

"Evet. Profesör Shoreham yanıtın hayır olduğunu söylüyor. Onun kararı bunun..." Birden susup koltuktaki adama döndü. Adam başıyla, bir eliyle garip hareketler yapıyor, ağzından boğuk sesler çıkıyordu. Lisa biraz bekledikten sonra devam etti. "Size korktuğunu açıklamak istiyor. Bilimin zamanında zafer kabul edilen şeylerinin sonradan yaptıklarından korkuyor. Bulunan ve bilinen; keşfedilen ve dünyanın kullanımına sunulanlardan. Mucize haplar hiçbir zaman gerçek mucize olmadı; penisilin insanları kurtardığı gibi yine insanların hayatlarını aldı; kalp nakilleri hayal kırıklığıyla birlikte beklenmeyen ölümlerin hüsranını getirdi. O nükleer füzyon döneminde yaşadı; yeni silahlar kitlesel ölümü getirdi. Radyo-aktiviteden kaynaklanan dramlar, yeni endüstriyel buluşların yarattığı kirlilikler. Gelişigüzel kullanılan bilimin yapabileceklerinden korkuyor o."

"Ama bu yararlı. Herkes için yararlı," diye haykırdı Munro.

"O kadar çok şey için aynı şey söylendi ki. Her defasında insanlık için büyük faydası olacağı, büyük bir mucize olduğu kutlan-

dı. Sonra öngörülemeyen yan etkiler ortaya çıktı ve daha da kötüsü, bunların bazen, değil faydalı olmak felaketlere neden olduğu. Bu nedenlerle bu buluşu ortadan kaldırmaya karar verdi. Dedi ki... Yanındaki koltukta oturan adam sürekli başını sallarken Lisa elinde tuttuğu kâğıtta yazılı olanları okudu...

"Amacımı gerçekleştirip bu buluşu yapmış olmak beni tatmin ettiği gibi bana mutluluk verdi. Ama bu buluşu kimseyle paylaşmamaya karar verdim. Bu yok edilmeliydi. Ve yok edildi de. Dolayısıyla sizlere de tek yanıtım hayır. Satılık iyi niyet yok. Belki bir zamanlar vardı, ama şimdi formülleri, buna ilişkin bilgiler, tüm teknik bilgi, notlarım ve bu yöntem için gerekli hesaplamalarım bertaraf edildi -yanıp kül oldu- beynimin çocuğunu imha ettim."

II

Robert Shoreham kendini zorlayarak boğuk bir sesle konuşmaya çalıştı.

"Beynimin ürününü yok ettim ve yeryüzündeki hiç kimse ona nasıl ulaştığımı bilmiyor. Bunu yaparken bana bir kişi yardımcı oldu, ama o da öldü. Başarıya ulaşmamızdan bir yıl sonra tüberkülozdan öldü. Artık gidebilirsiniz. Size yardımcı olamam."

"Ama bu buluşunuzla dünyayı kurtarabilirdiniz."

Koltuktaki adam tuhaf bir ses çıkardı. Bu bir gülüştü. Sakat bir adamın gülüşü.

"Dünyayı kurtarın! Dünyayı kurtarın! Bu bir slogan! Söz ettiğiniz genç adamların da yaptıkları bu, onların düşündükleri. Şiddetle ve kinle dünyayı kurtarma yolunda ilerliyorlar. Ama nasıl yapacaklarını bilmiyorlar. Bunu kendi kalplerinden geldiği gibi, kendi düşünceleriyle, kendi zihinleriyle, *kendi başlarına* yapmalılar. Bunu yapmaları için onlara suni bir yol göstermemeliyiz. Hayır. Suni bir iyi niyet? Suni bir şefkat? Hiçbiri. Bu *gerçek* olmaz. Bunun bir anlamı olmaz. Doğaya aykırı olur." Sustu ve sonra yavaş yavaş ekledi: *"Tanrı'ya karşı çıkmak olur!"*

Bu son sözcükler hiç beklenmedik şekilde, tam telaffuz edilmişti.

Çevresine dinleyenlerine baktı. Sanki onlara kendini anlamaları için yalvarır gibiydi; ama aynı zamanda bunun için hiç umudu olmadığı da anlaşılıyordu.

"Yarattığım bir şeyi yok etme hakkına da sahibim..."

"Ben aynı fikirde değilim," dedi Bay Robinson. "Bilgi bilgidir. Doğumuna aracı olduğunuz, dünyaya gelmesini sağladığınız bir şeyi ortadan kaldırmamalısınız."

"Görüşünüzde haklı olabilirsiniz, ama durumu olduğu gibi kabullenmeniz gerekiyor."

Bay Robinson kuvvetle haykırdı. "Hayır!"

Lisa Neumann öfkeli bakışlarını ona çevirdi.

"Hayır'la ne kastediyorsunuz?"

Kadının gözleri alev alev yanıyordu. Güzel bir kadın, diye düşündü Bay Robinson. Herhalde tüm yaşamı boyunca Robert Shore-

ham'la aşk yaşadı. Onu sevdi, onunla çalıştı ve hâlâ da yanında, ona zekâsıyla hizmet ediyor, onun için en saf ve temiz şekliyle fedakârlığa katlanıyor, hem de merhamet için değil.

"İnsan yaşamı boyunca bazı şeyleri öğreniyor," dedi Bay Robinson. "Ben uzun bir yaşamım olacağını sanmıyorum. Bunu umamayacak kadar ağırlık taşıyorum." Şişman bedenine bakarak derin bir iç çekti. "Ama bildiğim şeyler var. Haklıyım, bunu siz de biliyorsunuz, Shoreham. Haklı olduğumu kabul etmelisiniz. Siz dürüst bir insansınız. Eserinizi yok etmiş olamazsınız. Bunu yapmaya gönlünüz el vermiş olamaz. Onu bir yere kaldırmış, kilit altına almış, saklamış olmalısınız, belki bu evde de değil. Büyük olasılıkla da öyle. Onları güvenli bir yere, belki bir banka kasasına sakladığınızı biliyorum, hatta bundan eminim. Miss Neumann da onu nereye koyduğunuzu biliyor. Ona güveniyorsunuz. O yaşamda güvendiğiniz tek kişi."

Shoreham yanıt verirken sesi yine gür ve belirgindi.

"Sen kimsin? Lanet olsun *sen* kimsin?"

"Yalnızca paradan anlayan bir adam," dedi Bay Robinson. "Ve paraya yönelik her şeyden. İnsanları, mizaçlarını, yaşamdaki uygulamalarını, alışkanlıklarını, davranışlarını tanıyan bir adam. Eğer isteseniz o yok ettiğinizi söylediğiniz çalışmayı hemen şu anda ele geçirebileceğinizi de biliyorum. Asla aynı çalışmayı şimdi yeniden yapabileceğinizi kastetmiyorum bunu söylerken, ama kanımca o zaten buralarda bir yerlerde. Bize görüşlerinizi belirttiniz ve bunların yanlış olduğunu da söyleyemem. Belki de haklısınız. İnsanlığın ya-

rarına olan şeylerle uğraşmak risklidir. Zavallı Beveridge,(*) insanları yoksulluktan, korkularından, başkaca birtakım sorunlarından kurtarmaya çalıştı, bunu söylerken, planlarken ve kısmen de gerçekleştirirken dünyanın cennet olacağını sanıyordu. Ama dünya cennet olmadı, sizin *benvo'*nuzun ya da adına her ne diyorsanız onun da (bu adıyla hazır gıdayı andırıyor) dünyayı cennete döndürmeyeceği kesin. İyi niyetin de diğer her şey gibi tehlikeleri var. Şu aşamada yapacağı kitleleri çekilen sıkıntılardan, acıdan, anarşiden, şiddetten, uyuşturucu bağımlılığından kurtarmak. Evet, birçok kötü şeyin olmasına karşı koruyacak insanları, *belki* bu arada çok önemli olabilecek bazı şeylere karşı da. Bu insanları değiştirebilir, yalnızca değiştirebilir. Genç insanları. Benvoleo'nuz (Şimdi de ismi patentli bir temizlik ürünü gibi oldu.) insanları gerçekten iyi niyetli yaparsa, bunun aynı zamanda küçümseyen, kendini beğenen hatta kendini üstün gören insanlar anlamına da gelebileceğini kabul ediyorum, ama bu noktada bir olasılık daha var, eğer insanların doğasını bir şekilde güç kullanarak değiştirirseniz ve onlarda değiştirdiğiniz bu doğal özellik ölümlerine kadar kalıcı olursa, aralarından bir ya da ikisini -sayılarının pek fazla olacağını sanmam- gurur yerine olmaya zorlandıkları alçakgönüllülüğün kendileri için bir çeşit doğal meslek ya da iş olduğunu fark edebilirler. Demek istediğim, gerçekten de ölmeden önce kendilerini değiştirebilirler. Ama yine de öğrendikleri yeni alışkanlıklarından kurtulmayı başaramadan."

(*) Beveridge (Lord William Henry) İngiliz iktisatçı (1879 -1963) İşsizlik Sigortası'nın kurucusu.

"Hay Allah, neden bahsettiğinizi hiç anlayamıyorum," dedi Albay Munro.

Miss Neumann söze karıştı.

"Saçmalıyor. Profesör Shoreham'ın yanıtını kabul etmelisiniz. Buluşlarıyla istediğini yapmakta özgür o. Onu zorlayamazsınız."

"Hayır," dedi Lord Altamount. "Sizi zorlayacak, baskı yapacak değiliz, Robert ya da sakladığınız yeri açığa çıkarmaya mecbur etmeyi düşünmüyoruz. Doğru bildiğinizi yapmalısınız. Bu hakkınız, bunda sizinle hemfikiriz."

"Edward?" dedi Robert Shoreham. Yeniden konuşması anlaşılmaz bir hal aldı, elleri hareket etmeye başladı ve Miss Neumann hemen tercüme etmeye başladı.

"Edward mı? Sizin Edward Altamount olduğunuzu söylüyor."

Shoreham yeniden konuşmaya başladıysa da Miss Neumann'ın sözü ağzından aldı.

"Lord Altamount, profesör, Benvo Projesi'ni sizin yetkinize vermesini tüm kalbinizle ve zihninizle isteyip istemediğinizi soruyor. Şöyle diyor..." sustu, baktı, dinledi. "Dış yaşamda güvenebileceği tek insanın sizin olduğunuzu söylüyor. Eğer bu *sizin* arzunuzsa..."

James Kleek birden ayağa kalktı. Endişe içinde ve yıldırım hızıyla Lord Altamount'un koltuğunun yanına geldi.

"Size yardımcı olmama izin verin, sir. Hastasınız. İyi değilsiniz. Lütfen biraz geriye çekilir misiniz, Miss Neumann? Ben... ben ona yaklaşmalıyım. Ben... ben ona ilaç vermeliyim. Ne yapılacağını biliyorum..."

Elini cebine soktu ve bir deri altı şırıngası çıkardı.

"Eğer bu iğneyi hemen yapmazsam çok geç olabilir..." Lord Altamount'un kolunu kaptı, gömleğinin kolunu sıyırdı, parmaklarının arasına bir parça et aldı ve şırıngayı hazırladı.

O anda başka bir hareket daha oldu. Horsham, Munro'yu yana iterek ileri doğru atıldı. James Kleek'in elini yakaladığı gibi şırıngayı aldı. Kleek çırpındı, ama Horsham onunla baş edecek güçteydi. Bu arada Munro da yanlarına gelmişti.

"Demek o *sendin*, James Kleek," dedi. "Demek aramızdaki hain sendin, gerçekte asla sadık olmayan görünürde sadık bir çömez!"

Bu arada Miss Neumann kapıya gitmişti... kapıyı açıp seslendi.

"Hemşire! Gelin, çabuk gelin! Hemşire!"

Hemşire geldi. Profesör Shoreham'a baktı. Ama adam, ona parmağıyla odanın öbür tarafını, Horsham ve Munro'nun arasında hâlâ çırpınan James Kleek'i işaret etti. Hemşire elini üniformasının cebine soktu.

Shoreham kekeledi.

"Altamount, kalp krizi geçiriyor."

"Kalp kriziymiş, ne krizi," diye haykırdı Munro. "Bu cinayet girişimi," Durdu.

Horsham'a, "Bu herifi tut," dedikten sonra odanın diğer tarafına fırladı.

"Bayan Cortman? Ne zamandan beri hemşirelik yapıyorsunuz? Baltimore'de avucumuzun içinden sıyrılmanızın ardından izinizi kaybetmiştik."

Milly Jean cebiyle boğuşuyordu. Nihayet elini çıkardığında parmaklarının arasında küçük bir otomatik tabanca vardı. Shoreham'a baktı, ama Munro önünü kapatmıştı, Lisa Neumann ise Shoreham'ın koltuğunun önünde duruyordu.

James Kleek bağırdı. "Altamount'u vur Juanita! -çabuk!- Altamount'u öldür!"

Kadın kolunu kaldırdı ve ateş etti.

James Kleek haykırdı.

"Tanrım, çok iyi nişancısın!"

Lord Altamount klasik eğitim görmüştü. James Kleek'e bakarak yavaşça fısıldadı.

"Jamie? *Et tu Brute?*"(*) Ve kafası arkaya düştü.

III

Dr. McCulloch etrafına bakındı, ne yapacağını, ne diyeceğini bilemiyordu. O akşam onun için hiç beklenmedik, alışılmadık bir deneyim olmuştu.

Lisa Neumann yanına gelerek bir bardak bıraktı.

"Sıcak bir içecek," dedi.

"Senin bulunmaz bir kadın olduğunu her zaman biliyordum, Lisa," dedi. İçeceğini mutluluk içinde yudumladı.

(*) Sen de mi Brütüs?

"İtiraf etmeliyim, ki neler olup bittiğini bilmek isterdim, ama bunun kimsenin bana söylemeyeceği türde bir şey, bir sır, olduğunu anlıyorum."

"Profesör, o iyi, değil mi?"

"Profesör mü?" Doktor Miss Neumann'ın endişeli yüzüne sevgiyle baktı. "Çok iyi. Bana sorarsanız bütün bu o olup bitenler ona çok iyi gelmiş."

"Belki de bu şok..."

"Ben çok iyiyim," dedi Shoreham. "Demek gerekli olan bir şok tedavisiymiş. Bence -nasıl ifade edeyim bilmem- yeniden yaşama döndüm." Yüzünde şaşkınlık dolu bir ifade vardı.

McCulloch, Lisa'ya döndü. "Sesinin eskisine oranla ne denli güçlü olduğunu fark ettin mi? Bu gibi olaylarda duyarsızlık hastanın baş düşmanıdır -ona gerekli olan yeniden çalışmaya başlamak- biraz beynini çalıştırmanın dürtüsü. Müzik çok doğru ve yararlı -onu sakinleştiriyor ve yaşamdan kendince zevk almasını sağlıyordu- ama o büyük zekâ gücü olan gerçek bir insan, onun için yaşamın özü olan akli çalışmaların özlemini çekiyor. Eğer yapabilirseniz onu yeniden çalışmaya başlatın."

Lisa tereddüt içinde bakarken doktor, ona güven vermek istercesine başını sallıyordu.

"Dr. McCulloch," dedi Albay Munro. "Sanırım bu akşam olanlar hakkında size biraz bilgi vermemiz gerek, her ne kadar sizin de tahmin ettiğiniz gibi, güçler dengesi gereği bu konuda bir gizlilik politikası izlenmesi şart olsa da. Lord Altamount'un ölümü..." Tereddüt etti.

"Aslında onu öldüren mermi değildi," dedi doktor. "Ölüm nedeni yaşadığı şoktu. Şırıngadaki ilaç da aynı şeyi yapacaktı, striknin. Genç adam..."

"Ona tam zamanında engel oldum," dedi Horsham.

"Yani başından beri asıl düşman o muymuş?"

"Evet... hem de tam yedi yıldır sevgi ve güven gördüğü halde. Lord Altamount'un en eski arkadaşlarından birinin oğluydu..."

"Böyle şeyler olur. Ya o bayan, sanırım o da bu işin içindeydi?"

"Evet. Burada işe sahte belgelerle girmiş. Zaten polis onu cinayet suçundan arıyor."

"Cinayet mi?"

"Evet. Kocası, Amerikan Büyükelçisi Sam Courtman'ı öldürmek suçundan. Onu elçiliğin merdivenlerinde vurmuş... bir de maskeli birinin saldırısına uğradıkları gibi bir masal anlattı."

"Onunla ne alıp veremediği varmış? Politik mi şahsi mi?"

"Sanırım adam, karısının yaptığı bazı şeylerin farkındaydı."

"Sam Cortman önceleri karısının kendisine ihanet ettiğini sanıyordu," dedi Horsham. "Bunu inceleyince kendini bir casus ve komplo ağının merkezinde buldu, bu şovu yürüten ise karısıydı. Bu durumda ne yapması gerektiğini tam olarak bilemiyordu. İyi bir insandı, ama kafası yavaş çalışıyordu, kadın ise süratle hareket etme yeteneğine sahipti. Kocasının cenaze töreninde ve anısına yapılan konuşmalarda sergilediği keder muhteşemdi."

"Anısına..." dedi Profesör Shoreham.

Herkes bir anda şaşkınlıkla dönüp, ona baktı.

"Söylenmesi çok zor bir sözcük, *anısına*, ama kastettiğim bu. Lisa, sen ve ben yeniden çalışmaya başlıyoruz."

"Ama Robert..."

"Yeniden yaşam buldum ben. Sor bakalım doktora, yine her şeyi ağırdan almamı istiyor mu?"

Lisa merakla doktora baktı.

"Eğer bunu yaparsanız, yaşamınızı kısaltır, yeniden aynı duyarsızlığa düşersiniz..."

"Gördün mü?" dedi Shoreham. "Tıpta son aşama bu. Ölümün eşiğinde bile olsa... herkesi çalışmaya yönlerdir..."

Dr. McCulloch güldü ve ayağa kalktı.

"Yanlış değil. Size yardımcı olması için birkaç hap gönderirim."

"Onları almayacağım."

"Almalısınız."

Doktor kapıda bir an durdu.

"Bir şey daha sormak istiyordum, nasıl oldu da polis o kadar çabuk gelebildi?"

"Filo başı Andrews," dedi Munro. "Gerekli talimatları almıştı. Tam zamanında geldi. Kadının buralarda bir yerde olduğunu biliyorduk ama evin içinde olduğunu hakkında hiçbir fikrimiz yoktu."

"Neyse, artık gideyim. Bana anlattıklarınızın hepsi doğru mu? Bana sanki bir gerilim romanı okurken uyuyakalmışım da her an uyanabilirmişim gibi geliyor. Casuslar, katiller, hainler, ispiyoncular, bilim adamları..."

Dışarı çıktı.

Bir sessizlik oldu.

Profesör Shoreham ağır ağır, temkinli bir şekilde konuştu.

"İşe dönelim..."

Lisa tüm kadınların hep söyledikleri gibi, *"Dikkatli* olmalısın, Robert..." dedi.

"Hayır... hayır, dikkatli olmaya zaman yok. Zamanımız çok kısa."

Yeniden tekrarladı.

"Anısına..."

"Ne demek istiyorsun? Bunu daha önce de söylemiştin."

"Anısına mı? Evet. Edward'a. Onun anısına. Onda her zaman bir aziz yüzü olduğunu düşünmüşümdür."

Shoreham düşüncelerine dalmış görünüyordu.

"Gottlieb'i bulmak isterdim. Ama ölmüş olabilir. Birlikte çalışmak için çok iyi bir arkadaş. Onunla ve seninle Lisa, bankadan da belgeleri alırsan..."

"Profesör Gottlieb yaşıyor... Austin Teksas'ta, Baker Vakfı'nda," dedi Bay Robinson.

"Ne konuda çalışmayı düşünüyorsun?" diye sordu Lisa.

"Benvo, elbette! Edward Altamount'un anısına! Onun uğruna öldü, öyle değil mi? Hiç kimse boşuna ölmemeli."

Son Söz

Sir Stafford Nye aynı telgrafı üçüncü kez yazdı.

ZP 354XB 91 DEP S. Y.

NİKÂH TÖRENİ İÇİN ÖNÜMÜZDEKİ HAFTA PERŞEMBE GÜNÜ SAAT 14.30 -VALE LOWER STAUNTON - ST. CHRISTOPHERS KİLİSESİNİ AYARLADIM. STOP. EĞER YUNAN ORTODOKS İSTİYORSAN TELGRAFLA BİLDİR. STOP. NEREDESİN VE NİKÂHTA HANGİ İSMİN KULLANILMASINI YEĞLERSİN. STOP. BEŞ YAŞINDAKİ İNATÇI YEĞENİM NİKÂHTA NEDİME OLMAK İSTİYOR. STOP. ASLINDA ÇOK TATLI BİR KIZDIR. ADI SYBIL. STOP. BALAYI KONUSUNDA BURAYI DÜŞÜNÜYORUM. ZATEN SON ZAMANLARDA FAZLASIYLA YOLCULUK ETTİK. STOP. FRANKFURT YOLCUSU.

STAFFORD NYE BXY42698

SYBIL NEDİME OLARAK KABUL. STOP. MATILDA TEYZE BENİM SAĞDICIM OLMALI. STOP. RESMEN YAPILMAMASINA RAĞMEN EVLİLİK TEKLİFİNİ KABUL EDİYORUM. STOP. KİLİSE

DE BALAYI AYARLAMASI DA UYGUN. STOP. PANDA DA NİKÂHTA BULUNMALI. STOP. NEREDE OLDUĞUMUN BİR ANLAMI YOK ÇÜNKÜ BU ELİNE GEÇTİĞİNDE BEN ORADA OLMAYACAĞIM. STOP. İMZA. MARY ANN.

"İyi görünüyor muyum?" Aynaya bakan Sir Stafford sinirli, gergin bir havada sordu.

Nikâh giysilerini prova ediyordu.

"Diğer damatlardan kötü değil," dedi Lady Matilda. "Zaten nedense hepsi gergin olurlar. Gelinler ise belirgin şekilde rahat ve sevinçlidirler."

"Sence gelecek mi?"

"Gelecek."

"İçimde bir his -bir his- bir huzursuzluk var. Sanki midem bulanıyor."

"Bunun nedeni kaz ciğeri ezmesinden ikinci porsiyonu yemen. Tüm damatlar senin gibi endişeli olur, Staffy. Akşama iyi olursun -Yani tören için kiliseye giderken- Endişelenme, her şey yoluna girecek."

"Aklıma geldi de..."

"Yoksa yüzük satın almayı mı unuttun?"

"Hayır, hayır, senin için de bir hediyem olduğumu söylemeyi unuttum, Matilda Teyze."

"Çok naziksin, yavrum."

"Orgcunuzun gittiğini söylemiştin..."

"Evet, Tanrı'ya şükür."

Sana yeni bir orgcu getirdim."

"Bu gerçekten olağanüstü bir fikir, Staffy! Onu nerede buldun?"

"Bavyera'da. Melek gibi şarkı söylüyor..."

"Şarkı söylemesine gerek bile yok. Orgu çalabilmesi yeter."

"Bunu da çok iyi yapabiliyor... o çok yetenekli bir müzisyen."

"Peki neden Bavyera'yı bırakıp İngiltere'ye geldi?"

"Annesi öldü."

"Aman Tanrı'm, bizim orgcunun da başına aynı şey geldi. Orgcuların anneleri sanırım çok zayıf bünyeli oluyorlar. Ona annelik de mi etmem gerekecek? Bu konuda iyi değilim."

"Büyükannelik ya da büyük teyzeliğin yeterli olacağını söyleyebilirim."

Birden kapı açıldı ve güllü pembe pijamalarıyla meleği andıran küçük bir kız içeri daldı ve -alışık olduğu coşkulu karşılama beklentisi içinde- seslendi.

"Ben geldim."

"Sybil, neden yatağında değilsin?"

"Çocuk odasında durumlar pek hoş değil..."

"Bu senin yaramazlık yaptığın ve dadının da sana kızdığı anlamına mı geliyor? Yine ne yaptın?"

Sybil tavana baktı ve kıkırdamaya başladı.

"Bir tırtıl... tüylü bir tırtıl. Onun üstüne bıraktım ve *buraya* aşağı indim."

Sybil parmağıyla bayan terzilerinin "dekolte" olarak da adlandırdıkları iki göğüs arasındaki çizgiyi işaret etti.

"Dadının kızmasına hak veriyorum, dedi Matilda Teyze. "Uff!"

O anda odaya giren dadı Miss Sybil'in çok heyecanlı olduğunu, dua edip yatmak istemediğini söyledi.

Sybil, Lady Matilda'nın eteğini çekiştirdi.

"Bana senin dua ettirmeni istiyorum, Tilda..."

"Tamam, tamam... ama sonra doğruca yatağa gideceksin."

"Tabi, Tilda, söz."

Sybil dizleri üzerine çöktü, ellerini bitiştirdi, dua etmeye başlamadan önce Tanrı'ya bağlantı kurmak üzere hazırlık yaptığını belirten birtakım tuhaf sesler çıkardı. İç çekti, esnedi, homurdandı, mırıldandı, son olarak derin bir soluk aldı ve duaya başladı:

"Yüce Tanrı'm, Singapur'daki annemi ve babamı koru, Tilda Teyze'yi, Staffy Amca'yı, Amy'yi, Cook ve Ellen'i, Thomas'ı, tüm köpekleri ve atım Grizzle'i, en iyi arkadaşlarım Margaret ve Diana'yı ve son edindiğim dostum Joan'ı koru, onlardan ihsanını eksik etme, benim iyi bir kız olmama yardımcı ol, amin. Ve Tanrı'm lütfen dadıma da iyilik bahşet!"

Sybil ayağa kalktı, dadıya zafer kazanmış bir insan havasıyla baktı, sonra iyi geceler diledi ve odadan çıktı.

"Biri ona Benvo'dan bahsetmiş olmalı," dedi Lady Matilda. "Bu arada Staffy, sağdıcın kim olacak?"

"Bunu tamamen unuttum, olması gerekli mi?"

"Gelenek bu."

Sir Stafford Nye küçük tüylü oyuncak hayvanı eline aldı.

"Benim sağdıcım da bu olur -lütfen Sybil- lütfen Mary Ann, Neden olmasın ki? Panda başından beri her şeyin içindeydi, Frankfurt'tan beri..."

